

AGENȚIA NAȚIONALĂ
A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

GHIDUL CELOR MAI BUNE PRACTICI DIN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ DIN ROMÂNIA 2022

INOVAȚIE ȘI CALITATE ÎN SECTORUL PUBLIC

Ghid de bune practici

noiembrie 2022

CUPRINS

Introducere	2
Obiectivele competiției	2
Tematicile propuse	2
Descrierea metodologiei competiției	3
Recomandări generale pentru aplicanți	4
Comitetul de evaluare și procedura de evaluare	5
Prezentarea cazurilor de bună practică	
Pilonul 1	15
Pilonul 2	87
Pilonul 3	143
Lista bunelor practici	211

Cuvânt-înainte

Devenită deja o tradiție, provocarea anuală lansată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici instituțiilor și autorităților publice, de a se înscrie în **Competiția celor mai bune practici**, nu a rămas fără ecou. Și în acest an, inițiativa Agenției s-a dovedit un proiect de succes, așteptat cu deosebit interes de către profesioniștii din acest sistem.

Aflată la cea de-a XIV-a ediție, Competiția aduce în dezbateră 3 teme majore: comunități decente, servicii publice digitalizate și educație pentru noua generație. Alegerea nu este întâmplătoare; ea se bazează atât pe consultarea partenerilor instituționali, cât și pe conștientizarea importanței celor 3 factori-cheie care definesc o societate modernă și sustenabilă. Consecvența și perseverența noastră în a descoperi, a recunoaște și a disemina rezultatele remarcabile ale administrației publice ne ajută să evidențiem an de an munca oamenilor din serviciul public. Aceștia trebuie apreciați pentru proiectele interesante cărora le dau viață, devenind modele pentru ceilalți actori publici.

Ca răspuns la efortul, dăruirea și implicarea practicienilor din sectorul public, îmi exprim convingerea că premiarea calității și a inovației constituie o motivare importantă a resurselor umane care își desfășoară activitatea în administrația publică românească. Beneficiile acestei Competiții exced însă cadrului instituțional deoarece identificarea și promovarea exemplilor pozitive de guvernare locală, astfel încât acestea să poată fi cunoscute, preluate și implementate și la nivelul altor administrații, reprezintă una dintre metodele general recunoscute ca **aducând o plusvaloare reală** în cadrul eforturilor de creștere a calității serviciilor publice destinate cetățenilor, pentru dezvoltarea comunităților locale.

Adresez felicitări câștigătorilor, asigurându-i în același timp de implicarea noastră într-o promovare activă a inițiativelor lor, astfel încât aceasta să contribuie la multiplicarea performanței în cadrul altor instituții publice. De altfel, am certitudinea că activitatea lor va fi promovată la nivelul administrației publice, astfel încât **inovația și calitatea** din respectivele instituții publice să poată constitui practici cunoscute, recunoscute și aplicate.

În final, vă invit să cunoașteți aceste „povești” de succes, să reflectați asupra lor, să le folosiți ca model și să le apreciați, în egală măsură. Sunt convins că, inspirați din realizările prezentate, vă vom regăsi printre premiații edițiilor viitoare!

Vasile-Felix Cozma,
președintele Agenției Naționale a Funcționarilor Publici

Introducere

Agencia Națională a Funcționarilor Publici a lansat cea de-a XIV-a ediție a „*Competiției celor mai bune practici în administrația publică din România*”. Competiția este un demers realizat pentru cunoașterea și recunoașterea performanței la nivelul administrației publice românești, care se finalizează cu premiarea celor mai bune practici în cadrul conferinței internaționale „*Inovație și calitate în sectorul public*” și diseminarea acestora la nivel național printr-un **Ghid de bune practici**.

Scopul acestei competiții este acela de a identifica, evidenția și disemina inițiative inovative și eficiente din administrația publică, de a face cunoscute experiența și rezultatele remarcabile ale autorităților și instituțiilor publice din România.

Înscrierea în competiție s-a realizat on-line, prin intermediul adresei de email bunep practici@anfp.gov.ro, în perioada **18 iulie - 16 septembrie 2022**. Au fost invitate să participe toate entitățile publice din sistemul administrației publice românești. Competiția se axează pe trei piloni tematici. Autoritățile și instituțiile publice pot înscrie în competiție maximum 3 cazuri de bună practică implementate în ultimii 3 ani, dar nu mai mult de 2 aplicații în cadrul aceluiași pilon tematic.

Condiții generale:

(1) Nu pot participa în competiția națională proiecte/ cazuri de bună practică premiate la edițiile anterioare ale conferinței sau idei de proiecte care nu au fost încă implementate.

(2) Sunt acceptate și bune practici aflate în implementare, dar care au obținut rezultate relevante (până în momentul înscrierii în competiție).

Obiectivele competiției

Obiectivele vizate prin realizarea acestei competiții au fost:

- ✓ Creșterea calității resursei umane prin identificarea și promovarea politicilor, mecanismelor și practicilor destinate optimizării activității instituționale;
- ✓ Promovarea eficienței și eficacității inițiativelor și practicilor destinate atragerii resurselor (umane, materiale, financiare, timp);
- ✓ Cunoașterea și popularizarea poveștilor de succes despre dezvoltarea durabilă (local, regional, instituțional);
- ✓ Promovarea mecanismelor de implementare a parteneriatului administrație - cetățeni - societate civilă.

Tematicile propuse

Pentru cea de-a XIV-a ediție a Competiției s-au propus trei tematici de concurs (piloni):

- ✓ **Pilon 1: Comunități decente, reziliente, durabile;**
- ✓ **Pilon 2: Servicii publice digitalizate;**
- ✓ **Pilon 3: Educație pentru noua generație.**

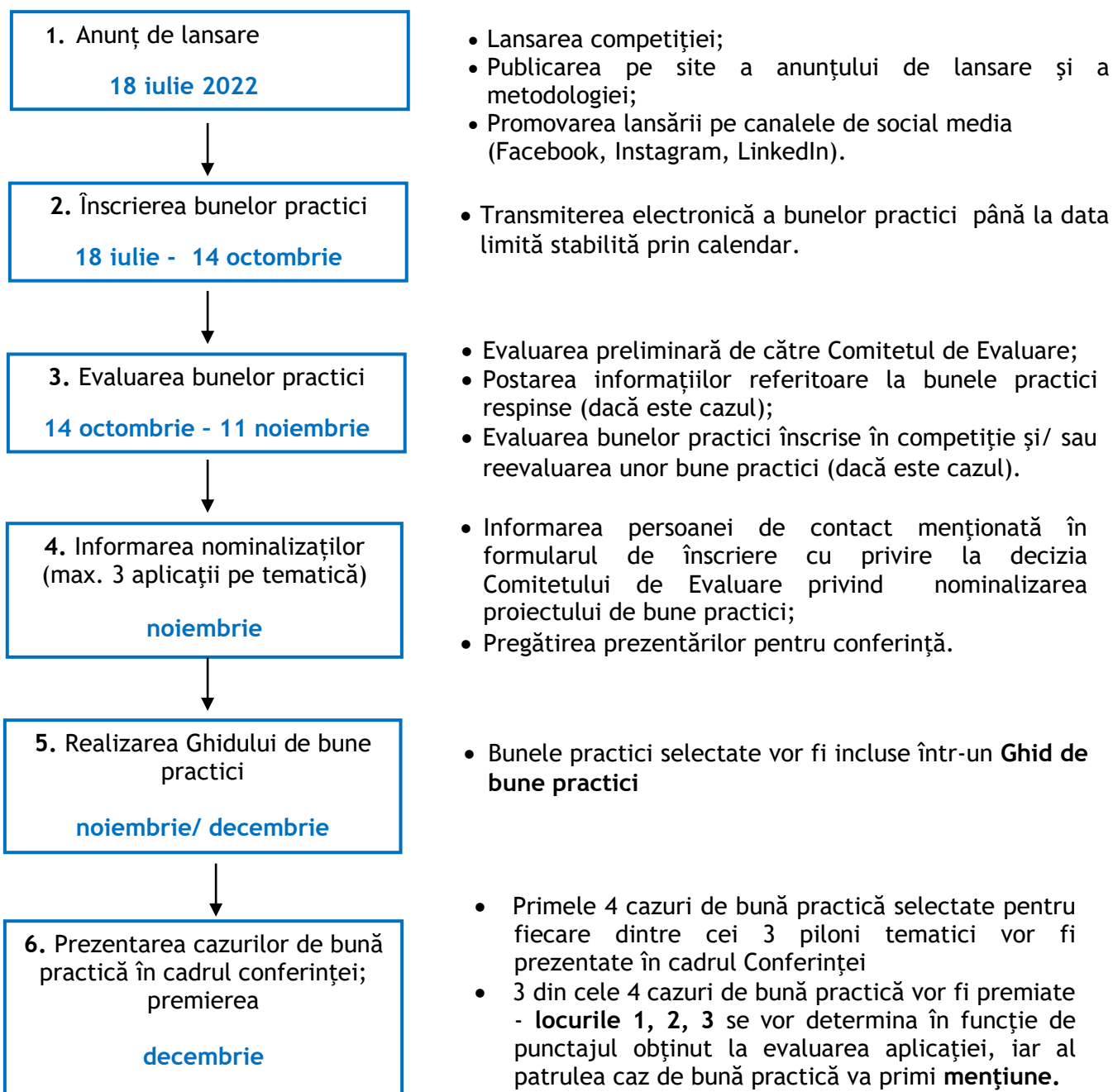

Descrierea metodologiei competiției

Competiția presupune parcurgerea următoarelor etape:

- ✓ Publicarea metodologiei pe site-ul ANFP și promovarea anunțului de lansare a competiției;
- ✓ Înscrierea în competiție;
- ✓ Evaluarea preliminară;
- ✓ Publicarea informațiilor referitoare la aplicațiile respinse (dacă este cazul);
- ✓ Evaluarea finală a bunelor practici înscrise în competiție (conform grilelor nr. 2, respectiv nr. 3);
- ✓ Reevaluarea unor bune practici (dacă este cazul);
- ✓ Desemnarea câștigătorilor și premiarea acestora.

Calendar activități:

Recomandări generale pentru aplicanți

Cazurile de bună practică ar trebui să sublinieze:

- ✓ partea “descriptivă”, dar și partea “explicativă” a cazului;
- ✓ procesul (cum s-a ajuns la rezultat) și efectele (rezultatele);
- ✓ factorii de succes;
- ✓ factorii situaționali, esențiali pentru reușita cazului;
- ✓ indicatori folosiți în vederea evaluării performanței proiectului;
- ✓ descrierea trebuie să se bazeze pe dovezi certe și concrete, documente scrise sau audio-vizuale;
- ✓ măsuri de sustenabilitate.

Posibile surse de obținere a dovezilor, în momentul elaborării studiilor de caz:

- ✓ rapoartele de evaluare și monitorizare realizate pe baza indicatorilor de performanță;
- ✓ interviuri realizate cu persoanele care implementează proiectele și cu beneficiarii proiectului;
- ✓ rapoarte elaborate pe baza chestionarelor;
- ✓ rapoarte de analiză a nevoilor;
- ✓ rapoarte ale întâlnirilor echipei;
- ✓ toate tipurile de documente elaborate;
- ✓ articole din publicații;
- ✓ statistici;
- ✓ programe TV și radio (înregistrări, reportaje etc.);
- ✓ fotografii;
- ✓ declarații de parteneriat;
- ✓ certificate și atestate;
- ✓ diplome;
- ✓ studii;
- ✓ analize;
- ✓ declarații de presă;
- ✓ comunicate de presă;
- ✓ evaluări independente;
- ✓ declarații ale beneficiarilor.

Notă: Cazul de bună practică poate fi asimilat unui proiect, fapt ce a permis utilizarea termenului generic de „proiect” în loc de „cazul de bună practică” (vezi terminologia utilizată în grilele de evaluare).

Precizări privind evaluarea bunelor practici validate (care au fost acceptate după evaluarea preliminară):

- ✓ prin grila nr. 2 vor fi evaluate aspecte ce țin de valoarea și calitatea planificării proiectului propus (caracterul inovativ, factorii de sprijin, aspectele metodologice);
- ✓ prin grila nr. 3 au fost introduse criteriile de evaluare similare celor utilizate în cazul proiectelor: relevanță, eficiență, eficacitate, impact și sustenabilitate;

- ✓ în raport cu ponderea alocată, în cazul ambelor grile se va opera și cu criterii complexe, compuse din 2 sau 3 subcriterii și notate distinct (vezi criteriul metodologic-aplicativ, relevanța și sustenabilitatea).

Condiție obligatorie: fiecare aplicație trebuie să obțină **minim 50** de puncte pentru fiecare dintre cele 2 grile de evaluare; în sens contrar, buna practică va fi eliminată din competiție;

Recomandări:

- ✓ Aveți grijă să vă asigurați că obțineți puncte pentru fiecare dintre cele 4, respectiv 5 criterii (în unele cazuri, 0 puncte la 2-3 criterii din aceeași grilă duce automat la eliminarea aplicației din competiție)
- ✓ Pentru a evita situațiile prezentate anterior și a vă maximiza șansele de a obține un rezultat cât mai bun în competiție, formulăm câteva recomandări (cu caracter orientativ):
  - încercați să utilizați obiective SMART și indicatori - pentru a facilita măsurarea unor criterii-cheie (ex. eficiență, eficacitate etc.);
  - în lipsa obiectivelor SMART, pentru fiecare criteriu în parte, vor fi folosite argumente/ justificări sintetice prin care veți arăta că buna practică a răspuns cerințelor formulate în criteriul respectiv. Indiferent de modul în care a fost structurat inițial proiectul pe care îl introduceți în competiție, vă rugăm să realizați o restructurare a lui sau o reformulare a unor pasaje (după caz) - astfel încât să puteți acoperi cerințele formalizate în grilele de evaluare. Pe baza grilelor de mai jos, vă puteți face chiar o autoevaluare (înainte de depunerea bunei practici, respectiv după transmiterea acesteia).

Comitetul de evaluare (CEv.)

Se va constitui câte un CEv. pentru fiecare dintre cei 3 piloni. Fiecare CEv. va avea **4 membri:**

- ✓ 3 membri cu drept de vot;
- ✓ secretar - membru fără drept de vot.

Fiecare bună practică va fi evaluată de către 3 evaluatori, conform procedurii de evaluare descrise în prezenta metodologie.

Comitetul de evaluare pentru fiecare dintre cei trei piloni va avea în componență reprezentanți ai mediului universitar, ai mass-media, ai ONG-urilor cu experiență bogată și rezultate reprezentative și ai Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, care asigură secretariatul.

Atribuțiile comitetului de evaluare

Comitetul pentru evaluarea cazurilor de bune practici va analiza și va selecta aplicațiile pe baza procedurii de evaluare.

Comitetul de Evaluare are următoarele atribuții:

- ✓ Realizarea unei evaluări preliminare (conform grilei cuprinzând un set de 7 criterii eliminatorii);
- ✓ Primirea și soluționarea contestațiilor (cu suportul echipei organizatoare);
- ✓ Evaluarea aplicațiilor în conformitate cu Grilele de evaluare (Anexa 1);
- ✓ Întocmirea listei cu bunele practici care s-au calificat spre a fi premiate.

Procedura de evaluare

Primirea și înregistrarea bunelor practici

Înscrierea în competiție se face prin transmiterea bunei practici (conform structurii din anexă), prin email-ul bunepRACTICI@ANFP.GOV.RO.

În cazul în care se consideră că un caz de bună practică se identifică mai bine cu un alt pilon tematic, comitetul de evaluare va realiza mutarea proiectului în pilonul tematic respectiv, cu o consultare prealabilă și acordul aplicantului.

Evaluarea bunelor practici

Evaluarea este un proces derulat în 2 etape, evaluarea preliminară și evaluarea finală.

I. Etapa preliminară constă în selectarea bunelor practici eligibile din cele înscrise în competiția propriu-zisă.

În funcție de tematica bunei practici, secretarul comitetului de evaluare va transmite pe e-mail evaluatorilor aplicațiile și cele 3 grile de evaluare. Aceștia vor evalua individual bunele practici primite și vor acorda fiecăreia dintre ele un punctaj pe baza grilelor de evaluare.

În cazul grilei corespunzătoare evaluării preliminare (vezi tabelul de mai jos Grila 1), au fost stabilite condițiile generale obligatorii, respectiv un set de 7 criterii eliminatorii, după cum urmează:

Grila 1

Nr.	Criteriu	DA	NU
1.	Proiectul/ cazul de bună practică a fost premiat la edițiile anterioare ale conferinței	☐	☐
2.	Ideea de proiect nu au fost încă implementată	☐	☐
3.	Buna practică aflată în implementare, nu a obținut rezultate până în momentul înscrierii în competiție	☐	☐
4.	Buna practică propusă nu se încadrează în spiritul și în valorile promovate de competiție (nu este inovativă și/ sau are o calitate îndoielnică; reprezintă o activitate curentă)	☐	☐
5.	Rezultatele reflectate de buna practică sunt anterioare anului 2015	☐	☐
6.	Nu au fost respectate cerințele de formă și de fond ale aplicației (elemente de identificare, redactare etc.)	☐	☐
7.	Lipsă de originalitate	☐	☐

Detalii privind înțelegerea criteriilor eliminatorii:

Grila de evaluare preliminară propusă mai sus operează atunci când evaluatorii constată că cel puțin unul din aceste criterii s-a manifestat (și-a produs efectele, existând cel puțin o mențiune/ bifare „DA”).

Descalificarea unei bune practici este rezultatul analizei riguroase și obiective, iar evaluatorii, prin intermediul secretariatului tehnic de organizare a competiției, pot solicita clarificări din partea aplicantului pentru a se asigura de corectitudinea deciziilor adoptate.

Prin introducerea acestor criterii se vizează identificarea acelor bune practici ce aduc plusvaloare, sunt într-adevăr inovative și au potențial de replicare (de exemplu, activitățile curente nu pot fi încadrate în categoria „bunelor practici inovatoare”).

Nerespectarea cerințelor de formă și de fond ale aplicației poate avea drept consecință:

- ✓ dificultăți majore în înregistrarea (corectă și completă) bunei practici;
- ✓ imposibilitatea identificării corecte a aplicantului;
- ✓ exprimare și conținut inadecvat (exemplu: idei neclare sau incoerente - ce aduc atingere imaginii aplicantului, a organizatorului și, prin extensie, asupra administrației publice în general);
- ✓ redactarea defectuoasă (nerespectarea structurii/ câmpurilor/ secțiunilor obligatorii etc.).

Organizatorul nu are dreptul de a interveni/ modifica/ adăuga în ceea ce privește conținutul aplicației transmise în vederea evaluării!

Respectarea acestor criterii obligatorii, care sunt diseminate și promovate înainte de inițierea procesului de înscriere, reprezintă **exclusiv sarcina aplicantului!**

Autoritățile și instituțiile publice care s-au înscris cu mai mult de 3 aplicații vor renunța la acele aplicații înscrise peste limita impusă de organizator (acestea își vor exprima opțiunea în scris cu menționarea expresă a celor 3 bune practici eligibile). Rațiunea acestei restricții constă în oferirea de șanse egale pentru toți competitorii, respectiv în promovarea unui tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește șansele de premiere.

Neîndeplinirea unuia sau mai multor criterii preliminare ducе automat la eliminarea aplicației din competiție!

Publicarea rezultatelor privind evaluarea preliminară

Nr.	Titlul bunei practici	Criteriu	DA	NU
1.		Proiectul/ cazul de bună practică a fost premiat la edițiile anterioare ale conferinței;	☐	☐
2.		Ideea de proiect nu au fost încă implementată;	☐	☐
3.		Buna practică aflată în implementare, nu a obținut rezultate până în momentul înscrierii în competiție;	☐	☐
4.	....	Buna practică propusă nu se încadrează în spiritul și valorile promovare de competiție (nu este inovativă și/ sau are o calitate îndoielnică reprezintă o activitate curentă);	☐	☐
5.		Rezultatele reflectate de buna practică sunt anterioare anului 2015;	☐	☐
6.		Nu au fost respectate cerințele de formă și fond ale aplicației (elemente de identificare, redactare etc.);	☐	☐
7.		Lipsă de originalitate (ex.: bune practici identice);	☐	☐

Vor fi afișate aplicațiile respinse - pentru care nu a fost respectate unul sau mai multe criterii eliminatorii, potrivit modelului de mai sus!

Dreptul de contestații și soluționare a acestora

Contestațiile pot fi depuse în termen de 3 zile de la postarea pe site a bunelor practici respinse.

Soluționarea contestațiilor se realizează în termen de 5 zile lucrătoare.

După acest termen, pe site-ul competiției vor fi postate deciziile adoptate în urma soluționării (contestație admisă sau respinsă).

II. Evaluarea finală

Fiecare bună practică va fi evaluată pe baza a două **Grile de evaluare** (vezi grila nr. 2 și grila nr. 3), de către **3 evaluatori** care vor lucra independent unul de celălalt. Astfel, pe fiecare tematică vor fi 3 evaluatori, în total 9.

Evaluarea finală va consta în adunarea punctajelor obținute la fiecare criteriu (grila nr. 2 și grila nr. 3).

- ✓ prin grila nr. 2 vor fi evaluate aspecte ce țin de valoarea și de calitatea planificării proiectului propus (caracterul inovativ, factorii de sprijin, aspectele metodologice);
- ✓ prin grila nr. 3 au fost introduse criteriile de evaluare similare celor utilizate în cazul proiectelor: relevanță, eficiență, eficacitate, impact și sustenabilitate;
- ✓ în raport cu ponderea alocată, în cazul ambelor grile se va opera și cu criteriile complexe, compuse din 2 sau 3 subcriterii și notate distinct (vezi criteriul metodologic-aplicativ, relevanța și sustenabilitatea).

Scorul maxim ce poate fi acordat pentru fiecare grilă este de **100 de puncte**.

Condiție obligatorie: fiecare bună practică trebuie să obțină **minimum 50 de puncte pentru fiecare** dintre cele 2 grile de evaluare; în sens contrar, buna practică va fi eliminată din competiție.

În cazul în care între media punctajului acordat de un evaluator și media generală (pe cele 3 evaluări) există un decalaj ≥ 15 puncte, se va relua procedura de evaluare.

Reevaluarea se poate face în cadrul unei întruniri între cele 3 evaluatori și numai pentru bunele practici în legătură cu care s-au constatat acest decalaj.

Decizia finală

Punctajul final al unei bune practici reprezintă media aritmetică dintre punctajul obținut la a doua grilă și punctajul obținut la a treia grilă.

În funcție de punctajele finale obținute, se realizează lista cu clasamentul final, mai exact locurile 1, 2 și 3 și mențiunea pentru fiecare dintre cele trei tematici.

GRILE DE EVALUARE

Grila 2

Codul de înregistrare:			
Titlul bunei practici:			
Numele autorului de contact:			
Instituția:			
Punctaj:		Punctaj maxim	Comentarii
Caracterul INOVATIV al bunei practici: orice idee inovatoare care conduce la modernizarea serviciilor publice, la îmbunătățirea satisfacției beneficiarului; elementul de noutate va fi umărit în soluția aleasă, în activitățile propuse)		20	
PARTENERIATE dezvoltate în cadrul derulării bunei practici (nominalizarea partenerilor și modul în care aceștia au fost implicați activ în implementarea și finalizarea bunei practici)		20	
IMPLICAREA cetățenilor și voluntariat: în ce măsură s-a reușit implicarea cetățenilor și a voluntarilor în derularea bunei practici, cum și pe ce activități		20	
Criteriul METODOLOGIC-APLICATIV (1) raportare coerența structurală: se urmărește caracterul structurat al aplicației („firul roșu”), fapt ce va permite o evaluare facilă pe axa obiective - activități - rezultate; (2) raportare la abordările, metodele și instrumentele utilizate, care să reflecte caracterul practic si orientat către rezultat al aplicației: cazul de bună practică trebuie să fie orientat către rezultat, nu către proces. Altfel, un proces îmbunătățit nu este un rezultat în sine, ci reprezintă o metodă pentru atingerea unui rezultat. În concluzie, rezultatul urmărit trebuie să reflecte îmbunătățirea situației inițiale (de exemplu, în legătură cu satisfacția cetățenilor, calitatea serviciilor publice oferite etc.). Calitatea abordărilor/ metodelor/ instrumentelor indică în final, cumulativ, valoarea rezultatelor obținute.		20	
Total 1:	x din 100	100	

Grila 3

Codul de înregistrare:			
Titlul bunei practici:			
Numele autorului de contact:			
Instituția:			
Punctaj:		Punctaj maxim	Comentarii
Criteriul RELEVANȚEI (1) raportare la cerințele prezentei metodologii: prin obiectivele stabilite și modalitățile de implementare, buna practică propusă contribuie efectiv la realizarea obiectivelor competiției (perspectiva metodologică); (2) raportare la nevoile beneficiarilor: relevanța unei bune practici reprezintă măsura în care obiectivele stabilite și planul de implementare propus se adresează corect problemelor identificate (perspectiva intervenționistă).		10	
		10	
EFICIENȚĂ demonstrată: buna practică prezintă clar rezultatele așteptate în raport cu resursele angrenate (umane, materiale, financiare, informaționale etc.). Indicatorii de eficiență utilizați pun în balanță rezultatele obținute cu resursele care au fost mobilizate pentru acea activitate.		15	
EFICACITATE demonstrată: vizează îmbunătățirea nivelului de satisfacție al utilizatorului final/ beneficiarului. Prin urmare trebuie să existe o metodă de măsurare a situației „dinainte” și a situației „de după”, folosind aceiași indicatori/ date în vederea obținerii unei analize a “elementelor lipsă”. Indicatorii de eficacitate utilizați raportează rezultatele obținute la ceea ce s-a sperat să se obțină).		15	
IMPACTUL bunei practici: cum se reflectă/ influențează rezultatele proiectului reforma administrației publice). Termenul <i>impact</i> (ciocnire, cf. Dex) se referă la efectul de ansamblu al beneficiilor aduse de un anumit proiect/ bună practică, asupra unui număr mai mare de persoane decât principalii beneficiari dintr-o anumită instituție/ comunitate/ regiune etc.		20	
SUSTENABILITATEA bunei practici: (1) promovare: se va avea în vedere descrierea modalităților de diseminare/ împărtășire de cunoștințe și experiență din cadrul bunei practici, precum și rezultatele acesteia și în cadrul altor instituții/ organizații (inclusiv indicatori și rezultate, resurse promoționale angrenate etc.); (2) replicare: posibilitățile de multiplicare a bunei practici în cadrul altor comunități/ de către alte instituții/ servicii publice/ organizații (justificare, argumentare, oferirea unor exemple/ scenarii de dezvoltare); (3) continuitate: se va evalua calitatea prezentării și argumentării demersurilor prin care buna practică/ proiectul a continuat și după finalizarea implementării (ex., după ce finanțarea a încetat/ nu au mai fost alocate resurse/ grupul de		10	
		10	
		10	

lucru/ echipa de proiect au fost dizolvate etc.). În concluzie, este necesară detalierea măsurilor actuale sau care vor fi luate pentru a se asigura faptul că progresul sau beneficiile realizate pentru beneficiari/ grupurile țintă vor fi garantate în viitor, demonstrându-se probabilitatea ca rezultatele pozitive ale bunei practici să continue și după terminarea perioadei de implementare.		
Total 2:	x din 100	100
Punctaj general:		

Pilonul 1: Comunități decente, reziliente, sustenabile

❖ **Marius Decuseară-Brandenburg - Senior Partner - Head of Strategy**

<https://www.linkedin.com/in/marius-decuseara-brandenburg-072398/>

Principalele arii de competență

Marius este un consultant cu experiență bogată în proiecte legate de vânzări și leadership. În calitate de business advisor și coach, lucrează cu echipe de board și individual cu membri ai echipelor de management pentru creșterea eficacității acestora și pentru a le oferi sprijin în dezvoltarea personală și profesională. Este implicat și în proiecte de sales management, fiind parte din inițiative de definire și implementare a unor procese productive bazate pe bune practici și metodologii internaționale.

Experiență profesională: După mai mult de 11 ani de sales management și consultanță regională într-o companie multinațională, Marius s-a alăturat echipei TREND în anul 2007 și a condus compania în perioada 2014-2019. Este coach și consultant pentru mai multe echipe de board și se implică alături de echipa TREND în diverse proiecte de consultanță.

Este membru în boardul unor companii antreprenoriale și a unor inițiative nonprofit cum ar fi HR Club România (Asociația Profesioniștilor în Resurse Umane) și ETURIA Travel (High-end tour operator).

Clienți de referință: Banca Transilvania, BCR Group, BRD-GSG, Deutsche Bank, Dacia-Renault, ENGIE Romania, eMag Corporate, Eturia Travel, ING Bank, Telekom, UNIQA, URSUS Breweries, Vodafone, World Bank.

Certificări: Marius a fost certificat Huthwaite International - SPIN și Account Strategies for Major Sales, Miller Heiman - Strategic Selling și Conceptul Selling, Eagle's Flight Canada pentru numeroase sesiuni de învățare experiențială, Hogan Assessment, Human Synergistics pentru instrumentele din gama Circumplex™. A urmat programul de tip ACTP International Coach Academy (Australia).

Educație: Academia de Studii Economice - Management

Universitatea Româno-Americană - Afaceri Internaționale

Envisia & Bursa de Valori București - Programul „Guvernanța corporativă care creează valoare” (2021-2022)

❖ **Bogdan Alecsandru** - jurnalist, comunicator profesionist și consultant media, cu 20 de ani de experiență în televiziune, radio, publicitate și comunicare la unele din cele mai prestigioase și puternice instituții de presă din România, între care Antena 1, Televiziunea Română sau Romania TV. Un om implicat în cunoașterea relațiilor instituționale și modalitatea de îmbunătățire a acestora în raport cu cetățenii contribuabili. Un foarte atent urmăritor al evoluțiilor din sfera politică și socială românească în context european. Specializat în domeniul Științelor politice, al Marketingului politic și Comunicării. Pe scurt, cu ochii pe tot ce mișcă.

❖ **Profesor univ. dr. Papuc Răzvan-Mihail** - decan al Facultății de Administrație și Afaceri, Universitatea din București (2012 - prezent). A absolvit Facultatea de Sociologie, Psihologie și Pedagogie, Universitatea din București. Din 1995 este angajat al Universității din București, fiind titularul cursurilor de Economia Sectorului Public și Finanțe Publice. Este doctor în economie din 2008, iar din 2013 are diplomă de studii postdoctorale, Academia Română. A urmat stagii de pregătire la Universitatea Paris, Sorbonna și la Nottingham Trent University. A fost și este coordonatorul mai multor proiecte al căror beneficiar sau partener a fost/ este Universitatea din București.

Pilonul 2: Servicii publice digitalizate

❖ **Liviu George RADU** - decan al Facultății de Relații Internaționale și Administrație din cadrul Universității „Nicolae Titulescu” din București, doctor în economie - are o experiență academică semnificativă, în prezent fiind lector universitar la catedra de Științe Politice și Administrative. Autor și co-autor a diferite manuale de economie. A publicat numeroase articole în reviste de specialitate și a participat la diverse sesiuni de comunicări științifice naționale și internaționale în domenii precum: economia sectorului public, organizația și managementul acesteia, fundamentarea deciziilor și eficiența economică, formarea și utilizarea resurselor de muncă, calitate și eficiență în domeniul serviciilor publice, mecanisme concurențiale, globalizare și investiții, corporații transnaționale.

❖ **Radu Puchiu** - co-fondator al H.appyCities, organizație ce construiește aplicații și platforme digitale care permit orașelor să gândească și să acționeze inteligent, ajutate de tehnologie, pentru beneficiul cetățenilor. Cu peste 10 ani de experiență în sectorul public, Radu Puchiu a fost un constant promotor al noilor tehnologii în sprijinul transparenței și dialogului între Guvern și societatea civilă.

Între octombrie 2012 și noiembrie 2017 a fost Secretar de Stat în cadrul Cancelariei Prim-Ministrului responsabil pentru coordonarea politicilor publice și a strategiilor la nivelul Centrului Guvernului.

Începând cu 2013, a fost Coordonatorul Național al Parteneriatului Pentru Guvernare Deschisă, reprezentând România în cadrul Comitetului Director al organizației începând cu anul 2015.

Între februarie și noiembrie 2017, a fost numit Coordonator Național pentru Relația României cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică - OCDE.

A fost, de asemenea, coordonatorul celor 5 ediții ale programului oficial de internship al Guvernului României - internship.gov.ro desfășurate între 2013 și 2017, program ce a inclus peste 750 de tineri.

Anterior, între 2004 și 2009, Radu Puchiu a fost director IT în cadrul Palatului Victoria.

A absolvit Facultatea de Design în București și cursurile organizate de către Internet Leadership Academy din cadrul Oxford Internet Institute, Oxford University, Marea Britanie. Este de asemenea membru al Open Data Leaders Network organizat de către Open Data Institute London.

În 2016 a fost ales de către Res Publica, Google, Visegrad Fund și Financial Times în NewEurope100 (<http://www.ne100.org>) - clasamentul celor mai inovativi lideri din Europa Centrală și de Est.

❖ **Răzvan CHIRUȚĂ** este redactorul-șef al al PressHUB (presshub.ro), din ianuarie 2022. Anterior, a fost redactor șef al revistei Newsweek România, din 2018 până în 2021.

Între 2015 și 2017, a fost redactor-șef la cotidianul România liberă, unde lucrase anterior ca reporter de investigații. Este absolvent de Jurnalism, în cadrul Universității „Al.I.Cuza” din Iași, și a urmat un master în Managementul instituțiilor mass-media (fără disertație) la Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din cadrul Universității din București.

Și-a început cariera la Opinia studentescă, cunoscuta școală de presă din Iași, România. A lucrat în presa locală, apoi a devenit corespondent pentru Iași al cotidianului Evenimentul Zilei.

Din 2004, a coordonat pentru șase luni secția de corespondenți a Evenimentului Zilei. A mai lucrat la săptămânalul Prezent și a colaborat cu revistele Dilema Veche și Suplimentul de Cultură.

Este co-autor în volumele „Mass-media și democrația în România post-comunistă” (ed. a II-a), Ed. Institutul European, Iași, 2013, și „COVID - 19. Dimensiuni ale gestionării pandemiei”, Editura Junimea, Iași, 2020.

Pilonul 3: Educație pentru noua generație

❖ **Diana - Camelia IANCU** este conferențiar universitar și decan la Facultatea de Administrație Publică, SNSPA București și manager pentru SNSPA al Alianței Universitare CIVICA - The European University of Social Sciences. A colaborat cu OECD și Banca Mondială în gestionarea de proiecte relevante domeniului administrației publice și, din 2018 este expert independent al Grupului de experți privind Carta Europeană a Autonomiei Locale din cadrul Consiliului Europei. Interesele ei de cercetare cuprind: reforma administrației publice, europenizarea, moduri alternative de guvernare. Printre publicațiile coordonate se numără și “Uniunea Europeană și administrația publică” (Editura Polirom, 2010), “Local reforms in transitional democracies” (Editura Institutul European, 2013) și “The Promise of Higher Education” (Editura Springer, 2021).

❖ **Ionuț CALUSCHI** - Digital Content Director al portalului Administratie.ro, liderul național al informațiilor din domeniul administrației publice locale și naționale. Absolvent al Facultății de Filosofie din cadrul Universității “Al. I. Cuza” din Iași și al unui masterat în domeniul comunicării și relațiilor publice, Ionuț Caluschi a lucrat în trecut ca jurnalist la publicațiile “Monitorul de Iași”, “Ziarul de Iași”, Revista Națională de Administrație Publică și la postul Radio Nord-Est. În prezent, pe lângă portalul Administratie.ro, Ionuț Caluschi coordonează echipa redacțională *Oameni și Companii*, care editează peste 20 de portaluri specializate, printre care MedicalManager.ro, EduManager.ro, EuroUrbanism.ro și GlobalManager.ro.

❖ **Simona David Crisbășanu**, vicepreședinte al Federației Coaliției pentru Educație și lider al Asociației ROI, a inițiat și coordonat proiecte inovatoare în acest domeniu care promovează colaborarea și lucrul în echipă. Proiecte precum Zburd-Educație prin coaching și Adoptă un liceu au încurajat colaborarea profesori-elevi-părinți-comunitate cu rezultate remarcabile. În 2019, a lansat harta școlilor care transformă educația în România - www.scoalazburd.ro. Simona are o bogată experiență profesională în domeniul comunicării și în dezvoltarea de proiecte educaționale, fiind pasionată de coaching. În urmă cu 10 ani, a părăsit lumea corporatistă pentru a introduce coachingul în educație prin proiectele Asociației ROI. Simona David Crisbășanu a lucrat în calitate de consultant educațional, coach/ facilitator, formator cu sute de profesori, elevi și părinți, fiind o promotoare a lucrului în echipă pentru o școală mai bună. A susținut activ dezvoltarea Coaliției pentru Educație (www.coalitiaedu.ro) încă de la înființare, din 2015.

Pilonul I

*Comunități decente,
reziliente, sustenabile*

PREZENTAREA CAZURILOR DE BUNĂ PRACTICĂ¹

Pilonul 1

Comunități decente, reziliente, sustenabile

Oameni ai timpurilor noastre, identitățile noastre surprind multiple fațete: suntem fiice și fii, iubite și iubiți, părinți, prietene și prieteni, colege și colegi, suntem membri ai comunităților în care am ales să trăim, suntem cetățeni ai României și ai Uniunii Europene, suntem locuitori ai aceste frumoase și uimitoare planete. Cu toții avem dreptul să trăim decent și sănătos, în cercurile noastre mai mici și mai mari.

Comunități decente, fără sărăcie – România a înregistrat progrese în recuperarea decalajelor, totuși disparitățile dintre regiuni, cele dintre mediul rural și urban rămân ridicate, iar accesul la servicii esențiale, cum sunt serviciile sociale sau de sănătate, este în continuare insuficient. Rata ocupării forței de muncă este în creștere, dar există în continuare decalaje în ceea ce privește tinerii, persoanele în vârstă, romii, femeile și persoanele cu un nivel scăzut de calificare sau dizabilități, care reușesc să intre sau să se mențină în câmpul muncii mult sub media UE. Riscul de sărăcie este în continuare ridicat, inclusiv pentru persoanele încadrate în muncă, iar anumite grupuri sociale se confruntă cu sărăcie extremă, România având printre cele mai mari ponderi ale persoanelor expuse riscului de sărăcie și excluziune socială din UE¹. **Incluziunea socială a tuturor cetățenilor și eradicarea sărăciei este direcția asumată atât la nivel de țară, cât și la nivelul UE, în vederea asigurării unei vieți decente pentru toți cetățenii.**

Comunități reziliente, sustenabile – În ultimii ani, ne confruntăm cu provocări majore. Pandemia de Covid-19, criza cauzată de invazia Ucrainei de către Rusia, proximitatea României față de zona de război, toate acestea pe fundalul schimbărilor climatice și a efectelor tot mai vizibile ale acestora. Provocările prin care trecem, la nivel individual sau colectiv, sunt însă și oportunități. Sunt oportunități de a identifica vulnerabilitățile, precum și cauzele și factorii determinați și de a planifica și implementa măsuri pentru a diminua riscurile generate de acestea. **Identificarea vulnerabilităților și a măsurilor adecvate cresc reziliența, atât la nivel personal, cât și la nivel de organizație sau comunitate.** Cu alte cuvinte, **capacitatea de a face față crizelor și provocărilor multiple, cu luarea în considerare a punctelor vulnerabile, este una dintre premisele construirii de comunități sustenabile.** Fie că ne referim la comunitățile rurale, cu provocările cu care se confruntă pentru asigurarea unei vieți demne, sau la comunitățile urbane, în continuă creștere și diversificare, linia dezvoltării acestora trebuie să urmărească parametrii sustenabilității¹.

Încurajăm și dorim să facem cunoscute entitățile publice care s-au angajat pe drumul dezvoltării unei societăți sănătoase, demne, sustenabile și capabile să crească și să construiască pornind de la propriile vulnerabilități.

¹ În ghid sunt prezentate toate bunele practici înscrise în competiție.

Consiliul Județean Satu Mare
*Creșterea transparenței, eticii și integrității
în administrația publică din județul Satu Mare*

Instituția:

Consiliul Județean Satu Mare

Numele Bunei Practici:

Creșterea transparenței, eticii și integrității în administrația publică din județul Satu Mare

Persoană de contact:

Diana Marc, manager de proiect, Direcția Dezvoltare Regională

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

- ✓ Slabă conștientizare a valorilor etice în cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Satu Mare și în cazul aleșilor județului Satu Mare;
- ✓ Nevoia de formare identificată în domeniul eticii și integrității pentru mulți dintre funcționarii publici și angajații contractuali ai Consiliului Județean Satu Mare;
- ✓ Reticența colegilor în privința sarcinilor noi trasate de Strategia Națională Anticorupție, coroborate cu programul de dezvoltare al sistemului de control intern managerial;
- ✓ Nevoia dobândirii de cunoștințe solide în domeniul eticii și integrității, având în vedere și creșterea calității resursei umane la nivelul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Satu Mare și la instituțiile aflate în subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Consiliului Județean Satu Mare;
- ✓ Nevoia de a avea un sistem de lucru unitar la toate instituțiile aflate în subordinea, autoritatea sau coordonarea Consiliului Județean Satu Mare în privința obiectivelor trasate de Strategia Națională Anticorupție;
- ✓ Nevoia de conștientizare și de creștere a gradului de educație anticorupție atât la nivelul personalului din cadrul administrației publice locale, cât și la nivelul cetățenilor județului, nevoie identificată și în Strategia Națională Anticorupție.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivele proiectului:

- ✓ Creșterea gradului de implementare a măsurilor de prevenire a corupției și a indicatorilor de evaluare;

- ✓ Creșterea gradului de conștientizare a efectelor corupției la nivelul personalului din administrația publică locală, cât și în rândul cetățenilor;
- ✓ Îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor personalului și aleșilor locali în ceea ce privește măsurile anticorupție;
- ✓ Educarea populației, dobândirea unei viziuni corecte asupra fenomenului de corupție și crearea unei opinii publice ferme și intransigente privitoare la aceasta.

Rezultatele obținute:

- ✓ Elaborarea unui nou Cod etic al aparatului de specialitate, în concordanță cu Strategia Națională Anticorupție 2021 - 2025;
- ✓ Realizarea unui studiu privind percepția în rândul cetățenilor și al personalului din cadrul administrației publice privind aspecte legate de corupție;
- ✓ Adoptarea metodologiei de identificare a riscurilor și a vulnerabilităților de corupție, elaborată de MDLPA atât pentru aparatul Consiliului Județean Satu Mare, cât și pentru instituțiile din subordinea, sub autoritatea sau în coordonarea Județului Satu Mare;
- ✓ Organizarea unei campanii de conștientizare publică și de educație anticorupție;
- ✓ Elaborarea de proceduri și instrumente în materie de etică și integritate;
- ✓ Creșterea gradului de conștientizare a efectelor corupției atât la nivelul personalului din administrația publică locală, cât și în rândul cetățenilor;
- ✓ Îmbunătățirea cunoștințelor și a competențelor personalului și aleșilor locali în ceea ce privește măsurile de prevenire a corupției.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Cetățenilor li s-a cerut prin site-ul Consiliului Județean Satu Mare și prin pagina de Facebook a instituției să răspundă la două chestionare anonime, unul în luna februarie 2022 și unul în septembrie 2022 și să își exprime părerea cât mai sincer legat de serviciile publice din Județul Satu Mare și să trimită sugestii de îmbunătățire a acestora, dar și legat de tema corupției.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Resursele umane utilizate au fost cele din echipa de implementare a proiectului și resursa umană furnizată de formatorii prezenți la sesiunile de formare ale angajaților.

Resursele financiare

Valoarea totală a proiectului a fost de: 348.378,47 lei, din care cofinanțarea din partea Fondului Social European reprezintă 85%, respectiv 296.121,70 lei, valoarea finanțării eligibile din Bugetul Național reprezintă 13%, respectiv 45.289,20 lei, iar cofinanțarea din Bugetul propriu al Consiliului Județean Satu Mare reprezintă 2%, respectiv 6.967,57 lei.

Resursele logistice

Instituția deține resursele materiale, instituționale și umane necesare organizării activităților proiectului, având o experiență relevantă în domeniul implementării

proiectelor, existând în cadrul aparatului de specialitate structurile necesare implementării în bune condiții a unor astfel de proiecte.

Conducerea instituției a asigurat pe parcursul proiectului tot sprijinul în vederea bunei desfășurări a activității echipei de management. Din punct de vedere logistic, echipa de implementare a avut la dispoziție spații de lucru dotate cu mobilier corespunzător, calculatoare, imprimantă, scanner, videoproiector, flipchart, mouse, conexiune la telefon, fax, internet etc.

Proiectul a beneficiat de aceeași susținere și din partea instituțiilor din care au provenit persoanele din grupul țintă. Acestea au pus la dispoziție documentele solicitate și au asigurat prezența la sesiunile de formare a persoanelor care au făcut parte din grupul țintă al proiectului, în ceea ce privește formarea profesională.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Durata: Proiectul a fost demarat în data de 12.10.2021, ca urmare a semnării Contractului de finanțare nr. 589/12.10.2021 între Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și județul Satu Mare, având o perioadă de implementare de 12 luni.

Activități:

Studiul realizat

Pentru a măsura percepția în rândul cetățenilor și al personalului din cadrul administrației publice cu privire la corupție au fost realizate 2 sondaje. Primul sondaj a fost realizat la începutul proiectului și a analizat modul în care sunt cunoscute aspecte legate de fenomenul de corupție, practicile aferente acestui fenomen și măsurile de prevenire și combaterea a corupției. Cel de-al doilea sondaj a fost realizat înainte de finalizarea proiectului, în luna septembrie 2022 și a analizat impactul măsurilor anticorupție implementate în instituție prin proiect.

Rezultatele celor 2 sondaje stau la baza realizării studiului, un document complex care este un instrument util în ceea ce privește consolidarea culturii etice, de integritate, prevenire și combatere a corupției la nivel instituțional și care poate servi la identificarea nevoilor de informare ale cetățenilor, precum și la stabilirea temelor privind formarea anticorupție la nivel instituțional, pentru anul 2023.

Într-o primă fază, a fost realizat un studiu privind percepția în rândul cetățenilor și personalului din administrația publică a județului Satu Mare privind valorile etice, prin care s-a urmărit progresul efectuat în implementarea măsurilor anticorupție în instituție, gradul de aderență a procedurilor și instrumentelor elaborate, modalitatea de percepție a schimbărilor, nivelul de acceptare a modificărilor de către personalul implicat, gradul de adecvare a măsurilor întreprinse și impactul măsurilor anticorupție implementate în instituție, până la apariția noii Strategii Naționale Anticorupție. Ca urmare a celui de-al doilea chestionar, aplicat în luna septembrie 2022, a rezultat un studiu, cu rezultate comparate, care conține concluzii utile în procesul de monitorizare a implementării proiectului și în ceea ce privește punctele slabe și vulnerabilitățile din cadrul instituțiilor din subordinea, coordonarea sau autoritatea Consiliului Județean Satu Mare, precum și din aparatul de specialitate, fiind o reală analiză SWOT, dar în același timp și un subiect pentru agenda conducerii județului.

Instrumentele folosite pentru realizarea celor 2 sondaje au fost chestionarele anonime, care au putut fi completate online. Datorită caracterului anonim, atât cetățenii, cât și angajații chestionați au adus în discuție subiecte sensibile și demne de preocupările conducerii județului Satu Mare.

Metodologia riscurilor de corupție

Au fost realizate livrabile necesare pentru implementarea metodologiei de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție, elaborată de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației. Au fost stabilite și implementate măsuri de prevenire și control în vederea realizării de acțiuni concrete și eficiente de combatere a corupției, conform cerințelor HG 599/2018 și SR ISO 31000, după cum urmează:

- a) constituirea Grupului de lucru pentru implementarea metodologiei;
- b) identificarea și descrierea riscurilor de corupție;
- c) evaluarea riscurilor de corupție;
- d) stabilirea măsurilor de intervenție;
- e) monitorizarea și revizuirea periodică a riscurilor de corupție;
- f) actualizarea planurilor de integritate.

Aceste documente au fost puse la dispoziția tuturor instituțiilor din subordinea, coordonarea sau autoritatea Consiliului Județean Satu Mare, în vederea adoptării unui mod de lucru unitar la nivelul Județului Satu Mare.

Formarea profesională

În luna iunie, au fost realizate două sesiuni de instruire în domeniul prevenirii și combaterii corupției. Cursurile, desfășurate în municipiul Oradea, Hotel Nevis, au urmărit dobândirea de competențe privind etica și integritatea pentru angajații și aleșii locali și, în același timp, clarificarea unor noțiuni noi aduse în discuție de SNA, cum ar fi managementul riscurilor de corupție.

La aceste cursuri au participat 60 de persoane, selecția fiind realizată în baza unor criterii foarte stricte. S-au putut înscrie angajații din aparatul de specialitate al Consiliului Județean Satu Mare și din cadrul instituțiilor din subordine/ autoritate/ coordonare, după cum urmează:

1. Funcționarii publici sau structuri care au de raportat în anexa nr. 3 la Strategia Națională Anticorupție;
2. Funcționarii publici care au în fișa postului responsabilități cu privire la incompatibilități, conflict de interese, pantouflage;
3. Funcționarii publici cu funcție de conducere care pot avea rol de vector în implementarea Strategiei Naționale Anticorupție și a valorilor etice;
4. Angajații implicați în implementarea și dezvoltarea sistemului de control intern managerial;
5. Angajații care au identificată ca nevoie de formare etică, integritatea, conflictul de interese;
6. Funcționarii publici care au rol de evaluator al sistemului de prevenire a corupției;
7. Funcționarii publici care fac parte din grupul de lucru pentru implementarea metodologiei pentru managementul riscurilor de corupție;
8. Persoanele responsabile cu implementarea prevederilor privind declarațiile de avere și de interese;

9. Angajații care prezintă deschidere și disponibilitate pentru însușirea de noi cunoștințe și care în viitor ar dori să îndeplinească atribuțiile care îi revin consilierului de etică în conformitate cu prevederile Codului Administrativ.

De asemenea, grupul țintă al formării profesionale a fost selectat cu respectarea conceptelor de egalitate de șanse și indiferent de sex, religie, orientare sexuală, rasă, naționalitate, etnie, limbă, categorie socială, convingeri, gen, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenența la o categorie defavorizată.

Tematica abordată la cursurile realizate în cadrul proiectului s-a referit la următoarele subiecte:

- ✓ Egalitatea de șanse și tratament
- ✓ Corupție - anticorupție

- ✓ Etica și integritatea profesională
- ✓ Aplicarea Codului Administrativ referitor la conduita funcționarilor publici și a personalului contractual,
- ✓ Strategia Națională Anticorupție 2021 - 2025
- ✓ Codul etic/ deontologic
- ✓ Consilierul de etică
- ✓ Declararea averilor
- ✓ Declararea cadourilor
- ✓ Conflictul de interese
- ✓ Incompatibilități
- ✓ Pantouflage
- ✓ Managementul calității și controlul intern managerial al instituțiilor publice
- ✓ Riscuri și vulnerabilități la corupție în administrația publică locală
- ✓ Managementul riscurilor la corupție în administrația publică locală
- ✓ Dezvoltare durabilă.

Ghidul de bune practici privind prevenirea corupției, a incidentelor de integritate și a conflictelor de interese

În cadrul proiectului a fost realizat un Ghid de bune practici privind prevenirea corupției, a incidentelor de integritate și a conflictelor de interese, pe care l-au primit participanții la cursul de formare, precum și consilierii de etică din cadrul fiecărei instituții subordonate/în coordonarea/sub autoritatea Consiliului Județean Satu Mare.

Toate aceste documente obținute, pot fi citite și descărcate de pe site-ul instituției, de către oricine în vederea unei cât mai bune informări și educări asupra fenomenului de corupție.

Pentru a asigura proiectului o maximă vizibilitate și impact, în cadrul activității **Informarea și publicitatea proiectului** au fost realizate următoarele activități de promovare:

- ✓ Publicarea unui comunicat de presă referitor la proiect - la începutul proiectului și la finalizarea proiectului. Comunicatul de presă a fost publicat în limba română și în limba maghiară.
- ✓ Realizarea și tipărirea unui afiș cu informații referitoare la proiect. Acest afiș a fost pus și la dispoziția instituțiilor din subordinea, coordonarea sau autoritatea Consiliului Județean Satu Mare și afișat în locuri vizibile și intens frecventate de cetățeni.

Campanie de conștientizare și educație anticorupție a cetățenilor Județului Satu Mare

Au fost realizate materiale informative/ publicitare - 10.000 bucăți pliante, prin care cetățenii sunt ajutați să înțeleagă fenomenul corupției și sunt informați cu privire la drepturile lor, precum și 2.000 bucăți de broșuri, care au fost distribuite la spitalele aflate sub autoritatea Consiliului Județean Satu Mare (Spitalul Județean de Urgență Satu Mare, Spitalul Orășenesc Negrești Oaș), Instituției Prefectului Județului Satu Mare, Primăriei Municipiului Satu Mare, Primăriei Municipiului Carei, Primăria Orașului Livada, Primăria Orașului Negrești Oaș, Primăria Orașului Arduș, Primăria Orașului Tășnad, ADI Județul Satu Mare, Direcția Generală de Evidență a Persoanelor Satu Mare, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Satu Mare, RA Aeroportul Satu Mare. Aceste instituții au fost rugate să plaseze pliantele și broșurile în birouri și spații accesibile pentru cetățenii județului Satu Mare.

Toate pliantele și broșurile împărțite populației au avut ca scop prevenirea, conștientizarea și educarea asupra acestui fenomen, corupția.

Astfel, prin această campanie s-a încercat evidențierea fenomenului de corupție, un obstacol în calea creșterii economice, prin deturnarea resurselor de la rezultatele productive din punct de vedere economic. În plus, mai ales atunci când resursele publice sunt limitate, corupția subminează sustenabilitatea bugetelor

publice și reduce fondurile publice destinate investițiilor, scăzând astfel calitatea vieții fiecărui individ în parte.

Corupția poate fi redusă atunci când există o schimbare reală de mentalitate în cadrul organismelor publice și al societății în ansamblu. Simpla adoptare a unor acte legislative statutare sau a unor măsuri administrative nu este suficientă, dar aplicarea acestora cu eficiență și consecvență va aduce rezultate concrete în combaterea corupției.

Această campanie de conștientizare s-a desfășurat și online, prin intermediul social-media (realizarea unui banner digital și afișarea acestuia pe site-ul CJSM și pe pagina de Facebook a CJSM), pe parcursul a 2 luni, exprimând clar punctul de vedere al Consiliului Județean Satu Mare în legătură cu tema corupției și modalitățile de prevenire a acesteia.

Management

Echipa de implementare a proiectului a fost numită prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Satu Mare nr. 254/2021 și a colaborat pe parcursul proiectului cu Coordonatorul Strategiei Naționale Anticorupție de la nivelul Județului Satu Mare, în vederea realizării, într-un grad cât mai mare a obiectivelor strategiei, dar și a muncii efective, în vederea obținerii de rezultate. În aceeași măsură, toate activitățile desfășurate în cadrul proiectului au fost aduse și la cunoștința Comisiei de Monitorizare a Sistemului de Control Intern Managerial, pentru că toate informațiile să ajungă la fiecare angajat în parte și fiecare angajat să poată contribui cu idei la implementarea proiectului.

Comunicare

Pe perioada de desfășurare a proiectului, au fost folosite toate canalele de comunicare, de la cele clasice adrese, telefon, fax, până la cele mai puțin

obișnuite: a fost nevoie de discuții personale, de la prieten la prieten cu unii angajați care nu au dorit să participe la curs.

De asemenea, a fost creată o adresă de e-mail: etica@cjsm.ro pentru sesiunile de înscrieri la curs, adresă de corespondență care ve fi utilizată și pe viitor în comunicarea cu consilierii de etică din cadrul instituțiilor din subordinea Consiliului Județean Satu Mare și, cu o mare probabilitate, pentru implementarea prevederilor privind protecția avertizorului în interes public.

Rezultatele proiectului au fost aduse la cunoștința cetățenilor și prin **conferința** care a avut loc în data de 19 septembrie 2022. „Ne dorim să venim mai aproape de nevoile cetățenilor, iar implementarea

acestui proiect reprezintă un pas important în ceea ce privește etica și integritatea în administrația publică din județul Satu Mare.

Aceste politici de transparență trebuie însă să fie transpuse și la nivel național, astfel încât printr-o atitudine corectă a funcționarilor publici să redăm cetățenilor încrederea în instituțiile statului”, a afirmat Pataki Csaba, președintele Consiliului Județean Satu Mare, în cadrul conferinței. La conferința de închidere a proiectului au participat 100 de persoane, angajați din cadrul aparatului de specialitate și din instituțiile din subordinea Consiliului Județean Satu Mare, respectiv consilieri județeni.

Eficiență, eficacitate și impact:

Principalele rezultate ale implementării proiectului constau în elaborarea de proceduri și instrumente în materie de etică și integritate, respectiv educația anticorupție care vizează atât angajații din sectorul public, cât și societatea civilă. Îmbunătățirea competențelor personalului prin cursurile tematice anticorupție se va reflecta în activitatea zilnică a angajaților. Competențele dobândite de către cadrele de conducere și personalul executiv din instituție, prin efectuarea lucrărilor în practica curentă sub îndrumare și monitorizare, vor fi utilizate și după finalizarea proiectului. Astfel, și după finalizarea proiectului vor putea fi identificate și inventariate funcțiile considerate ca fiind în mod special expuse la corupție, funcțiile sensibile, vor putea fi realizate și raportate în termen măsurile anticorupție reglementate de legislația națională și monitorizate de SNA. Măsurile de control instituite în timpul implementării proiectului vor avea aplicabilitate și după finalizarea acestuia, ceea ce va reduce incidența faptelor de corupție.

Totodată, transparența este un instrument deosebit de puternic în lupta împotriva corupției, libertatea de acces la informații îmbunătățește buna guvernare și contribuie la responsabilizarea administrației publice.

Având în vedere că din grupul țintă fac parte angajații instituției, sustenabilitatea din punct de vedere al resurselor umane este asigurată.

Personalul instruit în domeniul anticorupție acoperă toate compartimentele din instituție, ca urmare, cunoștințele dobândite vor putea fi aplicate în mod unitar și va fi ușurată implementarea măsurilor privind managementul riscurilor de corupție.

Asigurarea sustenabilității proiectului nu presupune cheltuieli. Instituția va asigura spațiul și logistica necesară desfășurării activității și în perioada următoare, până la aplicabilitatea Strategiei Naționale Anticorupție 2021 - 2025.

Îndeplinirea atribuțiilor specifice din partea coordonatorului planului de integritate și al responsabilului pentru monitorizarea implementării SNA constituie sarcini de serviciu, ca urmare nu presupune remunerare suplimentară. O plus-valoare a fost că oamenii care chiar lucrează în domeniul integrității și prevenirii corupției au fost la cursuri și au avut de întregat, de argumentat, de învățat.

Responsabilii SNA vor monitoriza activitățile legate de implementarea și dezvoltarea activităților specifice, vor face sondaje periodice legate de problemele cu care se confruntă structurile organizatorice ale instituției și instituțiile aflate în subordinea, autoritatea sau coordonarea județului Satu Mare. De asemenea, vor

centraliza propuneri de îmbunătățire a activității. Aceste constatări vor putea face obiectul unor propuneri noi de proiecte care ar putea beneficia de finanțare din fonduri nerambursabile sau de materializare prin alte metode.

Materialele realizate în cadrul proiectului, documentele livrabile, au fost și vor fi utilizate de către personalul angajat al instituției și după finalizarea proiectului. Una dintre realizările proiectului a fost crearea unei “comunități” a consilierilor de etică din toate instituțiile în subordinea, sub autoritatea sau coordonarea Județului Satu Mare. În anul 2019, Consiliul Județean Satu Mare a găzduit o misiune de evaluare din partea Ministerului Lucrărilor Dezvoltării și Administrației Publice și în cadrul discuțiilor, dar și la finalul Raportului de Evaluare Tematică a Consiliului Județean Satu Mare privind Implementarea Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020, UAT Județul Satu Mare a primit o recomandare cu caracter general: *„Instituția să exercite un rol activ de promovare a agendei de integritate în relația cu structurile aflate în subordine, coordonare sau sub autoritate, inclusiv prin centralizarea raportărilor anuale subsumate Strategiei Naționale Anticorupție și prin organizarea unor întâlniri ale responsabililor pe teme specifice prevenirii corupției și promovării transparenței și integrității din cadrul structurii supraordonate cu omologii de la nivelul subordonatelor”*. Acum s-a realizat și acest lucru, consilierii de etică s-au cunoscut între ei, au schimbat idei și păreri și au convenit să se ajute reciproc în munca pe care o au de făcut.

Prin intermediul proiectului, au fost dezvoltate în Județul Satu Mare cerințele pentru prevenirea și combaterea corupției, cu beneficii pe termen scurt, mediu și lung asupra serviciilor publice furnizate de entitate și unitățile subordonate.

Astfel, identificarea acestei vulnerabilități - corupția și a măsurilor adecvate combaterii acesteia crește șansa creerii unei societăți și comunități sustenabile.

Lecții învățate:

Nu întotdeauna lucrurile sunt ceea ce par la prima vedere. Sau “vezi paiul în ochii altuia și nu vezi bârna din ochii tăi!”.

Datorită faptului că la baza realizării studiului au fost niște chestionare la care respondenții au putut da răspunsuri sincere, fără a se teme de vreo consecință, au fost relevate niște probleme și nemulțumiri pe care conducerea județului Satu Mare nu le-ar fi aflat, dacă nu era acest proiect. Exemple de răspunsuri surprinzătoare și, în același timp, relevante:

- ✓ *Atunci se apelează la mită, când legislația este contradictorie, când ceva nu se poate și totuși se poate, pentru că se găsește o cale de rezolvare. Și atunci când legea prescrie un anumit lucru, dar nu sunt fonduri suficiente pentru toți, în acest caz se pot realiza multe prin cunoștințe. Accesul la anumite informații favorabile circulă numai în anumite cercuri. Totuși, în ultima vreme, pare să devină totul mai transparent.*
- ✓ *Cei care sunt în funcții de conducere, care ar putea face ceva, nu fac deoarece nu sunt interesați de binele cetățenilor sau al oamenilor care i-au ales, ci sunt interesați doar de binele personal, de ceea ce pot obține aici și acum și aici pentru ei.*

- ✓ Să existe modalități mai concrete de identificare a cazurilor de corupție, o monitorizare mai atentă a activității unor departamente.
- ✓ Cursuri de etică, exemplul personal a șefului de model
- ✓ Acordarea de premii pentru cei care sunt expuși la risc de corupție - un auditor are un salariu bun și poate fi tentat să ofere contra cost niște „servicii”.
- ✓ Cursuri de pregătire profesională.
- ✓ Pregătire profesionistă, salarii decente, control mai civilizat și sever.
- ✓ Formare profesională a tuturor angajaților din aparatul administrativ.
- ✓ Monitorizare mai atentă.
- ✓ Numirea nu pe criterii politice în funcții de conducere în instituții, conștientizarea celor din aceste funcții despre consecințe, încurajarea angajaților de a face sesizări dacă întâmpină situații de corupție (pt. că mulți au o rețineră în acest sens pentru a nu-și pierde locurile de muncă etc)”.

Acest lucru este un punct de pornire și pentru găsirea unor soluții, dar și pentru analize mai amănunțite ale activității aparatului de specialitate și al instituțiilor din subordine. De asemenea, subliniază necesitatea de a continua activitatea în domeniul prevenirii corupției.

De asemenea, toți trebuie să conștientizăm faptul că, fiecare dintre noi plătim costurile corupției atât la nivelul macro, cât și la nivelul micro al societății, prin lipsa îngrijirilor medicale la ce mai înalt nivel de calitate din spitale, prin lipsa calității serviciilor din sistemul de educație, prin lipsa calității infrastructurilor de transport, prin sărăcie și nivel redus de trai al populației față de media UE.

În cadrul cursurilor, colegii s-au cunoscut mai bine, au socializat, au înțeles că împreună pot face mai multe decât singuri.

Rezultate:

- ✓ 2 sondaje realizate, la finalul celor 2 sesiuni de chestionare, finalizate cu realizarea unui studio;
- ✓ 60 de angajați cursanți;
- ✓ 1 ghid de bune practici privind prevenirea corupției, a incidentelor de integritate și a conflictelor de interese, distribuit în cadrul instituțiilor din subordinea/ autoritatea sau coordonarea Consiliului Județean Satu Mare;
- ✓ 5 documente livrabile diseminate tuturor instituțiilor din subordinea/ autoritatea sau coordonarea Consiliului Județean Satu Mare;
- ✓ 2.000 broșuri;
- ✓ 10.000 pliante.

Referințe:

- ✓ HG nr. 1.269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
- ✓ HG nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru

aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;

- ✓ Metodologia de identificare a riscurilor și vulnerabilităților la corupție (autorități publice locale) - ANEXA C, MLPDA, 2018.

Linkuri:

- ✓ <https://www.cjasm.ro/consiliul-judetean-satu-mare-descurajeaza-actele-de-coruptie>
- ✓ <https://www.cjasm.ro/proiecte-si-strategii>
- ✓ <https://www.cjasm.ro/cresterea-transparentei-eticii-si-integritatii-in-administratia-publica-din-judetul-satu-mare>
- ✓ pagina de [Facebook](#): Județul Satu Mare - Consiliul Județean
- ✓ https://www.cjasm.ro/consiliul-judetean-satu-mare-descurajeaza-actele-de-coruptie?fbclid=IwAR2wGUrezFBhVH5xqqmkzd4ioVkTPMEzgmkbvR6NihK1nlOvxKBKmLaoA_g
- ✓ [CREȘTEREA TRANSPARENTEI, ETICII ȘI INTEGRITĂȚII ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ DIN JUDEȚUL SATU MARE \(cjasm.ro\)](#)

Instituția Prefectului județul Cluj *Sănătate și siguranță în Clujul rural*

Instituția:

Instituția Prefectului județul Cluj

Numele Bunei Practici:

Sănătate și siguranță în Clujul rural

Persoană de contact:

Irina Munteanu, prefectul județului Cluj

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Asigurarea educației pentru sănătate și siguranță reprezintă un pas important în identificarea și prevenirea avansării afecțiunilor medicale care pot fi depistate din timp, starea de bine bio-psiho-socială stând la baza creării unei societăți sănătoase.

La nivelul județului Cluj, arii populaționale largi nu beneficiază în prezent de servicii medicale complexe, integrate, fie din cauza infrastructurii, a lipsei personalului medical de specialitate (concentrat în marile centre din municipii), fie din motive ce țin de lipsa accesului la informație. Cu toate acestea, comunitățile din mediul rural au nevoie de servicii medicale care să le vină în sprijin.

Potrivit studiilor realizate de Institutul Național de Statistică în 2019, doar 8,7% din spitalele și unitățile asimilate își desfășoară activitatea în mediul rural, în condițiile în care aproximativ 44% din populația României trăiește la sat.

*World Vision România:

*Din 9 copii bolnavi în mediul rural, doar 3 sunt tratați de medic, iar restul acasă. Dintre cei care merg la medic, 2 merg la medicul din cel mai apropiat oraș, iar 1 la medicul din comună.

*1 din 5 copii cu vârstele cuprinse între 0 și 5 ani nu au accesat servicii medicale în ultimul an

*15% dintre comunitățile locale nu beneficiază de prezența unui medic de familie.

Peste o treime din populația județului Cluj locuiește în mediul rural, unde rata mortalității este de 16,5%; prin comparație, în mediul urban rata mortalității este de 12,7%. Lipsa personalului medical vine în completarea ratei de mortalitate mai ridicate din mediul rural, accentuând necesitatea implementării proiectelor de sănătate publică, în vederea îmbunătățirii condițiilor de viață a locuitorilor de la sat.

Impactul social și financiar al nedepistării la timp a problemelor de sănătate publică se reflectă în invaliditate, costuri suplimentare ale serviciilor de sănătate

publică, incapacitate temporară sau definitivă de muncă, până la pierderea de vieți omenești.

Urmare a deplasărilor efectuate în mediul rural, în perioada pandemică COVID-19 (proiectul *Orașul vaccinează satul*), a fost identificată necesitatea accentuată de a sprijini populația din comunitățile rurale ale județului Cluj cu un acces limitat la serviciile medicale de specialitate.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivele preconizate

Identificarea și prevenirea avansării afecțiunilor medicale care pot fi depistate, din timp, în rândul locuitorilor din mediul rural, începând din luna septembrie 2022.

- Reducerea gradului de accesare la serviciile spitalicești în urgență, a persoanelor care nu fac obiectul unei urgențe medicale sau care prezintă afecțiuni în stadiu tardiv.
- Creșterea gradului de educare a preșcolarilor, școlărilor, cadrelor didactice, asistenților sociali și sanitari, a medicilor de familie și adulților în domeniul educației în sănătate publică.
- Asigurarea cadrului pentru activități de prevenție în educație pentru sănătate în sistem integrat pentru informarea corectă și completă a comunităților din mediul rural al județului Cluj.
- Asigurarea cadrului pentru activități de intervenție medicală și consult de specialitate în comunitățile din mediul rural și care au acces dificil la servicii medicale de specialitate.

Rezultatele obținute

- Educarea populației cu privire la prevenție și siguranță;
- Acoperirea, în sistem integrat, a nevoilor comunităților în domeniul educației pentru sănătate și siguranță;
- Prevenirea unor afecțiuni medicale des întâlnite în rândul copiilor și adulților, cu ajutorul tuturor resurselor disponibile: medici, farmaciști, asistenți sociali și sanitari, studenți, voluntari etc.
- Efectuarea de consultații de specialitate de la nivel pediatric, la nivel geriatric și sănătatea femeii în comunitățile unde adresabilitatea pentru asistența medicală primară este deficitară, pe raza județului Cluj;
- Activități de informare și prevenție pentru copii și adulți.

Parteneriate:

- ✓ Spitalul Clinic Militar de Urgență „Dr. Constantin Papilian” Cluj-Napoca
- ✓ Inspectoratul de Poliție Județean Cluj
- ✓ Direcția de Sănătate Publică a Județului Cluj
- ✓ Institutului Oncologic „Prof. Dr. Ion Chiricuță”
- ✓ Inspectoratul Școlar Județean Cluj
- ✓ Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Cluj
- ✓ Agenția Națională Împotriva Traficului de Persoane - Centrul Regional Cluj-Napoca

- ✓ Colegiul Farmaciștilor Cluj
- ✓ Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Cluj
- ✓ Asociația Caravana cu Medici
- ✓ Organizația Studenților Mediciniști din Cluj
- ✓ Organizația Studenților Farmaciști din Cluj
- ✓ Asociația Medical International Rescue
- ✓ Lions Club Cluj-Napoca Transilvania (Lions Clubs International)
- ✓ Ofta Medical Clinic
- ✓ Autoritatea Teritorială de Ordine Publică Cluj
- ✓ Primăriile din mediul rural al județului Cluj
- ✓ Mass-media

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Autoritățile publice locale din comuna Așchileu, județul Cluj, au răspuns prompt și pozitiv inițiativei instituției noastre.

Premergător primelor acțiuni în teren, angajații primăriei împreună cu alți cetățeni au pregătit spațiul dispensarului și l-au adaptat nevoilor partenerilor noștri pentru a facilita activitățile de intervenție.

Pe tot parcursul perioadei în care am fost prezenți în această comunitate cetățenii au fost deschiși și primitori.

Conducerea Școlii din Așchileu Mare ne-a ajutat să creionăm programul acțiunilor de prevenție din școală și, ulterior, a facilitat participarea cadrelor didactice la sesiunile de informare și consiliere. De asemenea, programul nostru a fost adaptat împreună cu cadrele didactice astfel încât orele de prevenție să nu deranjeze buna desfășurare a activităților didactice deja stabilite.

Educatorii, învățătorii și diriginții s-au implicat voluntar, în lipsa unui medic școlar, în efectuarea și centralizarea măsurătorilor necesare stabilirii diagnosticelor de subpondere, suprapondere/obezitate.

Succesul acestui proiect a depins, în foarte mare măsură, de deschiderea și implicarea comunității, participarea cetățenilor și sprijinirea deplasării acestora la punctele stabilite de comun acord, toate acestea fiind esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor propuse.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune și practice:

Resursa umană a fost implicată pe bază de voluntariat (medici, farmaciști, asistenți medicali, studenți, personal din cadrul instituțiilor partenere).

Resursele logistice au fost asigurate de autorităților locale care ne-au pus la dispoziție locații corespunzătoare (dispensar, școală), de ONG-urile implicate în proiect (aparatură medicală, paturi de consult, consumabile medicale, unitate mobilă de investigații etc.) și de spitalele de specialitate care au venit cu aparatura specifică (ecograf) pentru efectuarea de investigații medicale personalizate.

S-au realizat o serie de materiale informative, de sprijin în comunicarea cu cetățenii: afișe, broșuri, utilizând resursele proprii și ale partenerilor.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Instituția Prefectului-Județul Cluj, în calitate de inițiator, a realizat activități de coordonare pentru asigurarea colaborării interinstituționale județene, locale și cu ONG-uri, asociații profesionale și voluntari pentru facilitarea unei comunicări eficiente, fiind un liant între comunitățile din mediu rural și partenerii din cadrul proiectului.

În perioada 24 septembrie - 1 octombrie 2022 s-a derulat prima rundă de activități de prevenire și de intervenție din cadrul proiectului, în comuna Așchileu, județul Cluj.

Calendarul activităților:

- ✓ Sâmbătă, 24 septembrie 2022, au fost efectuate analize medicale de bază (sânge, scaun și urină) pentru un număr de 58 de persoane, prin grija Asociației Caravana cu Medici, cu sprijinul Asociației Medical International Rescue, pentru toate categoriile de vârstă;
- ✓ 26 septembrie-29 septembrie 2022: s-au desfășurat, în incinta Școlii Gimnaziale Așchileu Mare, activități de informare, de prevenire și consiliere a preșcolarilor, școlarilor, cadrelor didactice, părinților și adulților în domeniul educației pentru sănătate, siguranței circulației, prevenirii consumului de droguri și a traficului de persoane. Discuțiile din comunitate au fost coordonate de Agenția Națională

Împotriva Traficului de Persoane - Centrul Regional Cluj-Napoca; Centrul de Prevenire, Evaluare și Consiliere Antidrog Cluj, Inspectoratul de Poliție Județean Cluj; Spitalul Clinic Militar de Urgență „Dr. Constantin Papilian” Cluj-Napoca; Colegiul Farmaciștilor Cluj, Organizația Studenților Mediciști din Cluj și Organizația Studenților Farmaciști Cluj-Napoca;

- ✓ 29 septembrie 2022: Spitalul Clinic Militar de Urgență „Dr. Constantin Papilian” Cluj-Napoca a evaluat, din punct de vedere medical, elevii din ciclul primar. Pe baza măsurărilor efectuate în prealabil în cadrul unității școlare (greutatea și înălțimea copiilor), au fost stabilite diagnostice de subpondere pentru un procent de 9% din preșcolari și suprapondere/obezitate pentru 38% dintre elevi. Elevii de ciclu primar și cei de nivel gimnazial au participat la sesiuni de discuții despre ce înseamnă să mâncăm sănătos, care sunt alimentele considerate sănătoase, cum întocmim un meniu.
- ✓ Sâmbătă, 1 octombrie 2022, Asociația Caravana cu Medici, alături de Institutul Oncologic „Prof. Dr. Ion Chiricuță”, Asociația Medical International Rescue și Ofta Medical Clinic au asigurat investigații medicale pentru un număr de 85 beneficiarii prezenți, pe categorii de vârstă și de gen. Consultațiile de specialitate au avut loc la Dispensarul Așchileu Mare și în proximitatea acestuia (unitate mobilă de diagnostic) și au acoperit următoarele paliere: sănătatea femeii, pediatrie, medicină internă, gastroenterologie, dermatologie, neurologie, cardiologie, oftalmologie și oncologie: teste Babeș-Papanicolau de prevenire a cancerului de col uterin pentru femeile cu vârste cuprinse între 25-29 de ani; teste HPV de prevenire a cancerului de col uterin pentru femeile cuprinse între vârstele 30-64 de ani, urmate de teste Babeș-Papanicolau în cazurile HPV pozitive; teste mamografice de depistare precoce a cancerului mamar la femeile cu vârste cuprinse între 50-69 de ani, urmate de evaluări ecografice a cazurilor suspecte și de diagnostic pozitiv prin biopsie.

Proiectul nostru continuă și în perioada următoare în alte comunități din mediul rural al județului Cluj, acolo unde este mare nevoie de servicii medicale și consiliere în educație pentru sănătate și siguranță.

Eficiență, eficacitate și impact:

În luna august 2022 a avut loc o primă ședință de lucru cu posibili parteneri în vederea identificării acestora și a resurselor disponibile din partea fiecărui partener, ca urmare a unei invitații la care au răspuns voluntar.

După stabilirea partenerilor au avut loc o serie de comunicări atât în format fizic, cât și online prin intermediul unor grupuri de comunicare (WhatsApp, Zoom).

Astfel, am identificat primele comunități care au urgentă nevoie de intervenția în sistem integrat: Așchileu, Aluniș, Bobâlna, Jichișu de Jos, Mănăstireni, Petreștii de Jos, Ploscoș, Vad, comune în care nu există medic de familie sau există un punct de lucru unde, ocazional, este prezent un medic de familie provenit din alte comunități limitrofe.

De asemenea, am identificat grupurile țintă: preșcolari, școlari, părinți, cadre didactice, asistenți sociali, asistenți sanitari, medici de familie, farmaciști, adulți, persoane în vârstă.

Problema comună identificată în aceste unități administrativ-teritoriale este lipsa medicului de familie, drept urmare accesul limitat la servicii medicale pe toate palierele de vârstă.

Accesul tinerilor la servicii de sănătate, siguranță și educație pentru sănătate este esențial pentru construirea unor comunități reziliente, sustenabile, durabile.

Relevanța bunei practici prezentate de noi, **Sănătate și siguranță în Clujul rural**, este dovedită de obiectivele asumate și îndeplinite deja în comuna Așchileu, care a fost primul beneficiar al proiectului în perioada 24 septembrie-1 octombrie 2022.

Timp de 6 zile, 150 de adulți, 117 copii și 18 cadre didactice au beneficiat de consiliere din partea specialiștilor în nutriție, farmacologie, antidrog și trafic de persoane. Pe partea de intervenție, medici specialiști în mai multe domenii, medici rezidenți, studenți medici și farmaciști au oferit consultații de specialitate pentru copii, adulți și persoane de vârstă a treia, recoltând analizele necesare.

Elementul inovativ al proiectului îl reprezintă abordarea, **în sistem integrat**, prin implicarea mai multor instituții publice și organizații neguvernamentale care să vină cu idei, propuneri și resurse disponibile pentru îndeplinirea scopului propus, pe cele două linii - intervenție și prevenție - respectiv:

- ✓ **INTERVENȚIE:** educație pentru sănătate în mediul rural pentru copii și adulți; consiliere medicală pentru copii și adulți; consultații de specialitate: pediatrie, adulți și geriatrie, oftalmologie, ginecologie, medicină internă, nutriție, oncologie;
- ✓ **PREVENȚIE:** în rândul copiilor (grădinițe, școli), adulți (centre comunale): educație pentru sănătate în grădinițe și școli, activități de prevenire a traficului de persoane, prevenirea consumului de substanțe interzise, siguranța circulației, acordarea primului ajutor, stil de viață sănătos, alimentație sănătoasă, sănătatea femeii, igiena personală, igiena dentară, sănătate pentru persoanele vârstnice.

Implicarea activă a celor peste 16 parteneri (instituții publice, autorități locale, ONG-uri, firme, presă) a fost esențială pentru implementarea activităților, atingerea obiectivelor și obținerea rezultatelor estimate pentru prima comunitate din cadrul proiectului.

Promovarea proiectului a fost realizată prin mai multe modalități de diseminare a informațiilor de interes public prin: comunicate de presă, Facebook, Instagram și

pagina de internet a instituției noastre, distribuirea de afișe (model atașat), utilizarea broșurilor special create.

Am realizat o broșură informativă personalizată pentru acest proiect care conține informații cheie pe înțelesul tuturor, elaborate în colaborare cu specialiștii din cadrul instituțiilor partenere.

În cuprinsul acesteia se pot regăsi informații utile despre prevenirea cancerului, utilizarea corectă a medicamentelor, comportamentul alimentar (nutriția copilului pe înțelesul părinților), instrucțiuni de prim-ajutor, alte informații despre traficul de persoane, droguri și siguranța rutieră.

În această etapă am fost contactați de alte instituții ale prefectului din țară, interesate de acest proiect, în vederea multiplicării acestuia.

Sănătate și siguranță în Clujul rural se află în curs de implementare pe o perioadă de un an calendaristic, urmând ca, în funcție de disponibilitatea partenerilor, de nevoia comunităților, de interesul altor posibili parteneri care deja și-au afirmat disponibilitatea de a se implica, vom asigura continuitatea proiectului, astfel încât rezultatele obținute în educație și siguranță pentru sănătate să fie vizibile și pozitive, iar numărul beneficiarilor/comunităților să crească.

Ne propunem ca, pe viitor, să completăm lista noastră de domenii cu altele identificate în teren, ca fiind de interes pentru grupul țintă: pe componenta prevenție - violența domestică, violența în școli, bullying în rândul elevilor și pe componenta intervenție - consultații stomatologice.

Impactul estimat al proiectului

- ✓ Creșterea numărului de persoane minore și adulte care beneficiază de o consultație și un plan de tratament gratuite, consiliere și îndrumare către clinici, spitale, la nevoie;
- ✓ Creșterea gradului de informare corespunzătoare în rândul copiilor și adulților pe tema educație pentru sănătate și siguranță;
- ✓ Creșterea numărului persoanelor vârstnice, nedeplasabile sau cu dificultăți mari în deplasare, care beneficiază de asistență medicală de specialitate.

Lecții învățate:

În data de 10 octombrie 2022, a avut loc întâlnirea partenerilor din cadrul proiectului, pentru a evalua prima etapă a acestui proiect, care s-a încheiat pe data de 1 octombrie 2022.

Au fost discutate atât aspecte de ordin tehnic și logistic, cât și modalități prin care să fie extinse serviciile medicale disponibile, pentru comunitățile în care vom ajunge în viitor. Fiecare dintre cei prezenți au fost invitați să-și exprime părerea cu privire la activitățile desfășurate în comuna Așchileu.

În cadrul ședinței, partenerii și-au expus recomandările pentru următoarele etape. Cei mai mulți dintre ei au fost de părere că ar trebui identificată o altă metodă de a atrage părinții la activități de informare privind nutriția și igiena personală pentru copii. Astfel s-a conturat ideea ca următoarele sesiuni de informare să aibă loc în cadrul unei ședințe generale organizate de școala din respectiva comună.

De asemenea, am identificat nevoia unei mai bune promovări, utilizând canale de comunicare accesibile noilor generații, social media și, implicit, atragerea unor influenceri care să ne ajute să transmitem mesajele educative într-un limbaj mai atrăgător pentru generația tânără.

Rezultate:

Timp de 6 zile, un număr de peste 16 parteneri au intervenit pe teren pentru aproximativ 300 de locuitori ai comunei Așchileu, care au beneficiat de consiliere din partea specialiștilor în nutriție, farmacologie, antidrog și trafic de persoane. Pe

partea de intervenție, medici specialiști în mai multe domenii, medici rezidenți, studenți medicinisti și farmaciști au oferit consultații de specialitate gratuite pentru copii și analize gratuite pentru adulți și persoane de vârsta a treia.

- ✓ 117 preșcolari și școlari, elevi și 18 cadre didactice, din cadrul Școlii Gimnaziale Așchileu Mare, au beneficiat de activități de informare, prevenire și consiliere în domeniul educației pentru sănătate, siguranței circulației, prevenirii consumului de droguri și a traficului de persoane;
- ✓ au fost efectuate 105 măsurători în vederea stabilirii diagnosticului de subponderabilitate/supraponderalitate, în rândul elevilor. Pe baza măsurărilor efectuate, în prealabil, în cadrul unității școlare (greutatea și înălțimea copiilor); au fost stabilite diagnostice de subpondere pentru un procent de 9% din preșcolari și suprapondere /obezitate pentru 38% dintre elevi;
- ✓ 143 de pacienți au beneficiat, timp de două zile, de analize medicale de bază (sânge, scaun, urină) și de consultații de specialitate în medicină internă, cardiologie, gastroenterologie, neurologie și dermatologie, cât și investigații specifice, de tip electrocardiogramă, ecografie abdominală și ecocardiografie transtoracică;
- ✓ au fost prelevate probe pentru realizarea testelor pentru depistarea HPV unui număr de 33 femei cu vârsta cuprinsă între 30-64 ani, iar unui număr de 9 femei le-au fost prelevate probe pentru testele Babeș-Papanicolau (24-29 ani);
- ✓ au fost efectuate 47 de consultații oftalmologice, pentru pacienți de toate vârstele, adulți și copii; de asemenea, celor 25 de pacienți la care s-a constatat necesitatea corecției optice, li s-au oferit gratuit și ochelarii conform prescripției.

Referințe:

- ✓ Studii realizate de Institutul Național de Statistică în 2019, 2020, 2021
- ✓ Studii realizate de World Vision România

Linkuri:

- ✓ <https://cj.prefectura.mai.gov.ro/comunicat-de-presa-proiectul-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-prinde-contur/>
- ✓ <https://turdanews.net/toamna-aceasta-se-da-startul-proiectului-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-ce-presupune-acesta/>
- ✓ <https://zcyj.ro/sanatate/interventie-si-prevenire-informare-consiliere-si-puncte-medicale-mobile-din-aceasta-toamna-pe-ulitele-din-satele-clujului--236727.html>
- ✓ <https://gardianulzilnic.ro/toamna-aceasta-se-da-startul-proiectului-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-ce-presupune-acesta-turdanews/>
- ✓ <https://stirimed.ro/porneste-la-drum-prima-campanie-de-preventie-in-sanatate-in-clujul-rural/>
- ✓ <https://zcyj.ro/sanatate/comuna-clujeana-din-care-porneste-proiectul-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural--236775.html>
- ✓ <https://romania24.ro/sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-un-proiect-ce-debuteaza-pe-24-septembrie-in-achileu-419907.html>
- ✓ <https://cluj24.ro/sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-un-proiect-ce-debuteaza-pe-24-septembrie-in-achileu-137536.html>
- ✓ <https://turdanews.net/toamna-aceasta-se-da-startul-proiectului-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-ce-presupune-acesta/>
- ✓ <https://www.ziarelive.ro/stiri/toamna-aceasta-se-da-startul-proiectului-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-ce-presupune-acesta.html>
- ✓ <https://www.zcyj.ro/sanatate/prima-runda-a-proiectului-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-incepe-cu-analize-medicale-pentru-100-de-persoane-urmeaza-consultatiile--237682.html>
- ✓ <http://www.radiocluj.ro/2022/09/17/investigatii-medicale-gratuite-in-comuna-clujeana-achileu/>
- ✓ <https://cj.prefectura.mai.gov.ro/comunicat-de-presa-proiectul-sanatate-si-siguranta-in-clujul-rural-si-a-incheiat-cu-succes-prima-misiune-in-comunitatea-din-achileu-judetul-cluj/>
- ✓ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02ugWVnCaWbEWszhphsiVi8YLjNeLySeyxTQXxwTUG6UJbT6jk1vUPvSPuZCwxtMeLl&id=100064479344122
- ✓ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0RYUUckj5U5Pvyy9Cjf5gtYv6fFCh8ufnVUfZgZsXM2En6ouLLTwA2CLbh1FN3Gojl&id=100064479344122
- ✓ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02Vk4XLQk4n2vuJRtZsE2DriaTVN5KkUEg5mFYX2EkWuD3VVP2NqcCwhmRd3iCrUml&id=100064479344122
- ✓ https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0bmV8gUaQMVxbAh5VdeaeRE4XzCmMhNnG1TSjubUmER1TyezVhVuv1A1yEvN5RcPml&id=1697843813627194

Ministerul Apărării Naționale
*Restaurarea, reabilitarea, conservarea
și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului
Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial
(Monumentul eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor
(Crucea) de pe Vârful Caraiman)*

Instituția:

Ministerul Apărării Naționale

Numele Bunei Practici:

Restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman)

Persoană de contact:

Codrin-Dumitru Munteanu, director, Secretariatul general al Ministerului Apărării Naționale

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Problema principală identificată a constituit-o necesitatea restaurării, consolidării și amenajării unui spațiu expozițional în cadrul unui monument emblematic, ridicat în condiții extreme de grele în perioada 1926-1928, *Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial*, cu scopul de a-i reda strălucirea de altădată, de a promova patrimoniul național, de a crește gradul de satisfacție a persoanelor care practică turismul cultural, prin asigurarea unor servicii de calitate.

Prin localizarea obiectivului de investiții în zona protejată a Parcului Național Bucegi, sit Natura 2000, având în vedere necesitatea măsurilor ce se impun pentru diminuarea impactului negativ asupra mediului, decizia etapei de încadrare nr. 5992/09.08.2016 a Agenției pentru Protecția Mediului

Prahova a fost emisă și în baza avizului favorabil nr. 53/12.07.2016, al RNP-Romsilva RA - Administrația Parcului Natural Bucegi RA.

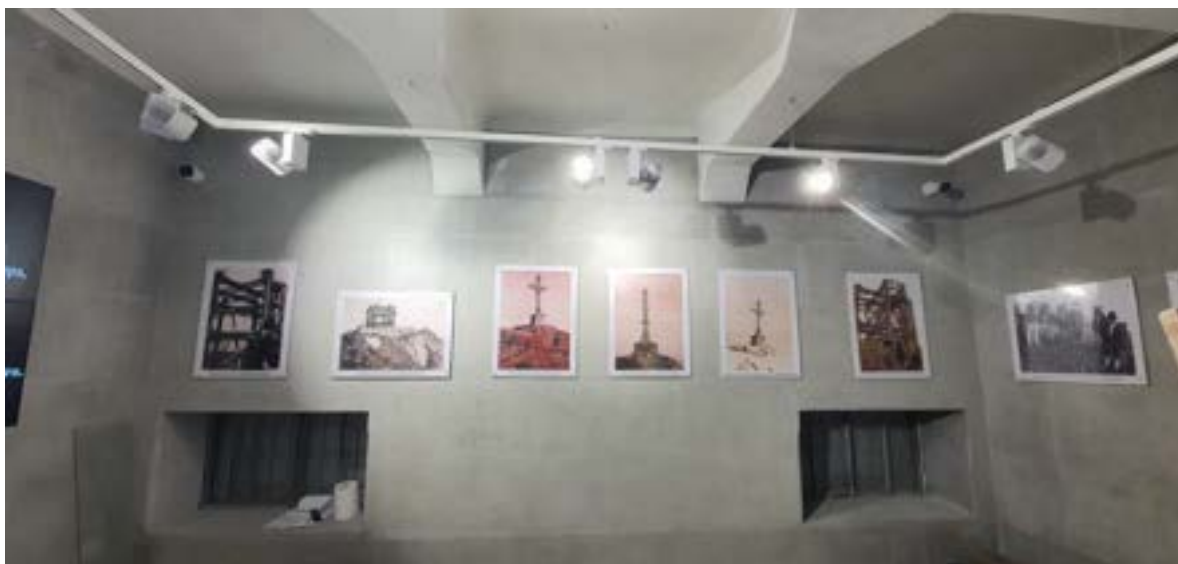
Toate activitățile desfășurate în cadrul proiectului constituie **acțiuni de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural**, fapt ce contribuie la **dezvoltarea unei comunități durabile și reziliente**. Autoritățile publice au capacitatea de a implementa activități care conduc pe de o parte, la îmbunătățirea satisfacției beneficiarilor finali, cetățeni simpli și turiști, iar pe de altă parte de a genera venituri alternative.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivul general al proiectului îl constituie promovarea istoriei și a identității naționale prin conservarea, protejarea și valorificarea unui monument cultural și istoric de referință pentru România - *Monumentul Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman)*”.

Obiectivele specifice vizează:

1. Intervenția tehnică de restaurare, de reabilitare și conservare a monumentului în condițiile păstrării identității arhitecturale originale (refacere postament, soclu interior și exterior, amenajare spațiu tehnic sub postament, sablare structură metalică, iluminare monument).
2. Promovarea și punerea în valoare a monumentului prin amenajarea unui spațiu expozițional modern, utilizând cele 2 nivele din interiorul soclului, cât și prin realizarea Monografiei monumentului *Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial* și a Hărții cu direcțiile de atac și apărare din campanile purtate în anii 1916 și 1918, care să contribuie la creșterea numărului de vizitatori ai monumentului după finalizarea tuturor lucrărilor.

Rezultatele obținute:

1. Restaurarea, reabilitarea și conservarea *Monumentului Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial*.
2. Amenajarea unui spațiu expozițional modern, prin utilizarea celor 2 nivele din interiorul soclului, în care sunt evidențiate, la nivelul 1, informații istorice privind participarea României la Marele Război Mondial, cu privire în special

asupra campaniei din anul 1916 și a luptelor de pe Valea Prahovei, iar la nivelul 2, aspecte de referință privind construirea monumentului.

3. Realizarea Monografiei monumentului *Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial* și a Hărții cu direcțiile de atac și apărare din campaniile purtate în anii 1916 și 1918, în care se regăsește detaliat istoria monumentului de la începuturi și până în prezent, parcurgând etapizat momentele istorice premergătoare începerii construcției acestuia, dar și cele ulterioare, ajungând până în prezent.
4. Digitizarea monumentului și realizarea unui site web dedicat.
5. Dezvoltarea de parteneriate și implicarea actorilor relevanți atât în activități comune de promovare a monumentului, desfășurate pe durata implementării proiectului, cât și în dezvoltarea unei strategii de marketing pe termen mediu și lung.
6. Organizarea unei competiții de elaborare de planuri de marketing/promovare a monumentului pe termen mediu și lung la care au participat, în principal, studenți din cadrul facultăților de turism, comunicare și relații publice.
7. Crearea de experiențe autentice la locația monumentului, având ca obiectiv promovarea identității naționale, cultural-artistice și spirituale a poporului roman (concerte, ceremonii, alte tipuri de evenimente).
8. Elaborarea de materiale de promovare și distribuirea, publicarea și/sau difuzarea acestora prin intermediul canalelor media tradiționale și alternative.
9. Organizarea unui concurs on-line de fotografie având ca obiectiv monumentul vizat și promovarea fotografiilor premiate prin intermediul paginii web și Facebook ale monumentului.
10. Derularea unei campanii în școli și licee privind simbolistica monumentului istoric, a gravității fenomenului de vandalism asupra obiectivelor cultural-istorice, a importanței protecției mediului și organizarea de sesiuni de ghidaj montan către locația monumentului.
11. Organizarea unor sesiuni științifice.
12. Manifestări dedicate comemorării Primului Război Mondial, a celebrării Marii Uniri și a 90 de ani de la inaugurarea Crucii Eroilor Neamului de pe Vârfurile Caraiman.
13. Creșterea numărului de vizitatori prin introducerea monumentului în circuitele turistice naționale și internaționale.
14. Posibilitatea de vizitare a monumentului și expoziției într-un tur virtual 3D.
15. Posibilitatea de vizitare, în perioada iunie-octombrie a fiecărui an, a expoziției amenajate în soclul monumentului.

Buna practică prezentată respectă **criteriul relevanței**, având în vedere că prin obiectivele stabilite și modalitățile de implementare, aceasta contribuie implicit la atingerea obiectivelor competiției, în sensul în care promovează optimizarea activității, atragerea resurselor umane, materiale și financiare, încurajează parteneriatul administrație publică - cetățeni - societate civilă.

De asemenea, dacă ne raportăm la nevoile beneficiarilor, problema identificată cu privire la necesitatea restaurării, consolidării și amenajării unui spațiu expozițional în cadrul monumentului a fost remediată, fapt ce contribuie la creșterea gradului de satisfacție a beneficiarilor finali, cetățeni simpli și turiști, care se pot bucura de promovarea istoriei și a identității naționale prin conservarea, protejarea și valorificarea unui monument cultural și istoric de referință pentru România.

Grupul țintă al proiectului se constituie, în primul rând, din turiștii (români sau străini) care ajung pe Valea Prahovei și doresc să se bucure de o drumeție la Vârfurile Caraiman sau să aibă o experiență de neuitat cu ocazia abordării unui traseu montan.

Parteneriate:

Referitor la ***parteneriatele dezvoltate***, precizăm că, la data de 27.10.2016, s-a încheiat un protocol de colaborare între Ministerul Apărării Naționale și Institutul Național al Patrimoniului. Scopul a fost acela de asigurare a conformității și a calității corespunzătoare proiectului de restaurare a monumentului, de organizare a sesiunii științifice „Crucea eroilor neamului de pe Muntele Caraiman - un simbol pentru Centenarul Războiului reîntregirii României”, dar și pentru desfășurarea unor activități comune de promovare a monumentului pe durata implementării proiectului, cât și în dezvoltarea unei strategii de marketing pe termen mediu și lung.

De asemenea, menționăm o serie de acorduri de cooperare instituțională cu actori relevanți, interesați de administrarea și promovarea monumentului, respectiv: Primăria Orașului Bușteni, pe raza teritorială a căruia este situat monumentul și fost administrator legal al monumentului, Consiliul Județean Prahova, direct interesat de impactul socio-economic pozitiv, Institutul Național al Patrimoniului, care are printre atribuțiile principale măsuri de conservare și promovare a patrimoniului cultural, Administrația Parcului Național Bucegi RA în arealul căruia este amplasat monumentul, Autoritatea Națională pentru Turism ce poate atrage resurse de promovare importante pentru creșterea vizibilității și interesului față de monument.

De asemenea, tot la această secțiune punctăm și grupurile de lucru constituite pentru realizarea *Planului expoziției* și a *Monografiei monumentului*, din care au făcut parte reprezentanți ai Institutului pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, ai Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand I”, ai Serviciului Istoric al Armatei, ai Oficiului Național pentru Cultul Eroilor, ai Asociației Naționale Cultul Eroilor „Regina Maria” și ai Institutului Național al Patrimoniului.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

În ceea ce privește ***implicarea cetățenilor***, precum și acțiunile de ***voluntariat*** în realizarea proiectului și execuția lucrărilor menționăm în primul rând contribuția ing. Alexandru Dan Bartoc Colonel (rtr), cel care, prin nenumăratele demersuri către instituțiile abilitate, a semnalat starea avansată de degradare a monumentului și necesitatea reabilitării, având în vedere importanța istorică și culturală a acestuia.

De asemenea, menționăm contribuțiile importante ale prof. univ. dr. Ion Giurcă și Paul Adrian Cristescu, istorici, ale numeroșilor muzeografi, ale cadrelor militare în rezervă și retragere și, nu în ultimul rând, contribuțiile salvamontiștilor care, împreună cu oamenii locului, veterani ai muntelui de la Cabana Piatra Arsă, de la Telecabina Babele și de la Releul Coștila, au înțeles munca și ajutorul pe care îl puteau oferi muncitorilor și l-au acordat necondiționat ori de câte ori au fost solicitați.

Referitor la **criteriul metodologic-aplicativ** se poate evidenția caracterul practic, orientat către rezultat, în sensul în care, pentru îndeplinirea indicatorilor de performanță care vizează creșterea numărului de vizitatori la monument, au fost necesare lucrări de restaurare, de reabilitare și de conservare a monumentului, cât și acțiuni de promovare și punere în valoare a acestuia.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Cât privește resursele umane, fiind un proiect tehnic foarte complex, pentru implementare a fost implicat personal militar și civil al Ministerului Apărării Naționale, mai exact, din cadrul Secretariatului general și al Direcției domeniului și infrastructurii.

Pentru desfășurarea activității în condiții optime a fost utilizată logistica proprie. Referitor la resursele financiare, valoarea totală a bugetului proiectului s-a ridicat la suma de 19.159.031,29 lei, din care 15.946.043,78 lei (85%) a reprezentat finanțare nerambursabilă din fonduri europene, iar diferența de 3.212.987,51 lei (15%) a reprezentat cofinanțare proprie pentru cheltuieli eligibile și neeligibile.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Acest proiect are un **caracter inovativ** având în vedere rezultatele finale obținute, privit în primul rând prin prisma condițiilor climatice, specifice altitudinii de peste 2000 m, în care a fost nevoie să fie executate lucrările de restaurare, contribuind totodată la protejarea și conservarea patrimoniului cultural-național și la îmbunătățirea satisfacției persoanelor care practică turismul cultural prin asigurarea unor servicii de calitate deosebită.

Deși problemele acute ale grandiosului edificiu au fost semnalate în permanență de președintele Fundației Culturale „Bartoc”, ing. Alexandru Dan Bartoc, care, în anul 2013, a reușit să includă monumentul în Cartea Recordurilor ca fiind *cea mai înaltă cruce metalică din lume amplasată pe un vârf montan*, soluția a fost găsită abia în anul 2017, când la data de 26 iulie a fost semnat Contractul de finanțare nr. 97 între reprezentanții Ministerului Apărării Naționale și reprezentanții Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, a cărui **durată de implementare** a fost estimată la 56 de luni.

Proiectul tehnic de restaurare, reabilitare și conservare a monumentului a urmărit trei direcții importante: refacerea postamentului, a soclului exterior și interior, precum și amenajarea unui spațiu tehnic sub postament, amenajarea spațiului expozițional din interiorul soclului și sablarea structurii metalice.

Activitățile desfășurate cu profesionalism și dăruire pe întreaga perioadă de implementare a proiectului, metodele aplicate, precum și instrumentele utilizate au condus la obținerea celor mai bune **rezultate**, așa cum sunt menționate anterior la capitolul respectiv.

Lucrările propriu-zise de restaurare a monumentului s-au desfășurat pe parcursul a 11 luni, preponderent în perioada caldă, astfel 1 lună în anul 2018, 5 luni în anul

2019 (iulie-noiembrie), 5 luni în anul 2020 (iulie-noiembrie), celelalte activități desfășurându-se conform graficului stabilit.

Dimensiunea monumentului și locul în care este amplasat au necesitat o atenție deosebită din partea inginerilor constructori, complexitatea lucrărilor fiind o adevărată provocare pentru ei.

Frontul de lucru era îngreunat aproape la fiecare pas de altitudinea la care s-a lucrat, de terenul stâncos și accidentat, precum și de condițiile vitrege ale muntelui.

Cea mai mare parte a materialelor de construcție, în special cele grele și de dimensiuni mari au fost urcate pe creasta muntelui cu elicopterul, celelalte fiind aduse la baza monumentului, pe drumuri șerpuite și accidentate, cu autovehicule speciale.

Pentru a arăta dimensiunea și volumul muncii pline de riscuri, dar la final încununată de succes, este necesar să punctăm câteva dintre lucrările efectuate.

Astfel, pentru evitarea accidentelor, vechea instalație de paratrăsnet de pe structura metalică a fost înlocuită cu una performantă, având în vedere că structura metalică înaltă de 33 de metri, alcătuită din zeci de tone de oțel, atrage orice fulger precum un magnet.

De asemenea, înlocuirea cablului subteran de alimentare cu energie electrică a monumentului a necesitat săparea unui șanț de aproximativ 3 km pe un teren denivelat și stâncos de la punctul de transformare-branșare la rețeaua electrică (Releul Coștila) până la Crucea Caraiman.

Amenajarea spațiului tehnic sub platforma de acces a monumentului unde sunt amplasate grupul electrogen, bazinele de apă, stația de pompare și stația de epurare a apelor uzate, grupul sanitar pentru turiști.

Refacerea structurilor metalice interioare și exterioare ale crucii prin tehnica de sablare în condiții optime, urmată de grunduire și vopsire a fost condiționată permanent de starea vremii care trebuia să înregistreze temperaturi de 6-7 grade Celsius.

În perioada restaurării, reabilitării și conservării, pentru a da cuvenita cinste eroilor neamului românesc, în colaborare cu Institutul pentru Studii Politice de Apărare și Istorie Militară, a fost organizată sesiunea științifică *Crucea eroilor neamului de pe Muntele Caraiman - un simbol pentru Centenarul Războiului Reîntregirii României*.

Având în vedere sărbătorirea Centenarului Marii Uniri, pe parcursul a 3 zile au fost organizate ample manifestări, ocazie cu care a fost lansat volumul *Crucea-Slăvitul semn de biruință în războiul de întregire a României. 100 de ani de la Înfăptuirea Marii Uniri*, precum și o medalie aniversară.

Managementul proiectului a fost asigurat de coordonatorul general al echipei de implementare a proiectului, constituit prin ordin al ministrului apărării naționale, echipă din care au făcut parte reprezentanții mai multor structuri din cadrul Ministerului Apărării Naționale și anume: Secretariatul general, Direcția domeniului și infrastructuri, Direcția informare și relații publice, aceasta din urmă asigurând practic **comunicarea** cu mass-media pe toată perioada de implementare a proiectului.

La capitolul comunicare menționăm realizarea și actualizarea unei pagini web și a unei pagini Facebook dedicate, publicarea de comunicate și anunțuri de presă, realizarea și difuzarea unui reportaj/documentar audio-video de promovare a monumentului și proiectului, încheierea a 5 acorduri de colaborare cu actori relevanți în domeniul conștientizării asupra importanței monumentului și implicarea actorilor relevanți în activități comune.

Eficiență, eficacitate și impact:

Apreciem că modelul de bună practică este unul relevant în special prin rezultatele remarcabile obținute.

Crucea comemorativă a eroilor români din Primul Război Mondial, a fost construită între anii 1926-1928 pe Muntele Caraiman, la inițiativa regelui Ferdinand și a reginei Maria „întru slava și memoria eroilor prahoveni căzuți în Primul Război Mondial, 1916-1918, pentru apărarea patriei” și a devenit un reper al Văii Prahovei și unul dintre simbolurile naționale.

Monumentul, inclus în grupa A a Listei monumentelor istorice (monumente istorice de valoare națională sau universală), s-a aflat într-o stare avansată de degradare și necesita lucrări ample de restaurare și reabilitare.

Pentru a putea efectua lucrările respective, fiind un monument aflat în domeniul public al orașului Bușteni, autoritatea publică locală, în speță, Primăria orașului Bușteni, a încercat în anul 2014 să obțină finanțare din fonduri norvegiene, însă fără succes.

După nenumărate demersuri la nivel instituțional, în cele din urmă s-a reușit transmiterea monumentului în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Apărării Naționale, un argument solid fiind acela că reabilitarea este condiționată de participarea în cadrul manifestărilor dedicate Centenarului Marii Uniri din anul 2018.

În aceste condiții, pe de o parte instituția militară prin eforturile depuse și-a dovedit **eficiența**, identificând rapid oportunitatea obținerii unei finanțări europene, reușind astfel realizarea unor economii importante la bugetul de stat, iar pe de altă parte, numai prin profesionalism și disciplină militară, etapele

principale au fost parcurse într-o cursă contracronometru, fiind atinse toate obiectivele și îndeplinite toate sarcinile manageriale la un nivel calitativ important, dovedind astfel **eficacitate**.

Bineînțeles că **impactul** este unul major, întrucât prin acțiunile întreprinse și rezultatele obținute s-a reușit punerea în valoare a Crucii comemorative a Eroilor români din Primul Război Mondial, precum și redarea forței de expresie a acesteia.

Sustenabilitatea bunei practici este asigurată atât prin **promovare** permanentă, având în vedere că Monumentul și Expoziția pot fi vizitate într-un tur virtual 3D, cât și prin **continuitate** an de an, având în vedere că Expoziția amenajată în soclul monumentului, dă posibilitatea de vizitare, în perioada iunie-octombrie a fiecărui an, fapt ce contribuie la dezvoltarea turismului cultural în România, ca formă a recreerii și cunoașterii pentru un număr mare de persoane interesate.

De asemenea, este important de menționat că activitățile de marketing cultural și turistic se realizează cu accent pe conservarea specificului și a simbolisticii monumentului, fiind un monument dedicat eroilor români din Primul Război Mondial.

Totodată, vor fi realizate acțiuni ce vizează promovarea monumentului în scopul

cunoașterii istoriei naționale și a contextului istoric și geo-politic al vremii, conștientizarea copiilor și tinerilor asupra valorilor și identității naționale.

Dat fiind faptul că monumentul este situat într-un cadru natural deosebit, în Parcul Natural Bucegi, considerat un punct de atracție turistică consacrat, acțiunile de promovare culturală vor fi complementare cu cele de educație pentru mediu și turism sustenabil.

Atragerea unui număr ridicat de vizitatori la acest important obiectiv turistic contribuie la dezvoltarea economică și socială a orașului stațiune Bușteni. Odată ajunși în zona de proximitate a monumentului, vizitatorii parcurg un anumit traseu pentru a ajunge la locația monumentului, ceea ce presupune că aceștia petrec o perioadă de timp într-unul din orașele de pe Valea Prahovei, accesând astfel servicii disponibile în zonă, precum: culturale, turistice, de transport călători, de interes public, de informare și consultare, de sănătate, farmaceutice, de educație, de tineret.

Accesarea oricărui tip de serviciu, dintre cele enumerate mai sus, contribuie la dezvoltarea economică a orașelor-stațiune Bușteni și Sinaia, cât și a altor orașe situate pe Valea Prahovei.

Numărul de turiști este monitorizat prin intermediul a 2 sisteme pentru contorizarea fluxului de personal în obiectiv, astfel:

- un sistem optic care monitorizează accesul prin ușa principală în soclu, spre spațiul expozițional;
- un sistem cu emițător și receptor IR, montat în zona treptelor de acces la soclu, pe bara de susținere de pe mâna curentă.

Buna practică prezentată poate fi asigurată și prin **replicare**, având în vedere posibilitățile de multiplicare a acestuia în cadrul altor comunități/de către alte instituții care au în administrare cruci metalice care necesită intervenții, unele directe, cu rol de asigurare a integrității și stabilității structurii, altele indirecte, cu rolul de a înlătura factorii care pun în pericol starea acestora.

Menționăm că în România s-au construit numeroase cruci metalice, cu destinație și simbolistică diferită, desigur niciuna nu are măreția celei de pe Muntele Caraiman.

Repere referitoare la restaurarea Crucii comemorative a eroilor români de pe Muntele Caraiman, precum și cu privire la crucile metalice ridicate în spațiul românesc după anul 1990 se găsesc în lucrarea *Crucea eroilor neamului de pe Muntele Caraiman - Istoric, restaurare, reabilitare, conservare*, elaborată prin strădania autorilor.

Lecții învățate:

Ținând cont de toate încercările, eforturile și piedicile întâmpinate pentru atingerea scopului propus se poate spune că data semnării contractului de finanțare a fost un moment istoric, de unde putem concluziona că este bine să nu renunți la obiectivul propus indiferent de problemele întâmpinate.

Scopul propus, acela de promovare a istoriei și identității naționale prin conservarea, protejarea și valorificarea unui monument cultural și istoric de referință pentru România - Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial, a fost atins numai prin perseverență și profesionalism.

Am ales să prezentăm acest model de bună practică din dorința de a inspira și a da curaj oricărei comunități sau instituții publice interesate să beneficieze de

experiența acumulată pe parcursul implementării proiectului, astfel încât să poată provoca acele schimbări de care societatea românească are atâta nevoie.

Rezultate:

Cele mai relevante rezultate sunt menționate în cele ce urmează:

1. Restaurarea, reabilitarea și conservarea monumentului în condițiile păstrării identității arhitecturale originale.
2. Punerea în valoare a monumentului prin amenajarea unui spațiu expozițional modern.
3. Introducerea în circuitul valorilor naționale a unui monument înnobilat de istoria neamului.
4. Realizarea Monografiei monumentului și a Hărții cu direcțiile de atac și apărare din campanile purtate în anii 1916 și 1918.
5. Digitizarea monumentului și realizarea unui site web dedicat.
6. Creșterea numărului de vizitatori ca urmare a posibilității de vizitare, în perioada iunie-octombrie a fiecărui an, a expoziției amenajate în soclul monumentului.
7. Posibilitatea de vizitare a monumentului și a expoziției într-un tur virtual 3D.

Referințe:

Proiectul a fost cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 5, Prioritatea de investiții 5.1 - Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.

Dovezile de la inițierea și până la finalizarea proiectului sunt multiple și constau în fotografii, filme, documente de proiectare, alte lucrări destinate prezentării prin text și imagine a istoricului construcției Crucii eroilor neamului de pe Muntele Caraiman.

Linkuri:

- ✓ <https://ro-ro.facebook.com/CruceaCaraimanReabilitare/>
- ✓ <https://www.reabilitare-crucea-caraiman.ro/>
- ✓ https://www.mapn.ro/evenimente/2329_Reabilitarea-Crucii-Caraiman,-misiune-indeplinita_html
- ✓ https://www.mapn.ro/cpresa/17105_reabilitarea-crucii-caraiman,-misiune-indeplinita_html
- ✓ <http://3dvirtual.ro/turvirtual/Caraiman/turvirtual.html>

**Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Sector 6**
Mișcare pentru sănătate la vârsta a treia

Instituția:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6

Numele Bunei Practici:

Mișcare pentru sănătate la vârsta a treia

Persoană de contact:

Mihaela Drăgoi, director executiv

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Perioada pandemiei, cu restricțiile privind contactul între oameni și deplasarea, a condus la un procent semnificativ de persoane în vârstă lipsite de posibilitatea de a face mișcare și de a socializa. Aceasta a condus la sedentarism și afecțiuni asociate acestuia, dar și la proliferarea unor probleme de natură psihică precum depresia, sentimentul de singurătate sau abandon. Pe de altă parte, în societatea noastră nu este încetățenită practicarea frecventă a exercițiilor fizice și a ieșirilor în natură. Lipsa de preocupare privind mișcarea, dar și a informațiilor și campaniilor de promovare din partea autorităților au provocat o incidență crescută a bolilor cardiovasculare, dar și a celor legate de sistemul osos, locomotor și circulator, mai ales în cazul persoanelor vârstnice. Experiența DGASPC Sector 6 în lucrul cu persoanele în vârstă indică și lipsa contactelor umane, a socializării, drept factori al degradării stării de sănătate a vârstnicilor.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

De la identificarea acestor nevoi a apărut ideea unui program care să ofere acestei categorii sociale ocazia de a socializa și a practica exerciții fizice, dans, plimbare etc. într-un cadru organizat, cu aportul unor instructori cu experiență, care să dozeze efortul în funcție de starea de sănătate a fiecărui participant și să propună acele tipuri de activități benefice pentru sănătate, dar și pentru promovarea socializării și a spiritului de apartenență la grup.

Obiectivul principal al programului îl constituie îmbunătățirea stării de sănătate fizice și psihice a persoanelor de vârsta a treia din Sectorul 6 prin implicarea acestora în activități care presupun mișcare și socializare.

Concret, programul nostru și-a propus:

- ✓ Identificarea persoanelor vârstnice din comunitate;
- ✓ Incluziunea acestora în programe și activități sportive, socioculturale și recreative;
- ✓ Promovarea unui stil de viață sănătos și activ social pentru seniorii sectorului 6
- ✓ Promovarea rolului mișcării în viața de zi cu zi;
- ✓ Îmbunătățirea mersului, a echilibrului și coordonării în activitățile zilnice ale seniorilor;
- ✓ Dezvoltarea de activități ce facilitează dialogul între generații;
- ✓ Încurajarea incluziunii sociale și prevenirea izolării persoanelor vârstnice.

În urma evaluării periodice, programul și-a atins obiectivele și a devenit cu timpul tot mai popular în rândul cetățenilor Sectorului 6

Parteneriate:

UNEFȘ- Universitatea Națională de Educație Fizică și Sport - București, CM Sf Nectarie

UNEFȘ, pe o perioadă de o lună, a trimis zilnic câte 2 studenți care să facă practică și să ajute la desfășurarea activității. Aceștia conduceau partea introductivă de pregătire a organismului pentru efort și gimnastică.

Efectele pozitive: diversificarea exercițiilor, interacțiune/socializare cu noi conducători coordonatori de activitate.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Programul este destinat comunității Sectorului 6 și nu poate funcționa fără implicarea cetățenilor. În afara celor care au beneficiat direct de activitățile zilnice, am fost sprijiniți atât de alți cetățeni, cât și de voluntari și instituții. În proiect s-au implicat:

- ✓ profesori: Adrian Perian - profesor educație fizică, profesor dans, instructor Zumba, Apetrei Ciprian - profesor educație fizică, profesor karate, Allen Alexandru - profesor canto. Fiecare a contribuit cu activități sportive creative, recreative și educative ale sistemului muscular.
- ✓ specialiști din domeniul medical care activează în cadrul Centrului de Sănătate Multifuncțional Sfântul Nectarie - medici cu diverse specializări care au susținut sesiuni de consultanță gratuită, cu rol de conștientizare, prevenire și tratament pentru diferitele afecțiuni. Medicii au promovat efectele pozitive ale mișcării asupra organismului uman la vârsta a treia.
- ✓ studenți din anul III al Universității Naționale de Educație Fizică și Sport din București. Ei au adus un plus de energie sesiunilor de gimnastică alături de un fost absolvent al aceleiași universități, acesta fiind și coordonatorul de proiect.
- ✓ cetățeni ai comunității aflați în parc în momentul desfășurării activităților, rude ale persoanelor vârstnice participante care s-au implicat activ și, uneori, chiar au sprijinit buna organizare și desfășurare.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bunei practici:

La nivelul resurselor umane, menționăm, în primul rând, implicarea specialistului care s-a ocupat de organizare, evaluarea din punct de vedere fizic a participanților, pregătirea sesiunilor individualizate de exerciții fizice. Tot la capitolul resurse umane menționăm specialiștii în asistență socială ai DGASPC Sector 6, specialiști din domeniul medical ai Centrului de Sănătate Multifuncțional Sfântul Nectarie, specialiști coordonatori, voluntari, cetățeni ai Sectorului 6.

- ✓ Profesori: 3
- ✓ Voluntari - 35 (studenți UNEFS, voluntari din comunitatea S6)

Resurse financiare: cheltuielile au fost de nivel redus, pentru procurarea unor materiale sportive destinate practicării exercițiilor fizice, și au fost suportate din bugetul DGASPC Sector 6.

La nivel logistic, în primul rând menționăm spațiile din Parcurile Drumul Taberei, Crângași și Timișoara, acolo unde s-au derulat activitățile, precum și dotările acestora din locurile special amenajate: aparate de fitness, mese de ping-pong, terenuri de sport, mese de șah, foioșoare, scenă (parcul Drumul Taberei), labirint natural (Parcul Drumul Taberei).

DGASPC Sector 6 a contribuit cu următoarele la buna desfășurare a activităților: mingi, benzi elastice, jaloane, Facebook, Instagram, tir arc ventuze, set Cricket, set Bocce, boxă portabilă bluetooth, microfon, pelerină motică, set palete tenis masă.

Programul a fost promovat prin: afișe, flyere, postări în mediul online de materiale scrise, foto și video.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Programul a început în luna septembrie 2021 și continuă și în prezent. Pe perioada iernii, vom organiza activitățile într-un spațiu închis și încălzit corespunzător.

Activități la care persoanele în vârstă sunt așteptate să participe se împart în următoarele categorii:

- ✓ Sportive: gimnastică, jocuri sportive (CRICKET, Bocce, Tir cu arcul), exerciții de forță și coordonare, exerciții de educare a echilibrului și a stabilității fizice, exerciții de menținere a mobilității articulare, exerciții de îmbunătățire a mersului, etc.;
- ✓ Socio-educative: ateliere și jocuri de cunoaștere, ateliere de conștientizare a importanței mișcării, ateliere de informare medicală conduse de medici specialiști din domeniu;
- ✓ Recreative: ateliere de dans, canto, jocuri de rol și activități distractive, picnicuri și excursii, ieșiri la restaurant în zile de sărbătoare.

Activitățile au fost organizate astfel: marți și joi în Parcul Drumul Taberei, miercuri în Parcul Crângași, vineri în Parcul Timișoara, începând cu orele 08.00. Seniorii sunt așteptați de echipa programului "Mișcare pentru sănătate" cu îmbrăcăminte lejeră

și pantofi de sport pentru a participa la activități. După o ușoară încălzire se trece la programul propriu-zis, care este diversificat de la o zi la alta și întocmit în prealabil, cu mențiunea că fiecare persoană, în funcție de posibilitățile fizice, va primi un set anume de exerciții, cu o durată precisă.

La nivel de management, săptămânal au loc întâlniri ale echipei implicate, pentru a stabili programul pentru săptămâna următoare. Aceeași

echipă se ocupă de diversificarea activităților și adaptarea lor la vremea de afară, căutând noi locații și parteneri.

Foarte important este faptul că seniorii sunt încurajați să vină la activități cu prieteni, vecini, copii sau nepoți, astfel încât programul are un important impact comunitar și intergenerațional.

Promovarea programului se face săptămânal sau chiar mai des, prin postări în online (în special rețelele de socializare), acolo unde se postează informații despre oportunitățile oferite, beneficiile mișcării și socializării la vârsta a treia, materiale foto și video.

Eficiență, eficacitate și impact:

Eficiența este dată de structurarea adecvată a sesiunilor. Prima parte este dedicată mișcării (mers, gimnastică, exerciții de coordonare, echilibru, forță etc), apoi seniorii au o pauză, ca mai apoi să ne ocupăm de partea recreativă, bazată pe socializare și unitate prin intermediul dansului, cursuri de canto și jocuri distractive. Exercițiile fizice urmăresc îmbunătățirea întregului ansamblu al organismului (se lucrează cu toate părțile corpului), iar activitățile de socializare pun accent pe implicare și lucru în echipă.

În planul accesibilității, asigurăm prezența zilnică și activități, întâlnirile se realizează în fiecare zi într-un alt parc, facilitând astfel participarea seniorilor ce locuiesc în apropierea locației respective: Parcul Drumul Taberei - marțea și joia, Parcul Crângași - miercuria, Parcul Timișoara - vinerea.

Impact:

- ✓ periodic, în fiecare dintre parcurile menționate mai sus sunt prezenți 50+ de seniori;
- ✓ impact seniori: per total 500;
- ✓ impact la nivel de populație: 1000 (seniori+bunici cu nepoți ce se alătură la dans+ părinți cu copii din parcuri ce participă la dans).

După un an de la lansare, programul și-a atins obiectivele atât la nivel cantitativ (numărul de participanți), cât și calitativ (se constată o îmbunătățire a stării de sănătate fizică și mentală a participanților, lucru confirmat chiar de către aceștia, dar și de membrii familiei).

Lecții învățate:

- ✓ Am fost impresionați de răspândirea cu rapiditate a ideii de mișcare în aer liber, prin urmare, numărul persoanelor implicate a crescut de la o săptămână la alta;
- ✓ S-a realizat cu ușurință dialogul dintre generații prin activități recreative de dans și mișcare;

- ✓ Participanții ne-au transmis un feedback pozitiv: “De când fac mișcare în parc, mă simt mai tânără”, ”După toată această perioadă de mișcare în aer liber, nu simt nevoia să mai folosesc bastonul. Am echilibru oriunde aș merge”, ”Domnu’ Adrian, eu am să-mi inversez vârsta. De la 91 de ani, mă simt de 19 ani din nou datorită mișcării. Vă mulțumesc!”, ”Am reușit să mă aplec singură să-mi leg șireturile din nou”, ”Mă simt binecuvântată pentru că v-am întâlnit în parc. Viața mea s-a schimbat în bine” etc.;
- ✓ Am înțeles cât de important este pentru seniori să se simtă utili pentru și în societate;
- ✓ Puterea exemplului - Perseverența este cheia succesului chiar și pentru vârsta a treia;
- ✓ Prin cele menționate mai sus, am concluzionat că merită din plin să continuăm acest proiect.

Rezultate:

La nivel fizic, se constată o îmbunătățire la următoarele niveluri:

- ✓ postură corectă;
- ✓ educarea vizibilă a echilibrului atât în timpul mersului, cât și în timpul activităților sportiv-recreative;
- ✓ menținerea mobilității și funcționalității articulațiilor;

- ✓ ameliorarea durerilor articulare;
- ✓ dezvoltarea coordonării;
- ✓ prevenirea obezității.

La nivel mental se constată:

- ✓ adoptarea unui stil de viață sănătos;
- ✓ descoperirea importanței mișcării;
- ✓ deprinderea efectuării exercițiilor fizice chiar și în mod individual;
- ✓ dezvoltarea unei gândiri pozitive;
- ✓ creșterea capacității de socializare a beneficiarilor proiectului, astfel creându-se prietenii.

Referințe:

Promovare:

- ✓ Site, Facebook, Instagram al DGASPC S6
- ✓ Facebook Primăria S6

Linkuri:

Facebook DGASPC:

- ✓ <https://fb.watch/fovxTwDrhU/>
- ✓ <https://fb.watch/fovdE34YEK/>
- ✓ <https://fb.watch/fovh2jIFox/>
- ✓ <https://fb.watch/fovwqSLUQj/>
- ✓ <https://fb.watch/fovAbVnKzK/>
- ✓ <https://fb.watch/fovDfj9Zqb/>

Site DGASPC:

- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3508_nicio-zi-fara-miscare-in-sectorul-6_pg_0.htm?fbclid=IwAR3oH8w0nQfIDltWgoz-nlNk96KiE8yaHumXJFxuonZ4Ho7LmcP_uAJPFnU
- ✓ [https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fbit.ly%2F3oRIBvm%3Ffbclid%3DIwAR200UmAK8ufOPVU5Ss2glOsGbOcRtxHOTJOLvDMAZf46pTvuKyJlxz0J-k&h=AT1GRhrf3Ci1rdEJuLR1cDvFKKkjLZBmeV4I2Dhwy6pgVczRBD8c3T_f2pJMvRWSkDKd3VYakVHjC3A2lvfeECuLCxJxT3ttBOWxKLguuM1lPFYc4P7iljxwNauuG5_9_Lj&tn=-UK-R&c\[0\]=AT35OrkyYKhGtx-hMO9kWg5ZJWgcCi4PtTyeVJTKt6luv-9kv1wiNWqfc7RYEZviF6AlyyaVzHn4-I9tEoXKBOoBDwgdbtqc5Gr01xJH4XDqikR2D008ffcwoKYqjBfxES5wjy3BrjWDeUWWatF6g4iov0prHQvZyhpXF47iG6Y0eJGnqzTJ34ZJFuJoi-tpVlxN0ng](https://l.facebook.com/l.php?u=https%3A%2F%2Fbit.ly%2F3oRIBvm%3Ffbclid%3DIwAR200UmAK8ufOPVU5Ss2glOsGbOcRtxHOTJOLvDMAZf46pTvuKyJlxz0J-k&h=AT1GRhrf3Ci1rdEJuLR1cDvFKKkjLZBmeV4I2Dhwy6pgVczRBD8c3T_f2pJMvRWSkDKd3VYakVHjC3A2lvfeECuLCxJxT3ttBOWxKLguuM1lPFYc4P7iljxwNauuG5_9_Lj&tn=-UK-R&c[0]=AT35OrkyYKhGtx-hMO9kWg5ZJWgcCi4PtTyeVJTKt6luv-9kv1wiNWqfc7RYEZviF6AlyyaVzHn4-I9tEoXKBOoBDwgdbtqc5Gr01xJH4XDqikR2D008ffcwoKYqjBfxES5wjy3BrjWDeUWWatF6g4iov0prHQvZyhpXF47iG6Y0eJGnqzTJ34ZJFuJoi-tpVlxN0ng)

**Direcția Generală de Asistență Socială
și Protecția Copilului Sector 6, București**
*Sectorul 6 pentru refugiați -
atunci când solidaritatea unei comunități nu are granițe*

Instituția:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, București

Numele Bunei Practici:

Sectorul 6 pentru refugiați - atunci când solidaritatea unei comunități nu are granițe

Persoană de contact:

Mihaela Drăgoi, director executiv

***Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la
nevoile beneficiarilor:***

Invazia rusă în Ucraina, începută în februarie 2022, a creat una dintre cele mai mari crize umanitare din istoria recentă a Europei. Războiul aflat în desfășurare a dus la un număr tot mai mare de victime, distrugerii și strămutări de persoane în interiorul și în afara granițelor Ucrainei.

Răspunzând unei provocări de o natură și amploare fără precedent în istoria recentă, Sectorul 6 s-a dovedit a fi, prin acțiunile însumate ale autorităților publice, partenerilor private și, nu în ultimul rând, al membrilor comunității, un real catalizator al resurselor de empatie și solidaritate cu cauza unor oameni atât de greu încercați.

Încă din primele zile după izbucnirea conflictului, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 s-a angajat activ în efortul general al autorităților române de a veni în sprijinul migranților ucraineni, în marea lor majoritate mame cu copii, aflați la punctele de frontieră sau care ulterior au fost orientați către servicii de pe raza sectorului 6 al Capitalei.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Din primele momente ale crizei, obiectivele noastre s-au regăsit în deplin acord cu cele asumate de România în plan internațional structurându-se pe două niveluri de intervenție: **primul răspuns, asistență de urgență și al doilea răspuns, de protecție.**

Pentru o intervenție pe termen mediu în cazul refugiaților ucraineni, atât în privința celor care tranzitează, cât și al celor care ar putea considera oportună opțiunea rămânerii pe teritoriul României, cu accent pe intervenția în cazul

mamelor cu copii, la nivelul DGASPC Sector 6 am identificat o serie de prestații și servicii ale căror obiective ar fi:

- ✓ asistența de urgență acordată refugiaților ucraineni, orientați de autoritățile competente și preluați în rețeaua de centre de primire și asistență de pe raza sectorului 6
- ✓ creșterea capacității de reziliență și integrare socială a refugiaților ucraineni care optează pentru a rămâne pe termen mediu/lung pe teritoriul României

Dincolo de evaluarea și acoperirea nevoilor de bază ale refugiaților ucraineni, în covârșitoare majoritate mame și copii, dorim ca intervenția noastră comună să acopere o gamă cât mai variată de activități care să vină în sprijinul integrării acestora în comunitate, facilitării accesului copiilor la procesul educațional, al inserției persoanelor adulte pe piața locală a muncii.

Parteneriate:

O parte semnificativă a capacității Sectorului 6 de a diversifica aria de intervenție se datorează deschiderii serviciilor sociale publice de a se asocia în proiecte comune în beneficiul refugiaților cu organizații nonguvernamentale semnificative, precum: UNICEF România, SOS Satele Copiilor România, World Vision România, Asociația ADRA, Asociația FDP Protagoniști în Educație.

Considerăm însă că, încă din zilele de sfârșit de februarie, cel mai important partener al nostru a fost comunitatea și acei, mulți, oamenii generoși care o alcătuiesc. Suntem onorați să putem aminti zecile de tineri entuziaști care au mobilizat resurse impresionante donând către Magazinele Caritabile Social Xchange - una din primele reacții de acest fel a unei autorități publice, la fel cum ne bucură să putem aminti alte zeci de persoane care au participat, în regim de voluntariat, la majoritatea activităților derulate în centrele noastre de primire și asistență.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

În virtutea unei solide legături între noi, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, și membrii comunității noastre nu am avut nicio ezitare în a declanșa campania *Sectorul 6 pentru refugiați*, încă din primele zile ale crizei umanitare. Sute de oameni, din care mulți tineri, au donat către Magazinele Caritabile Social Xchange produse de strictă necesitate care au ajuns în două puncte în care presiunea valului migrațional impunea solidaritatea altor comunități.

În etapa a doua a intervenției noastre în criza refugiaților, comunitatea din care și noi facem parte a rămas la fel de determinată și implicată. Dovadă sunt zecile de voluntari care au participat, pe tot parcursul prezenței cetățenilor ucraineni în centrele de primire și asistență, la o gamă deosebit de variată de activități - prestarea de servicii de traducere, consiliere socială a refugiaților în echipa mixtă cu reprezentantul serviciului public, asistare a persoanelor provenite din zona conflictului armat pe parcursul derulării unor demersuri necesare reglementării statutului, participarea la activități cu caracter ludic organizate pentru copiii

ucraineni, organizarea unor sesiuni de familiarizare cu limba română pentru refugiații din centrele de primire și asistență etc.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune și practice:

Ca și o reconfirmare a solidității legăturii dintre noi și oamenii din comunitatea noastră, campania *Sectorul 6 pentru refugiați* a început, am spune firesc privind retrospectiv, de acolo, din miezul dorinței de bine asumate colectiv. În a treia zi a conflictului noi am reacționat. Și odată cu noi, întreaga comunitate. A fost o mobilizare a unui număr de 50 de angajați ai DGASPC Sector 6 care au lucrat zi și noapte în sprijinul refugiaților ucraineni. Prin intermediul Magazinelor Caritabile Social Xchange, am reușit să colectăm în câteva zile peste 10 tone de produse de strictă necesitate, care au fost orientate către unul din punctele de trecere a frontierei în care presiunea valului de imigranți devenea evidentă, și anume Sighetu Marmației. Nu ne-am mulțumit cu atât, nici noi nici membrii comunității

noastre. În alte câteva zile, alte 10 tone de produse de strictă necesitate donate de către oameni cu suflet mare au fost îndreptate către punctul de primire și asistență Moldexpo - Republica Moldova.

Odată cu evoluția teatrului de război din zona de sud a Ucrainei, presiunea pe punctul sud-estic de trecere a frontierei a crescut semnificativ și odată cu ea, nevoia dezvoltării unor modele de asistare pe termen mediu și lung a refugiaților ucraineni ajunși în comunitatea noastră.

Conștienți că un astfel de demers are reale șanse de reușită doar în măsura în care energiile comunității se adună într-o formulă coerent articulată, ne-am orientat către partenerii din zona ONG. Ne-am îndreptat, împreună cu aceștia, nu doar către oamenii alungați din propriile cămine de zgomotul armelor, ci și către comunitatea noastră, a cărei doză de empatie fiindu-ne cunoscută, nu ne-am îndoit că ne va deveni partener în efortul nostru comun de a depăși bariere lingvistice și culturale și de a face din Sectorul 6 un loc unde expresia *ca și acasă* să poată fi rostită cu zâmbetul pe buze de cât mai mulți refugiați ucraineni.

Transformarea Centrului de primire și asistență Plevnei în Centru Blue Dot trebuie așezată în contextul dinamicii fluxului migrațional determinat de catastrofa umanitară care afectează Ucraina, cu precădere zona de sud-est a acesteia. Investiția inițială realizată de **UNICEF** depășește 240.000 lei și constă în obiecte de mobilier în valoare de peste 163.000 lei, echipamente electronice de peste 46.000 lei, aparatură electrocasnică de peste 30.000 lei, kituri pentru activități educative și recreative destinate copiilor găzduiți. Centrul va avea o capacitate de 70 locuri. Parteneriatul cu **World Vision România** presupune acordarea de suport reciproc pentru implementarea proiectului „Centrul Comunitar Happy Bubble- Dr. Taberei”, proiect implementat în parteneriat cu Asociația Diaconia - Filiala Sector 6 și destinat persoanelor refugiate din Ucraina, adulți și copii. Valoarea parteneriatului este de 139.843 euro pentru asigurarea serviciilor socio-educative pentru integrarea în comunitate a 100 de copii și adulți refugiați aflați pe raza sectorului 6 și nu numai.

În perioada 15 mai-15 octombrie ac, se derulează un proiect de asistență acordată refugiaților găzduiți în centrele de pe raza sectorului 6, în cadrul programului “Asistență pentru adăpost și NFI (non-food items), sănătate, hrană și protecție pentru femeile și copiii afectați de conflictul din Ucraina în perioada martie 2022 - martie 2023”, finanțat de **SOS Children’s Villages Canada**, cu fonduri obținute de la Global Affairs Canada. Valoarea totală a proiectului este de 250.000 lei.

Cu sprijinul oferit de **Asociația ADRA** prin intermediul unui microgrant în cadrul proiectului Romania Initial Response for Ukraine Refugees, în perioada 15 mai - 15 iunie au fost oferite o serie de prestații și servicii refugiaților găzduiți în Cămin Leu Corp C, Centrul Constantin și Elena precum și Apartamentele sociale Stavrinis și Valea Viilor. Bugetul micrograntului a fost de 60.000 lei

Parteneriatul cu Asociația FDP Protagonisti în Educație presupune susținerea activităților derulate de DGASPC Sector 6 în vederea primirii și găzduirii persoanelor venite din zona conflictului armat. Valoarea totală a susținerii este de 33.645 euro pentru achiziționarea de electrocasnice, produse de cazarmament, laptopuri etc.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Campania Sectorul 6 pentru refugiați a trecut mult dincolo de zona intervenției formale în regim de urgență. Alături de partenerii noștri, am încercat să orientăm resurse semnificative către toate ariile esențiale în procesul de integrare a refugiaților în comunitate.

Această criză a arătat sprijinul de care se bucură comunitatea Sectorului 6 din partea sectorului de servicii sociale private.

În cadrul parteneriatului cu UNICEF, am înființat primul centru Blue Dot din capitală, de fapt primul care nu este așezat la un punct de frontieră, ci în mijlocul unei comunități. Ne propunem ca acest centru să răspundă nu doar funcționalității de bază privind asigurarea găzduirii și asistenței refugiaților orientați de către autoritățile și organismele competente, ci să devină un complex de servicii pe termen mediu, capabil să implementeze un model de intervenție care să vizeze atât monitorizarea fluxurilor de refugiați la nivelul sectorului 6 cât și să asigure asistența acestora pe cele mai importante arii, astfel încât să reprezinte un real suport în procesul de integrare socială. Dincolo de evaluarea și acoperirea nevoilor de bază ale refugiaților ucraineni, în covârșitoare majoritate mame și copii, dorim ca intervenția noastră comună să acopere o gamă cât mai variată de activități care să vină în sprijinul integrării acestora în comunitate, facilitării accesului copiilor la procesul educațional, al inserției persoanelor adulte pe piața locală a muncii.

În cadrul Centrului Comunitar Happy Bubble Drumul Taberei, înființat împreună cu World Vision România, se desfășoară o gamă diversă activități:

- ✓ activități pentru copii - facilitare acces educație online, cursuri pentru dezvoltare competențe digitale, cursuri de învățare a limbii române, consiliere educațională, participare ateliere tematice pe abilități de viață, artă, muzică, activități recreative și culturale, activități de incluziune socio-educatională (***un copil român este prieten de joacă și învățare pentru un copil ucrainian***).
- ✓ activități pentru familii - asistență educațională, socială și juridică, școala părinților, ateliere tematice pentru copii și părinți, excursii tematice în vacanța de vară, *kit-uri de alimente, produse de igienă, materiale educaționale în funcție de nevoi.
- ✓ activități pentru integrare profesională - consiliere și orientare profesională, acompaniere și mediere pentru ocuparea unui loc de muncă, cursuri pentru dezvoltare competențe digitale, cursuri de învățare a limbii române.

Proiectul finanțat de SOS Satele Copiilor s-a derulat în centrele de primire Cămin Leu Corp C, Centrul Constantin și Elena, precum și Apartamentele sociale Stavrinis și Valea Viilor, acoperind dotări de strictă necesitate, achiziție de consumabile, produse de igienă, produse de curățenie, susținerea financiară a unei game variate de activități de petrecere a timpului liber pentru copii, acoperirea cheltuielilor cu transportul și, nu în ultimul rând, o consistentă alocare bugetară pentru sprijin financiar în vederea integrării în comunitate.

Prin intermediul micrograntului pus la dispoziție de Asociația ADRA, a fost demarată la nivelul Centrului de primire și asistență Cămin Leu Corp C o acțiune de identificare, evaluare și sprijin a persoanelor care provin din zona conflictului armat și a fost dotat Centrul Constantin și Elena cu aparatură electrocasnică profesională care să răspundă eficient nevoilor curente. La nivelul apartamentelor Stavrinis și Valea Viilor au fost achiziționate o serie de dispozitive IT care să asigure suport comunicațional și sprijin potențial în procesul educativ pentru copiii refugiați găzduiți.

Cu sprijinul Asociației FDP Protagonisti în Educație au fost achiziționate electrocasnice profesionale pentru spălătorie, produse de cazarmament și de igienă, materiale educaționale pentru copii, scaune cu rotile, laptopuri etc.

Eficiență, eficacitate și impact:

Cei peste 2300 refugiați (din care 1200 copii) care, în ultimele șase luni, au beneficiat direct, în diverse momente, de asistența oferită în cadrul serviciilor dezvoltate, sunt dovada concretă a faptului că, în comunitatea Sectorului 6, dincolo de empatie și entuziasm, regăsim mereu consecvența și determinarea de a face bine.

Cinci parteneriate cu organizații neguvernamentale semnificative, dintre care patru cu reprezentativitate internațională, vin să completeze imaginea unor servicii sociale publice nu doar deschise către proiecte comune cu zona neguvernamentală, ci și percepute pozitiv de mediul privat.

Primul Centru Blue Dot din mijlocul unei comunități, sutele de refugiați cu adevărat integrați în comunitatea noastră, nu fac decât să completeze imaginea unei realități în care o comunitate rezilientă se manifestă atât de autentic încât are capacitatea de a activa resurse de energie chiar și în oameni care au trecut printr-o criză existențială majoră, precum un conflict armat.

Lecții învățate:

Perioada scursă din martie până în septembrie, ne-a amintit până în detaliile concretului o lecție deprinsă în momentele cele mai dificile ale pandemiei, în perioada în care derulam proiectul Solidar Social: acela că, în momentele dificile pentru societate, unul din rolurile esențiale ale actorilor din zona socialului atât instituții publice, cât și organisme private autorizate este acela de a căuta să se ralieze unor acțiuni în beneficiul direct al categoriilor celor mai expuse. De data aceasta, un război nedrept a luat locul unei pandemii.

Ceva important nu s-a schimbat. Faptul că solidaritatea socială, definită în termenii concreți ai unor proiecte comune, nu doar însumează, ci și potențează capacitățile de intervenție, iar acest fapt nu face decât să aducă beneficii directe celor cărora le sunt adresate. Iar atunci când cei aflați în probabil cel mai dificil moment al existenței lor, simt că sunt primiți în mijlocul unei comunități cu respect, cercul se închide, lăsând însă deschise oportunități reale, pentru toți membrii ei.

Rezultate:

- ✓ Peste 20 de tone de produse de strictă necesitate donate de membrii comunității și orientate către două puncte de tranzit de mare capacitate;
- ✓ Până la data de 30 august 2022, un număr total de 2299 refugiați au ajuns în cele 5 centre de asistență de pe raza sectorului 6, dintre aceștia 1385 fiind adulți și 914 copii;
- ✓ 29 persoane au beneficiat de un suport financiar consistent în vederea facilitării integrării în comunitate;
- ✓ 47 de persoane au fost sprijinite în vederea identificării unei locuințe prin intermediul platformelor de socializare, contactării proprietarilor, vizionării locuințelor și a suportului logistic oferit la momentul mutărilor propriu zise;
- ✓ 29 de refugiați cazați în Căminul Complex Leu Corp C au fost îndrumați și relocați în Centrul Blue Dot - Căminul pentru Refugiați Plevnei;

- ✓ Peste 60 persoane au beneficiat de consiliere și suport în vederea integrării profesionale (contactare și intermediere cu potențiali angajatori, completare documentație necesară, însoțire/traducere, încheiere contracte de muncă); un număr de 10 s-au angajat până în prezent;
- ✓ Organizarea unui număr de 5 activități nonformale de integrare: excursie Therme (24 persoane), DinoPark Râșnov (30 persoane), Ferma Animalelor Pantelimon (18 persoane), Muzeul Satului și MNAC (45 persoane), în parteneriat cu SOS Satele Copiilor și World Vision Romania;
- ✓ Organizarea unor spații prietenoase pentru petrecerea timpului pentru copii pe toată perioada funcționării Centrului de primire și asistență Cămin Leu Corp C;
- ✓ Deschiderea primului Centru Blue Dot din capitală, cu o capacitate de 70 locuri;
- ✓ Toți copiii de vârstă școlară aflați în centrele funcționale, integrați în învățământul românesc sau beneficiind de suport logistic pentru a frecventa cursurile online organizate în Ucraina.

Referințe:

- ✓ Raluca Dinu, coordonator programe UNICEF România
- ✓ Armean Mariana, coordonator programe World Vision
- ✓ Mihail Carp, coordonator programe SOS Satele Copiilor România
- ✓ Dan Constantinescu, coordonator programe Asociația ADRA

Linkuri:

- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3451_45-de-refugiati-din-ucraina-beneficiari-ai-centrului-happy-bubble-au-vizitat-joi-muzeul-satului-si-muzeul-national-de-arta_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3436_s-a-deschis-happy-bubble-centrul-destinat-copiilor-din-ucraina-sau-din-sectorul-6_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3433_sectorul-6-pentru-refugiati---impreuna-cu-sos-satele-copiilor-romania-in-sprijinul-celor-greu-incercati-de-conflictul-armat-din-ucraina_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3429_adi-hadean-si-sectorul-6-sprijina-refugiatii-din-ucraina_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3412_un-parteneriat-public-privat-in-beneficiul-refugiatilor-din-ucraina_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3406_voluntarii-care-sprijina-refugiatii-ucraineni-adapostiti-in-sectorul-6-au-fost-premiati_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3401_copiii-nostri-din-ucraina-au-nevoie-de-scoala_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3379_campania-sectorul-6-pentru-ucraina-in-cifre_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3358_mega-image-sprijina-refugiatii-din-ucraina-gazduiti-in-sectorul-6_pg_0.htm
- ✓ https://www.protectiacopilului6.ro/noutati_doc_3355_campania-sectorul-6-pentru-ucraina---model-de-interventie-in-criza-refugiatilor-pentru-colegii-italieni_pg_0.htm

UAT municipiul Moinești, județul Bacău
MOINEȘTI - promotor al serviciilor comunitare integrate, soluție eficientă în incluziunea socială a grupurilor vulnerabile

Instituția:

UAT municipiul Moinești, județul Bacău

Numele Bunei Practici:

MOINEȘTI - promotor al serviciilor comunitare integrate, soluție eficientă în incluziunea socială a grupurilor vulnerabile

Persoană de contact:

Valentin VIERU - Primarul municipiului Moinești

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Decență. Ce noțiune importantă și cât de rar o mai auzim și folosim în ultima vreme... Un termen care, de altfel, înglobează în el esența vieții în comun. A vieții în comunitate.

... și cât de mult ne-am bucurat noi, cei de la Moinești, să vedem cum o valoare care unește și pe care noi o cultivăm cu mare grijă, de ani de zile, este valorificată și încurajată chiar de cei ce sunt chemați să ne fie parteneri și îndrumători.

Ne-a bucurat lucru acesta și pentru că Moineștiul este deja recunoscut ca o comunitate coezivă. Este un loc în care instituții precum **școala și biserica** sunt respectate, un loc în care **atenția autorităților și a comunității față de cei mai puțin norocoși este vie** și, mai ales, un loc unde **credințele** continuă să fie un puternic fir călăuzitor în viața oamenilor. Adică, un loc în care sentimentul de apartenență există cu adevărat și un loc în care termenul „împreună” chiar face diferența.

Pentru o lungă perioadă de timp, municipiul Moinești s-a confruntat cu problemele pe care le-au întâmpinat cele mai multe orașe mici și mijlocii, monoindustriale, din România: declin economic prin reducerea activităților industriale și economice, migrația forței de muncă, depopulare și acutizarea sărăciei. Tenacitatea acestei comunități educate, decente și... „la locul ei”, precum și luciditatea liderilor, au făcut ca soluții de revenire la un traseu ascendent în evoluția Moineștiului să fie găsite și aplicate.

Unul dintre cele mai însemnate **rezultate** este **puternica legătura identitară cu locul de baștină** a celor plecați în străinătate, manifestată din ce în ce mai vizibil. Pe de o parte, are loc un fenomen al permanentei reîntoaceri acasă: achiziția de

locuințe, refacerea și îngrijirea imobilelor moștenite de la părinți, revenirea în zonă și participarea la evenimentele comunității, din ce în ce mai numeroase și variate. Pe de altă parte, are loc un fenomen al primirii de către comunitate a celor plecați, într-o manieră integratoare și firească.²

Rezultatul cel mai notabil al **parteneriatului dintre autorități și societatea civilă** rămâne însă cel al atenției pentru cei mai puțin norocoși. Este cel al dezvoltării în comunitate a unor **servicii sociale, educaționale și medicale integrate**, accesibile grupurilor vulnerabile. Putem spune deschis că **incluziunea socială a tuturor cetățenilor și efortul pentru eradicarea sărăciei** (direcție asumată atât la nivel de țară, cât și la nivelul UE, în vederea asigurării unei vieți decente pentru toți cetățenii) chiar se întâmplă la Moinești.

Acest rezultat face și obiectul materialului de față, a bunei practici pe care dorim să o facem cunoscută.

Expunerea problemei

Situația socio-economică a municipiului Moinești creează premisele unor factori de risc în rândul comunității, în condițiile în care, în ciuda eforturilor autorității locale, de ani buni Moineștiul se situează pe primul loc în județul Bacău la capitolul număr de persoane având drept unică sursă de venit beneficiile de asistență socială.

Nivelul scăzut de educație, accesul redus la servicii sociale de calitate, la programe de educație informală și la servicii de consiliere școlară și orientare în carieră, la servicii medicale adecvate nevoilor reale, toate aceste cauze, combinate cu altele care aparțin domeniilor asistenței sociale, sănătate, ocupare, locuire etc. se constituie în vulnerabilități multiple care generează **sărăcie și excluziune socială**. Aceste fenomene se influențează reciproc, iar o intervenție unidirecțională nu este suficientă și nu poate rezolva multitudinea de probleme care se nasc și persistă în cadrul comunităților dezavantajate.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

În acest context, principala preocupare a autorității locale a fost identificarea tuturor persoanelor vulnerabile, evaluarea multidisciplinară a acestora, identificarea vulnerabilităților și fixarea unor obiective privind sprijinirea acestora în vederea depășirii situației de risc în care se găsesc, după cum urmează:

Vulnerabilități identificate	Obiective
Persoane vârstnice, dependente, fără aparținători sau care nu beneficiază de	Integrarea socială a persoanelor vârstnice aflate în situație de risc

² Inclusiv denumirea evenimentelor care cresc în anvergura și popularitate, de la an la an, sugerează mândria apartenențe la acest loc și caracterul identitar: Festivalul Moineșteanca, Mandra ie romaneasca, Festivalul Tristan Tzara și cultura Dada etc.)

sprijinul membrilor familiei;	
Persoane cu dizabilități care, în lipsa unor servicii specializate sunt limitate în procesul de integrare în comunitate și ameliorare a situației de risc;	Integrarea socială a persoanelor cu dizabilități
Copii proveniți din familii în risc de excluziune socială ale căror nevoi de bază nu pot fi acoperite de către familie, prin propriile resurse; Copii ai căror părinți lucrează în străinătate, aflați în grija rudelor, a vecinilor ori a unor persoane străine care, lipsiți de sprijinul și afecțiunea părinților întâmpină probleme de integrare în comunitate, în sistemul de învățământ și, uneori, chiar în propriile familii; Copii în risc de abandon școlar; Copii cu probleme de sănătate;	Protejarea și promovarea drepturilor copilului
Persoane adulte aflate în dificultate , în risc de marginalizare socială (lipsă resurse financiare, lipsă loc de muncă, lipsă locuință etc.)	Integrarea socială a persoanelor adulte aflate în dificultate, în risc de marginalizare socială

Deși problemele sociale ale municipiului erau evidente, principalul obiectiv al autorității publice locale a fost o mai bună înțelegere a acestora, o dimensionare realistă și o abordare eficientă. Pentru atingerea acestui obiectiv, autoritatea publică locală a parcurs un amplu proces de evaluare care a cuprins următoarele etape:

Pasul 1 - analiza teritoriului

Primul pas important a fost cel al analizei în detaliu a teritoriului. În acest sens, UAT Municipiul Moinești, prin Direcția de Asistență Socială (DAS) a realizat o **HARTĂ a SĂRĂCIEI** care s-a dovedit a fi un instrument extrem de util prin faptul că asigură o radiografie exactă, pe zone și pe străzi, a tuturor cazurilor în situații de risc în domeniul sănătății/protecției sociale/educație.

Astfel, a fost făcut un pas important în procesul de intervenție în scopul prevenirii și combaterii situațiilor de risc de excluziune socială, motivat de faptul că este mai eficient să previi decât să combați. Multe situații de risc, odată identificate, au beneficiat de intervenții specializate prompte, fapt ce a dus la ameliorarea situației.

Totuși, în această etapă s-a concluzionat faptul că multe familii/persoane singure, nu pot depăși situația de dificultate în care se găsesc prin propriile resurse și se impune intervenția autorității locale.

Tot în această etapă s-a constatat ineficiența beneficiilor de asistență socială în lipsa consolidării acestora prin acordarea serviciilor sociale specializate.

Pasul 2 - inventarierea problemelor identificate și conturarea unei strategii de abordare a problematicii grupurilor vulnerabile.

În această etapă, toți factorii implicați au înțeles că, abordate separat, problemele nu-și găsesc decât rezolvări parțiale. Prin urmare, în acest context, municipiul Moinești și-a conturat strategia de dezvoltare locală în domeniul social, având în vedere consolidarea

capacității administrative de a veni în sprijinul membrilor comunității aflați în situație de dificultate, prin furnizarea de servicii integrate, care să răspundă eficient nevoilor identificate.

Pasul 3 - soluționarea problemelor

Odată cunoscută în detaliu situația grupurilor vulnerabile, Administrația moineșteană nu s-a limitat la câteva acțiuni punctuale, cu rezultate pe termen scurt care ar fi avut un impact limitat în timp. Dimpotrivă, abordarea problematicii sociale a fost una integrată, constând în furnizarea, cu respectarea standardelor minime de calitate, în sistem integrat, de servicii sociale, medicale și educaționale către grupurile vulnerabile, aflate în situații de risc, de vulnerabilitate socială, precum și de excluziune și de marginalizare socială, în vederea formării și dezvoltării deprinderilor de autonomie, de integrare și reintegrare socială.

S-a avut în vedere, pe de o parte, ca fiecare categorie de persoane vulnerabile să beneficieze de atenția, preocuparea și intervenția specializată a autorității locale și, pe de altă parte, ca fiecare individ aflat în dificultate să găsească sprijin, în manieră integrată, în ameliorarea situațiilor de risc, astfel încât intervenția să fie una cu adevărat eficientă, pe termen lung.

Parteneriate:

Administrația locală moineșteană are ca principal termen ce îi definește acțiunile, termenul „**IMPREUNĂ**”.

Așadar, parteneriatele pe care le-a inițiat, dezvoltat și, cel mai important, le-a cultivat administrația moineșteană se regăsesc, mai pregnant, în toate palierele de intervenție în sistemul social din municipiul Moinești.

Parteneriatul cu UNICEF România, început în anul 2014, a fost poate una dintre cele mai fericite întâmplări ale administrației locale, în sensul în care proiectele dezvoltate în parteneriat cu această organizație, au adus elemente inovatoare de excepție și o schimbare, în bine, a modului în care este abordată asistența socială.

De atunci și până acum administrația din Moinești a derulat mereu proiecte cu această organizație, obținând rezultate de excepție care au făcut ca Moineștiul să fie considerat un caz de bună practică la nivel național.

Totodată, menționăm faptul că abordarea integrată a problematicii sociale în municipiul Moinești, în sine, are la bază parteneriatul atât cu celelate instituții publice, cu instituțiile de învățământ, cu organizații neguvernamentale ori cu furnizori de servicii sociale privați și chiar cu localitățile din vecinătate.

Dar, poate cel mai relevant aspect este parteneriatul cu comunitatea însăși...nescris, neparafat, însă atât de evident și eficient în municipiul Moinești, unde membrii comunității au înțeles că doar IMPREUNĂ putem construi o localitate în care copiii și nepoții noștri să aleagă să trăiască.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Municipiul Moinești a încurajat, susținut și promovat în ultimii ani implicarea membrilor comunității în acțiunile întreprinse de către autoritatea locală, a voluntariatului în general.

În ceea ce privește voluntariatul în domeniul medico-social, menționăm faptul că, în baza unui parteneriat cu Societatea Națională de Cruce Roșie din România,

filiala Bacău, tinerii moineșteni dornici a se implica voluntar în activități având drept grup țintă persoane din categorii sociale vulnerabile, au fost instruiți și specializați în domeniul voluntariatului. Aceștia au beneficiat de cursuri privind **acordarea primului ajutor, alimentație sănătoasă, organizare/gestionare de activități de voluntariat, activități sportive** etc.

Autoritatea locală a încurajat participarea voluntarilor prin implicarea acestora în furnizarea de servicii **socio-medice** către comunitate, după cum urmează:

- ✓ în fiecare an, în timpul vacanței de vară, cu sprijinul majoritar al voluntarilor, a fost organizată o **Școală de vară** pentru copiii din familii vulnerabile în cadrul căreia, pe parcursul a două săptămâni, pe lângă multitudinea de activități socio-educative și recreative, o componentă importantă a fost reprezentată de educația pentru sănătate, având drept principale teme **alimentația sănătoasă, igiena, importanța vaccinării, activitatea fizică** etc.
- ✓ voluntari de toate vârstele se implică permanent în activitățile având drept grup țintă copiii din familii vulnerabile, persoanele vârstnice și persoanele cu nevoi speciale; amintim aici implicarea voluntarilor în furnizarea serviciilor în cadrul Complexului de Servicii Sociale Moinești - Compartiment Centru rezidențial pentru persoane vârstnice și Compartiment Centru de zi pentru copii, aceștia implicându-se activ în activitățile de socializare și petrecere a timpului liber.

Încurajăm activitatea de voluntariat, aceasta fiind un element-cheie al cetățeniei active și al democrației la toate nivelurile, în sensul în care toți cei angajați în activități de voluntariat contribuie în mod direct sau indirect la îmbunătățirea societății în general, la nivel local, regional și național.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Direcția de Asistență Socială a municipiului Moinești funcționează ca instituție publică în subordinea Consiliului local al municipiului Moinești, cu personalitate juridică, și asigură la nivelul municipiului aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor cu dizabilități, precum și a oricăror persoane aflate în nevoie. Această instituție abordează în mod integrat problematica în domeniul sănătății/protecție sociale/educației.

În această abordare integrată a problematicii sociale în municipiu, principalele resurse implicate sunt cele umane. Astfel, în anul 2021, organigrama acestei instituții s-a tot extins, de la 35 la 82 posturi. Au fost angajați specialiști din cele trei domenii, respectiv social, medical și educațional care, împreună, formează echipe pluridisciplinare, dar și o mare echipă pe ai cărei umeri tronează responsabilitatea implementării celor mai eficiente măsuri și identificării celor mai bune soluții pentru sprijinirea celor în nevoie. Având la dispoziție specialiști care să evalueze situația în mod integrat, am constatat că, de multe ori, nu o situație materială precară este principalul factor de risc. Riscurile de natura medicală ori emoțională nu fuseseră riguros evaluate până la această abordare și, în principal, acestea sunt adevăratele beneficii.

Dezvoltarea capacității administrative de a răspunde nevoilor comunității necesită, implicit, resurse financiare sporite care, la acest moment, au drept principală sursă de finanțare fondurile nerambursabile. Chiar și așa, bugetul municipiului Moinești

alocat capitolului asistență socială este unul considerabil (total cheltuieli 128.345,46 lei, din care asistență socială 23.108,15 mii lei, respectiv 18 %). Autoritatea locală este în permanentă căutare de noi surse de finanțare care să asigure sustenabilitatea măsurilor aflate în implementare, dar și intervenții viitoare.

În ceea ce privește resursele logistice implicate și acesta este un capitol important în implementarea măsurilor integrate de sprijinire a populației vulnerabile. Autoritatea locală a luat toate măsurile pentru ca resursele logistice să fie adaptate noii strategii de dezvoltare a municipiului.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Furnizarea de servicii comunitare integrate a demarat în municipiul Moinești în anul 2014 odată cu primul proiect, implementat de UAT municipiul Moinești în parteneriat cu UNICEF România, respectiv proiectul pilot „**Incluziune socială prin furnizarea de servicii integrate la nivelul comunității**”, derulat în 45 de comunități rurale și urbane din județul Bacău, care a vizat asigurarea accesului la servicii de bază din domeniile protecție socială, sănătate și educație. Proiectul a fost implementat în municipiul Moinești în perioada 2014-2019 și a avut drept rezultat înființarea unui **Centru Comunitar INTEGRAT** deservit de **2 asistenți medicali și 2 asistenți sociali**. Activitatea acestora a fost completată de acțiunile întreprinse de către **mediatorul sanitar**, dar și **mediatorul școlar** rezultatul fiind accesul sporit al populației în risc de excluziune socială la serviciile socio-medicale-educative din comunitate.

Dar lucrurile nu s-au oprit aici. În prezent, această abordare în parteneriat cu UNICEF România este dusă la un nivel superior prin implementarea în municipiul Moinești, începând cu luna iunie 2021, pentru o perioadă de 31 de luni, a proiectului “Asigurarea incluziunii sociale - ruperea cercului vicios al excluziunii în cazul copiilor celor mai vulnerabil din România”. Proiectul propune dezvoltarea de Centre Comunitare Integrate (CCI) care să asigure furnizarea Pachetului Minim de Servicii și a unor servicii de specialitate, care să includă cu precădere copiii cu dizabilități, copiii de etnie romă și copiii care trăiesc în sărăcie.

Astfel, UAT municipiul Moinești a continuat să dezvolte acest Centru Comunitar Integrat astfel încât, în 2021, a fost extinsă Organigrama DAS Moinești cu alte posturi necesare funcționării optime a Centrului. Așadar, pe lângă asistenții medicali, asistenții sociali și mediatorul sanitar, vin în sprijinul grupurilor vulnerabile din comunitate și alți specialiști precum medic, logoped, psiholog, kinetoterapeut, educator și chiar un tehnician IT.

Poate că cel mai important aspect și cel mai relevant este faptul că, în acest sector, UAT municipiul Moinești nu acționează doar în limitele granițelor sale. Municipiul este un centru polarizator, care prestează servicii pentru o zonă mult mai extinsă.

Autoritățile locale au înțeles și și-au însușit acest rol cu foarte multă responsabilitate. În acest sens, **Centru Comunitar Integrat Moinești** deservește o arie mai largă ce include orașe și zone rurale precum **Dărmănești, Zemeș, Berești - Tazlău, Măgirești, Ardeoani, Scorțeni și Solonț.**

Totodată, actualul proiect vine cu o nouă inițiativă a UNICEF, repectiv **Inițiativa Localități Prietene ale Copiilor** care sprijină autoritățile locale în realizarea drepturilor copiilor la nivel local și care are la bază Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului. De asemenea, este o rețea care aduce împreună autoritățile și alți actori relevanți, cum sunt organizațiile neguvernamentale, sectorul privat, mediul academic, mass-media și, cel mai important, copiii care doresc ca orașele și comunitățile lor să fie mai prietenoase pentru copii.

Municipiul Moinești a făcut pași importanți în această direcție, prin semnarea **Memorandumului de înțelegere între UAT municipiul Moinești și reprezentanța UNICEF în România privind participarea municipiului Moinești la Inițiativa**

Localitate Prietenă a Copiilor, dar și prin implicarea activă a Comitetului Local de Coordonare (CLC) care include principalii actori la nivel local (din sănătate, educație, protecția copilului, servicii sociale, planificare urbană, statistică etc.), copii și tineri, societatea civilă, sectorul de afaceri etc. În subordinea Comitetului Local de Coordonare funcționează **Unitatea Locală de Coordonare (ULC), formată din personalul desemnat de administrația publică locală pentru a administra, facilita și coordona dezvoltarea și implementarea planului de acțiune, precum și pentru a promova participarea copiilor și a implementa activități cu copiii. Și, poate cea mai importantă dintre acțiuni este aceea că, începând din luna septembrie anul 2022, vocea copiilor moineșteni va fi auzită prin **Consiliul Local al copiilor**, primul din țară, care va participa activ la toate deciziile cu privire la minorii din localitate.**

În scopul ameliorării problematicii minorilor, municipiul Moinești în parteneriat cu Asociația Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională (CEDP), Asociația Internațională Step by Step, Reprezentanța UNICEF în România și Ministerul Educației Naționale au derulat, începând din iulie 2018, pentru o perioadă de 4 ani, **proiectul „România crește cu tine - Educația timpurie o investiție în viitor”**. În perioada implementării, cu asistența tehnică oferită de parteneri, a fost facilitat dialogul despre educația și îngrijirea în copilăria timpurie, precum și despre serviciile prezente și viitoare destinate copiilor de la naștere la intrarea în școala primară, între actorii din domeniile educației, sănătății și protecției copilului împreună cu autoritățile publice locale. Astfel, echipa locală a comunității a realizat o analiză de situație privind copilăria timpurie cu participarea reprezentanților sistemelor de educație, sănătate și ai serviciilor

sociale - cei trei piloni ai unei abordări integrate și cuprinzătoare a educației și îngrijirii în copilăria timpurie. În anul 2021, cadrele didactice din grădinițe și creșă au beneficiat de formare profesională specifică. Totodată, în cadrul Creșei ”Primii pași” a fost deschis un serviciu complementar, intitulat PRIMOHUB - loc de întâlnire, socializare, lectură și stimulare a învățării copiilor mici în cadrul comunității.

Seria intervențiilor privind serviciile integrate a continuat, în anul 2021, prin implementarea unui alt proiect cu finanțare nerambursabilă, respectiv *Pro Comunitate - Program integrat de combatere a sărăciei și integrare socială* - cod MYSMIS 145139, finanțat în cadrul Programului Operațional Capital Uman 2014 - 2020.

Acest proiect se implementează în municipiul Moinești începând cu luna mai 2021, pe o perioadă de 32 de luni, principalul obiectiv al autorității publice locale fiind înființarea unui Centru Comunitar Multifuncțional care să vină în sprijinul persoanelor din municipiul Moinești aflate în situație de vulnerabilitate, prin intervenții specializate în cadrul a patru servicii integrate, după cum urmează:

- **Cantina Socială:** serviciu care funcționează conform Legii 208/1997 privind cantinele de ajutor social, constituit ca parte a unui pachet de servicii de asistență socială, având rolul de serviciu de suport material în vederea reinsertiei sociale a persoanelor marginalizate sau ca serviciu de susținere în vederea asigurării unui minim necesar existenței.

- **Centru de zi pentru copii:** serviciu a cărui misiune este de a asigura copiilor din grupul țintă respectarea dreptului fiecărui copil de a-și păstra relațiile familiale, de a se dezvolta în parametri normali și a se integra în societate. Principalele activități desfășurate în cadrul centrului: activități educaționale - activități de învățare planificate (pregătirea temelor școlare, exersarea unor practici de formare a competențelor didactice)/ activități de recreere și de socializare, prin care se asigură nevoia de echilibru între activitățile de învățare și cele de joc/ consiliere psihologică și socială copiilor și familiilor acestora, pe axa dezvoltării - creșterii - îngrijirii și educației copilului, dar și pentru abilitarea părinților din perspectiva asumării obligațiilor parentale/ intervenție psihopedagogică complementară activităților școlare/ servirea mesei de prânz.

- **Centru de zi de socializare și petrecere a timpului liber pentru persoane vârstnice:** serviciu al cărui principal obiectiv este îmbunătățirea calității vieții adulților singuri/ marginalizați din municipiul Moinești, indiferent de apartenența etnică sau religioasă, în vederea prevenirii/depășirii unor situații de dificultate/vulnerabilitate. Astfel, prin intermediul acestui centru, adulții vulnerabili beneficiază de servicii sociale primare, respectiv socializare, petrecere a timpului liber, consiliere și suport emoțional, prin desfășurarea de activități, după cum urmează: activități de socializare, reintegrare socială, cultural educative și de animație/ activități cu caracter psiho-social: consiliere și susținere, comunicare/ activități „dinamice”, bogate din punct de vedere senzorial (jocuri de societate, gimnastică, activități creative/ activități „participative” pentru persoanele care se implică și care pot participa efectiv la activități (plimbări, ieșiri, activități culturale, (în exterior)/ educație pentru sănătate în vederea prevenirii îmbolnăvirii și a accidentelor; evaluarea stării de sănătate.

- **Serviciu de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice:** activează în vederea prevenirii, limitării sau înlăturării efectelor temporare ori permanente ale unor situații care pot afecta viața persoanei vârstnice sau pot genera riscul de excluziune socială. Totodată, o altă activitate a acestui proiect constă în furnizarea de cursuri de calificare gratuite **persoanelor din grupuri vulnerabile aflate în căutarea unui loc de muncă.**

Menționăm faptul că, în sprijinul persoanelor vârstnice dependente, în municipiul Moinești, în subordinea Consiliului Local, funcționează și **Complexul de Servicii Sociale - Centrul rezidențial pentru persoane vârstnice.**

Totodată, autoritatea publică locală a întreprins demersuri în scopul ameliorării situației persoanelor cu dizabilități, după cum urmează:

Începând cu 01.07.2017 în municipiul Moinești se implementează **Proiectul „Infrastructură socială comunitară pentru persoane adulte cu dizabilități”** de către UAT municipiul Moinești în parteneriat cu DGASPC Bacău, finanțat prin POR 2014-2020. În cadrul acestuia a fost creată infrastructura unor servicii pentru persoane adulte cu dizabilități, după cum urmează:

- ✓ 3 locuințe protejate, construite în municipiul Moinești, strada Lucăcești (18 beneficiari);
- ✓ reabilitarea unei clădiri dezafectate, respectiv fosta centrală termică din municipiul Moinești, strada Libertății (zona Bisericii Sfântul Nicolae) în scopul transformării acesteia într-un Centru de zi (capacitate: 30 beneficiari).

În anul 2022, construcția celor 3 locuințe protejate și a Centrului de zi a fost finalizată.

Prin Hotărârea Consiliului Local al municipiului Moinești nr. 140/15.07.2019, UAT municipiul Moinești s-a asociat cu DGASPC Bacău pentru realizarea proiectului **„Furnizare servicii sociale pentru persoane adulte cu dizabilități”**, proiect complementar celui menționat anterior, respectiv **„Infrastructură socială comunitară pentru persoane adulte cu dizabilități”**. Începând cu luna mai 2020, proiectul se află în implementare, fiind finanțat prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, Axa prioritară 4 - Incluziune socială și combaterea sărăciei. Prin intermediul acestui proiect, sunt furnizate servicii sociale specializate în cadrul noilor structuri create prin proiectul menționat anterior.

Rezultatele obținute³:

Consolidarea capacității administrative a autorității publice locale de a răspunde eficient, în mod integrat (social-medical-educational), tuturor problemelor comunității, astfel încât fiecare categorie vulnerabilă să găsească în administrația locală un partener de nădejde în depășirea situației de risc în care se găsește, la un moment dat.

După ani de intervenții constante în acest sector, în acest moment, municipiul Moinești este pregătit să sprijine toate categoriile vulnerabile, după cum urmează:

Vulnerabilități identificate	Servicii integrate disponibile în comunitate
Persoane vârstnice , dependente, fără aparținători sau care nu beneficiază de sprijinul membrilor familiei;	✓Centru de zi de socializare și petrecere a timpului liber ✓Serviciul de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice ✓Cantina Socială
Persoane cu dizabilități care, în lipsa unor servicii specializate, sunt limitate în procesul de integrare în comunitate și ameliorare a situației de risc;	✓ 3 locuințe protejate ✓ Centrul de zi pentru persoane cu dizabilități ✓ Centrul Comunitar Integrat ✓ Cantina Socială
Copii proveniți din familii în risc de excluziune socială ale căror nevoi de bază nu pot fi acoperite de către familie, prin propriile resurse; Copii ai căror părinți lucrează în străinătate, aflați în grija rudelor, a vecinilor ori a unor persoane străine care, lipsiți de sprijinul și afecțiunea părinților, întâmpină probleme de integrare în comunitate, în sistemul de învățământ și, uneori, chiar în propriile familii; Copii în risc de abandon școlar; Copii cu probleme de sănătate.	✓ Centrul de zi pentru copii ✓ Centrul Comunitar Integrat ✓ Cantina Socială
Persoane adulte aflate în dificultate , în risc de marginalizare socială (lipsă resurse financiare, lipsă loc de muncă, lipsă locuință etc)	✓Centrul Comunitar Integrat ✓Centru de zi de socializare și petrecere a timpului liber ✓Cantina Socială

Elementul INOVATOR pe care l-a adus în comunitate un astfel de proiect este dat de 2 aspecte cheie:

a. caracterul INTEGRAT al serviciilor medico-sociale-educative prestate pentru grupurile vulnerabile din comunitate. Cu alte cuvinte, se creează tocmai legătura care lipsea din cadrul comunității: persoană vulnerabilă - sistem medical - sistem social - sistem educațional;

³ Rezultatele prezentate sunt cele obținute în perioada 2019-2021. Baza de date Aurora, interogată în vederea furnizării de date pentru această prezentare, nu este pe deplin populată cu datele anterioare acestei perioade de timp. În realitate, cifrele sunt mult mai mari, întrucât activitățile se desfășoară din 2016 în continuu, în municipiul Moinești

b. lărgirea ariei de deservire a unor astfel de servicii esențiale, către zonele urbane și rurale înconjurătoare.

În acest mod, servicii inovatoare, necesare comunității, sunt disponibile pentru un număr cât mai mare de persoane aflate în nevoie.

Caracterul INTEGRAT al serviciilor medico-sociale-educative prestate pentru grupurile vulnerabile din comunitate se reflectă și la alt nivel, cel al infrastructurii. Astfel, Unitatea Administrativ Teritorială - Municipiul Moinești implementează proiectul *”Reabilitare termică clădire str. Vasile Alecsandri, nr. 52 - Sediul Direcției de Asistență Socială din municipiul Moinești”* COD SMIS 118435, Contract finanțare nr.3140/2018, cu perioada inițială de implementare 2018-2021, prelungită, prin act adițional nr. 1/2021, până la 31.12.2022.

Proiectul vine în întâmpinarea obiectivului general al Programului Operațional Regional de „creștere a competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic” prin creșterea eficienței energetice în clădirile publice, în vederea reducerii consumului anual de energie și pentru scăderea emisiilor de CO₂, contribuind la îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale.

Autoritatea locală intenționează să transforme sediul Direcției de Asistență Socială Moinești din strada Vasile Alecsandri nr. 52 într-un „pol al asistenței sociale” dând destinație exclusivă acestei clădiri pentru desfășurarea activității de protecție socială a comunității moineștene. Prin această abordare, venim în întâmpinarea nevoilor comunității care va găsi, în același loc, servicii care să răspundă, în mod integrat, tuturor problemelor. Printr-o astfel de abordare, crește accesul persoanei vulnerabile la servicii, precum și impactul serviciilor furnizate, dar mai ales șansele de depășire a vulnerabilităților multiple ale persoanelor marginalizate.

Eficiență, eficacitate și impact:

Eficacitatea unor astfel de servicii integrate în comunitate s-a dovedit prin adresabilitatea mare pe care o au aceste servicii. S-a dovedit, o dată în plus, faptul că exista o nevoie imensă pentru aceste servicii în comunitate. Proiectele implementate în parteneriat cu UNICEF România nu au făcut altceva decât să ajute comunitatea să înțeleagă care sunt soluțiile și pașii ce trebuie parcurși.

Eficiența acestui demers de creare a serviciilor integrate pentru comunitate s-a dovedit prin faptul că drumul a fost parcurs *ca la carte*, adică cu sprijinul de specialitate a uneia dintre cele mai relevante organizații din domeniu (UNICEF), cu analize a nevoilor, cu proiecte planificate și coordonate exemplar. Acționând în acest mod, rezultatele au început să apară și să constituie baza pentru ca modelul să fie replicat și în alte comunități.

Impactul măsurilor întreprinse este deja vizibil atât în comunitatea moineșteană, cât și în comunitățile din jur cărora Centrul Comunitar Integrat Moinești le furnizează servicii comunitare integrate, fiind evidentă reducerea timpilor de reacție la situațiile de risc, consolidarea capacității administrative de a răspunde eficient problemelor identificate și creșterea încrederii persoanelor vulnerabile că, ÎMPREUNĂ cu autoritățile locale, pot găsi calea spre o viață independentă.

Lecții învățate:

Am învățat că o comunitate sănătoasă crește pe o bază solidă și, în consecință, am decis să punem accent pe sprijinirea categoriilor sociale vulnerabile aducând mai aproape de acestea resurse prin intermediul cărora sprijinul acordat să fie real, eficient, merit a genera depășirea situației de risc.

Rezultate:

Cu toate că se află într-un permanent proces de perfecționare, astăzi, UAT municipiul Moinești implementează un **sistem de intervenție integrată** în problematica socio-medicală-educățională a grupurilor vulnerabile și este pregățit să răspundă nevoilor comunității moineștene, dar și să împățtășească din experiența sa altor comunități aflate în cățutare de soluții.

Municipiul Moinești, alățuri de alte localități din județul Bacățu, constituie model de bună practică la nivel național, activitatea desfășurată în cadrul proiectelor implementate în parteneriat cu UNICEF România stând la baza completării Legii asistenței sociale nr. 292/2011, care prevede acordarea unui pachet minimal de servicii sociale fiecărui copil și familiei acestuia, pachet ce include servicii de bază și de informare în domeniul sãnățății, educației și protecției sociale.

Ne bucurăm să fim parte a schimbării și suntem mândri când suntem promotori ai acesteia. Intervenția continuă, se dezvoltă și reprezintă model de bună practică la nivel național.

Referințe:

Raport de evaluare al UNICEF - Evaluarea sumativă a componentei Pachetul Minim de Servicii a proiectului demonstrativ „Incluziune socială prin furnizarea de servicii sociale integrate la nivelul comunității” implementat în România, în perioada 2014-2018

Linkuri:

- ✓ <https://www.unicef.org/romania/media/871/file/Evaluarea%20Pachetul%20Minim%20de%20Servicii%20.pdf>
- ✓ <https://www.administratie.ro/vizita-a-unei-delegatii-oficiale-unicef-la-moinesti/>
- ✓ <https://zdbc.ro/parteneriat-de-5-milioane-euro-intre-patru-localitati-din-bacau-si-unicef-ivancea-localitatile-prietene-se-angajeaza-sa-respecte-drepturile-copilului-conform-conventiei-onu/>

UAT municipiul Moinești, județul Bacău
„Moinești Verde D R S **”
*Decență, reziliență și durabilitate

Instituția:

UAT municipiul Moinești, județul Bacău

Numele Bunei Practici:

„Moinești Verde D R S **” - *Decență, reziliență și durabilitate

Persoană de contact:

Valentin VIERU - Primarul municipiului Moinești

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

„Frumos e un biet cuvânt searbăd și neînsemnat care nu spune nimic din splendoarea scînteietoare a peisagiului din Moinești. Am colindat și eu multe ținuturi din țara noastră și chiar din alte țări, dar nu se potrivesc cu ce am găsit aici”, afirma pictorul Ștefan Luchian (1868-1916), pacient venit pentru cura balneară la Moinești în anul 1909, plăcut impresionat de peisajul încântător din jurul său. A treia localitate urbană ca mărime din județul Bacău, centru polarizator tradițional

al zonei nordice și nord-vestice a acestuia, de-a lungul timpului, localitatea Moinești a parcurs mai multe etape de urbanizare:

- ✓ anul 1832: obținerea statutului de târg;
- ✓ anul 1921: trecerea de la statutul de comună rurală la cea de comună urbană;
- ✓ anul 2001: trecerea la statutul de Municipiu.

... „În Tazlăul Sărat, aproape de satul Moinești, în ținutul Bacăului, țâșnește dintr-

un izvor păcură amestecată cu apă, pe care țărani noștri au obicei de o folosesc la unsul osiilor de la căruțe(...)" (Dimitrie Cantemir în „Descriptio Moldaviae”).

...dar orice lucru are prețul său și, evident, terenurile și solurile sunt neregenerabile, aflate într-o continuă degradare, o degradare la care contribuie atât factori naturali - ploi torențiale și eroziunea solului, cât și, mult mai grav, epuizarea materiilor organice din sol, defrișările, exploatarea petroliere, poluarea solurilor din diferite surse etc.

... și afirmăm toate acestea, tocmai pentru că activitățile economice legate de extracția țițeiului au determinat afectarea capacității de gestionare a biodiversității, filtrare a apei și circulația substanțelor nutritive, asigurarea materiilor prime și cultivare a hranei, producția de biomasă. Știm că Moineștiul este recunoscut ca un loc unde sentimentul de apartenență există cu adevărat și, deși confruntat cu declin economic motivat de reducerea activităților industriale și economice, migrația forței de muncă, depopulare, autoritatea locală moineșteană a întreprins și a acționat în ultimii 3 ani în domeniul protecției mediului și al sănătății publice, la nivelul razei sale de competență, și a găsit și aplicat soluții de revenire la un traseu ascendent în evoluția orașului.

Conexiunea cu natura și dorința protejării acesteia sunt grăitoare tocmai prin măsurile și acțiunile de protejare a mediului, combaterea efectelor **schimbărilor climatice** și de **reducere a impactului negativ asupra mediului**.

Decența, reziliența și durabilitatea, cele trei preocupări ale vieții contemporane, își găsesc la Moinești rezolvarea.

Cum? Cu sprijinul instituțiilor publice de învățământ și nu numai, prin atenția autorităților și a societății civile, comunitatea moineșteană valorifică și încurajează partenerii și voluntarii să facă echipă cu noi.

Așadar, mândri de o comunitate atașată la teritoriul identificat ca „acasă” - loc, zonă, natură, mediu, UAT municipiul Moinești a parcurs în ultimii **trei** ani campanii cu rezultate vizibile în vederea atingerii următoarelor obiective:

1. punerea în operă a noi acțiuni de plantări intravilan și extravilan, înființarea a două noi plantații de 9,97 ha și respectiv de 1,3 ha;
2. reabilitarea infrastructurii existente și asigurarea unei suprafețe de peste **48 de mp teren spațiu verde pentru fiecare locuitor**, față de **26 mp/locuitor** așa cum prevede legislația în vigoare;
3. îmbunătățirea capacității de **colectare selectivă** pentru atingerea țintei de colectare de 50%, optimizarea sistemului de colectare a tuturor tipurilor de deșeuri conform normelor legale în vigoare. s.a.

Sunt rezultate care fac obiectul prezentării de față, a bunei practici pe care vrem să o facem cunoscută.

Autoritatea locală moineșteană a acționat în ultimii 3 ani în domeniul protecției mediului și al sănătății publice, la nivelul razei sale de competență, pe mai multe paliere de intervenție după cum urmează:

1. Măsurile de intervenție și gestionare a schimbărilor climatice prin înființarea și realizarea de noi plantații.
2. Identificarea și implementarea de soluții în materie de gestionare corectă a deșeurilor.
3. Investiții în infrastructura verde și asigurarea accesului populației la zonele verzi.

4. Realizarea de măsuri de protejare a factorilor naturali prin corelarea activității de sistematizare a teritoriului.
5. Promovarea dezvoltării durabile care implică creșterea economică, îmbunătățirea calității vieții, a sănătății și a protecției mediului.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Susținut și consecvent, UAT municipiul Moinești a parcurs în ultimii cinci ani CAMPANII cu rezultate vizibile în vederea atingerii următoarelor obiective:

1. Eliminarea poluării localității și transformarea municipiului Moinești într-un ORAȘ VERDE.
2. Realizarea de acțiuni de plantări - intravilan și extravilan - prin valorificarea infrastructurii existente și pentru asigurarea unei suprafețe de minimum **45 de mp teren spațiu verde** pentru fiecare locuitor, față de **26 mp/locuitor**, așa cum prevede legislația în vigoare.
3. Reabilitarea infrastructurii fizice din sistemul de colectare a tuturor tipurilor de deșeuri, cu respectarea normelor legale în vigoare și îmbunătățirea capacității de colectare selectivă pentru atingerea țintei de colectare de 50%.

În contextul provocărilor de mediu cu care se confruntă mapamondul, municipiul Moinești, pol de dezvoltare în zonă pentru asigurarea atingerii obiectivelor Strategiei UE pentru Dezvoltare Durabilă, implementează proiecte cu finanțări europene, guvernamentale, dar și proprii, care contribuie la reducerea efectelor asupra mediului. Așadar, cunoscută fiind importanța pădurilor, cu rol direct în atenuarea schimbărilor climatice, la Moinești se pune un deosebit accent pe reîmpădurirea zonelor degradate. „Plămânu verde al planetei” - pădurea gestionată durabil, aduce contribuții vitale pentru planetă, consolidează mijloace de subsistență, oferă apă curată, conservă biodiversitatea și răspunde la schimbările climatice. Surse importante de bioenergie, gestionate în mod durabil, acestea atenuază emisiile de carbon, purifică aerul și produc oxigen, previn eroziunea solului etc. Așadar, este important ca la nivel personal fiecare dintre noi să conștientizăm importanța pădurii și să ajutăm la protejarea lor. Cum? În special prin conștientizarea la nivel de școli și grădinițe a importanței pădurii.

Parteneriate:

1. Împreună pentru Mediu! - parteneriat comun cu instituții de învățământ locale și județene în cadrul cărora activează voluntari ce pun în operă acțiuni/ evenimente/ campanii din calendarul ecologic devenit tradiție în municipiul nostru;
2. Moineștiul Colectează selectiv! - proiect cu tematică ecologică privind

conștientizarea necesității colectării selective a deșeurilor;

3. Acord înființare Pădure urbană - 1 aprilie 2021- școala gimnazală „George Enescu” - parteneriat cu asociațiile Activ Moinești și EccoAsist București pentru un oraș mai verde;

4. Acord plantări pentru suprafața de 9,97 ha teren degradat, punct Sighii-lordana Moinești - parteneriat pentru înființarea de noi plantații în cadrul inițiativei „PlantămFapteBuneînRomânia”.

5. Acord plantări pentru suprafața de 1,30 ha teren degradat, punct Schelă Moinești - parteneriat pentru înființarea de noi plantații în cadrul inițiativei „PlantămFapteBuneînRomânia”.

6. Acord înființare Pădure urbană - aprilie 2022 - colegiul tehnic „Grigore Cobălcescu” - parteneriat cu asociațiile Activ Moinești și EccoAsist București pentru un oraș mai verde.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

În cadrul unui **calendar ecologic anual stabilit încă de la intrarea în Uniunea europeană**, care cuprinde campanii de informare și conștientizare derulate prin voluntariat și parteneriate încheiate cu instituții publice și de învățământ locale, județene, naționale, ONG-uri și societatea civilă, în fiecare an desfășurăm: 2 Februarie - Ziua Mondială a Zonelor Umede, 15 martie - 15 aprilie Luna EcoAtitudine/ Luna Pădurii - acțiuni de plantări, 12 martie - “Ziua Gărzii Naționale

de Mediu”, 1- 8 martie EcoMărțișor - expoziție de mărțișoare din materiale reciclabile, 2 ediții-primăvară și toamnă - ABC-ul Colectării Selective, 22 martie - Ziua Mondială a Apei, Ora Pământului, Campania UN PUI DE OM, UN PUI DE POM - Adoptă un copac!, Zilele Mediului Moineștean - Ecobiciclist, Ziua Mediului, EUROPEAN Energy Week - „GREEN Party” - premiera voluntarilor participanți la acțiunile ecologice desfășurate pe întreg parcursul anului școlar, ”Școala de vară ECO - Moineștiul colectează selectiv”, Săptămâna mobilității europene - Ecoprichindel, artere verzi de circulație, Trafic Snake Game - Oscar șarpele hoinar - parteneriat cu Asociația Orașe Energie România Brașov, Curățăm România, Concurs “Creează un eseu despre Moinești Verde și te premiem! - 6 Decembrie -

acțiune premiere cu ocazia sărbătorii tradiționale de Moș Nicolae a celor mai inspirate eseuri cu tematică eco, create de elevi din instituțiile de învățământ moineștene.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Parte a calendarului eco mai sus-amintit, cu fonduri proprii și prin acțiuni de voluntariat, am efectuat: acțiuni de ecologizări cu participarea voluntarilor din instituții școlare, publice și a operatorilor economici, înființare de noi spații verzi cu rol recreativ, de educare, conștientizare și informare a cetățenilor privind necesitatea protejării mediului înconjurător etc.

Reliefăm mai jos direcțiile pe care le-am urmat în monitorizarea aspectelor de mediu ce vizează îmbunătățirea calității vieții în oraș prin:

1. îmbunătățirea infrastructurii de mediu;
2. efectuarea de lucrări în scopul prevenirii și reducerii dezastrelor hidrogeologice;
3. elaborare a hărților de risc la inundații;
4. managementul deșeurilor și implementarea principiilor economiei circulare;
5. extinderea/îmbunătățirea infrastructurii de apă și apă uzată;
6. protejarea biodiversității și a ariilor protejate.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

În perioada 2020-2021-2022 :

1. am înființat **trei noi plantații** pe suprafețe de teren degradat cu un total de **26 de hectare**;
2. am înființat **plantația numărul ZECE** cu o suprafață totală de **ZECE hectare** în zona deal SIGHII-IRDANA, zonă periurbană Văsâiești, parte a municipiului Moinești;
3. am **replantat** o suprafață de 2,7 ha teren forestier, conform prevederilor Codului silvic.

Continuând tradiția, în primăvara 2022, am derulat o nouă acțiune de plantare a unui amplasament cu suprafața de 1,3 ha teren degradat, situat în punctul Schela Moinești II - parteneriat al autorității locale cu coordonatorul inițiativei naționale de împădurire pe bază de voluntariat „**Plantăm Fapte Bune în România**”, reprezentată legal de Asociația Ecoassist București și ONG „Activ” din Moinești.

... Și da, am continuat cu:

1. **mentenanța** plantațiilor înființate în ultima perioadă;
2. realizarea altei „**Păduri urbane**”, în primăvara anului 2022, la Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu”, replică a proiectului pilot realizat la data de 1 aprilie 2021 - „Pădurea urbană” a Școlii Gimnaziale „George Enescu” Moinești.

Suntem mândri că beneficiem de o deosebită implicare din partea unor parteneri de nădejde, că avem sprijinul voluntarilor din comunitatea noastră, oameni interesați de protejarea mediului înconjurător și de calitatea aerului și evident de partenerii ONG Activ Moinești și inițiativa națională de împădurire pe bază de voluntariat „Plantăm Fapte Bune în România”.

Eficiență, eficacitate și impact:

În municipiul nostru, pe lângă înființarea unor alte plantații pe terenuri degradate, distribuția de arbori și de arbuști ornamentali în aliniamente stradale și în jurul parcurilor și grădinilor, autoritatea locală a procedat la replicarea proiectului sus-amintit - „Pădurea urbană”, intenția fiind aceea de realizare de minipăduri pe suprafețe mici, cu sprijinul și implicarea comunității locale, care vor determina, cu o minimă intervenție, crearea de ecosisteme complexe, adaptate condițiilor locale de mediu, care să îmbunătățească biodiversitatea, crescând mai rapid și absorbind mai mult CO₂. O dispunere planimetrică va fi concepută pentru ca acestea să se armonizeze cu geografia dealurilor înconjurătoare, integrând și calitățile specific locale.

Lecții învățate:

Pădurile acționează ca oaze pentru biodiversitate și înfrumusețază, fac mediul mai plăcut pentru noi toți, îmbunătățesc calitatea aerului, scad nivelul de zgomot și reglează temperatura, protejează solul de eroziune, reduc riscul de inundații. Pădurile de lângă noi ne fac să conștientizăm toate beneficiile și să ne dorim o implicare activă la nivelul comunității, oferă habitat pentru biodiversitate și, nu în ultimul rând, stochează cantități semnificative de CO₂ care nu mai rămân în atmosferă.

Rezultate:

Monitorizarea măsurilor pentru protecția factorilor de mediu, respectiv a calității factorilor de mediu, raportat la raza administrativ-teritorială a municipiului Moinești, așa cum sunt acestea prevăzute de Directiva Uniunii Europene privind Evaluarea Strategică de Mediu (SEA) nr. 2001/42/CE, s-a concretizat prin raportarea la:

Factor/aspect de mediu	Indicatori	
1. Solul	A) Situația siturilor contaminate identificate la nivelul municipiului	1 proiect finalizat, 1 proiect în derulare
	B) Suprafețe ale spațiilor nou plantate, localizare, specii plantate	25000 mp, arbori, arbuști
	C) Sistemul de management al deșeurilor în relație cu prevederile legale	realizat
	D) Modul de respectare a prevederilor PUG cu privire la zonificare și la aplicarea regulamentului local de urbanism	realizat
2. Apa	A) Capacitatea, eficiența și starea tehnică a stației de epurare a apelor uzate menajere	realizat
	B) Indicatori de calitate ai apei potabile	10 buletine analiza
	C) Indicatori de calitate a apelor evacuate de la stația de epurare care să permită evaluarea calității acestora în raport cu prevederile legale	8 buletine analiză
	D) Indicatori de calitate a apelor de suprafață	4 buletine analiză
3. Aerul	A) Acțiuni realizate pentru limitarea/ devierea traficului de tranzit din perimetrul locuit	2/permanent
	B) Procente locuințe racordate la sistemul de alimentare cu gaze naturale din total locuințe	Realizat
4. Zgomotul și vibrațiile	A) Acțiuni realizate pentru devierea traficului de tranzit din perimetrul locuit	1/permanent în weekend
	B) Niveluri de zgomot și de vibrații la receptori	Nu este cazul
5. Factorii climatici	A) Suprafețe spații plantate, localizarea acestora	13000 mp, punct Schela, intersecției străzi
6. Peisajul	A) Modul de respectare a prevederilor PUG cu privire la asigurarea esteticii peisajului urban, în cadrul PUZ	realizat
	B) Suprafețe spații plantate, localizarea acestora	8000mp, central, scuaruri, 13000 mp plantații extravilan
	C) Număr locuințe insalubre eliminate	5

Acțiuni care rămân cu titlu de permanență

- ✓ Definitivarea plantațiilor și trecerea acestora în fond forestier, înființarea de plantații noi - sunt definite studii pedologice ale unor suprafețe de cca. 25 de hectare de teren degradat;

- ✓ Continuarea campaniilor de conștientizare cu privire la colectarea selectivă a deșeurilor, acțiunilor de informare/ conștientizare din cadrul calendarului de mediu anual, transpus în proiectul “Împreună pentru mediu”;
  - ✓ Modernizarea școlii Tristan Tzara - creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei;
  - ✓ Consolidarea seismică și renovarea energetică a Sediului Primăriei Moinești;
  - ✓ Consolidarea seismică și renovarea energetică a cantinei Liceului Teoretic Spiru Haret Moinești și a grădiniței Pinochio Moinești;
  - ✓ Reabilitare apă-canal a unor străzi prin PNRR și aport de la bugetul local.
- Valentin Vieru, primarul municipiului Moinești: „Vă invit la Moinești, orașul pentru care sunt determinat să continui și în viitor

procesul de transformare într-o comunitate modernă, care să promoveze cu mândrie valorile europene, fie că vorbim de incluziune socială, dezvoltare durabilă sau accesul tuturor la educație și sănătate, demers în care doresc să îi antrenez pe toți moineștenii!”.

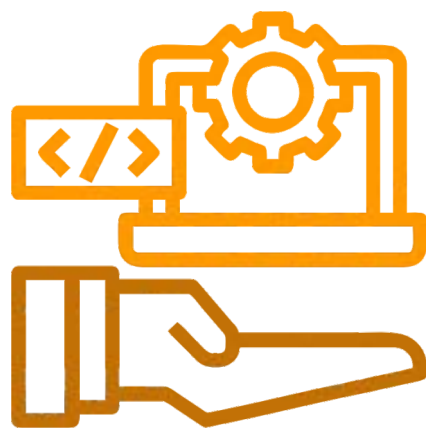
Linkuri:

- ✓ <https://youtu.be/snStlERgYaU>
- ✓ <https://youtu.be/bkDkioeDdYY>
- ✓ https://youtu.be/cWW_55C05D0

Pilonul II

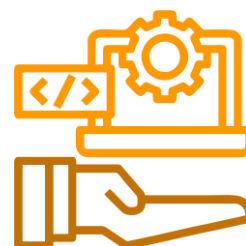
Servicii publice digitalizate

PREZENTAREA CAZURILOR DE BUNĂ PRACTICĂ¹

Pilonul 2

Servicii publice digitalizate

Digitalizarea serviciilor publice este o preocupare constatată a administrațiilor publice, întrucât acestea trebuie să se adapteze noilor tendințe de la nivelul societății și să răspundă cerințelor tot mai diversificate din partea cetățenilor. Remodelarea fluxurilor și a proceselor administrative, având la bază folosirea tehnologiilor informației și comunicațiilor (ITC), contribuie atât la o mai bună furnizare a serviciilor publice, cât și la o mai bună interacțiune cu beneficiarii acestora.

În procesul de digitalizare a serviciilor publice, instituțiile și autoritățile publice, de la nivel local și central, întâmpină o serie de provocări, care, de cele mai multe ori sunt depășite atunci când există o puternică și continuă colaborare la nivel instituțional, mai ales atunci când vorbim de interoperabilitatea datelor.

Așa cum știm, digitalizarea serviciilor publice contribuie atât la eficientizarea activității la nivel instituțional, cât și la regândirea modului în care instituțiile publice concep și livrează serviciile către cetățeni. În acest sens, atât la nivelul administrației centrale, cât și la nivelul administrației locale, au fost dezvoltate platforme on-line prin intermediul cărora cetățenii beneficiază de interacțiunea cu instituțiile publice într-un mod facil. De asemenea, politica publică în domeniul e-guvernării pentru perioada 2021-2030, adoptată de Guvernul României, are scopul de a întări capacitatea sectorului public de a funcționa într-un mediu digital avansat, pentru a livra servicii publice electronice eficiente, centrate pe nevoile cetățeanului, respectiv ale mediului de afaceri.

¹ În ghid sunt prezentate toate bunele practici înscrise în competiție.

Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială, București
*Utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială
și machine learning în procesele de audit aferente administrării
beneficiilor de asistență socială*

Instituția:

Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială, București

Numele Bunei Practici:

Utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială și machine learning în procesele de audit aferente administrării beneficiilor de asistență socială

Persoane de contact:

- ✓ Cristina Elena Anton, Director General
- ✓ Adrian Vintilescu Belciug, Director, Direcția Audit Public Intern

***Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la
nevoile beneficiarilor:***

Agencia Națională pentru Plăți și Inspectie Socială (ANPIS) funcționează în subordinea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale (MMSS), ca organ de specialitate al administrației publice centrale.

Hotărârea de Guvern nr. 106 din 2018 a avut în vedere reorganizarea auditului intern din cadrul instituției și a prevăzut că, posturile alocate pentru activitatea de audit public intern din cadrul Agențiilor pentru Plăți și Inspectie Socială Județene și a Municipiului București se preiau în aparatul central al Agenției Naționale pentru Plăți și Inspectie Socială. Activitatea de audit se desfășoară practic de la organul ierarhic superior. Auditul se exercită astfel asupra tuturor activităților desfășurate în cadrul Agenției, atât la nivel central, dar și pentru agențiile teritoriale subordonate ANPIS. Măsura a permis desfășurarea auditului intern cu un număr mediu de 14 auditori încadrați pe un număr de 21 posturi de execuție de la nivelul ordonatorului secundar de credite, față de circa 90 de auditori, cât ar fi fost nevoie pentru cazul în care auditul ar fi fost exercitat de la nivelul fiecărui ordonator terțiar de credite. Această măsură a dus atât la economii ale cheltuielilor de funcționare, specifice auditului (reducerea costului de audit) cât și, datorită unor măsuri de reformă, la o utilizare eficientă a resurselor. Creșterea economicității proceselor de asigurare s-a făcut, astfel, în paralel cu creșterea calității misiunilor, prin două direcții principale. **Prima direcție** a fost dată de informatizarea și automatizarea proceselor, prin proiectarea informatică a unor instrumente software care modelează „end to end” procesele de audit începând cu analiza riscurilor aferentă fazei de planificare, gestiunea electronică a misiunilor și a testărilor, până la faza de urmărire a recomandărilor. Această fază a fost completată și de o fază de procedurare corespunzătoare. **A doua direcție** de

acțiune care face obiectul prezentului proiect este o dezvoltare de ultimă oră a auditului pe plan mondial și a presupus folosirea unor tehnologii de analiză a datelor, a inteligenței artificiale, data mining și machine learning.

Printre alte elemente esențiale ale organizației noastre, auditul intern joacă un rol vital. Auditorii interni oferă rezultate valoroase conducerii, atât în urma misiunilor de asigurare, dar mai ales de consiliere. Față de misiunile de asigurare, există întotdeauna o eroare care se poate strecura în opinia de audit intern. Această eroare face parte din riscul de audit și poate fi redusă prin utilizarea unor tehnologii în care mașinile asistă experții umani. Conform Standardelor internaționale pentru practica profesională a auditului intern „*Auditorii interni trebuie să aibă cunoștințe suficiente despre riscurile și controalele cheie și despre tehnicile de audit bazate pe tehnologie disponibile pentru a-și îndeplini munca ce le-a fost atribuită*”. Utilizarea inteligenței artificiale în auditul intern a devenit o necesitate a organizațiilor private moderne pentru a obține eficiență. În sistemul administrației publice, acest demers este foarte nou. Inteligența artificială folosește învățarea automată care se formează în urma unor seturi de algoritmi. Acești algoritmi sunt folosiți pentru a identifica și înțelege modelele și anomaliile din seturile de date și pot ajuta auditorii interni să identifice mai eficient zonele de risc. La această dată, implementările de tipul machine learning sunt încă relativ neobișnuite în România în rândul funcțiilor de audit intern. Inteligența artificială îi poate ajuta pe auditori să analizeze un volum mare de date, în vederea formării unei opinii cu privire la evoluția unor indicatori și, mai ales, poate duce la identificarea tranzacțiilor care par neobișnuite (excepții). Analiza punctuală a excepțiilor și raportarea acestora la un reper juridic permit, în continuare, identificarea cauzelor și formularea de recomandări pertinente.

Soluțiile de inteligență artificială pot lua în considerare informații atât interne, cât și externe unei organizații. Organizația poate să recunoască, astfel, mai bine, riscurile și amenințările pe care încă nu le-a luat în considerare. Auditorii interni care folosesc inteligența artificială trebuie să înțeleagă ipotezele și algoritmi. Pentru aceasta sunt necesare multă răbdare și pregătire. Tocmai de aceea am introdus în strategia schimbării dezvoltarea majoră a proceselor de formare internă. În acest sens, în perioada 2018 - 2022 au fost realizate procese de formare internă care au cuprins, pe lângă utilizarea tehnicilor de audit în mediu informatizat și utilizarea unor tehnologii de inteligență artificială. Acest mod de abordare (utilizarea AI în audit) introduce și un proces de evaluare a probelor de audit, pentru a determina eficiența și eficacitatea în scopul protejării activelor, menținerii integrității datelor, precum și creșterii încrederii în informațiile financiare. În cadrul ANPIS există baze de date care sunt utilizate în desfășurarea proceselor de audit pentru identificarea unor riscuri care să stea la baza, atât a activităților de planificare, cât și a creșterii raționamentului profesional. Am considerat necesară această dezvoltare și datorită faptului că activitățile referitoare la administrarea beneficiilor de asistență socială au la bază o serie de procese ce apar și se dezvoltă rapid, cu o volatilitate ridicată și care impun reacții rapide, dar și versatilitate. Procesele sau fenomenele de administrare sunt interconectate între ele prin legături diverse, care pot să nu fie remarcate și cunoscute de prima dată. Institutul Internațional al Auditorilor Interni (IIA)

cuprinde, conform prezentărilor de actualitate, direcții de dezvoltare², specifice inteligenței artificiale. Trebuie să menționăm și că inteligența artificială NU va înlocui auditorii. Cu toate acestea, piața muncii ar deveni competitivă pentru cei care se pot adapta și care pot aplica tehnologii de inteligență artificială în acest domeniu (al auditului), care este în continuă schimbare. Un auditor poate fi mai eficient, atunci când oferă o perspectivă mai bună și asigurare pentru client.

Utilizarea proceselor de inteligență artificială în audit oferă indicii auditorilor de unde să înceapă, unde pot exista riscuri. Această abordare oferă o imagine cuprinzătoare și prin determinarea unor profile de administrare sau de risc. Dacă am privi la valoarea adăugată a muncii auditorilor interni, în funcție de predictibilitatea față de ceea ce au diagnosticat sau la necesitatea scăderii riscului de audit, avem o altă fațetă a necesității implementării acestei reforme. În cadrul Direcției de Audit Public Intern din cadrul ANPIS, implementarea efectivă a tehnologiilor se realizează prin parcurgerea de către auditori a unor studii cantitative ce utilizează tehnici de inteligență artificială ce sunt puse la dispoziție de către o echipă dedicată. Studiile au un caracter formalizat și procedurat. În cadrul sintezelor rapoartelor de audit sunt prezentate, de asemenea, rezultatele unor analize care utilizează tehnici de inteligență artificială. Desfășurarea activităților care a început în anul 2019 a fost continuată și în anul 2022, prin utilizarea unor tehnologii de „*deep learning*” în audit. Pe parcursul implementării, procesele s-au desfășurat atât în cadrul misiunilor de consiliere informală, cât și în cadrul misiunilor de regularitate, performanță sau sistem.

Față de cele de mai sus expuse este dificil de evaluat impactul unei astfel de politici publice. La nivelul structurii de audit există, însă, un scorecard de măsurare al performanței. Acesta este cuprins formal în planul de asigurare al calității care este procedurat de asemenea.

² <https://www.theiia.org/en/products/learning-solutions/webinar/practical-application-of-rpa-ai-and-machine-learning-in-internal-audit/>.

Pe de altă parte, având în vedere conceptul celor trei linii de apărare, dezvoltat de Institutul Auditorilor Interni (organismul profesional reprezentativ la nivel mondial), într-o astfel de analiză de impact trebuie să fie avute în vedere nu numai costurile, nici măcar beneficiile directe, ci mai ales beneficiile indirecte aduse de procesele de audit.

În cadrul ANPIS, acestea se referă la procese de plată care cuprind aproape 2% din PIB și de aceea, orice intervenție indirectă prin recomandările aduse de audit poate avea un impact ridicat. În anul 2022 a fost încheiat ciclul de implementare a măsurii specifice managementului schimbării. La această dată, toate procesele de utilizare a tehnologiilor de inteligență artificială în audit sunt perfect funcționale și procedurizate. Sustenabilitatea va fi asigurată prin dezvoltarea competențelor de analiză și la alți salariați.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Buna practică pe care o prezentăm, face parte concret, dintr-un proiect „*quick wins*” bazat pe o tehnologie de tipul „*agile management*”. În dezvoltarea lui am utilizat produsul software JIRA și am avut în vedere diverse obiective în etapa „sprinturi” și ședințe „scrum”.

Obiectivul principal a fost creșterea cu 2.5 %, de la demararea implementării reformei a calității proceselor de asigurare și consiliere, specifice auditului prin utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială.

Pentru atingerea obiectivului principal a trebuit să realizăm mai întâi sub-obiectivele specifice.

Primul obiectiv secundar a avut în vedere formarea auditorilor într-un număr de minim 15 zile pe an. În acest sens, în perioada 2018 - 2022 au fost realizate procese de formare internă care au cuprins, în cadrul utilizării tehnicilor de audit în mediu informatizat, și utilizarea unor tehnologii de inteligență artificială. Exemplificăm, astfel, prin cursurile de formare, atât față în față precum:

- ✓ **București 2019** - „*Auditul public intern în cadrul activităților de administrare a beneficiilor de asistență socială*” (Utilizarea diagramelor de proces în identificarea riscurilor și calității controalelor; Utilizarea sistemelor data analytics în auditul intern etc.)
- ✓ **București 2020** - „*Perfecționare internă Audit public Intern*” (Sistemul de monitorizare continuă și audit continuu; Procese de testare utilizând instrumente statistice etc.)

De asemenea, sunt organizate cursuri de formare la distanță prin utilizarea mijloacelor de comunicare on-line (Google Classroom, Zoom, Adobe DC), cum ar fi „*Metode cantitative în Auditul Intern*” desfășurat în septembrie 2020. Există, de asemenea, o procedură pentru organizarea de astfel de cursuri de formare internă în format sincron și asincron. Structura beneficiază de experiența unui lector al Institutului Național de Administrație care a avut o teză de doctorat în domeniul tehnicilor de audit în mediu informatizat.

Atingerea rezultatelor acestui sub-obiectiv este cuprinsă în raportul anual al Direcției de Audit Intern (raportul este public).

Al doilea subobiectiv a presupus cunoașterea la nivelul întregii entități a reformei, prin efectuarea a două întâlniri cu ordonatorii terțiari de credite.

Proiectul a fost prezentat de auditori și în cadrul unei misiuni de consiliere cu tema: „Controlul calității proceselor utilizând analizele de date”. În cadrul misiunii, ordonatorilor terțiari de credite le-au fost prezentate modele de analiză a datelor specifice inteligenței artificiale, bazate pe algoritmi de clusterizare³. Proiectul a fost prezentat la întâlnirile periodice cu directorii executivi.

Prezentarea acestor tehnici către entitățile consiliate a fost formalizată și la întâlnirile cu directorii executivi unde au fost prezentate temele: „Analiza evoluției unor indicatori în deciziile de management” și „Cuantificarea performanței în administrarea beneficiilor de asistență socială”. Reforma a fost în concordanță cu dezvoltarea controlului intern și cu creșterea calității proceselor de administrare a beneficiilor sociale.

Întâlnirile ce au privit formarea profesională internă a auditorilor au, de asemenea, un caracter public.

Al treilea obiectiv secundar a constat în utilizarea analizelor statistice supervizate (analiza de regresie) și a benchmarking-ului intern în re-engineering-ul de proces, în cel puțin 2 rapoarte pe an.

În acest sens, au fost realizate mult mai mult de două studii specifice benchmarking-ului intern. Au fost realizate de asemenea, cel puțin 4 studii pe an de acest tip. Cu titlu de exemplu enumerăm câteva: analiza relației dintre rata șomajului și ponderea beneficiarilor de ajutor social, analiza influenței crizei epidemiologice asupra dosarelor noi intrate de venit minim garantat, analiza ponderii numărului beneficiarilor de alocație pentru susținerea familiei (ASF) față de populație, de rata șomajului și natalitate etc. Aceste analize au fost puse la dispoziția publicului prin intermediul portalului ANPIS.

Al patrulea subobiectiv s-a realizat prin utilizarea algoritmilor de analiză nesupervizată ⁴de identificare a anomaliilor în date, pentru dezvoltarea analizei riscurilor, cel puțin o dată pe an. Indicatorul a fost realizat pe toată perioada de implementare. Astfel de analize, precum cel care privea determinarea unor profile în auditul administrării beneficiilor de asistență socială cu utilizarea unor tehnici de inteligență artificială, au fost cuprinse în analizele puse la dispoziția publicului prin intermediul portalului ANPIS.

Al cincilea obiectiv secundar a constat în utilizarea algoritmilor de inteligență artificială în creșterea calității în alegerea eșantioanelor. Indicatorul a fost realizat de asemenea, pe toată perioada de implementare. În cadrul materialelor existente pe site-ul ANPIS sunt cuprinse astfel de rezultate.

Despre realizarea acestor obiective se face referire și în rapoartele formalizate ale structurii care sunt publice pe site-ul ANPIS. Rapoartele anuale ale Direcției de Audit Public Intern au fost comunicate la Curtea de Conturi sau la Ministerul Finanțelor Publice.

Scopul proiectului a fost: utilizarea proceselor de inteligență artificială și machine learning, care să permită identificarea rapidă a unor profile de risc din cadrul beneficiilor de asistență socială. Proiectul a fost necesar pentru ca auditul intern să

---

³Analiza cluster permite examinarea similarităților și disimilarităților dintre obiectele aparținând unei anumite mulțimi, în scopul grupării acestora sub forma unor clase distincte între ele și omogene în interior.

⁴ fără influența analiza de factorului uman , ci doar de inteligența masinilor si a tehnologiilor statistice specifice

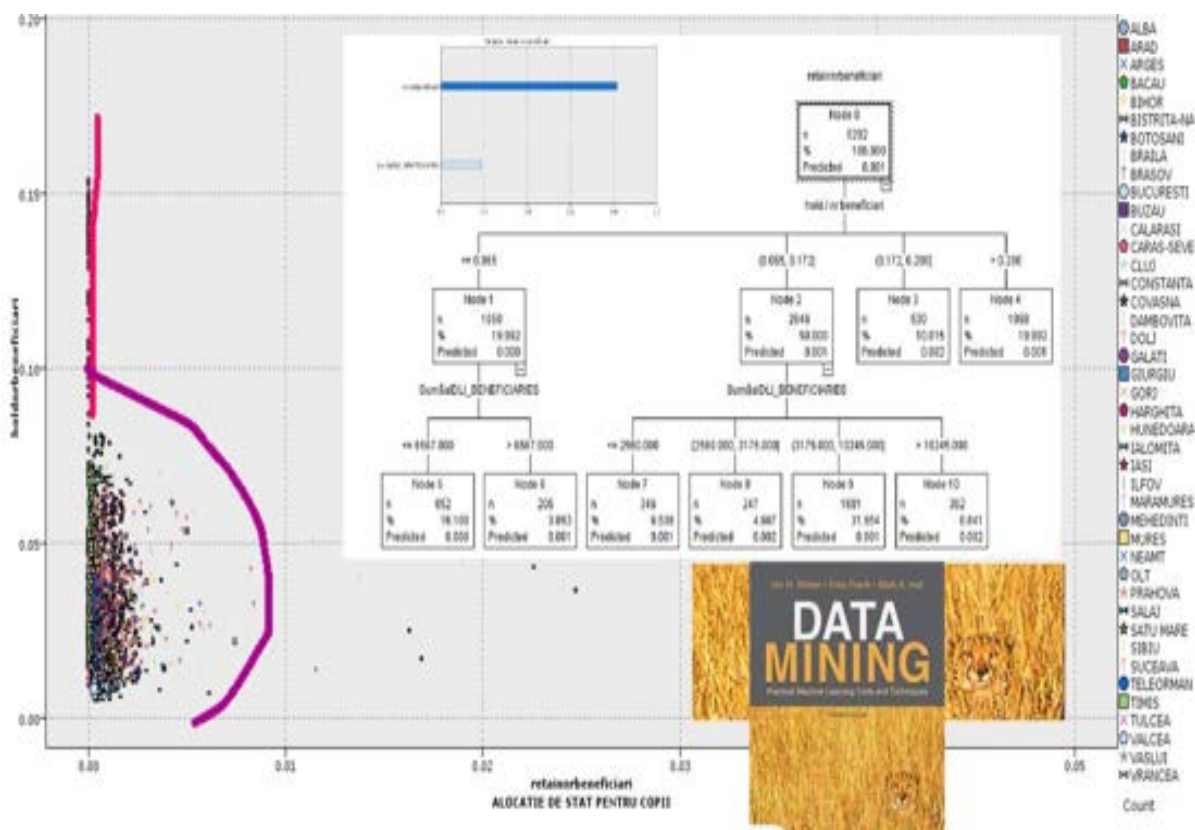

poată repera mai bine disfuncționalitățile, să identifice cauzele și măsurile, sau căile de creștere a performanțelor. Practic, scopul a fost dat de utilizarea de către toți auditorii, în activitatea curentă, a unor metode avansate de analiză de date. Chiar dacă, la această dată, există cunoștințe avansate la nivelul unui număr mai mic de persoane în acest sens, rezultatul cercetărilor este utilizat curent de auditorii interni, prin materialele (working papers, întocmite de un grup de doi experți) care pot fi abordate de către toți auditorii (care nu neapărat dețin cunoștințe de inteligență artificială sau statistică). Activitatea principală a subobiectivelor 3, 4 și 5 a constat astfel, în **elaborarea de către un grup de experți în inteligență artificială a unor studii, care apoi puteau fi utilizate de întregul grup de auditori în procesele curente**. Acest lucru a fost posibil, deoarece a fost creat și un sistem de comunicare eficient, bazat pe o platformă de learning și sesiuni de lucru sincron/asincron (în cadrul sub-obiectivului 1).

Față de obiectivele specifice prezentate am urmărit atingerea următoarelor ținte concrete, specifice tehnologiilor de data mining și inteligență artificială:

- ✓ creșterea calității raționamentului profesional, prin utilizarea unor profile de clasificare și grupare, utilizând tehnologii de inteligență artificială (CR tree, Quest, CHAID, C50, K means cluster, analiza componentelor principale, analiza discriminant).
- ✓ creșterea capabilității de identificare a unor excepții aferente unor modele de predicție: învățarea pe un model și folosirea rezultatelor trecutului, prezicerea valorilor viitoare ale variabilelor țintă (anomaly analysis).
- ✓ detectarea de relații: căutarea celor mai influente variabile independente pentru o variabilă țintă selectată (regresii, regresii logice, modelare stochastică, SVM, rețele neuronale).
- ✓ explicitarea de modele: sarcina de a găsi formule explicite care să descrie dependențele între diversele variabile (rețele Bayes, GRI, CAMMA).

În figura următoare este prezentată, într-un singur grafic exemplificativ, modalitatea de recunoaștere a formelor în date. Am prezentat, alături de coperta unei cărți de inteligență artificială, un exemplu al unui demers (arbore decizional CHAID) realizat în cadrul proiectului nostru.

Parteneriate

În dezvoltarea demersului ne-a fost de mare ajutor Academia de Studii Economice București, de la care am obținut know-how-ul pentru implementarea acestui demers pe baza unui protocol.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Dat fiind caracterul inovativ al sistemului de utilizare a inteligenței artificiale în audit, acesta face parte din tehnologiile care îmbunătățesc viața cetățenilor, prin perfecționarea sistemelor tehnice care stau la baza plăților.

Cetățenii au fost însă, cei care au adus la cunoștință personalului agențiilor teritoriale eventuale neconformități sau nereguli întâlnite în procesul de solicitare a unor beneficii de asistență socială, pe care noi le-am aflat din întâlnirile directe pe care le avem cu directorii de agenții teritoriale.

De asemenea, am primit referitor la publicarea în secțiunea „Studii și analize” a ANPIS, semnale de la cetățeni care ne-au ajutat în dezvoltare.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice

Resursele utilizate au fost:

✓ 2 angajați ANPIS, implicați în managementul de proiect;

- ✓ 2 experți auditori implicați în tehnici de audit în mediu informatizat care elaborau materialele (working paper - uri, sinteze, studii) destinate colegilor;
- ✓ 10 experți auditori implicați în valorificarea curentă a rezultatelor;
- ✓ Dacă ne referim la costurile aferente proiectului de tip „quick wins”, practic, totul a fost realizat cu resurse proprii, fără a fi nevoie de resurse suplimentare. Funcționarii publici au căutat să efectueze sarcinile în timpul orelor de program. A fost utilizat în principal, pachetul software „R”, care este un soft open source gratuit.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Activitatea a început în anul 2019 cu primele activități și a fost încheiată în anul 2022, prin publicarea celui mai complex studiu care a utilizat tehnologii de inteligență artificială de tipul „deep learning” („Determinarea unor profile în auditul administrării beneficiilor de asistență socială cu utilizarea unor tehnici de inteligență artificială”).

Totul a pornit de la elaborarea la nivelul DAPI a Notei nr. 529/31.12.2019 privind activitatea de actualizare a sistemului de monitorizare a riscurilor și controalelor de la nivelul Direcției de Audit Public Intern utilizând analiza continuă a datelor.

Au urmat apoi, sute de ore de sesiuni de formare, așa cum au fost mai sus expuse, și continuate cu etapa de conștientizare a schimbării în organizație, prin prezentarea conceptului în cadrul unor prezentări sau întâlniri.

Următoarea activitate (principală) a constat în faptul că, la fiecare misiune de audit (sunt 4 tipuri de misiuni pe an), s-au adăugat treptat procese de analiză a datelor, bazate și pe tehnologii de inteligență artificială. Activitatea s-a desfășurat cu utilizarea unor instrumente de agile management în JIRA (sprinturi, ședințe scrum etc.). Acestea au fost formalizate în diverse documente care au fost puse la dispoziția auditorilor. Astfel, de exemplu, datele din bilanțul DLI (o bilanță de tipul intrări - ieșiri a beneficiarilor de prestații sociale) au fost analizate, atât ca evoluție (inclusiv cu utilizarea benchmarking-ului pe date panel) prin alte mijloace de analiză supervizată (regresii), dar și utilizând tehnici de inteligență artificială și de analiză nesupervizată, utilizând programul software „R”.

Cu privire la procesul de actualizare a riscurilor la această dată, care este realizat la Compartimentul de analiză a riscurilor pe baza unei proceduri operaționale.

Au fost întocmite periodic rapoarte formale, cu utilizarea unor tehnici de inteligență artificială ce privesc:

- ✓ analize specifice monitorizării continue care pot face obiectul unor rapoarte de consiliere, sinteze, sau întocmirea studiilor preliminare;
- ✓ rapoarte de excepții privind anumite seturi de date, analizate prin tehnici supervizate, sau nesupervizate.

Fie că a fost vorba de un proces de consiliere, fie de un proces de analiză a riscurilor, sau procese aferente studiilor preliminare, rezultatele analizei datelor sunt transmise auditorilor pe baza unor note, unde le este prezentată situația identificată prin analiza de date și ce presupune aceasta. Aceste procese s-au întâmplat în cursul anului 2020 și sunt pe deplin funcționale în prezent.

În urma primirii notei, auditorul desemnat procedează la:

- ✓ identificarea și studierea legislației aplicabile;

- ✓ colectarea și prelucrarea informațiilor specifice, la care face referire nota, privind utilizarea tehnologiei de inteligență artificială;
- ✓ colectarea și analiza altor elemente, mod analitic din sistemul informatic;
- ✓ solicitarea de înscrisuri sau probe suplimentare, după caz;
- ✓ efectuarea altor demersuri, conform raționamentului profesional.

Pe baza acestor analize, auditorii identifică riscul din Registrul Riscurilor existent la nivelul DAPI la care face referire analiza de date, sau un risc nou, utilizează analiza în studiul preliminar sau utilizează datele în proiectarea eșantioanelor.

Auditorii au posibilitatea să întocmească note, prin care propun actualizarea sistemului de monitorizare a riscului și controalelor existent la nivelul DAPI.

Notele pot avea în vedere următoarele:

- ✓ modificarea denumirii unui risc existent;
- ✓ înscrierea unui risc nou;
- ✓ modificarea impactului unui risc existent;
- ✓ aspecte privind controalele existente sau așteptate.

În urma verificărilor, auditorul poate propune eventual, efectuarea unei misiuni de audit ad-hoc, dacă consideră că există un impact semnificativ de fraudă. Persoana responsabilă cu sistemul de gestionare al riscurilor operează de îndată aspectele din Nota avizată de Directorul DAPI. Anual, sistemul de gestionare al riscurilor și controalelor se actualizează atât cu aspectele constatate din note, precum și cu datele din riscurile aferente misiunilor de audit desfășurate în timpul anului și a constatărilor.

Acest sistem este un instrument extrem de util în etapa de planificare a misiunilor de audit și în întocmirea ghidurilor preliminare aferente fiecărei misiuni ce urmează a fi efectuată.

O a doua componentă unde am utilizat sistemul a fost dată de proiectarea eșantioanelor bazate pe raționamentul profesional. Studiile care le sunt prezentate auditorilor (realizate pe baza tehnicilor de inteligență artificială) cuprind elemente de profile de risc, dar și excepțiile. Acestea pot fi abordate în cadrul studiilor preliminare sau în proiectarea eșantioanelor. Există o procedură operațională de elaborare a ghidurilor preliminare care include astfel de tehnici. Astfel, cei 10 auditori destinatari ai studiilor de tip „working papers” pot să proiecteze și să le folosească în proiectarea eșantioanelor, cu utilizarea raționamentului profesional.

În cursul anului 2022 a fost efectuată și o analiză (analiza neparametrică „Testul Mann-Whitney U”) în vederea evaluării impactului utilizării unor astfel de eșantioane bazate pe raționamentul profesional, față de eșantioane alese aleatoriu.

În cadrul proiectului, pentru dezvoltarea acestui demers și de către alte structuri sau persoane, am dorit să publicăm unele studii pe portalul ANPIS.

Eficiență, eficacitate și impact:

Evaluarea impactului în cadrul implementării măsurii (și realizarea obiectivului) a fost efectuată prin utilizarea în cadrul analizei cost - eficacitate a instrumentului balanced scorecard, pe care îl utilizăm în cadrul structurii pentru cuantificarea performanței acesteia, în cadrul planului pentru asigurarea calității și a chestionarelor care sunt adresate entităților auditate.

În anul 2022, cu același număr mediu de auditori (14) și fără creșteri substanțiale ale costurilor, am reușit creșterea indicatorului global cu 2,5%. Dacă pentru anul

2020, valoarea scorecardului a fost de 97,36 %, pentru anul acesta a crescut la o valoare de 99,75 %. Evaluarea impactului asupra organizației este mult mai complex, pentru că trebuie să țină seama și de efectele indirecte a acestei creșteri de eficiență. Pentru aceasta am adresat chestionare entităților auditate.

Din răspunsurile oferite au rezultat aprecieri pozitive cu privire la plus-valoarea adusă de auditul intern.

Lecții învățate:

Această tehnologie ne-a ajutat și la identificarea unor profile (bazate pe tehnici de recunoaștere a formelor) care au stat la baza întocmirii planurilor de audit. O altă consecință a fost creșterea calității raționamentului profesional care presupunea cunoașterea de către auditori a unor profile de risc în etapele de eșantionare.

La fiecare tehnologie folosită, la fiecare speță utilizată, a crescut calitatea proceselor de analiză. Era ca un bulgăre care pe măsură ce se rostogolea devenea mai puternic. Am învățat să fim o echipă care respectă independența fiecărui membru. Am învățat că opinia noastră poate fi îmbunătățită de mașini. Nu putem spune că s-a muncit mult mai mult în ultimii 2 ani, dar putem spune că s-a muncit mai eficient, chiar dacă unele posturi au căpătat valențe noi.

Rezultate:

Prin implementarea tehnologiei de inteligență artificială s-a demonstrat flexibilitate, creativitate și eficiență în abordarea proceselor de audit intern și a crescut calitatea asigurării, care până la urmă duce la creșterea calității serviciilor către cetățean. Ceea ce am reușit practic, a fost să creștem calitatea proceselor de audit, în condițiile utilizării aceluiași resurse.

Mai mult decât atât, implementarea acestei strategii a deschis drumul implementării unei strategii similare și la nivelul altor structuri ale Ministerului Muncii și Solidarității Sociale. ANPIS a dat dovadă de promptitudine la introducerea conceptelor moderne de promovare a inovației și dezvoltare a infrastructurii de servicii digitale pentru eficientizarea activității, creșterea calității resursei umane, eliminarea riscurilor și sprijinirea activității funcționarilor publici pentru atingerea unor obiective ale organizației. Implementarea tehnologiilor de machine learning a fost o etapă nouă care a însemnat, pe lângă atingerea unui obiectiv și trecerea la o nouă paradigmă tehnologică, informațională și socială, care considerăm că va avea un impact și pe termen lung.

Referințe:

1. Adrian Vintilescu Belciug,(2011), *Metode cantitative în auditul public intern*, Editura ELFI, București;
2. COSO, (2019), *Managing cyber risk in a digital age*, Retrieved from <https://www.coso.org/Documents/COSO-Deloitte-Managing-Cyber-Risk-in-a-Digital-Age.pdf>;
3. Cosmin Șerbănescu, Adrian Vintilescu, (2018), *Optimal Strategies for Organizing Public Internal Audit Departments*, Costin C. Kirițescu National Institute for

Economic Research International Conference „Economic Scientific Research - Theoretical, Empirical and Practical Approaches” - ESPERA i;

4. Institute of Internal Auditors-IIA,(2017), *International standards for the professional practice of internal auditing (Standards)*, IPPF-Standards-2017, pdf (theiia.org);
5. McKinsey Global Institute, (2017), *Artificial Intelligence, The Next Digital Frontier? Discussion Paper*. Retrieved from <https://www.mckinsey.com/~media/McKinsey/Industries/Advanced%20Electronics/Our%20Insights/How%20artificial%20intelligence%20can%20deliver%20real%20value%20to%20companies/MGI-Artificial-Intelligence-Discussion-paper.ashx>;
6. Ian H. Witten, Eibe Frank, (2011), *Data Mining: Practical Machine Learning Tools and Techniques* (The Morgan Kaufmann Series in Data Management Systems) 3rd Edition.

Linkuri:

- ✓ <https://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2022/03/Studiu-privind-analiza-ponderii-nr.beneficiarilor-ASF.pdf>;
- ✓ https://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2021/04/Studiu-analiza-privind-influenta-crizei-epidemiologice-_VMG.pdf;
- ✓ <https://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2020/07/Studiu-privind-analiza-relatiei-dintre-rata-somajului-si-ponderea-beneficiarilor-de-aj.social.pdf>;
- ✓ <https://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2022/07/Studiu-privind-determinarea-unor-profile-cu-utilizarea-unor-tehnici-de-i...pdf>
- ✓ <https://www.mmanpis.ro/wp-content/uploads/2022/02/Raport-anual-activitate-DAPI-ANPIS-2021.pdf>;
- ✓ <https://www.mmanpis.ro/audit/> .

Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman
Servicii publice digitalizate - îmbunătățirea și simplificarea accesului cetățenilor la servicii și informații publice digitalizate

Instituția:

Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman

Numele Bunei Practici:

Servicii publice digitalizate - îmbunătățirea și simplificarea accesului cetățenilor la servicii și informații publice digitalizate

Persoană de contact:

Daniela POPESCU, Director executiv

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Fluidizarea fluxurilor de lucru;
Reducerea timpului de așteptare;
Evitarea aglomerației și a contactului fizic în caz de pandemie.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

- ✓ Reducerea sarcinilor administrative suportate de cetățeni;
- ✓ Simplificare și debirocratizare.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bunei practici

Pentru asigurarea acestor servicii, respectiv de programare și plată cu cardul, au fost utilizate resurse umane, financiare proprii și logistice.
Ca și resursă umană menționăm personalul angajat al instituției.
Resursele financiare presupun plata lunară a serviciului de găzduire a site-ului.
Din punct de vedere logistic, pe site-ul instituției a fost adăugată secțiunea de programare on-line și, ulterior, cea de plată a taxelor on-line (din anul 2022).
Totodată, instituția beneficiază de un POS pentru plata cu cardul (din anul 2022), la sediul său.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Pentru a îmbunătăți și simplifica accesul cetățenilor la serviciile oferite, Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman a venit în sprijinul acestora asigurându-le posibilitatea pentru:

- ✓ programare on-line (din anul 2019) în vederea prezentării la ghișeu - <https://djeptr.ro/programare.php> - pentru depunerea

documentelor necesare eliberării documentului de identitate,

- ✓ plata cu cardul prin <https://www.ghiseul.ro/ghiseul/public/taxe> sau prin POS, în instituție, taxele aferente pentru eliberarea documentelor în regim de urgență.

Dacă pentru crearea opțiunii de programare on-line a fost suficientă o săptămână ca și timp de implementare, pentru plata on-line a taxelor a fost nevoie de aproximativ o lună, având în vedere că a fost nevoie de colaborarea cu o instituție bancară și un furnizor de plăți on-line.

Eficiență, eficacitate și impact:

Atât programarea on-line, cât și plata cu cardul și-au dovedit eficiența dacă ne raportăm la faptul că timpul alocat de cetățean, pentru serviciile solicitate, a scăzut considerabil.

Lecții învățate:

Adoptarea diverselor soluții informatice a dus atât la îmbunătățirea modului și a timpului de lucru, cât și la creșterea încrederii și a gradului de satisfacție ale cetățenilor în raport cu serviciile oferite de instituție.

Rezultate:

Flux îmbunătățit al activității instituției în ceea ce privește deservirea cetățenilor, dar și optimizarea timpului necesar prestării serviciilor publice prin îmbunătățirea și simplificarea accesului cetățenilor la servicii și informații publice în format on-line.

Linkuri:

- ✓ <https://djeptr.ro>;
- ✓ <https://djeptr.ro/programare.php>;
- ✓ https://djeptr.ro/plateste_online.php.

Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman
*Servicii publice digitalizate - eficientizarea
activității la nivel instituțional*

Instituția:

Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman

Numele Bunei Practici:

Servicii publice digitalizate - eficientizarea activității la nivel instituțional

Persoană de contact:

Daniela Popescu, Director executiv

***Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la
nevoile beneficiarilor:***

Volum ridicat de documente de la și către instituțiile colaboratoare/persoane fizice, foarte greu de gestionat manual. Timpuri mari de expediere și de obținere a răspunsurilor.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Eficientizarea relațiilor intra și interinstituționale. Transmiterea/primirea rapidă a informațiilor/documentelor.

***Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bunei
practici***

Pentru asigurarea acestor servicii, respectiv de registratură și semnătură electronice, au fost utilizate resurse financiare proprii și logistice.

Resursele financiare au presupus achiziționarea unui soft specializat pentru gestionarea documentelor.

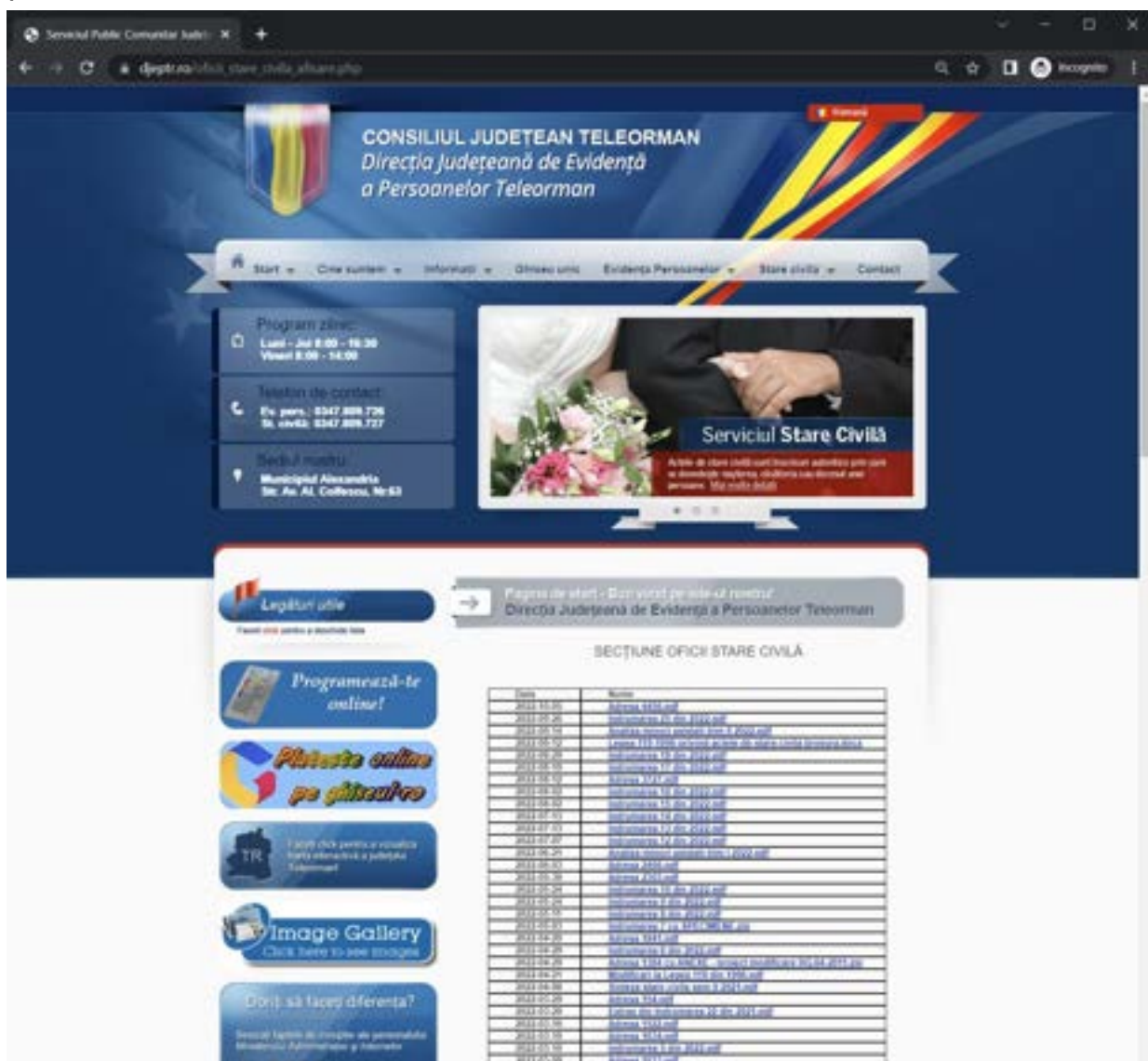
Din punct de vedere logistic a fost nevoie de un server pentru softul menționat mai sus, în timp ce pentru semnătura electronică dispozitivele necesare (token) au fost asigurate cu titlu gratuit de către Serviciul de Telecomunicații Speciale.

***Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management,
comunicare:***

Având în vedere colaborarea cu structurile de evidență a persoanelor, cu toate unitățile administrative teritoriale din județ, dar și cu diverse instituții de nivel județean și național, fluxul de documente care intră și ies din instituție devenise

foarte greu de gestionat manual, astfel că s-a impus implementarea unei soluții care să eficientizeze acest proces.

În acest sens a fost achiziționat un sistem integrat de gestiune a documentelor și arhivei electronice (din anul 2019), care este folosit de către toți funcționarii din cadrul instituției, pentru organizarea documentelor, astfel încât acestea să fie ușor de urmărit și de gestionat de la înregistrare, distribuție, soluționare, expediere până la arhivare.

Aplicația intranet pe toate calculatoarele angajaților instituției (din anul 2018) presupune lucrul colaborativ în rețea, oferă posibilitatea consultării și urmăririi de către director, șefii de birou sau de către alte persoane autorizate, a activității tuturor funcționarilor și este ușor de utilizat.

În funcție de răspunderea fiecărui angajat au fost create drepturi/ nivele diferențiate de acces.

Totodată a fost implementată și semnătura electronică (din anul 2018), una dintre cele mai eficiente soluții folosite atât de persoanele fizice, cât și de cele juridice pentru securizarea și autentificarea documentelor. Reglementată prin lege de mai bine de 10 ani, semnătura electronică reprezintă un set de date ce servesc drept metodă de identificare și sunt asociate sau atașate altor informații electronice.

Practic, aceasta oferă confirmarea fermă că un document digital a fost creat de persoana care l-a semnat și că întreg conținutul acestuia nu a fost modificat de la data emiterii sale. În contextul pandemiei de coronavirus, când fluxul de documente transmise electronic a crescut, semnătura electronică a căpătat o însemnătate și mai mare, asigurând multiple beneficii: securitate avansată, reducerea costurilor, eficientizarea procesului instituțional, asigurarea confidențialității datelor etc.

De asemenea, tot pentru îmbunătățirea confidențialității datelor privind transferul documentelor între instituția noastră și oficiile de stare civilă din cadrul județului, au fost implementate două servicii:

- ✓ pe site-ul instituției a fost creată o secțiune securizată, unde se postează îndrumările metodologice pe linie de stare civilă (din anul 2019), la care ofițerii de stare civilă din județul Teleorman (97 UAT-uri), au acces pe baza de user și parolă pentru descărcarea fișierelor;
- ✓ tot pentru oficiile de stare civilă din cadrul județului (97 UAT-uri) au fost create, pe domeniul web al instituției noastre www.djeptr.ro, adrese de e-mail oficiale, pentru a transmite în condiții de securitate documentele electronice care, în multe cazuri, pot conține date cu caracter personal, eliminând astfel transmiterea acestora pe adrese de e-mail create pe servere publice nesecurizate precum yahoo, gmail etc.

<https://djeptr.ro/informatii/Adrese%20e-mail.pdf>

Ca și durată, implementarea ambelor servicii s-a întins pe o lună de zile, pentru fiecare în parte.

În ceea ce privește softul pentru managementul documentelor s-au desfășurat activități precum:

- ✓ prospectarea pieței specifice;
- ✓ alegerea soluției optime pentru activitatea instituției noastre;
- ✓ contactarea furnizorului de soft;
- ✓ achiziția acestuia;
- ✓ achiziția unui server pentru instalarea și funcționarea softului;
- ✓ instruirea personalului privind utilizarea lui.

Pentru semnătura electronică s-au derulat următoarele activități: comunicarea cu personalul Serviciului de Telecomunicații Speciale, în calitate de furnizor, instalarea driverelor și a softului necesar pe toate calculatoarele utilizate de funcționarii instituției, precum și instruirea acestora.

Eficiență, eficacitate și impact:

Utilizarea unui sistem integrat pentru managementul documentelor a avut impact asupra schimbului de informații cu beneficiarii serviciilor oferite de instituție în sensul că s-a realizat o reducere considerabilă a timpului în care diversele documente intrate/ieșite au fost soluționate, dar și asupra faptului că mediul de lucru a devenit ecologic, atractiv, mai modern.

Folosirea semnăturii electronice de către toți salariații instituției (24 angajați) și-a dovedit și ea eficiența în reducerea costurilor pentru materialele consumabile necesare documentelor imprimate pe hârtie, precum și în procesarea, soluționarea și trimiterea actelor către destinatari. Cu ajutorul semnăturii electronice au fost eliminate toate cheltuielile legate de manipularea documentelor fizice.

Semnătura electronică garantează și confidențialitatea datelor transmise. Documentele digitale pot fi deschise doar de către destinatari, fiecare semnătură fiind bine protejată, astfel că nu există niciun risc referitor la confidențialitate.

Lecții învățate:

Creșterea capacității funcționarilor publici din cadrul Direcției Județene de Evidență a Persoanelor Teleorman de a se ridica la nivelul standardelor europene în ceea ce privește utilizarea tehnologiei informației în administrația publică.

Rezultate:

Servicii de calitate prin îmbunătățirea fluxului activității instituției în ce privește comunicarea cu toate instituțiile precum și pentru deservirea cetățenilor.

Linkuri:

- ✓ https://djeptr.ro/oficii_stare_civila.php;
- ✓ <https://djeptr.ro/webmail>.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov
*DGASPC Brașov, prima instituție județeană
din zona asistenței sociale, digitalizată complet*

Instituția:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov

Numele Bunei Practici:

DGASPC Brașov, prima instituție județeană din zona asistenței sociale, digitalizată complet

Persoană de contact:

Lidia Alina Mailat, specialist îmbunătățire procese, șef Serviciu Comunicare, Registratură, Relații Publice și Evaluare Inițială

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Digitalizarea activității DGASPC Brașov a avut la bază nevoia de a asigura optimizarea procesării documentelor provenite de la beneficiarii instituției (aproximativ 20.000 de persoane, majoritatea cu dizabilități), a scurtării timpilor de emiterie și aprobare a actelor solicitate de către aceștia, și de asigurare a transparenței actului administrativ.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Proiectul de digitalizare a serviciilor sociale și medicale aflate în competența Consiliului Județean Brașov a vizat, în ceea ce privește DGASPC Brașov, optimizarea procedurilor administrative în domeniul serviciilor sociale în scopul reducerii birocrăției, prin crearea unei platforme integrate (*portal web, arhivare electronică, registratură electronică, fluxuri de lucru cu documente, management arhivă fizică de documente etc.*) ce va furniza digital fluxurile de lucru, în scopul eficientizării procesării documentelor, evitării întreruperilor ce pot apărea în fluxul informațional al instituției și în relația acesteia cu Consiliul Județean Brașov și instituțiile medicale aflate în competența acestuia, reducând astfel întârzierile în procesul decizional, cu impact pozitiv asupra activităților operative.

Obiectivul specific l-a constituit simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor din perspectiva front-office-ului, iar în același timp administrarea electronică a documentelor create, primite sau pentru uz intern și optimizarea procedurilor și fluxurilor de lucru prin transferul complet în mediul digital a datelor și informațiilor utilizate, prin introducerea semnăturilor electronice.

De asemenea, proiectul a vizat transferarea în mediul digital al documentelor cu valoare operațională prezentă, aflate în Arhiva clasică a DGASPC Brașov, prin

retrodigitalizarea acestora, facilitând în acest mod accesul funcționarilor la datele din Arhivă.

În cifre, implementarea proiectului înseamnă:

- ✓ Achiziționarea platformei integrate CONECTX;
- ✓ Achiziționarea unui număr inițial de 250 de semnături electronice, grupul țintă fiind întregul personal din aparatul propriu al DGASPC Brașov (160 de persoane), precum și personalul de specialitate de la nivelul centrelor și complexurilor de servicii (șef de centru/ complex, asistent social, psiholog, medic/ asistent medical, contabil, administrator);
- ✓ Crearea a 315 conturi de funcționar (de conducere sau de execuție) (**activitate dinamică, influențată de fluctuația personalului**);
- ✓ Crearea a peste 7000 de conturi noi pentru persoane fizice sau juridice (**în perioada 01.07.2022 - 10.10.2022**);
- ✓ Crearea a 888 de dosare virtuale (**activitate dinamică, permanentă**).

Retrodigitalizarea și încărcarea în platforma digitală CONECTX a unui număr de aproximativ 1,5 milioane de fișe ale documentelor din arhiva clasică a DGASPC Brașov, cu valoare operațională prezentă (dosare adopție, dosare persoane cu handicap, dosare cazuri abuz, dosare copii cu comportament deviant sau care savârșesc fapte penale, dosare repatrieri, dispoziții director general, state de plată, acte contabile, state de funcții și state de personal).

Parteneriate

Proiectul a fost implementat în parteneriat cu Consiliul Județean Brașov, în calitate de aplicant principal.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Proiectul vizează implicarea directă a cetățenilor în reușita implementării procesului de digitalizare a Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, prin furnizarea tuturor informațiilor necesare în vederea activării conturilor create ca urmare a accesării serviciilor sociale oferite de instituția noastră.

În baza acestor informații, persoanele fizice și juridice au posibilitatea activării conturilor create, astfel încât să poată urmări în timp real traseul și statusul solicitării formulate, care este funcționarul la care a fost repartizată solicitarea lor și cât a durat întregul proces de distribuire de la momentul depunerii cererii și până la alocarea unui funcționar responsabil de rezolvarea problemei.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice

Proiectul a fost finanțat prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, valoarea totală fiind de 2.964.024,96 lei, din care bugetul DGASPC Brașov este de 1.156.489,50 lei.

Din echipa de implementare a proiectului, constituită prin Dispoziția Președintelui Consiliului Județean Brașov, au făcut parte și doi reprezentanți ai DGASPC Brașov:

doamna Lidia Alina Mailat, responsabilă de implementarea platformei digitale, în calitate de specialist îmbunătățire procese și doamna Dorina Bonte, arhivar, responsabilă de activitatea de selecție a documentelor ce au făcut obiectul retrodigitalizării.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Proiectul a demarat în luna mai 2020 și are termen final de implementare luna noiembrie 2022.

Implementarea proiectului a vizat două laturi: achiziția platformei integrate de furnizare în format digital a fluxurilor de lucruri și adaptarea acesteia la specificul și nevoile DGASPC Brașov, respectiv retrodigitalizarea arhivei clasice a DGASPC Brașov, cu valoare operațională prezentă.

Pentru prima activitate a proiectului, au fost identificate inițial tipurile de documente și activități specifice derulate la nivelul DGASPC Brașov, evidențiate fluxurile de lucru de la respectivul moment, precum și modalitățile de flexibilizare a acestora, a fost elaborat caietul de sarcini și, ulterior, achiziționat sistemul care a răspuns cel mai bine nevoilor instituției. Implementarea platformei digitale s-a făcut pe module (existând un număr de 6 astfel de module, respectiv: managementul identităților, semnarea electronică, arhivarea electronică, lucrul colaborativ, managementul documentelor și modulul de integrare cu aplicații externe), ordinul de începere fiind dat în data de 28.06.2021, iar procesul final de recepție fiind semnat la data de 09.08.2022. Perioada de implementare a fost afectată de apariția pandemiei de COVID-19, care a întârziat destul de mult perioada de instruire a personalului anterior lansării efective în utilizare a platformei (în primul rând ca urmare a restricțiilor impuse pentru cursurile cu prezență fizică), implementarea efectivă durând aproximativ 6 luni.

Sistemul a fost pregătit pentru lansare și a început să fie utilizat începând cu 1 iulie 2022, moment din care întreaga activitate a DGASPC Brașov s-a mutat în digital.

În perioada 01.07.2022 - 10.10.2022 au fost înregistrare sau create, la nivelul instituției, exclusiv în format digital, un număr de 36.818 lucrări.

Eficiență, eficacitate și impact:

Începând cu data de 01.07.2022, întreaga activitate de la nivelul DGASPC Brașov se derulează exclusiv digital, în platforma integrată achiziționată și adaptată în cadrul Proiectului.

Solicitările beneficiarilor, indiferent dacă vorbim despre dosare de încadrare sau de reîncadrare în grad de handicap, dosare în vederea obținerii de atestate de persoană sau familie de adopție, dosare de plasament, asistență maternală etc. sau cereri pentru acordarea de beneficii de asistență socială (*eliberare acorduri, decont carburant, carduri europene de dizabilitate, dobânzi subvenționate etc*), sunt încărcate în sistemul digital și distribuite spre rezolvare, printr-un simplu click, către funcționarul responsabil.

Toate documentele create de funcționarii DGASPC Brașov, indiferent că vorbim despre cei din aparatul de specialitate sau de către cei din cadrul centrelor și

complexurilor de servicii, sunt realizate în platforma digitală, semnate electronic în baza fluxurilor de avizare/ semnare foarte bine definite prin procedura de sistem cu privire la circuitul documentelor la nivelul DGASPC Brașov și ulterior transmise automat de către program, prin intermediul poștei electronice, către solicitant, fie el persoană fizică sau persoană juridică.

Digitalizate sunt și **procesul de achiziție publică** (de la emiterea și aprobarea referatului de necesitate până la comandă și contract de achiziție publică), **procesul de ordonanțare și plată** (propunerea bugetară, angajamentul bugetar, bunul de plată și RRL-ul facturilor, procesul verbal de recepție, NIR-ul și ordonanțarea de plată), **procesul de emitere a actelor administrative ale directorului general** (de la referat până la înregistrarea și difuzarea efectivă a dispozițiilor de director), **activitatea de secretariat a Colegiului Director al DGASPC Brașov**, **activitatea Comisiei de Disciplină a Funcționarilor Publici**, **activitatea comisiilor de verificare și cercetare pentru personalul contractual** (de la primirea sesizării și emiterea actului administrativ de numire a comisiei, la emiterea citațiilor, înregistrarea proceselor verbale de ședință, redactarea raportului final de cercetare etc).

Totodată, **întreaga activitate de management a resurselor umane** este realizată exclusiv digital, de la o simplă cerere de concediu la întregul proces de derulare a concursurilor de angajare/ recrutare. De asemenea, în sistem au fost create dosarele electronice ale tuturor angajaților instituției, unde sunt referite toate documentele emise în legătură cu fiecare angajat în parte (*dispoziții, acte de SSM, cereri de concediu, fișe de post, declarații de avere și interese, alte acte în legătură cu calitatea de angajat etc*).

Platforma integrată permite crearea dosarelor virtuale ale fiecărui beneficiar în parte, astfel încât toate documentele primite de la acesta sau create pentru aceștia să fie asigurate respectivului dosar, permițând în acest fel accesul tuturor funcționarilor la dosarul virtual al unui beneficiar, indiferent de structura din care acesta face parte. În acest fel, la momentul în care un beneficiar trece de la o structură la alta (*de exemplu, adultul cu dizabilități este preluat de Serviciul Beneficii de la Serviciul de Evaluare, după încadrarea în grad de handicap, sau minorul cu dizabilități instituționalizat este preluat de Biroul Management de Caz Adulți de la Serviciul Management de Caz Copii, după împlinirea vârstei de 18 ani*), întregul istoric al beneficiarului este disponibil electronic noii structuri, fără a mai fi nevoie de transferul fizic al dosarului pe hârtie.

Evident, accesul funcționarilor la dosarele virtuale ale beneficiarilor sau, în cazul resurselor umane, la dosarul angajatului, se face pe baza unor permisiuni foarte clare (*doar de citire, doar de scriere sau și citire și scriere*) acordate de administratorul de sistem, conform registrului de evidență a prelucrării datelor cu caracter personal existent la nivelul instituției, realizat de responsabilul cu protecția datelor și aprobat de către Colegiul Director al DGASPC Brașov.

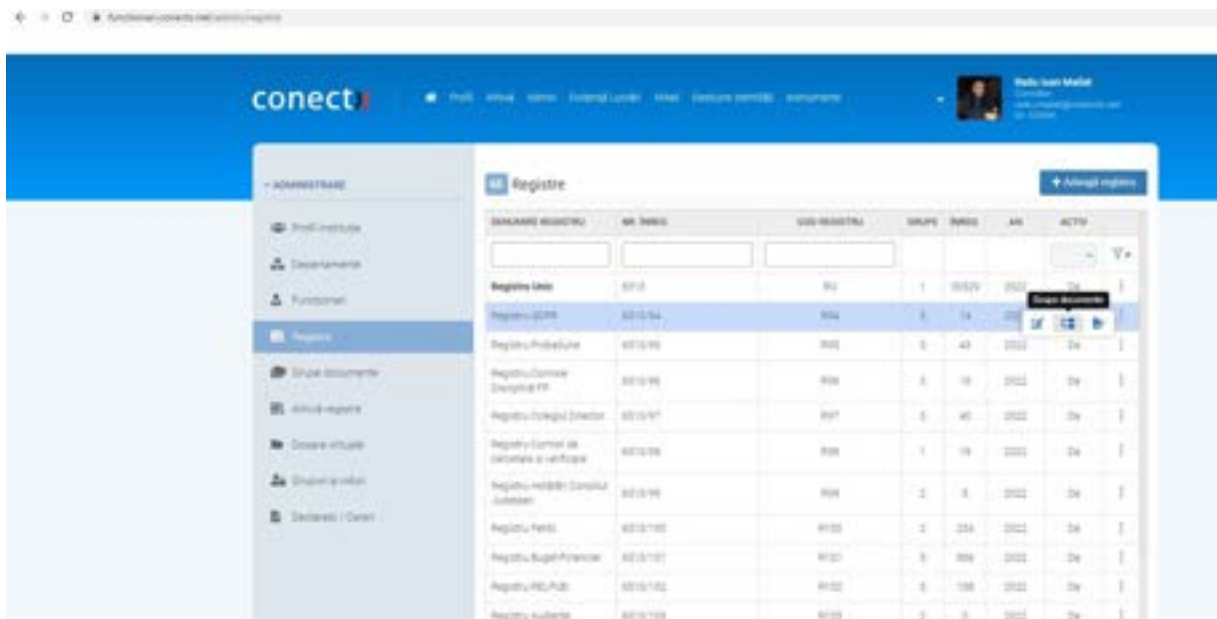
Implementarea platformei integrate CONECTX a permis DGASPC Brașov **scurtarea duratei de semnare/ avizare a documentelor cu aproape 90%** (*de la o medie de 3 zile, la aproximativ 45 de minute, pentru un document al cărui flux de semnare implică, în medie, 5 semnatori*), **reducerea costurilor cu consumabilele (toner,**

hârtie) cu peste 85% (excepție fac documentele de răspuns ce trebuie transmise către beneficiari persoane fizice ce nu dețin o adresă de email, respectiv documentele către alte instituții publice sau persoane juridice unde legislația în vigoare impune încă transmiterea documentelor în format letric, precum AJPIS, Trezorerie, instanțe de judecată sau de cercetare penală etc.), reducerea costurilor cu carburanții cu aproximativ 50% în cazul serviciilor sociale de tip rezidențial din subordinea DGASPC Brașov, care nu mai sunt obligate să se deplaseze din județ la Brașov pentru transmiterea documentelor create (referate de necesitate, informări, sesizări, adrese, contracte de acordare servicii sociale, planuri individuale de protecție ale beneficiarilor etc), acestea fiind încărcate și transmise prin platforma electronică.

De asemenea, prin implementarea sistemului, beneficiarii care aleg să-și activeze conturile de persoană fizică (sau juridică, după caz) create cu ocazia încărcării primei solicitări depuse de aceștia începând cu 01.07.2022, pot urmări, în timp real, care este stadiul rezolvării cererii lor și care este funcționarul la care a fost repartizată solicitarea lor. În acest fel, ei sunt implicați activ în soluționarea cererii depuse, orice solicitare de lămurire sau clarificare pe care funcționarul DGASPC Brașov ar avea-o fiind transmisă în timp real cetățeanului, care va fi notificat pe email despre orice modificare în statusul lucrării solicitate.

Platforma utilizată **permite lucrul colaborativ, în timp real, pe un document**, al mai multor funcționari, inclusiv din departamente diferite sau din locații diferite (asigurând astfel o eficientizare a perioadei de timp necesare întocmirii unui document de către o echipă de lucru), **permite conexarea mai multor lucrări separate ca bază a unei lucrări unice**, fără a mai fi nevoie de preluarea în noua lucrare a informațiilor deja redactate și aprobate anterior (asigurând astfel eficientizarea procesului de avizare, prin acordarea accesului unui funcționar la lucrări aprobate anterior și din al cărui flux de emiterem/ semnare nu a făcut parte), respectiv **permite conexarea unor lucrări noi de lucrări existente**, fără a mai fi nevoie de descărcarea acestora și ulterior încărcarea lor în lucrarea nouă, ca și anexe.

De asemenea, platforma **permite citirea, distribuirea sau semnarea multiplă a documentelor** (permițând astfel micșorarea timpului de semnare pentru personalul de supervizare), **permite accesul în timp real la documente** fără a mai condiționa funcționarul de prezența în fața calculatorului de la birou (eficientizând astfel activitatea de teren a asistenților sociali) sau **permite accesul din orice loc la procesul de semnare** al unui document inclusiv în perioadele în care funcționarul se află pe teren, în interes de serviciu (ca urmare a implementării semnăturilor electronice, asigurând astfel rapiditatea procesului decizional la nivelul DGASPC Brașov, în favoarea beneficiarilor).

Lecții învățate:

Pandemia de SARS-CoV-2 din perioada 2020-2021 a forțat întreaga societate să găsească variante pentru simplificarea modului în care se interacționează, deschizând astfel calea spre variantele de comunicare la distanță pe care lumea le are la îndemână (poștă electronică, Whatsapp, social media, platforme video de comunicare online etc).

Această perioadă a obligat și DGASPC Brașov să își adapteze activitatea, care este una preponderent directă (față în față) cu beneficiarii având în vedere specificul aparte al instituției, la comunicarea digitală, fiind create noi canale de comunicare cu cetățenii care să asigure respectarea prevederilor legale din perioada stării de urgență, respectiv de alertă, dar, în același timp, să faciliteze și să deblocheze acordarea de servicii de asistență socială cetățenilor.

În acest sens, a fost folosită experiența lucrului în online cu beneficiarii din perioada 2020-2021 pentru o trecere ușoară, naturală, în mediul digital al întregii activități a DGASPC Brașov.

Implementarea proiectului de digitalizare la nivelul DGASPC Brașov a arătat, astfel, că serviciile de asistență socială adresate beneficiarilor, indiferent dacă vorbim despre persoane fizice sau juridice, pot fi asigurate și digital, cu efecte benefice cu precădere pentru beneficiarii acestor servicii: rapiditate, eficiență, transparență.

Rezultate:

Rezultate obținute în urma implementării:

- ✓ scurtarea duratei de semnare/avizare a documentelor cu aproape 90%;
- ✓ reducerea costurilor cu consumabilele (toner, hârtie) cu peste 75%;
- ✓ reducerea costurilor cu carburanții cu aproximativ 50% în cazul serviciilor sociale de tip rezidențial;

- ✓ lucrul colaborativ, în timp real, pe un document ;
- ✓ managementul resurselor umane realizat exclusiv digital;
- ✓ procesul de achiziție publică realizat exclusiv digital;
- ✓ procesul de ordonanțare și plată (ALOP) realizat exclusiv digital etc.

Prin implementarea platformei integrate CONECTX, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Brașov a devenit prima Direcție din țară în care întregul flux de lucru a fost transferat complet în mediul digital, fiind pregătită pentru aplicarea viitoarelor prevederi legislative din materia digitalizării (*dosarele electronice ale angajaților, dosarele electronice ale beneficiarilor de facilități de asistență socială etc*).

Referințe:

- ✓ <https://www.antena3.ro/emisiuni/romania-inteligenta/digitalizare-centre-protectia-copilului-brasov-653541.html>

Linkuri:

- ✓ <https://www.dgaspbv.ro/despre-noi/programe-proiecte-si-strategii/proiecte-fonduri-europene/>
- ✓ <https://www.dgaspbv.ro/wp-content/uploads/2020/12/Afis-Poca-Digitalizare-2020.pdf>

Primăria Municipiului Roman, județul Neamț

Planificare strategică și digitalizare urbană pentru Municipiul Roman

Instituția:

Primăria Municipiului Roman, județul Neamț

Numele Bunei Practici:

Planificare strategică și digitalizare urbană pentru Municipiul Roman

Persoană de contact:

Neagu Constantin, șef Birou Control, Strategii și Marketing Instituțional

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Proiectul a apărut ca o necesitate la nivel local, justificată de nevoia de eficientizare și simplificare a serviciilor furnizate de Municipiul Roman cetățenilor. Dacă prin proiectul implementat anterior „Administrație electronică la nivelul municipiului Roman pentru reducerea birocrăției”, cofinanțat din Fondul Social European, s-a realizat o platformă integrată pentru managementul documentelor și arhivarea electronică, respectiv o platformă integrată, pentru servicii electronice complete (inclusiv plata electronică și semnătura electronică), un interactiv de tip self-service pentru servicii electronice, au rămas sectoare de activitate deficitare, astfel încât la solicitarea cetățenilor, funcționarii publici se aflau în imposibilitatea de a le răspunde cu promptitudine.

Reducerea birocrăției și simplificarea procedurilor, atât pentru cetățeni și mediul de afaceri, a fost realizată prin modernizarea soluției existente de buget/ contabilitate/ administrare patrimoniu/ impozite și taxe care nu permiteau gestiunea integrată a activităților administrației

publice, ceea ce implica un volum mare de operații manuale și conducea la durate foarte mari de timp pentru îndeplinirea diferitelor operațiuni.

De asemenea, la nivelul municipiității nu exista o platformă informatică geospațială implementată, ceea ce implica durate foarte mari de timp pentru îndeplinirea diferitelor operațiuni și procesarea cererilor cetățenilor din domeniul urbanismului și amenajării teritoriului.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivul general al proiectului vizează consolidarea capacității instituționale și eficientizarea activității la nivelul Municipiului Roman prin dezvoltarea capacității de planificare strategică și prin continuarea procesului de simplificare a procedurilor administrative și reducerea birocrăției pentru cetățeni, implementând măsuri din perspectiva back-office și front-office pentru serviciile publice furnizate aferente competențelor partajate ale administrației publice locale.

Obiectivele specifice ale proiectului

1. Dezvoltarea capacității necesare în vederea fundamentării deciziilor și planificării strategice pe termen lung, prin implementarea de măsuri și instrumente pentru planificare strategică, inclusiv elaborarea Planului strategic instituțional pentru perioada 2021-2023 și a Planului de mobilitate urbană durabilă.

2. Implementarea unor măsuri de simplificare pentru cetățeni, în corespondență cu Planul integrat pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor din perspectiva front-office, dar și back-office prin introducerea unor soluții aplicative noi și integrarea cu cele existente, în scopul digitalizării fluxurilor de lucru, pentru reducerea timpului de procesare a cererilor cetățenilor și asigurarea accesului online la serviciile publice gestionate de Municipiul Roman aferente competențelor partajate ale administrației publice locale.

3. Promovarea modernizării administrației Municipiului Roman prin specializarea angajaților instituției pe teme specifice proiectului (management strategic și managementul schimbării din perspectiva e-guvernare).

Prin implementarea activităților proiectului s-au obținut următoarele rezultate principale:

Rezultat proiect 1 - Planul Strategic Instituțional al Primăriei Municipiului Roman elaborat pentru perioada 2021-2023.

Rezultat proiect 2 - Plan de mobilitate urbană durabilă al Municipiului Roman pentru perioada 2021-2027.

Rezultat proiect 3 - Platformă implementată pentru gestiunea integrată a activităților administrației publice din Municipiul Roman.

A) Prin contractul de furnizare produse și prestări servicii pentru Extinderea Sistemului Informatic Integrat al Primăriei Municipiului Roman, s-au implementat aplicațiile software pentru gestiunea integrată a bugetului, contabilității, taxelor și impozitelor, investițiilor și a patrimoniului:

- ✓ modul pentru managementul veniturilor din impozite și taxe;
- ✓ modul pentru evidența financiar-contabilă;
- ✓ modul pentru investiții, achiziții și contracte;
- ✓ modul pentru management al parcurilor rezidențiale;
- ✓ modul pentru evidența și gestiunea patrimoniului imobiliar;
- ✓ modul pentru valorificarea patrimoniului.

B) Aplicație urbanism Greencity - soluția informatică geospațială de tip web pentru gestiunea teritoriului.

C) Extinderea Portalului de servicii online pentru cetățeni cu servicii aferente domeniilor de competență partajată ale administrației publice locale, din domeniile social și urbanism.

Rezultat proiect 4 - Personal din cadrul grupului țintă instruit în ceea ce privește managementul strategic și cel al schimbării din perspectiva e-guvernare.

Parteneriate

Pentru mediatizarea utilizării de către cetățeni a Platformei implementate pentru gestiunea integrată a activităților administrației publice din Municipiul Roman au fost încheiate parteneriate cu mass-media locală.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntari:

Membrii Consiliului Seniorilor și ai ONG-urilor locale au fost implicați activ în consultarea, identificarea nevoilor, în stabilirea priorităților, în elaborarea și implementarea proiectului.

Pentru testarea soluțiilor informatice s-au implicat tinerii voluntari din cadrul Consiliului Consultativ pentru Probleme de Tineret al Municipiului Roman.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice

Valoarea totală a proiectului este de 3.222.764,05 lei, valoarea eligibilă nerambursabilă fiind de 2.739.349,45 lei.

Managementul proiectului s-a realizat de o echipă formată din 7 persoane, experți din aparatul propriu al Municipiului Roman.

Municipiul Roman a pus la dispoziția echipei de proiect o parte din dotarea, infrastructura și logistica IT existentă în compartimentele funcționale (160 PC-uri, imprimante, copiatoare): Spații - birouri - 50, Săli de conferință - 3 - în incinta sediului administrativ, dotate cu - 1 videoproiector, 1 ecran de proiecție.

Proiectul a fost asumat de Primar/ Consiliul Local prin aprobarea contribuției proprii la cheltuielile eligibile necesare realizării obiectivelor vizate, cât și prin asumarea susținerii costurilor de operare și mentenanță survenite după finalizarea implementării.

Valorificarea rezultatelor după implementarea proiectului se face asigurând sustenabilitate acestuia prin următoarele tipuri de acțiuni:

- ✓ utilizarea acelor aplicații funcționale care sunt conectate la sistemul ce asigură integrarea și comunicarea cu sistemul de servicii publice on-line;
- ✓ timp relativ rapid de implementare;
- ✓ independența soluției de platformele și bazele de date utilizate de către diverse aplicații;
- ✓ realizarea de costuri rezonabile din punct de vedere al implementării proiectului;
- ✓ asigurarea de aplicații sigure din punct de vedere al securității accesului în aplicație/ la informații;
- ✓ asigurarea de costuri reduse de mentenanță și extindere a aplicației, datorită utilizării la maxim a aplicațiilor informatice deja existente în cadrul Municipiului Roman;
- ✓ proiectul este orientat direct către deservirea cetățeanului, având o arhitectură orientată pe proces/serviciu.

În contextul strategiei proprii de simplificare administrativă, Primăria Roman are în vedere continuarea/extinderea proiectului la nivelul serviciilor publice subordonate

Consiliului Local, în scopul consolidării capacității instituționale de a oferi servicii electronice în domeniile de activitate adresate de instituțiile subordonate în cauză.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Unitatea Administrativ Teritorială - Municipiul Roman, în calitate de Beneficiar, a implementat proiectul „Planificare strategică și digitalizare urbană pentru Municipiul Roman”, cod SIPOCA 795/cod SMIS 135378, în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, axa prioritară 2 „Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente”, Obiectiv specific 2.1 “Introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică locală ce optimizează procesele orientate către beneficiari în concordanță cu SCAP”.

Proiectul a avut o durată de implementare de 23 luni (19.06.2020-19.05.2022).

Activitățile proiectului au fost următoarele:

Activitatea 1. Managementul proiectului

Pentru planificarea și organizarea activităților s-au realizat: organizarea echipei de proiect; planificarea livrabilelor; planificarea activităților necesare în vederea realizării acestor livrabile și a validării calității acestora; planificarea resurselor și timpului necesar pentru realizarea activităților - inclusiv a activităților de control al calității, precum și identificarea resurselor specializate necesare; definirea legăturilor și dependențelor între activități; definirea eventualelor dependențe externe privind furnizarea unor informații, produse sau servicii; realizarea achizițiilor proiectului, conform legislației în vigoare; monitorizarea proiectului și inițierea de măsuri corective.

Activitatea 2. Implementare măsuri și instrumente pentru planificare strategică

2.1. Elaborare Plan strategic instituțional pentru perioada 2021-2023

2.2. Elaborare Plan de mobilitate urbană durabilă

2.3. Organizarea și desfășurarea sesiunilor de instruire în domeniul managementului strategic și managementului schimbării din perspectiva digitalizării

Activitatea 3. Implementarea măsurilor de simplificare pentru serviciile specifice aferente competențelor partajate ale APL

3.1. Implementarea platformei pentru gestiunea integrată a activităților administrației publice din Municipiul Roman

S-au implementat măsuri de simplificare luând în considerare competențele partajate ale autorităților administrației publice locale care vizează sectoarele : social, ordine și siguranță publică, urbanism.

Portalul de servicii pentru cetățeni a fost extins pentru a include digitalizarea a cel puțin 10 servicii publice de competență partajată din categoriile urbanism, asistență socială, siguranță și ordine publică, permițând astfel: completarea cererilor sub forma de formulare electronice și transmiterea acestora pe cale electronică, cu posibilitatea încărcării de documente scanate asociate și eliberare documente cu valoare juridică.

Astfel, portalul de servicii online poate fi utilizat în scopul accesării următoarelor servicii electronice:

- ✓ Înregistrarea online de sesizări
- ✓ Plata electronică taxe și impozite
- ✓ Cerere eliberare certificate atestare fiscală

- ✓ Cerere certificat urbanism
- ✓ Cerere pentru emiterea autorizației de construire
- ✓ Cerere pentru emiterea autorizației de desființare
- ✓ Aviz de oportunitate urbanism
- ✓ Cerere solicitare închiriere loc de parcare de reședință
- ✓ Tichete de parcare
- ✓ Abonamentul tip riveran
- ✓ Cerere atribuire teren tineri
- ✓ Cerere standard copii/ documente din arhiva electronică
- ✓ Cerere istoric rol
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/ taxei pe teren
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/ taxei pe clădiri rezidențiale/ nerezențiale/ cu destinație mixtă
- ✓ Declarație specială de impunere pentru stabilirea impozitului pe clădiri majorat în cazul persoanelor deținătoare a mai multor clădiri cu destinația de locuință
- ✓ Cerere istoric plăți
- ✓ Cerere restituire
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea impozitului pe mijloace transport
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea impozitului asupra mijloacelor de transport marfă cu masa totală autorizată de peste 12 tone
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea impozitului/ taxei pe mijloace transport pe apă
- ✓ Declarație pentru scoaterea din evidență a mijloacelor de transport
- ✓ Autorizație funcționare spațiu comercial, de prestări servicii, de alimentație publică
- ✓ Vizare autorizație de funcționare
- ✓ Autorizație de transport pentru persoane/ bunuri în regim de taxi
- ✓ Prelungire autorizație transport în regim taxi
- ✓ Cerere pentru înregistrarea/ vizare a abonamentelor și a билетelor de intrare la spectacole
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea taxei pentru servicii de reclamă și publicitate
- ✓ Declarație fiscală pentru stabilirea taxei pentru afișaj în scop de reclamă și publicitate
- ✓ Acord amplasare temporară
- ✓ Autorizație de liberă trecere/staționare în vederea aprovizionării
- ✓ Convenție de ocupare temporară a domeniului public
- ✓ Aviz de săpătură
- ✓ Cerere indemnizație persoane care realizează venituri din activități independente agricole
- ✓ Cerere anchetă socială, încadrare în grad de handicap
- ✓ Cerere acordare tichete sociale
- ✓ Legitimație de transport public local
- ✓ Comunicare privind începerea execuției lucrărilor
- ✓ Eliberare Certificat de atestare a edificării/extinderii construcției
- ✓ Eliberare Certificat de Nomenclatură stradală și adresă
- ✓ Comunicare privind încheierea execuției lucrărilor
- ✓ Recepție la terminarea lucrărilor de construire/ desființare
- ✓ Acordare concediu și indemnizație lunară pentru creșterea copiilor
- ✓ Acordare alocație de stat pentru copii

- ✓ Acordare alocație pentru susținerea familiei
  - ✓ Acordare stimulent de inserție
  - ✓ Acordare stimulent educațional sub formă de tichete sociale pentru preșcolari.
- Utilizatorul final nu va fi dependent de o anumită tehnologie pentru a accesa serviciile, fiind incluse soluții care facilitează incluziunea categoriilor defavorizate. S-au implementat servicii electronice complete, cu grad de sofisticare 5 (transmitere integral electronică a dosarelor aferente solicitărilor, precum și primirea electronică a răspunsurilor sau a documentelor solicitate, cu/fără semnătură electronică). Prin intermediul soluției implementate sunt avute în vedere următoarele:
- ✓ utilizarea conceptului de identitate electronică a cetățeanului deja definit în cadrul instituției;
  - ✓ implementarea de fluxuri integrate de procesare a demersurilor cetățenilor;
  - ✓ informarea publicului cu privire la avantajele utilizării serviciilor furnizate de primărie prin mijloace electronice.

A fost implementată o platformă (back-office) destinată gestiunii integrate a activităților administrației publice, urmărind digitalizarea proceselor interne, după cum urmează:

- ✓ Gestiunea nomenclurii stradale prin intermediul unei soluții informatice geospațiale;
- ✓ Gestionarea activității de eliberare certificate de urbanism, autorizații de
- ✓ construire/ desființare, disciplina în construcții;
- ✓ Gestionarea activității de eliberare aviz comisie tehnică;
- ✓ Gestionarea activității de urmărire a lucrărilor de construcții și aplicarea sancțiunilor;
- ✓ Gestionarea activității de notare/radiere a construcțiilor în Cartea Funciară;
- ✓ Gestionarea activității de eliberare a adeverințelor de intravilan;
- ✓ Gestionarea activității de eliberare a deverințelor de punere în posesie pe Legea 18;
- ✓ Gestionarea patrimoniului din domeniul public și privat, inclusiv parcări;
- ✓ Fluxurile de lucru ale compartimentului de spații verzi;
- ✓ Gestiune integrată a bugetului, contabilității, taxelor și impozitelor, investițiilor și a patrimoniului.

Platforma back-office s-a integrat cu Portalul de servicii pentru cetățeni pentru a furniza digital fluxurile de lucru de bază din cadrul instituției, în scopul eficientizării procesării cererilor, evitării întreruperilor ce pot apărea în fluxurile informaționale ale instituției, reducând astfel întârzierile în procesul decizional cu impact asupra activităților operative și asigurând accesul online la o gamă extinsă de servicii publice gestionate de Municipiul ROMAN.

Un consultant extern specializat a realizat o analiză generală a obiectivelor și cerințelor specifice ale proiectului în contextul sistemului informatic existent, identificând astfel arhitectura viitoare a sistemului.

Totodată a fost sporită securitatea sistemului informatic prin introducerea unor soluții hardware și software. Aplicațiile software noi au fost instalate pe echipamentele server achiziționate prin proiect. Activitatea în teren a personalului municipalității este susținută prin achiziționarea de tablete și un echipament profesional pentru culegerea datelor și măsurători în teren.

Livrarea licențelor și a echipamentelor propriu-zise a fost însoțită de prestarea de servicii informatice care au cuprins analiza, proiectarea, instalarea și configurarea

echipamentelor și a aplicațiilor, instruirea utilizatorilor, precum și tranziția în producție în vederea asigurării desfășurării activităților specifice ale utilizatorilor. A fost avută în vedere instruirea utilizatorilor din unitățile organizatorice/ instituțiile Municipiului Roman în ceea ce privește utilizarea soluțiilor informatice implementate în cadrul proiectului.

Obiectivul general al serviciilor de instruire l-a constituit familiarizarea cu componentele soluției informatice implementate, prin însușirea cunoștințelor necesare utilizării aplicațiilor, deprinderea funcționalităților și a modului de folosire a acestora, înțelegerea implicațiilor și avantajelor raportate la realizarea obiectivelor specifice aferente proiectului.

Activitatea 4. Informare și publicitate

- ✓ Au fost realizate măsurile de informare și publicitate, iar în cadrul cursurilor organizate au fost diseminate obiectivele orizontale.
- ✓ A fost organizat un eveniment de diseminare a rezultatelor obținute, cu implementarea principiilor orizontale. Acesta a fost sub forma unei conferințe la finalizarea proiectului și a fost însoțit de 2 anunțuri de presă publicate în media.

Eficiență, eficacitate și impact:

Prin implementarea proiectului „Planificare strategică și digitalizare urbană pentru Municipiul Roman”, s-a trecut la o nouă etapă a dezvoltării serviciilor publice.

Instituția Primăriei și-a digitalizat sistemul de funcționare intern, a extins serviciile online pentru a face mai ușoară viața locuitorilor. De asemenea, s-a realizat creșterea eficienței în tratarea solicitărilor, economisirea resurselor utilizatorilor pentru accesarea serviciilor (financiare, timp, informaționale, confort), degrevarea instituției de resurse implicate în interacțiunea cu cetățenii (timp, informaționale, materiale, financiare, corespondență).

Concret, se oferă cetățenilor următoarele facilități:

- ✓ plata on-line a taxelor și impozitelor;
- ✓ primirea de sesizări online;
- ✓ primirea și eliberarea documentelor online.

A scăzut timpul de procesare a documentelor interne și gradul de trasabilitate al documentelor ca urmare a adaptării procedurilor interne de lucru pentru simplificarea procedurilor administrative aplicabile cetățenilor.

Din punct de vedere numeric, proiectul a dus la:

- ✓ Realizarea în total a 48 de servicii online electronice;
- ✓ 2.700 de utilizatori ai serviciilor electronice în perioada 1.01-31.08.2022;
- ✓ 850 de documente eliberate on-line în perioada 1.01-31.08.2022.

Lecții învățate:

O administrație modernă este administrația care folosește noile tehnologii. Ghidați de principiul “online este mai simplu!” cetățenii au fost încurajați să utilizeze serviciile online ale primăriei. Operațiunile rezolvate la ghișeele instituției se pot realiza și de la distanță, mai simplu, mai rapid, prin intermediul platformei de servicii online.

Digitalizarea este benefică și angajaților instituției, prin diminuarea încărcării, datorită optimizării proceselor. Astfel, s-a putut trece mai ușor peste rezistența la schimbare întâmpinată din partea unor funcționari.

Simplificarea procedurilor administrative este prioritară, concomitent cu procesul de transformare digitală, pentru a nu muta birocrăția în online.

Rezultate:

Prin implementarea activităților proiectului s-au obținut următoarele rezultate/ livrabile principale:

1. Platformă implementată pentru gestiunea integrată a activităților administrației publice din Municipiul Roman.

S-au realizat:

a) aplicații software pentru gestiunea integrată a bugetului, contabilității, taxelor și impozitelor, investițiilor și a patrimoniului, având următoarele module:

- ✓ managementul veniturilor din impozite și taxe;
- ✓ evidența financiar-contabilă;
- ✓ investiții, achiziții și contracte;
- ✓ managementul parcărilor rezidențiale;
- ✓ evidența și gestiunea patrimoniului imobiliar;
- ✓ valorificarea patrimoniului.

b) aplicație urbanism - soluția informatică geospațială de tip web pentru gestiunea teritoriului.

c) extinderea portalului de servicii online pentru cetățeni cu servicii aferente domeniilor de competență partajată ale administrației publice locale - <https://portal-servicii.primariaroman.ro/>.

- ✓ comunicare privind începerea execuției lucrărilor;
- ✓ eliberare Certificat de atestare a edificării/extinderii construcției;
- ✓ eliberare Certificat de nomenclatură stradală și adresă;
- ✓ comunicare privind încheierea execuției lucrărilor;
- ✓ recepție la terminarea lucrărilor de construire/desființare;
- ✓ acordare concediu și indemnizație lunară pentru creșterea copiilor;
- ✓ acordare alocație de stat pentru copii;
- ✓ acordare alocație pentru susținerea familiei;
- ✓ acordare stimulent de inserție;
- ✓ acordare stimulent educațional sub formă de tichete sociale pentru preșcolari.

2. 45 de persoane din cadrul grupului țintă au fost instruite în ceea ce privește managementul strategic și cel al schimbării din perspectiva e-guvernare.

3. Plan strategic instituțional pentru perioada 2021-2023.

Documentul este un instrument de management pe termen mediu (3 ani) și vizează utilizarea eficientă a resurselor financiare, având la bază obiective strategice, programe, indicatori de realizare și de rezultat.

4. Plan de mobilitate urbană durabilă

Planul de Mobilitate Urbană Durabilă vine să răspundă cerințelor actuale și viitoare de mobilitate, se pune astfel de acord cu documentele europene de planificare și reprezintă un demers necesar pentru implementarea unor modele și sisteme flexibile de gestiune a mobilității, adaptate nevoilor reale de la nivelul Municipiului Roman.

Prin prisma rezultatelor sale, proiectul contribuie la promovarea unor servicii de calitate pentru toți beneficiarii finali (cetățeni), indiferent de sex, religie, etnie, și își aduce totodată aportul la dezvoltarea societății informaționale.

La nivel local, rezultatele obținute în cadrul proiectului vor fi multiplicat prin extinderea comunicării inter-instituționale cu alte instituții de administrație care funcționează la nivel local/regional cu competențe directe sau tangențiale serviciilor electronice oferite de primărie.

La nivel regional, Municipiul Roman a utilizat căile de comunicare și promovare puse la dispoziție de Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est pentru a promova rezultatele proiectului la nivelul regiunii de dezvoltare Nord-Est.

Referințe:

Prezentarea proiectului, articole de presă, pagina de Facebook a Primăriei Municipiului Roman, site-ul instituției.

Linkuri:

- ✓ <https://portal-servicii.primariaroman.ro/>
- ✓ <https://primariaroman.ro/planificare-strategica-si-digitalizare-urbana-pentru-municipiul-roman/>
- ✓ <https://roman24.ro/video-primaria-municipiului-roman-a-facut-inca-un-pas-spre-digitalizarea-serviciilor-publice-si-reducerea-birocratiei/>
- ✓ <https://www.ziarulderoman.ro/primarul-leonard-achiriloaei-a-prezentat-raportul-de-activitate-al-primariei-roman-pentru-anul-2021/>
- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=vM1l5ycraU0>

Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Municipiul București
Abonament metropolitan integrat Suprafață, Metrou și Tren metropolitan (ruta Aeroport Henri Coandă - Gara de Nord)

Instituția:

Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Municipiul București

Numele Bunei Practici:

Abonament metropolitan integrat Suprafață, Metrou și Tren metropolitan (ruta Aeroport Henri Coandă - Gara de Nord)

Persoane de contact:

- ✓ Adrian-Ștefan Roșeanu, Președinte ARF, Secretar de Stat
- ✓ Alina Arhire, consilier superior, Biroul Relații Externe, Transparență, Relații Instituționale

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

În zona metropolitană București-Ilfov, transportul în comun nu beneficia de servicii integrate de ticketing. Astfel, călătorii erau obligați să cumpere bilete diferite pentru călătoriile cu trenul, metroul și autovehiculele Societății de Transport București (STB). Deși a existat un exercițiu anterior de integrare tarifară între Metrorex și STB, acesta nu a fost de durată.

Cu ajutorul proiectului coordonat de Autoritatea pentru Reformă Feroviară, care a inclus și colaborarea esențială cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Transport Public București Ilfov (TPBI), s-a realizat integrarea tarifară pentru călătoriile feroviare de la Aeroportul Henri Coandă la Gara de Nord și transportul de suprafață și metrou în interiorul municipiului București.

Precizăm că acest proiect reprezintă o noutate absolută în România și constituie un proiect-pilot și un veritabil exemplu de bună practică, ce va putea fi multiplicat și în alte zone metropolitane din țară.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Principalele obiective ale proiectului au fost integrarea tarifară între serviciile de transport feroviar, de metrou și suprafață, având drept segment-cheie ruta feroviară Aeroport Henri Coandă - Gara de Nord. După cum este cunoscut, în toate marile capitale europene există o conexiune feroviară între principalul aeroport care deservește capitala și centrul acesteia.

Dincolo de obiectivul integrării tarifare, scopul ultim este sporirea numărului de utilizatori ai transportului în comun în zona metropolitană București-Ilfov.

Implementarea proiectului, începând cu luna februarie 2022, a dus la îndeplinirea ambelor obiective - atât integrarea tarifară și disponibilitatea biletelor și abonamentelor integrate, cât și sporirea fluxului de călători, vânzarea de bilete crescând de șase ori, conform statisticilor TPBI.

Parteneriate

Implementarea proiectului dedicat integrării tarifare la nivelul zonei metropolitane București-Ilfov s-a realizat prin coordonarea asigurată de Autoritatea pentru Reformă Feroviară (ARF), partenerii de proiect fiind: Asociația de Dezvoltare Intercomunitară pentru Transport Public București-Ilfov (TPBI), Societatea de Transport București (STB SA), Metrorex SA, CFR Călători SA, Transferoviar Călători SRL și Informatica Feroviară SA. Precizăm că cei doi operatori de transport feroviar de călători menționați sunt cei care au inclusă ruta Aeroport Henri Coandă - Gara de Nord București în contractul de servicii publice încheiat cu ARF.

La fel ca și biletul integrat, forma de parteneriat instituțional reprezintă și ea o premieră, având în vedere că la acest proiect au colaborat o instituție a administrației centrale (ARF), o asociație de dezvoltare locală (TPBI), ca reprezentant al autorităților locale, companii de transport urban, operatori de transport feroviar, cu capital public și privat, precum și o companie din domeniul IT și ticketing.

Succesul înregistrat - multiplicarea vânzărilor de bilete de șase ori - demonstrează gradul înalt de colaborare dintre părțile implicate în acest parteneriat.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Călătorii sunt beneficiarii finali ai acestui proiect de integrare tarifară, având în vedere faptul că, prin implementarea lui, s-a facilitat transportul în zona metropolitană București-Ilfov și s-au multiplicat conexiunile dintre Aeroportul Henri Coandă și municipiul București. Dovada succesului acestui demers o constituie multiplicarea de 6 ori a vânzărilor de bilete pe aceste rute, în primele șase luni de implementare: februarie - iulie 2022.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice

Unul din aspectele cele mai importante ale proiectului, dincolo de elementele sale inovative și impactul pozitiv asupra populației, îl constituie consumul minimal de resurse materiale utilizate. Astfel, singura investiție necesară a reprezentat-o achiziția unui server pentru centralizarea datelor cu privire la vânzarea de bilete. Resursele umane implicate în proiect au fost cele alocate de fiecare instituție/companie în parte, conform propriilor strategii.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Implementarea proiectului a presupus formarea unui grup de lucru compus din reprezentanții tuturor părților din proiect. Întâlnirile au fost organizate în format

hibrid (fizic și online) de Autoritatea pentru Reformă Feroviară, în calitate de coordonator al proiectului. Astfel, faza de pregătire a proiectului a presupus întâlniri săptămânale în perioada octombrie 2021- februarie 2022.

CARD CĂLĂTORIE TURIST

Un card
opțiuni nelimitate

 Autobuz   **Metrou**

 Troleibuz   **Tren**

 Tramvai

Ruta
Aeroport Otopeni -
Gara de Nord

Începând cu data de **17 februarie 2022** au fost lansate abonamentele integrate, acestea fiind puse la dispoziția publicului călător pe platforme online și la punctele de vânzare ale tuturor operatorilor implicați: STB, Metrorex, CFR Călători și Transferoviar Călători.

Proiectul s-a bucurat de o amplă campanie de publicitate, inclusiv un film promoțional de 54 secunde realizat cu resursele umane și tehnologice ale TPBI și Metrorex S.A., film postat pe platforma YouTube în data de 12 iulie 2022 și disponibil pe linkul <https://www.youtube.com/watch?v=cnZtek3MIW0>.

De asemenea, campania a inclus postări pe site-urile și conturile de social media ale părților interesate, iar ecoul în mediul jurnalistic online a fost impresionant.

Impactul mediatic al proiectului este evident la rubrica subsecventă de *Linkuri*, unde se va dovedi multiplicarea mesajului de promovare.

Eficientă, eficacitate și impact:

Proiectul se bucură de un înalt grad de eficiență și eficacitate. Resursele financiare și logistice utilizate - achiziția unui server - sunt minimale în comparație cu beneficiul creat.

Pe de o parte, cei patru operatori de transport implicați s-au bucurat de o creștere a vânzărilor de bilete de șase ori pe rutele deservite de abonamentul integrat. Implicit, a intervenit și o creștere a veniturilor acumulate, proporțională cu sporirea vânzărilor.

Pe de altă parte, publicul călător se bucură de multiplicarea și eficientizarea modalităților de acces și plată a serviciilor de transport metropolitan. De aceste abonamente integrate beneficiază atât turiștii care utilizează Aeroportul Internațional Henri Coandă și Gara de Nord București, principala "poartă" feroviară a țării, cât și locuitorii municipiului București și județului Ilfov care fac naveta între cele două unități administrative. Este știut faptul că zona București-Ilfov reprezintă motorul economic al României, iar facilitarea transportului conduce la o dezvoltare ulterioară a regiunii.

Cu certitudine, proiectul poate fi replicat și în alte zone metropolitane, în special cele deservite de aeroporturi, fiind considerat ca un proiect-pilot.

Lecții învățate:

Principalele provocări întâlnite în implementarea proiectului le-au constituit diferențele de platforme de ticketing, contorizare a vânzărilor de bilete, însă acestea au fost rezolvate cu asistența specialiștilor societății Informatică Feroviară. Proiectul-pilot constituie platforma pe care ARF, împreună cu administratorul infrastructurii feroviare din România (C.N.C.F. CFR S.A.), Informatică Feroviară S.A. și Telecomunicații CFR S.A. (companiile specializate ale Statului Român în domeniile informaticii și telecomunicațiilor feroviare), în baza mandatului aprobat de Ministrul Transporturilor și Infrastructurii (proiectul „Sistem integrat de ticketing feroviar național”, nr. 12/32/01.09.2022), va dezvolta și va implementa sistemul public de eliberare, validare și verificare a titlurilor de călătorie feroviare (în sistem electronic), interoperabil cu toate sistemele de transport public local din România.

Rezultate:

- ✓ asigurarea integrării tarifare în zona metropolitană București-Ilfov, prin includerea în același bilet a serviciilor de transport feroviar pe ruta Aeroport Henri-Coandă - Gara de Nord București, precum și a serviciilor de transport urban în București - de suprafață, STB și metrou, prin Metrorex;
- ✓ sporirea de șase ori a vânzărilor celor patru operatori implicați - Societatea de Transport București (STB SA), Metrorex SA, CFR Călători SA, Transferoviar Călători SRL și Informatica Feroviară SA pe ruta Aeroport Henri-Coandă - Gara de Nord București și serviciile urbane conexe; o parte din datele statistice cu privire la vânzări fac parte din categoria de informații comerciale, drept pentru care ele nu pot distribuite unor terți;
- ✓ facilitarea transportului metropolitan în zona București-Ilfov, atât pentru rezidenți și navetiști, cât și pentru turiștii români și străini, care tranzitează pe

traseele vizate de abonamentul integrat - aeroport, gară, transport urban bucureștean;

- ✓ aprobarea mandatului de implementare a sistemului public de eliberare, validare și verificare a titlurilor de călătorie feroviare (în sistem electronic), interoperabil cu toate sistemele de transport public local din România.

Linkuri:

- ✓ <https://www.youtube.com/watch?v=cnZtek3MlW0>
- ✓ <https://arf.gov.ro/web/bilet-integrat-regiunea-bucuresti-ilfov/>
- ✓ <https://tpbi.ro/titluri-de-calatorie/abonament-metropolitan-integrat/>
- ✓ <https://www.facebook.com/tpbiro/videos/abonamentul-metropolitan-integrat-este-alegerea-perfecta-atat-pentru-turistii-ca/868967444173732/>
- ✓ <https://tpbi.ro/abonamentul-metropolitan-integrat-devine-tot-mai-popular-in-randul-bucurestenilor-si-turistilor-care-ajung-in-capitala/>
- ✓ <https://www.cfrcalatori.ro/abonament-metropolitan-integrat-zona-bucuresti-ilfov/>
- ✓ <https://transferoviarcalatori.ro/ro/pentru-calatori/tichet-integrat>
- ✓ <https://fb.watch/fuyxhbKlK-/>
- ✓ <https://www.stbsa.ro/abonamente>
- ✓ http://www.metrorex.ro/titluri_de_calatorie-tarife_p1382-1
- ✓ <https://fb.watch/fuyEtuB7iA/>
- ✓ [https://www.facebook.com/arfromania/posts/pfbid02h512cPE4Rw5p3YMQxpPRtefUFAmMKmZdpjcU3tJqJn7wKH2RQeKZVt7seyCwTh19l?_cft__\[0\]=AZV94yh_OpylMAZZwxn5w7FQOU5n-JffHp7oFM28kQTVrRQsdx7hOrJD5zbuQizJmVCTibg-gNII_dvhp_7B5blKoOV08wfJnoj9t0VeB_FmVHnHmMc07dZ7TneVZ4HGuj4v0s8UUJwYiUhpTmyumhJeQsEu174Rk3EYiCmAOpSbM1aOux8VnqNTJlRk1tvpic5PT5PwBFNTHHkcTsSwQY8C0QwPrigP3ltHvGTGspYFI49V9Ryn2v1N438DxmsBEF4s&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/arfromania/posts/pfbid02h512cPE4Rw5p3YMQxpPRtefUFAmMKmZdpjcU3tJqJn7wKH2RQeKZVt7seyCwTh19l?_cft__[0]=AZV94yh_OpylMAZZwxn5w7FQOU5n-JffHp7oFM28kQTVrRQsdx7hOrJD5zbuQizJmVCTibg-gNII_dvhp_7B5blKoOV08wfJnoj9t0VeB_FmVHnHmMc07dZ7TneVZ4HGuj4v0s8UUJwYiUhpTmyumhJeQsEu174Rk3EYiCmAOpSbM1aOux8VnqNTJlRk1tvpic5PT5PwBFNTHHkcTsSwQY8C0QwPrigP3ltHvGTGspYFI49V9Ryn2v1N438DxmsBEF4s&_tn_=%2CO%2CP-R)
- ✓ [https://www.facebook.com/tpbiro/posts/pfbid02cFKCgazLiZn9jg5ww82grGw45eeNF1TL93FqVLw5MCVdWjDXRCte8JnsGvNsemM8l?_cft__\[0\]=AZUdmePPjRu0mbfvwUDcHtI8XFuMJv1b8FZuxuTcYcUE10iM60HBEotdmmdrJJsEuWvc5F8qLK9q2AKitbLLI2u5oF1NVDo3fWYNjEN_8WRjLY6q94DICCH4uRkSrYr3v93J67L_Bk5B1oB4IMvvVcPOTR8Cbb87FHLj7j2XF4oozOGfWrc9mZTPpznzt4_4THb4FHBFduzsN2XeaQRpraMydlocZuQFGNWxwGJVkvR2F1skkyX2kUlfay8Ot21WD0&_tn_=%2CO%2CP-R](https://www.facebook.com/tpbiro/posts/pfbid02cFKCgazLiZn9jg5ww82grGw45eeNF1TL93FqVLw5MCVdWjDXRCte8JnsGvNsemM8l?_cft__[0]=AZUdmePPjRu0mbfvwUDcHtI8XFuMJv1b8FZuxuTcYcUE10iM60HBEotdmmdrJJsEuWvc5F8qLK9q2AKitbLLI2u5oF1NVDo3fWYNjEN_8WRjLY6q94DICCH4uRkSrYr3v93J67L_Bk5B1oB4IMvvVcPOTR8Cbb87FHLj7j2XF4oozOGfWrc9mZTPpznzt4_4THb4FHBFduzsN2XeaQRpraMydlocZuQFGNWxwGJVkvR2F1skkyX2kUlfay8Ot21WD0&_tn_=%2CO%2CP-R)
- ✓ <https://www.facebook.com/MinisterulAntreprenoriatuluiSiTurismului/videos/abonamente-metropolitane-integrate-pentru-turistii-din-bucuresti/592991485662744/>
- ✓ <https://blog.infoghidromania.com/abonament-metropolitan-integrat-transport-suprafata-metrou-tren/>
- ✓ <https://viitorulilfovean.ro/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat/>
- ✓ <https://ziarelocale24.ro/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat/110830>
- ✓ <https://www.ziareonline24.ro/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat-217921/>
- ✓ <https://stirilocale.info.ro/stiri-ilfov/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat-1111025.html>
- ✓ <https://www.ziarelocale365.ro/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat/>
- ✓ <https://www.amosnews.ro/tpbi-lanseaza-un-clip-de-informare-despre-abonamentul-metropolitan-integrat/>
- ✓ https://www.economica.net/premiera-in-bucuresti-si-ilfov-abonament-integrat-pentru-metrou-transportul-de-suprafata-si-trenul-metropolitan_561084.html

- ✓ <https://viitorulilfovean.ro/premiera-in-bucuresti-si-ilfov-abonament-integrat-pentru-metrou-transportul-de-suprafata-si-trenul-metropolitan/>
- ✓ https://www.hotnews.ro/stiri-administratie_locala-25346704-primele-bilete-abonamente-integrate-metropolitan-pentru-transportul-comun-din-bucuresti-ilfov-stb-metrou-tren-cat-vor-costa.htm
- ✓ http://stiri.tvr.ro/transport-public-integrat-cu-un-singur-abonament-in-zona-bucure--ti-ilfov-suprafa--a--metrou---i-tren_900230.html#view
- ✓ <https://clubferoviar.ro/abonamentul-metropolitan-integrat/>
- ✓ <https://www.wall-street.ro/articol/Social/282075/biletul-unic-la-stb-metrex-si-la-trenurile-din-zona-bucuresti-ilfov.html#gref>
- ✓ <https://realitateadeilfov.net/abonament-integrat-pentru-metrou-transportul-de-suprafata-si-trenul-metropolitan-in-bucuresti-si-ilfov/>
- ✓ <https://spotmedia.ro/stiri/social/bucurestiul-are-de-azi-bilet-si-abonament-unic-pentru-toate-mijloacele-de-transport-in-comun>
- ✓ <https://www.promotor.ro/stiri-auto/bucurestenii-vor-putea-utiliza-un-singur-card-pentru-transportul-cu-stb-metrex-si-trenul-metropolitan-18999547>
- ✓ <https://ziarulpozitiv.ro/premiera-in-bucuresti-si-ilfov-abonament-integrat-pentru-metrou-transportul-de-suprafata-si-trenul-metropolitan/>
- ✓ <https://cfir.ro/abonamentul-metropolitan-integrat-tren-metrou-stb-crestere-de-vanzari-cu-50/>
- ✓ <https://www.agerpres.ro/administratie/2022/05/23/numarul-de-abonamente-metropolitane-integrate-a-crescut-cu-50-in-fiecare-din-ultimele-trei-luni--922765>
- ✓ <https://clubferoviar.ro/abonamentul-metropolitan-integrat/?fbclid=IwAR2vWybY241AM0iN9Z6-5tPBZF9auFyywN0mokQjA6M8yR1w1UhA5imrsr8>
- ✓ <https://www.news.ro/social/abonamentul-metropolitan-integrat-preferat-de-turisti-numarul-titlurilor-de-calatorie-emise-pentru-24-de-ore-tot-mai-mare-in-fiecare-luna-1922402623002022051720715999>
- ✓ <https://buletin.de/bucuresti/noi-tipuri-de-abonamente-pentru-transportul-public-din-capitala-cardul-de-calatorie-turist-si-abonament-metropolitan-integrat-pentru-stb-metrex-si-trenul-catre/>
- ✓ <https://www.revistabiz.ro/noile-tarife-ale-abonamentelor-integrate-din-bucuresti-stb-metrou-tren/>
- ✓ <https://www.g4media.ro/raport-oficial-numarul-abonamentelor-metropolitane-care-ofera-acces-pe-toate-mijloacele-de-transport-in-comun-din-bucuresti-a-crescut-cu-50-in-fiecare-din-ultimele-trei-luni.html>
- ✓ https://www.romaniatv.net/bilete-metropolitane-pentru-transportul-integrat-in-capitala-si-judetul-ilfov-preturile-pornesc-de-la-20-de-lei_6243258.html
- ✓ <https://www.air24.ro/news/card-de-calatorie-unic-in-bucuresti-stb-metrou-si-tren-trafife-si-preturi-abonamente-9460>
- ✓ <https://economedia.ro/biletul-unic-stb-metrex-cfr-calatori-tarifele-de-transport-publicate-in-monitorul-oficial.html#.Yx7Ud3ZByUk>
- ✓ <https://www.mediafax.ro/social/metrex-anunta-preturile-biletelor-si-abonamentelor-integrate-20532460>
- ✓ <https://www.libertatea.ro/stiri/de-azi-bilet-sau-abonament-comun-pe-toate-mijloacele-de-transport-din-bucuresti-si-ilfov-anunta-sorin-grindeanu-3983538>
- ✓ <https://bucurestiri.ro/metrex-cat-costa-sa-mergi-cu-metroul/>
- ✓ <https://www.kanald.ro/bilet-unic-la-stb-metrex-si-la-trenurile-din-zona-bucuresti-ilfov-cat-costa-abonamentele-20201946>
- ✓ <https://zin.ro/17/02/2022/administratie/bilet-unic-bucuresti-metrou-tramvai-autobuz/>

Integrarea sistemelor de ticketing, digitalizarea și multiplicarea modalităților de cumpărare și validare a titlurilor de călătorie în transportul public feroviar

Instituția:

Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Municipiul București

Numele Bunei Practici:

Integrarea sistemelor de ticketing, digitalizarea și multiplicarea modalităților de cumpărare și validare a titlurilor de călătorie în transportul public feroviar

Persoane de contact:

- ✓ Adrian-Ștefan Roșeanu, Președinte ARF, Secretar de Stat
- ✓ Alina Arhire, consilier superior, Biroul Relații Externe, Transparență, Relații Instituționale

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

În prezent, legitimațiile/titlurile de călătorie în transportul feroviar de călători sunt vândute prin utilizarea mai multor canale:

- ✓ subsistem de vânzare pe post de lucru fix (ghișeu);
- ✓ subsistem de vânzare la un dispozitiv automat de bilete;
- ✓ subsistem de vânzare pe dispozitive mobile (tabletă, smartphone, etc.);
- ✓ subsistem vânzare online.

În prezent, se constată o creștere a numărului de călători care optează pentru procurarea legitimațiilor de călătorie folosind platformele online.

În ceea ce privește procurarea unei legitimații de călătorie origine - destinație ce presupune folosirea serviciilor unor operatori multipli, călătorii trebuie să cumpere bilete diferite, iar proporția acestora pare să fie de 5% printre utilizatorii trenurilor InterRegio de lung parcurs.

Prin urmare, este necesară crearea unei aplicații software care să asigure procurarea biletelor origine-destinație, indiferent de numărul operatorilor de transport care participă la lanțul de transport.

Prin implementarea soluțiilor software contractate de ARF, în cadrul proiectului pe care îl derulează în parteneriat cu Informatica Feroviară (INFOFER), se vor elimina aceste probleme.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivele generale al proiectului sunt:

- ✓ crearea unei baze de date comună a ARF, prin interoperabilitatea sistemelor de ticketing ale OTF-C **”Colectare, asamblare și verificare date indicatori serviciu public și Calculul automat al subvențiilor acordate operatorilor de transport feroviar de călători”** care să permită asigurarea interoperabilității sistemelor de ticketing ale operatorilor de transport feroviar public de călători. În acest mod, se va înlesni transparentizarea și eficientizarea compensației de serviciu public acordată de la bugetul de stat, prin intermediul ARF, operatorilor de transport feroviar de călători din România.
- ✓ **”Emitere electronică de bilete la trenurile de călători în trafic intern”** prin asigurarea interoperabilității sistemelor de ticketing ale OTF-C.

Cu ajutorul soluțiilor software realizate prin proiect, se va îmbunătăți capacitatea ARF de a monitoriza contractele de servicii publice, în vederea asigurării unui control riguros al elementelor pe baza cărora se calculează sumele alocate de la bugetul de stat pentru subvenții în domeniul transportului feroviar de călători. De asemenea, se vor diversifica metodele de plată și achiziționare a билетelor în transportul feroviar de călători.

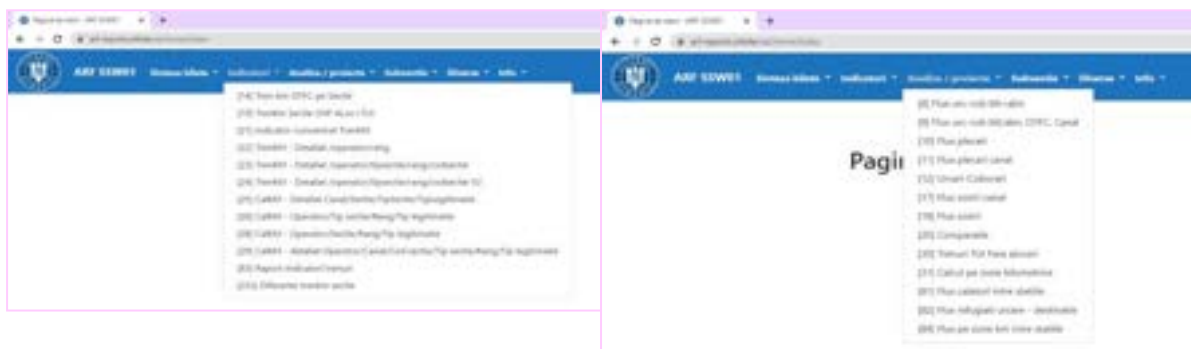
Prima soluție informatică - Sistem de colectare, asamblare și verificare date indicatori serviciu public și calculul automat al subvențiilor acordate operatorilor de transport feroviar de călători a presupus următoarele componente:

- ✓ colectarea datelor primare referitoare la realizarea indicatorilor „călători-kilometru” și „tren-kilometru”, necesare la fundamentarea solicitărilor de acordare a subvențiilor în transportul feroviar de călători, conform criteriilor utilizate în legislația aplicabilă pentru cuantificarea prestației de serviciu public în transportul feroviar de călători;
- ✓ colectarea la nivel analitic a datelor de vânzare (legitimații de călătorie emise eligibile pentru subvenție), indiferent de canalul de distribuție;
- ✓ monitorizarea indicatorilor de calitate ai contractelor de servicii publice;
- ✓ calculul automat al subvențiilor acordate;
- ✓ asamblarea datelor primare în corelație cu particularitățile contractelor încheiate pe perioada bugetară (an calendaristic);
- ✓ verificarea situațiilor centralizatoare, în vederea aprobării;
- ✓ arhivarea datelor;
- ✓ raportări statistice și analitice, interogări.

Această soluție a fost dezvoltată de S.C. Informatica Feroviară și este implementată de ARF și OTF-C începând cu data de 31 ianuarie 2022.

Atât personalul ARF cu responsabilități în domeniul administrării contractelor de servicii publice, cât și reprezentanții operatorilor au fost instruiți de experții prestatorului în procesul de familiarizare cu noua bază de date unificată, etapele necesare în popularea bazei cu date, precum și cu metodele de generare de rapoarte.

Cea de-a doua soluție software - Platformă emitere electronică de bilete la trenurile de călători în traficul intern - va include următoarele funcții:

- ✓ vânzarea de bilete de la un post electronic asistat de personal de tip casier;
- ✓ vânzarea de bilete de pe un aparat mobil, tabletă sau smartphone sau similar;
- ✓ vânzarea de bilete de la un automat de bilete cu plata prin card bancar sau monetar;
- ✓ vânzarea de bilete online (internet);
- ✓ înregistrarea automată a datelor de vânzare în format electronic, către back-end-ul sistemului, pentru constituirea bazei de date comune, în vederea calculului automat al subvențiilor;
- ✓ facilități de tip „Ghișeu unic”, respectiv: vânzarea de bilete la orice tren, indiferent de operatorul de transport de călători public

Numar de bilete vandute in luna 6, anul 2022 pentru toti operatorii, grupate pe canal

Numar operator	Canal	Nr. bilete	Canal	Nr. bilete	Procentaj	Decont	Valori
Astra	online	1000	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...
Regio	online	...	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...
Softrans	online	...	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...
Transferoviar	online	...	...	...	...	...	...
	...	...	...	...	...	...	...
Total general		...	...	...	...	...	...

Flux de calatori in perioada:
1.3.2022 - 30.6.2022
pentru toti operatorii

Denumire urcare	Denumire coborare	Nr bilete	Nr persoane
Bucuresti Nord	Constanta	228.262.00	222.833.00
		228.262.00	222.833.00

feroviar care îl operează; rezervarea locurilor la trenurile oricărui operator de transport de călători; decontul

veniturilor între operatorii de transport de călători.

Precizăm că până în luna septembrie 2022, au fost finalizate primele funcții:

- ✓ vânzare la ghișeu (post fix tip PC) și
- ✓ vânzare pe dispozitive mobile.

Parteneriate

Implementarea proiectului dedicat integrării sistemelor de ticketing din transportul feroviar de călători presupune colaborarea Autorității pentru Reformă Feroviară cu cei șase OTF-C: CFR Călători, Astra Trans Carpatic, Interregional Călători, Regio Călători, Softrans, Transferoviar Călători. Această colaborare are loc în contextul implementării actualelor contracte de servicii publice, aprobate prin HG nr. 1311/2021 și a procesului de pregătire a CSP pentru perioada 2022-2032.

Concomitent, ARF are o relație contractuală și cu S.C. Informatica Feroviară S.A., în calitate de prestator al serviciilor de dezvoltare a celor două soluții software, ce constituie obiectivele specifice ale proiectului.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Proiectul „Sistem integrat, bază de date unică și furnizare de informații privind sistemul de ticketing al operatorilor de transport feroviar de călători” implică dezvoltarea și implementarea a două soluții software dedicate ticketingului feroviar.

Prima dintre ele nu are impact asupra publicului, fiind o aplicație de care va beneficia Autoritatea pentru Reformă Feroviară în procesul de administrare și monitorizare a contractelor de servicii publice în transportul feroviar de călători și acordarea compensației aferente. Cea de-a doua soluție informatică presupune dezvoltarea unei platforme unice de emisie electronică de bilete la trenurile de călători în traficul intern. De această soluție vor beneficia toți cetățenii, la momentul activării ei spre utilizare publică. Acest moment este estimat pentru luna iunie 2023.

Aplicarea acestor soluții software, împreună cu celelalte proiecte ale ARF de reînnoire și de modernizare a parcului de material rulant din România, precum și cele dedicate îmbunătățirii mersului de tren, va contribui la creșterea calității transportului feroviar de călători și creșterea cotei modale a acestuia în comparație cu alte mijloace de transport, mai puțin sigure și mult mai poluante, în special cele din sectorul rutier.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice

După cum a fost menționat deja, proiectul „Sistem integrat, bază de date unică și furnizare de informații privind sistemul de ticketing al operatorilor de transport feroviar de călători” este finanțat prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020. Valoarea totală a proiectului este de **6.165.537,94 lei**, finanțarea fiind distribuită după cum urmează: **4.132.226,68 lei** - 85% contribuția Uniunii Europene, **729.216,45 lei** - 15% contribuția Guvernului României, **1.304.094,81**, cheltuieli neeligibile, inclusiv TVA.

Din punctul de vedere al resurselor umane, proiectul este implementat de Autoritatea pentru Reformă Feroviară printr-o echipă principală formată din 13 persoane și una auxiliară, formată din 6 persoane. De asemenea, există un Comitet director și o Comisie pentru analiza tehnică și verificarea rapoartelor prestatorului, membrii tuturor acestor echipe fiind desemnați prin decizia Președintelui ARF nr. 30/28.03.2022. Operatorii de transport feroviar de călători și SC Informatica Feroviară S.A. și-au distribuit resursele umane implicate în acest proiect conform propriilor algoritmi.

Din perspectiva logisticii, ARF a utilizat dotările deja existente, la care s-au adăugat achiziții conținute în planul de achiziții al proiectului, în special produse și servicii conexe activităților TIC, respectiv laptopuri, sisteme desktop, unități hardware: stații de andocare, UPS, HDD (hard disk) extern, pachete software și licență informatică instrumente de lucru, telefoane mobile. De asemenea, proiectul presupune achiziția de materiale promoționale, precum costurile asociate cu organizarea unui eveniment public la final de implementare, cu scopul promovării rezultatelor.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Durata implementării proiectului „Sistem integrat, bază de date unică și furnizare de informații privind sistemul de ticketing al operatorilor de transport feroviar de călători” este de doi ani, fiind cuprinsă între iunie 2021- iunie 2023. Cu toate acestea însă, trebuie precizat faptul că elaborarea documentației s-a făcut în perioada iulie-decembrie 2020, iar procedura de ofertare a avut loc între ianuarie - aprilie 2021.

Principalele activități din proiect sunt:

- ✓ achiziții publice necesare derulării și implementării proiectului - conform planului de achiziții al proiectului; majoritatea achizițiilor sunt din domeniul IT, după cum a fost menționat anterior;
- ✓ achiziționare sistem e-ticketing - soluția software 01 - *Colectare, asamblare și verificare date indicatori serviciu public și calculul automat al subvențiilor acordate operatorilor de transport feroviar de călători*;
- ✓ dezvoltare și implementare sistem e-ticketing - soluția software 02 - *Emitere electronică de bilete la trenurile de călători în trafic intern prin asigurarea interoperabilității sistemelor de ticketing ale OTF-C*;
- ✓ managementul proiectului - cu toate elementele ce țin de coordonarea echipei de proiect, alocarea resurselor, respectarea calendarului de implementare și relaționarea cu prestatorul de servicii și cu OTF-C;
- ✓ promovarea proiectului, care presupune activități obligatorii de comunicare și diseminare (comunicate de presă la început și la final de proiect, postări despre evoluția acestuia), dar și activități adiționale (achiziția și distribuirea de materiale promoționale - pliante, mape, pixuri, roll-up, memorii USB și organizarea unei conferințe); fiind un proiect finanțat prin POIM, toate activitățile de promovare sunt realizate în conformitate cu indicațiile din *Manualul de Identitate Vizuală pentru Instrumentele Structurale 2014-2020*.

Eficiență, eficacitate și impact:

Până la momentul actual, resursele angajate în proiect (financiare, umane și logistice) sunt cele previzionate, drept pentru care, se poate discuta despre eficiența proiectului. Cât despre eficacitatea acestuia, trebuie precizat că aceasta va putea fi cu adevărat atinsă și măsurată numai ulterior implementării celei de-a doua soluții software - *Emitere electronică de bilete la trenurile de călători în trafic intern prin asigurarea interoperabilității sistemelor de ticketing ale OTF-C*, care va avea un impact direct și benefic asupra publicului călător.

De asemenea, trebuie precizat că proiectul are impact asupra beneficiarului direct, care este Autoritatea pentru Reformă Feroviară și, prin extensie, asupra Statului Român. Totodată, rezultatele proiectului influențează în mod pozitiv activitatea operatorilor de transport feroviar de călători, în calitatea lor de clienți finali ai celor două soluții software utilizate. Beneficiarii indirecti ai proiectului sunt călătorii.

Pentru călători, rezultatele proiectului vor presupune simplificarea și diversificarea metodelor de ticketing, sporind în acest mod atractivitatea transportului feroviar. Astfel, ulterior proiectului, călătorii vor:

- ✓ cumpăra o legitimație de călătorie pentru întreaga călătorie, ce conține bilete pentru fiecare tren din rută, indiferent de operatorul de transport feroviar de călători, de la un singur post de vânzare (casă/automat de bilete);
- ✓ beneficia de cea mai bună ofertă rută - preț, indiferent de operatorul de transport;
- ✓ obține o legitimație de călătorie cu același tip de informație tipărit pe fiecare bilet al fiecărui tren;
- ✓ avea rezervare pentru trenurile componente ale rutei alese;
- ✓ economisi timp și vor face o singură plată în monedar sau electronic.

Din perspectiva ARF, beneficiile proiectului sunt:

- ✓ asigurarea calcului corect și complet automatizat al subvențiilor acordate operatorilor de transport feroviar de călători (OTF-C), reprezentând compensația aferentă obligației de serviciu public în transportul feroviar de călători;
- ✓ analiza utilizării trenurilor, fluxurilor de călători, astfel încât să se stabilească obligația de serviciu public optimă, care să contribuie la asigurarea mobilității resurselor umane și creșterea utilizării infrastructurii feroviare;
- ✓ posibilitatea verificării datelor transmise de OTF-C, declarate în prezent pe proprie răspundere de reprezentanții legali ai acestora.

Pentru Statul Român, proiectul contribuie la:

- ✓ controlul strict asupra subvenției acordate pentru transportul public de călători pe calea ferată;
- ✓ eliminarea cheltuielilor indirecte suplimentare prin evitarea contestațiilor și litigiilor din partea OTF, precum și evitarea aplicării unor sancțiuni financiare din partea Consiliului Concurenței, a Uniunii Europene sau altor instituții abilitate în acest sens.

Pentru operatorii de transport feroviar de călători, printre beneficiile proiectului se numără:

- ✓ gestiune electronică sigură și completă;
- ✓ furnizarea corectă, completă și automată a datelor necesare pentru calcularea subvențiilor acordate pentru serviciul public;
- ✓ economii la cheltuielile pe resursele proprii utilizate (casieri/ infrastructură/ utilități).

Lecții învățate:

Implementarea proiectului în intervalul iunie 2021 - septembrie 2022 a presupus o serie de provocări, mai ales de ordin tehnic. Având în vedere varietatea sistemelor de ticketing utilizate de cei șase operatori de transport feroviar de călători, au existat dificultăți în asigurarea interoperabilității și a importului de date în baza de date a ARF.

Cu toate acestea însă, experții prestatorului, împreună cu reprezentanții OTF-C au efectuat operațiunile necesare pentru popularea bazei de date cu informațiile necesare ARF pentru obținerea de rapoarte clare, concludente și utile pentru stabilirea și verificarea alocărilor bugetare pentru compensația de serviciu public.

Rezultate:

Proiectul „Sistem integrat, bază de date unică și furnizare de informații privind sistemul de ticketing al operatorilor de transport feroviar de călători” va aduce

beneficii unor diverse categorii de părți interesate - de la autoritățile publice (ARF, MTI) responsabile pentru administrarea fondurilor alocate compensației de serviciu public în transportul feroviar de călători, până la operatori și publicul călător.

Rezultatele proiectului pot fi rezumate după cum urmează:

- ✓ creșterea mobilității pe rețeaua feroviară a României și eficientizarea, comercializarea și competitivizarea transportului feroviar, ulterior finalizării proiectului și implementării sistemului integrat de ticketing în România; datorită simplificării și multiplicării modalităților de achiziție a biletelor, se preconizează intensitatea utilizării rețelei feroviare, respectiv creșterea traficului de călători;
- ✓ constituirea bazei de date va asigura posibilitatea de verificare din partea ARF, a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, precum și a altor entități abilitate, a tuturor informațiilor privind elementele pe care le conțin legitimațiile de călătorie (bilete/ abonamente): stația de expediere, ruta, distanța kilometrică, stația de destinație, prețul, reduceri aplicate etc;
- ✓ disponibilitatea în orice moment a unor date de încredere cu privire la transportul feroviar de călători pe fiecare secțiune a rețelei naționale de transport feroviar va permite o mai bună planificare și prioritizare a investițiilor pentru modernizarea/ extinderea rețelei, precum și pentru întreținerea acesteia, dar și a mersului de tren;
- ✓ cheltuielile publice cu asigurarea serviciului public de transport feroviar de călători vor fi mai eficiente, datorită realizării calculului corect și complet în mod automatizat al subvențiilor acordate operatorilor de transport public de călători pentru prestațiile de transport, reprezentând compensația aferentă obligației de serviciu public, astfel încât să nu existe posibilitatea unor pierderi înregistrate de statul român și să se evite contestațiile și litigiile din partea OTF-C;
- ✓ proiectul asigură necesitatea ca operatorii să vândă bilete electronice, iar vânzările analitice să fie transmise în format electronic către baza de date comună; astfel, se urmăresc condiții egale și nediscriminatorii pentru distribuția de bilete pentru toți operatorii de transport.

Linkuri:

- ✓ [https://arf.gov.ro/web/lansarea-proiectului-sistem-integrat-de-ticketing/comunicat de presă, 14 iunie 2021; preluat în mass-media:](https://arf.gov.ro/web/lansarea-proiectului-sistem-integrat-de-ticketing/comunicat-de-presă,14-iunie-2021;preluat-în-mass-media)
  - https://adevarul.ro/economie/stiri-economice/contractul-finantare-e-ticketing-semnat-calatorii-vor-putea-recurge-transportatori-diferiti-baza-unui-bilet-1_60c769645163ec427115c04f/index.html
  - <https://economedia.ro/proiect-de-e-ticketing-pe-sine-pasagerii-vor-putea-schimba-mai-multe-trenuri-cu-aceiasi-bilet.html#.YMhQJKgzaUk>
  - <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/romanii-vor-putea-merge-cu-operatori-feroviari-diferiti-pe-baza-aceluiasi-bilet.html>
  - <https://www.agerpres.ro/economic-intern/2021/06/14/arf-a-incheiat-contractul-pentru-e-ticketing-calatorii-vor-putea-recurge-la-transportatori-diferiti-in-baza-unui-bilet--730880>

- https://www.economica.net/arf-a-incheiat-contractul-pentru-e-ticketing-calatorii-vor-putea-recurge-la-transportatori-diferiti-in-baza-unui-bilet_516742.html
- <https://www.ziarelive.ro/stiri/arf-a-incheiat-contractul-pentru-e-ticketing-calatorii-vor-putea-recurge-la-transportatori-diferiti-in-baza-unui-bilet.html>
- <https://www.ziuacargo.ro/stiri/arf-contractul-de-finantare-pentru-e-ticketing-semnat-186192.html/>
- <https://clubferoviar.ro/arf-va-pune-in-functiune-sistemul-integrat-peste-doi-ani-cu-sapte-ani-intarziere-la-dolce-vita-pentru-operatori-se-incheie/>
- <http://www.aifr.ro/?p=17409>
- ✓ <https://arf.gov.ro/web/aprobarea-raportului-2-in-cadrul-proiectului-de-ticketing/> - postare site, 23.02.2022
- ✓ <https://arf.gov.ro/web/aprobarea-raportului-nr-3-in-proiectul-de-ticketing/> - postare site, 08.04.2022, preluată de <https://clubferoviar.ro/informatica-feroviara-instruieste-personalul-arf-pentru-folosirea-sistemului-de-ticketing/>
- ✓ <https://arf.gov.ro/web/aprobarea-raportului-nr-4-in-cadrul-proiectului-sistem-integrat-baza-de-date-unica-si-furnizare-de-informatii-privind-sistemul-de-ticketing-al-operatorilor-de-transport-feroviar-de-calator/> - postare site 29.06.2022, preluată de <https://clubferoviar.ro/arf-mai-aproape/>
- ✓ <https://arf.gov.ro/web/constituirea-grupului-de-lucru-pentru-modificarea-si-completarea-legislatiei-aplicate-in-transportul-feroviar-public-de-calatori-cu-privire-la-ticketing/> - postare site, 04.08.2022

Consiliul Județean Cluj
Modernizare și reformare, prin digitalizare.
Emiterea de către Consiliul Județean Cluj, în premieră națională,
a certificatelor de urbanism în format digital

Instituția:

Consiliul Județean Cluj

Numele Bunei Practici:

Modernizare și reformare, prin digitalizare. Emiterea de către Consiliul Județean Cluj, în premieră națională, a certificatelor de urbanism în format digital

Persoane de contact:

Ciprian-Alin Iuga, șef serviciu relații publice

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Una dintre principalele nemulțumiri ale cetățenilor, în relația cu administrația publică, o reprezintă ”birocrăția”, mai exact procedurile administrative extrem de complicate și de greoaie pe care sunt nevoiți să le parcurgă în încercarea de a obține diverse acte administrative, autorizații, aprobări etc.

În același timp, cetățenii se plâng de lipsa de reacție, de implicare și empatie a autorităților, inclusiv de refuzul acestora de a se adapta vremurilor pe care le trăim și evoluțiilor tehnologice, prin preluarea modelelor și practicilor care funcționează deja cu succes în sectorul privat.

Or, această nevoie și dorință a cetățenilor de a-și rezolva problemele în timp util, de la distanță, fără a mai interacționa fizic cu funcționarii din instituții, a devenit mult mai pregnantă în ultimii ani când pandemia de COVID-19 a determinat sau favorizat digitalizarea multor activități și derularea cu succes a acestora de la distanță, în special în sectorul privat.

În acest context, un domeniu în care cetățenii apelează frecvent la administrația publică, legat de probleme pe care le apreciază ca fiind extrem de importante, este cel al urbanismului. Mai exact, cetățenii care intenționează să construiască un imobil, să cumpere sau să vândă un teren sau doar să cunoască regimul juridic al acestuia, respectiv ce anume pot construi pe el, se plâng de faptul că obținerea certificatului de urbanism sau a autorizației de construire e o procedură extrem de complicată, care durează foarte mult și necesită atât resurse de timp, cât și de bani pe care le presupun deplasarea la diferite instituții și completarea a numeroase formulare.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

În acest context, dorința Consiliului Județean Cluj a fost de a veni în sprijinul cetățenilor care solicită certificate de urbanism, simplificând cât de mult posibil această procedură și reducând termenele de procesare a documentației și de eliberare a certificatului prin digitalizarea întregului proces, atât de depunere a actelor, cât de eliberare a certificatului solicitat.

Obiectivul stabilit și anunțat public de forul administrativ clujean a fost nu doar de a respecta termenul legal de emitere a acestor acte, de 15 zile lucrătoare, care, din păcate, foarte rar se reușește a fi respectat de instituțiile de profil din țară, ci de a reduce termenul de emitere la doar 10 zile lucrătoare.

Or, rezultatele obținute până în prezent, după circa 4 luni și jumătate de implementare, sunt extrem de îmbucurătoare: dincolo de atingerea obiectivului, peste 61,5% din certificatele de urbanism emise de Consiliul Județean Cluj în format digital au fost eliberate în mai puțin de 10 zile calendaristice, nu lucrătoare, cum era obiectivul stabilit inițial.

Parteneriate

Principalul partener în implementarea acestei inițiative și care a avut o contribuție semnificativă a fost Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, respectiv Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Cluj care, în cadrul unui proiect pilot la nivel național, au acceptat încheierea unui protocol și au permis Consiliului Județean Cluj, mai exact specialiștilor din cadrul Direcției de Urbanism și Amenajarea teritoriului, conectarea la bazele de date pe care le dețin. O contribuție importantă în reușita proiectului au avut-o, desigur, și societatea care a furnizat soluția pentru semnătura electronică și banca prin intermediul căreia se efectuează plățile.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Pentru reușita acestei inițiative extrem de curajoase și inovatoare, cetățenii au un rol esențial, aceștia fiind considerați de Consiliul Județean Cluj nu doar drept principali beneficiari ai proiectului, ci parteneri în implementarea acestuia.

În acest sens, eforturile instituției s-au canalizat, și se îndreaptă și în prezent, spre mediatizarea acestei imense oportunități oferite clujenilor, astfel încât un număr cât mai mare dintre cei care au nevoie de acte de urbanism să recurgă la această posibilitate de a le solicita și obține online, extrem de simplu, rapid și cu semnificative economii de timp și bani. Desigur, un rol foarte important l-au avut și funcționarii care au făcut efortul de a se adapta rapid și de a deprinde modul de utilizare în condiții optime a aplicației informatice specializate.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune și practice

Resursele umane utilizate au fost preponderent conducerea și funcționarii Consiliului Județean Cluj, implicați în implementarea proiectului european "Județul Cluj - Smart Territory", finanțat prin Programul Operațional Capacitate

Administrativă 2014 - 2022. Însă, în mod evident, nu se poate vorbi despre un cost efectiv legat de resursa umană câtă vreme aceasta a derulat aceste activități în mod firesc, ca parte a programului curent de lucru.

Chiar dacă valoarea totală a finanțării a fost de circa 3,9 milioane de lei, suma efectiv utilizată pentru activitățile și rezultatele prezentate în aplicație a fost de cca. 600.000 de lei, aceasta acoperind și costurile presupuse de atingerea altor obiective ale proiectului. Desigur, pentru reușita acestuia au fost folosite resursele logistice aparținând Consiliului Județean Cluj.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Marti, 17 mai 2022, Consiliul Județean Cluj a lansat platforma web: <https://public.cluj.archi>, dedicată emiterii, în format digital, a certificatelor de urbanism (CU). În acest fel, forul administrativ clujean a devenit primul și, în același timp, singurul consiliu din țară care emite certificate de urbanism digitale, perfect valide din punct de vedere juridic, nu doar de informare.

The infographic is a promotional graphic for the digitalization of urban planning certificates. It features a blue and white color scheme. At the top right is the logo of the Cluj County Council (CONSILIUL JUDEȚEAN CLUJ). The main title asks 'Cum se eliberează un CERTIFICAT DE URBANISM din Ghișeul Unic?' and states 'Totul digitalizat și online!'. Below this, three yellow circular icons illustrate the process: 1. 'completăm formularele' (we complete the forms), 2. 'achităm costurile' (we pay the costs), and 3. 'semnăm digital și depunem' (we sign digitally and submit). At the bottom left is the 'GHIȘEUL UNIC' logo with the tagline 'Ghișeul tău digitalizat, unde rezolvi totul online, fără bătăi de cap și risipă de hârtie.' At the bottom right, it says 'Intră acum în contul tău din Ghișeul Unic: public.cluj.archi' with a small icon of a person at a computer.

Consiliul Județean Cluj a realizat această premieră în cadrul unui proiect pilot, primul și unicul de acest fel la nivel național, prin care a digitalizat un domeniu extrem de important din administrația publică: urbanismul. Într-o primă etapă a proiectului, prin interoperabilitatea bazelor de date ale Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, cetățenii au putut aplica online pentru obținerea unui certificat de urbanism digital, cu valabilitate juridică.

Ulterior, în cea de-a doua etapă, proiectul a fost extins și pentru autorizațiile de construire, astfel încât solicitantul să poată obține întreaga documentație, inclusiv avizele necesare, în cel mult 30 de zile, un termen mult mai redus comparativ cu termenul de circa 90 de zile înregistrat la momentul lansării proiectului.

Practic, intenția Consiliului Județean Cluj a fost aceea de a revoluționa, efectiv, interacțiunea administrație publică-cetățean, oferindu-le cetățenilor posibilitatea de a-și rezolva problema într-un singur loc, cu maximă rapiditate și eficiență. Implementarea, în premieră națională, a acestei soluții digitale „Gișeu unic”, parte a proiectului european „Județul Cluj - Smart Territory” derulat de Consiliul Județean, a devenit posibilă ca urmare a încheierii unui protocol de cooperare cu Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară. Astfel, printr-un simplu click, aplicația informatică „Gișeu unic” interoghează, în timp real, baza de date a A.N.C.P.I., fără a fi nevoie din partea solicitantului de alte documente, emailuri sau deplasări fizice la sediul instituției.

Orice parcelă din județ, indiferent unde este situată, este identificată pe baza numărului cadastral, iar experții Direcției de Urbanism a Consiliului Județean stabilesc regimul juridic al acesteia și cuprind toate datele într-un certificat de urbanism pe solicitantul îl va primi online. În baza protocolului încheiat cu ANCP-UL, Consiliul Județean are acces în timp real la orice modificare/operațiune care vizează numărul cadastral respectiv. Se impune a fi menționat faptul că cererea o poate trimite oricine, fie arhitectul, fie cetățeanul interesat, aceștia putând, cu o semnătură simplă digitală pe care o pot achiziționa cu doar un leu, să semneze online cererea care devine, astfel, valabilă. Singurul lucru de care solicitantul are nevoie este conexiunea la Internet și un card bancar ca să poată plăti taxa pentru emiterea certificatului.

În ceea ce privește termenul de emitere, obiectivul Consiliului Județean a fost ca acesta să nu depășească 10 zile lucrătoare, față de cele 15 zile prevăzute de lege. În acest context, după ce a reușit să proceseze în doar 8 zile întreaga documentație, Consiliul Județean Cluj a eliberat joi, 26 mai 2022, în format digital, primul certificat de urbanism din România emis în integralitate în sistem online și valid din punct de vedere juridic. Acesta a vizat un teren intravilan de 1.005 mp din localitatea Reditu, comuna Aiton.

Ulterior, pe parcursul a circa patru luni și jumătate de implementare a proiectului, forul administrativ clujean a emis alte 142 de certificate, 88 dintre acestea fiind emise în mai puțin de 10 zile calendaristice, nu lucrătoare!

În ceea ce privește localitățile pentru care s-au solicitat cele mai multe certificate de urbanism, acestea sunt comunele Ciurila, Călățele, Aiton și Beliș, situate fie în zona periurbană a municipiului Cluj-Napoca, fie în zone cu un potențial turistic ridicat din județul Cluj.

Crearea de către Consiliul Județean Cluj a acestei oportunități pentru cetățeni, de a obține certificate de urbanism în format digital, este cu atât mai relevantă și utilă cu cât domeniul construcțiilor a cunoscut o creștere constantă în ultimii ani. Astfel, în primele trei trimestre ale anului 2022 forul administrativ județean a emis cu circa 32% mai multe certificate de urbanism comparativ cu aceeași perioadă a anului 2018, aspect explicabil inclusiv prin accentuarea migrației din mediul urban înspre cel rural, favorizată inclusiv de contextul pandemic.

Un aspect important pe care l-a rezolvat această platformă, și care se impune a fi menționat, e acela că, spre deosebire de alte instituții care și-au propus să emită certificate de urbanism în format digital, prin metoda extragerii brute a datelor existente în Planurile Urbanistice Generale ale localităților, Consiliul Județean Cluj emite acest tip de document urbanistic valid din punct de vedere juridic, nu doar în scop de informare. Acest aspect este legitimat inclusiv prin asumare electronică, solicitantii având posibilitatea să își achiziționeze semnătură digitală direct din aplicație.

Ulterior, pentru a da o și mai mare utilitate certificatelor de urbanism emise integral în format digital, Consiliul Județean Cluj a pus la dispoziția tuturor persoanelor interesate, începând din luna iulie a.c., posibilitatea de a obține tot online autorizația de construire. Termenul de eliberare pentru acestea este tot de 10 zile lucrătoare.

Extrem de important, aplicația <https://public.cluj.archi> contribuie la creșterea gradului de transparență, permițând cetățenilor să monitorizeze în permanență stadiul cererilor depuse.

Eficiență, eficacitate și impact:

Ceea ce și-a propus Consiliul Județean Cluj prin intermediul acestei inițiative a fost să realizeze o veritabilă revoluție administrativă prin digitalizarea administrației publice locale.

Schimbând din temelii modul de interacțiune din relația cetățean - administrație, după peste 30 de ani în care doar s-a discutat în România despre acest subiect, Consiliul Județean Cluj a devenit prima administrație publică locală care a digitalizat efectiv întreg fluxul de la certificat de urbanism la autorizație de construire, în interesul cetățeanului.

Acest obiectiv, extrem de ambițios, a fost atins în totalitate dar, mai ales, folosind resurse financiare limitate. Marele merit al reușitei nu este legat de faptul că în acest scop s-au folosit fonduri europene, ci de faptul că, raportat la costuri, rezultatele sunt cu adevărat semnificative.

În plus, impactul acestei reușite a fost unul major, Consiliul Județean Cluj reușind un lucru ce părea aproape imposibil: simplificarea la maxim a procedurilor și digitalizarea unui domeniu extrem de relevant pentru cetățeni cum este cel al

urbanismului. Consiliul Județean Cluj a reușit, astfel, să facă un pas istoric înainte în evoluția administrației publice din România. Cu costuri proprii relativ reduse, dar multă implicare și inițiativă, acesta a demonstrat că și în administrația publică locală se poate, dacă se dorește cu adevărat. Practic, instituția a preluat inițiativa și a asumat majoritatea demersurilor, cetățenii nemaifiind aceia care, tradițional, erau plimbați pe drumuri, documentele fiind singurele care, în prezent, sunt ”plimbate” în format electronic.

Totodată, numeroasele beneficii oferite celor care au optat pentru obținerea online a acestor acte urbanistice i-au determinat să-și schimbe radical, în bine, opinia despre instituție și despre administrația publică, în general.

Lecții învățate:

Una dintre cele mai importante lecții se referă la faptul că nu doar ministerelor și autorităților administrației publice centrale le revine rolul de a reforma și moderniza administrația publică, apropiind-o de cetățean, ci și autoritățile publice locale au posibilitatea de a face acest lucru dacă dau dovadă de inițiativă și implicare. Astfel, un pas extrem de important în digitalizarea unui domeniu important al administrației publice și de mare interes pentru cetățeni a fost făcut la Cluj. Desigur, acesta este extrem de ușor de preluat și de alte instituții omoloage din țară, acestea având posibilitatea de a replica inițiativa la nivel național, cu costuri reduse.

O altă lecție extrem de importantă se referă la faptul că instituțiile trebuie să rămână în permanență conectate la publicul-țintă, beneficiarii serviciilor oferite, cetățenii. A răspunde nevoilor acestora de a avea un acces mult mai facil, simplificat, rapid, cu costuri reduse, la servicii de calitate, s-a dovedit a fi extrem de benefic și pentru cetățeni, dar și pentru instituție. Instituțiile nu trebuie să uite faptul că nu pot exista separat de beneficiarii serviciilor pe care le oferă și de solicitările sau opțiunile acestora, ignorând nevoile concrete, specifice vremurilor pe care le trăim, și evoluțiile tehnologice. Or, exact asta a încercat să facă instituția Consiliului Județean migrând un domeniu întreg de activitate în spațiul digital, să răspundă unei preferințe tot mai des enunțate de numeroși cetățeni. Totodată, instituția a răspuns favorabil, în acest fel, inclusiv unei nevoi suplimentare a beneficiarilor, specifice contextului pandemic, de reducere a interacțiunii cetățean-funcționar.

Nu în ultimul rând, fiind cu un pas înaintea altor entități, inclusiv private, Consiliul Județean a dovedit că este o entitate vie și adaptabilă, care poate implementa un management de calitate, modern și reformator, contrazicându-i pe cei care consideră că acesta este exclusiv apanajul sectorului privat sau, eventual, sectorului terțiar/nonguvernamental.

Rezultate:

Începând din data de 17 mai a.c. și până în data de 11 octombrie, Consiliul Județean Cluj a emis deja, în premieră absolută pentru administrația publică din România, 143 de certificate de urbanism digitale, perfect valabile și valide din punct de vedere juridic, ce pot fi folosite nu doar în scop de informare, ci în relația cu orice instituție sau autoritate publică din țară, având exact aceeași forță juridică pe care o au cele emise în format clasic, pe suport de hârtie.

Dintre acestea, nu mai puțin de 88 de certificate au fost emise în mai puțin de 10 zile calendaristice, ceea ce reprezintă o performanță administrativă remarcabilă. Desigur, feedback-ul primit din partea cetățenilor a demonstrat că rezultatele proiectului se referă și la îmbunătățirea relației Consiliului Județean cu cetățenii și la consolidarea capitalului de încredere de care instituția se bucură.

Linkuri:

- ✓ <https://cjcluj.ro/30115-2/>
- ✓ <https://cjcluj.ro/primul-cu-digital-smart-cu-valoare-juridica-totala-a-fost-semnat/>
- ✓ <https://cjcluj.ro/31529-2/>
- ✓ <https://cjcluj.ro/incurajam-cetatenii-sa-depuna-online-cererile-pentru-emiterea-autorizatiilor-de-construire-in-format-digital/>
- ✓ <https://cjcluj.ro/numarul-autorizatiilor-de-construire-si-al-certificatelor-de-urbanism-emise-de-consiliul-judetean-in-continua-crestere/>
- ✓ <https://www.antena3.ro/emisiuni/romania-inteligenta/oras-romania-locuitori-pot-obtine-autorizatii-constructii-certificate-urbanism-online-650621.html>

Pilonul III

Educație pentru noua generație

PREZENTAREA CAZURILOR DE BUNĂ PRACTICĂ¹

Pilonul 3

Educație pentru noua generație

Educația este activitatea care are ca scop pregătirea oamenilor pentru a deveni membri activi ai vieții sociale. Cuvântul educație derivă din substantivul „educatio”, care înseamnă creștere, hrănire, cultivare¹.

Filosoful german Immanuel Kant spunea că educația are rolul de a contribui la valorificarea naturii umane în folosul societății: „este plăcut să ne gândim că natura omenească va fi mai bine dezvoltată prin educație și că se poate ajunge a i se da o formă care să-i convină cu deosebire. Aceasta ne descoperă perspectiva fericirii viitoare a neamului omenesc”.

Rolul educației trebuie să fie acela de a dezvolta aptitudini și abilități, repere etice, morale și de a transmite un set de cunoștințe practice bazate pe fundamente teoretice solide. În prezent, sistemul de educație românesc este bazat mai mult pe instruire teoretică și mai puțin pe aplicabilitate practică, iar latura educativă este puțin luată în considerare. Aceasta latură trebuie să fie prioritară, mai ales în condițiile tehnologice actuale, în care instruirea se poate face și în afara școlii, prin intermediul informațiilor „free” și a tehnicilor „open source”.

În același timp, pentru a răspunde provocărilor sociale actuale, sistemul educativ trebuie să fie pregătit să țină cont de nevoile individuale de instruire ale copiilor și tinerilor. Educația trebuie să se îndrepte spre direcțiile lor de interes și să dezvolte capacitățile cognitive, emoționale și abilitățile naturale ale acestora, luând în considerare, totodată, nevoile actuale și de perspectivă ale pieței forței de muncă.

---

¹ În ghid sunt prezentate toate bunele practici înscrise în competiție.

Instituția Prefectului - județul Timiș
*Dezvoltarea capacității de implicare civică a comunităților rome
în mediul rural*

Instituția:

Instituția Prefectului - județul Timiș

Numele Bunei Practici:

Dezvoltarea capacității de implicare civică a comunităților rome în mediul rural

Persoană de contact:

Mihaela Boran, Șef Serviciu, Serviciul Afaceri Europene, Relații Internaționale și Coordonare Instituțională

***Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la
nevoile beneficiarilor:***

De fiecare dintre noi depinde modul în care ne raportăm la mediul în care trăim și la schimbările de care avem nevoie pentru a ne îmbunătăți viața. Incluziunea socială este esențială pentru a crea o societate cât mai echitabilă, care să corespundă valorilor europene.

De cele mai multe ori, din păcate, se propagă din generație în generație aceeași atitudine, uneori chiar de respingere față de inițiative, de implicare și față de schimbare. Orice schimbare nu este ușoară și implică mult efort și dedicare. Dar fără schimbare nu poate exista progres.

Lipsa accesului la utilități, accesul redus la educație, accesul redus pe piața forței de muncă, lipsa implicării civice, locuirea în gospodării improprii sunt câteva dintre aspectele regăsite în comunitățile defavorizate de cetățeni români aparținând minorității rome din județul Timiș.

Pentru a îmbunătăți condițiile de viață ale cetățenilor din aceste comunități trebuie să îi determinăm să își schimbe perspectivele față de rolul pe care trebuie să îl aibă în societate, de modul în care trebuie să se comporte și să se implice în rezolvarea problemelor cu care se confruntă. Schimbarea mentalităților și o mai bună implicare civică sunt esențiale.

Din păcate, de cele mai multe ori, proiectele cu finanțare europeană odată finalizate nu mai sunt continuate cu alte inițiative care să determine rezultate în viitor, care să ducă la schimbări de durată în comunități.

Orice schimbare produsă trebuie să implice întreaga comunitate, comunitate care trebuie apoi să mențină schimbarea. Asociația Centrul de Resurse pentru Regenerare Urbană, în colaborare cu Instituția Prefectului - Județul Timiș, a inițiat un program care a presupus dezvoltarea capacității de implicare civică a comunităților rome din mediul rural.

Suținerea comunitară este vitală pentru procesul de dezvoltare comunitară, fiind necesară o abordare integrată în procesul de implicare civică care să implice și autoritățile locale. Acestea trebuie să se implice în cunoașterea și rezolvarea problemelor cu care se confruntă comunitatea, precum și în menținerea permanentă a dialogului cu membrii comunității.

Inițiat în iulie 2021, programul se derulează pe o perioadă de doi ani, urmând ca rezultatele obținute să fie evaluate în luna iulie 2023.

În cadrul programului se va pune accentul pe atragerea de resurse care să asigure sustenabilitatea acestuia, din diverse finanțări nerambursabile, prin intermediul proiectelor care vor aborda diferite aspecte ale programului.

Până în prezent, asigurarea resurselor necesare implementării programului s-a realizat astfel:

- Pe secțiunea de educație a tinerilor s-a implementat proiectul Erasmus+ *Combatem bullyingul promovând toleranța*;
- Pe secțiunea de educație civică comunitară se implementează proiectul *Dezvoltarea capacității civice a comunităților rurale prin capacitatea comunităților de romi din mediul rural*.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Programul își propune, ca obiectiv principal, dezvoltarea capacității de implicare civică a comunităților de cetățeni români aparținând minorității rome, crescând astfel capacitatea acestora de a se implica în propriul proces de integrare socială.

Obiectivele operaționale ale acestei inițiative sunt:

1. Dezvoltarea capacității de implicare civică pentru 8 comunități rome din județul Timiș într-o perioadă de 24 de luni;
2. Dezvoltarea capacității instituționale de la nivel local pentru susținerea politicilor publice de integrare socială a cetățenilor români aparținând minorității rome din județul Timiș în 8 unități administrativ-teritoriale, într-o perioadă de 24 de luni.

Parteneriate:

De-a lungul timpului, Instituția Prefectului - Județul Timiș a dezvoltat parteneriate cu diverse organizații neguvernamentale în vederea satisfacerii unor interese generale și realizarea unor obiective importante pentru instituție și pentru comunitate.

În ultimii 10 ani, prin intermediul proiectelor Asociației Centrul de Resurse pentru Regenerare Urbană au fost dezvoltate solide relații de colaborare cu comunitățile de romi din județul Timiș.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Un accent deosebit se pune pe implicarea comunității, prin implicarea voluntarilor din comunități în activitățile proiectului, asigurându-se astfel participarea activă a membrilor comunității.

Voluntarii vor beneficia de programe de instruire ei devenind promotori ai proiectului și asigurând în același timp sustenabilitatea rezultatelor obținute astfel încât să existe continuitate chiar și după finalizarea proiectului.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

În cadrul proiectului, Instituția Prefectului Județul Timiș pune la dispoziție resursele umane și materiale existente în cadrul Biroului de menținere a relației cu minoritățile naționale. În cadrul acestei structuri își desfășoară activitatea expertul pentru minoritatea romă care beneficiază de resursele instituției: calculator, conexiune la Internet, autoturism, carburant, birotică.

Partenerul, Asociația Centrul de Resurse pentru Regenerare Urbană, a adus în program carburant, autoturism, o echipă formată din două persoane, două laptop-uri, birotică.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Programul a fost inițiat în luna iulie 2021 și va fi evaluat în luna iulie 2023. În această perioadă partenerii își vor pune în comun resursele, vor identifica și vor aduce în program resurse noi care vor dezvolta capacitatea programului de atingere a obiectivelor stabilite.

Pentru asigurarea coerenței implementării programului activitatea acestuia a fost structurată în mai multe activități:

1. MANAGEMENTUL PROIECTULUI

Rolul acestei activități este de a asigura infrastructura de implementare și monitorizare a activităților proiectelor. În cadrul acestei activități se vor achiziționa materialele și serviciile necesare implementării proiectului, se va efectua monitorizarea în timp real a progresului înregistrat în implementarea programului pentru identificarea la timp a eventualelor disfuncționalități ale acestuia. Monitorizarea progresului se va realiza prin intermediul întâlnirilor periodice cu echipa de implementare.

Activitatea se implementează pe toată perioada proiectului și va genera următoarele rezultate:

- ✓ Formarea echipei de proiect - o echipă din profesioniști cu expertiză în domeniile abordate de proiect. Formată din voluntari care au ocupat posturile de manager de proiect, asistent de proiect, responsabil comunicare, echipa de management a programului a trecut în prima lună de proiect printr-un proces de instruire, internalizându-și valorile proiectului.
- ✓ Achiziționarea serviciilor și a bunurilor necesare programului se va face din resursele financiare ale proiectelor ce se vor implementa în cadrul acestui program de către o echipă specializată în achiziții publice.
- ✓ Monitorizarea stadiului implementării proiectului se va face de către Echipa de management pe baza graficului GANTT (actualizat în funcție de provocările apărute) corelat cu informațiile transmise de echipa de implementare în cadrul ședințelor periodice de lucru.

2. ANIMARE COMUNITARĂ

Activitatea are rolul de animare a membrilor comunității în direcția accesării activităților proiectului. În cadrul programului au fost intensificate activitățile de facilitare comunitară, fiind deseori preferat ca aceste activități să fie implementate de voluntarii din comunitate instruiți anterior de echipa de proiect.

În cadrul acestei activități se derulează activități de motivare a participării la program a grupului țintă punându-se accent pe importanța și avantajele personale și comunitare ale implicării civice.

Bazate pe o informare coerentă, activitățile de animare s-au adresat unui număr de 800 de membri ai comunităților defavorizate, 25 de cadre didactice din școlile din localitățile vizate de proiect și reprezentanților a 8 primării din județul Timiș

(Chevereșu Mare, Checea, Pesac, Periam, Satchinez, Saravale, Sânpetru Mare, Măguri) localități pe raza cărora se află comunități importante de cetățeni români aparținând minorității rome.

În contextul restricțiilor impuse de pandemia de Covid 19 facilitatorii comunitari au implementat activitățile de animare comunitară care au presupus întâlniri față în față (online nefiind posibil ținând cont de nivelul economic al acestei secțiuni de grup țintă) concentrate pe fiecare gospodărie în parte, cu participarea strict a membrilor din acea gospodărie.

Sesiunile de instruire a reprezentanților instituțiilor publice (primărie și unitate de învățământ) s-au realizat în spații puse la dispoziție de către acestea și au avut ca rol conștientizarea importanței sprijinirii inițiativei civice a comunității.

Implementată în perioada august - februarie 2022, activitatea a generat ca rezultat 800 de persoane aparținând grupurilor vulnerabile doritoare să se implice în program, un număr de 24 de reprezentanți ai instituțiilor publice mobilizați în direcția participării în activitățile programului și 25 de cadre didactice care vor participa la cursul de educație interculturală organizat în cadrul programului.

3. EDUCARE COMUNITARĂ

Activitatea are ca rol completarea cunoștințelor legate de modalitățile de implicare civică în dezvoltarea întregii comunități. Este în curs de implementare urmând a se finaliza în luna decembrie a acestui an. S-au implementat deja: opt sesiuni de informare/instruire a 24 de reprezentanți ai primăriilor, 24 de sesiuni de instruire pentru 200 de elevi din școlile vizate de proiect și 8 sesiuni de instruire a comunității rome din localitățile vizate de proiect.

Printr-o abordare integrată, în cadrul acestei activități se derulează activități de educare informală pentru membrii comunităților defavorizate, elevii din instituțiile de învățământ din localitățile vizate de proiect și pentru reprezentanții instituțiilor publice locale.

Sesiunile de instruire a reprezentanților primăriilor au cuprins elemente de inițiere în accesarea și gestionarea finanțărilor nerambursabile fiind evidențiate avantajele unui parteneriat cu comunitatea care să stea la baza oricăror proiecte de acest gen, garantând accesarea finanțărilor pe baza nevoilor reale ale comunității. Se va mai implementa o nouă sesiune de instruire a reprezentanților primăriilor, tema aleasă fiind cea a importanței sprijinirii inițiativei civice locale în dezvoltarea comunitară.

În cadrul acestei activități a fost inițiat un program de educație interculturală pentru 24 de cadre didactice din unitățile de învățământ vizate de proiect. Programul este în derulare și se va încheia în luna decembrie a anului curent.

Ca parte a abordării integrate promovate în cadrul proiectului, s-au implementat activități informale de educare a tinerilor în spirit civic. Prin campaniile: *Lecția de civică - Reprezentare și guvernare, Acces egal la educație și Combatem bullying-ul*, dezvoltăm capacitatea de implicare civică a tinerei generații.

4. Dezvoltare comunitară

În cadrul acestei activități se va iniția colaborarea propriu-zisă cu comunitatea care a fost implicată în cadrul activităților anterioare. Activitatea se implementează în perioada septembrie 2022 - iulie 2023.

Comunitățile vor iniția acest demers prin desemnarea unui reprezentant comunitar care va asista echipa de implementarea programului în organizarea sesiunilor de consultare comunitară și va mobiliza comunitatea în activitățile de colaborare cu autoritățile.

Până la finalizarea acestei activități previzionăm următoarele rezultate:

- ✓ 8 reprezentanți comunitari;
- ✓ 8 structuri de reprezentare comunitară;
- ✓ Minim cinci proiecte bazate pe nevoile comunității, dezvoltate cu comunitatea și depuse spre finanțare de către comunitate.

Eficiență, eficacitate și impact:

Prin program s-a avut în vedere instruirea membrilor din comunitățile defavorizate de romi din județul Timiș, astfel încât aceștia să poată contribui la dezvoltarea capacității de implicare civică în rândul comunității din care provin. Astfel, programul va avea impact la nivelul întregii comunități și va avea susținere și în viitor.

Până în prezent, în cadrul programului, au fost atrase peste 800 de persoane aparținând atât grupurilor vulnerabile, dar și reprezentanți ai autorităților publice locale.

De asemenea, urmare a procesului de animare comunitară, comunitățile vizate de proiect și-au desemnat reprezentanți comunitari, persoane care în prezent au fost introduse într-un proces de pregătire menit să le dezvolte abilitățile de reprezentare comunitară.

Astfel că, printr-o abordare integrată a tuturor factorilor locali, s-a dezvoltat o rețea de susținere, de asigurare a rezilienței inițiativelor ce se vor implementa în aceste comunități.

Lecții învățate:

Contactul direct cu membrii comunităților defavorizate duce la cunoașterea problemelor cu care se confruntă și dezvoltă capacitatea de implicare civică a acestora.

Reticența față de schimbare trebuie să fie abordată prin metode noi care să determine membrii comunității să înțeleagă importanța implicării lor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă și în schimbarea modului în care se raportează la

societate și la viitor, un viitor în care fiecare își va găsi locul și rostul și va contribui la crearea unui mediu unde să se regăsească și să se poată valoriza.

Rezultate:

Programul vizează ca până la data finalizării să furnizeze următoarele rezultate:

- ✓ 800 de persoane din comunitățile vulnerabile cu capacitate de implicare civică dezvoltată;
- ✓ 500 de persoane din comunitățile vulnerabile implicate în activități de apărare a propriilor drepturi;
- ✓ 8 structuri de reprezentare locală înființate;
- ✓ Un program de instruire a reprezentanților comunitari;
- ✓ Un program de educație interculturală a cadrelor didactice;
- ✓ 24 de acțiuni de informare/instruire a tinerilor din unitățile de învățământ de pe teritoriul UAT-urilor vizate de proiect;
- ✓ Un program de capacitate a reprezentanților primăriilor;
- ✓ Minim 5 proiecte de finanțare depuse de comunitățile vizate de proiect.

Până în prezent s-au realizat următoarele activități:

- ✓ 800 de persoane din comunitățile vulnerabile cu capacitate de implicare civică dezvoltată;
- ✓ Un program de educație interculturală a cadrelor didactice. Programul este în curs de implementare cele 24 de cadre didactice participând săptămânal la instruirea on line;
- ✓ 24 de acțiuni de informare/instruire a tinerilor din unitățile de învățământ de pe teritoriul UAT-urilor vizate de proiect;
- ✓ Un program de capacitate a reprezentanților primăriilor, 24 dintre aceștia participând deja la prima jumătate a programului.

Linkuri:

- ✓ <https://www.instagram.com/p/CbPYI1sA3iQ/>
- ✓ <https://www.banatulazi.ro/violenta-in-scoala-trebuie-sa-dispara/>
- ✓ <https://www.tion.ro/romania/tabara-anti-bullying-pentru-tineri-1607842/>
- ✓ <https://oficialmedia.com/combatem-bullyingul-promovand-toleranta/>
- ✓ <https://oficialmedia.com/dezvoltarea-capacitatii-civice-a-comunitatilor-rurale-prin-capacitarea-comunitatilor-de-romi-din-mediul-rural/>

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Sector 3, București
Centrul de zi "Lizuca"

Instituția:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, București

Numele Bunei Practici:

Centrul de zi "Lizuca"

Persoană de contact:

Carmen Duca, Director executiv, Direcția Proiecte și Comunicare

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Conceptul inițial al proiectului, ce a stat la baza funcționării celor două centre în același imobil, a fost acela de a implica în activitățile și programele educative atât copiii cu dizabilități, cât și copiii tipici, dar și copiii de etnie romă. Prin socializarea copiilor în cadrul celor două centre, părinții de etnie romă sunt, de asemenea, incluși în activitățile de socializare. Aceștia, prin încadrarea copiilor în aceste servicii experimentează beneficiile serviciilor publice, dincolo de prestațiile financiare de care beneficiază. Copiii care cresc, sunt educați și se dezvoltă într-un mediu complex din punct de vedere social și cultural vor avea această predispoziție și în anii următori, urmând, astfel, a avea o influență benefică asupra cercurilor de socializare unde aceștia se vor dezvolta și vor fi educați. Totodată, având în vedere faptul că obiectivul general al programului, în cadrul căruia a fost finanțată dezvoltarea celor două centre a fost promovarea egalității de gen și implementarea principiului reconcilierii vieții private cu viața profesională, activitățile educative și de socializare din cadrul centrelor se concentrează pe combaterea stereotipurilor și rolurilor de gen, prin activități de tipul: familiarizarea copiilor cu jucării destinate atât fetelor, cât și băieților, implicarea copiilor în jocuri care să combată aceste stereotipuri. De la momentul înființării, respectiv din anul 2017, au beneficiat de serviciile celor două centre un număr de 119 copii (inclusiv copii de etnie romă), dintre care 49 copii cu dizabilități.

Centrul a fost înființat ca răspuns al nevoii identificate în comunitate la copiii ce fac parte din grupuri vulnerabile, aceștia confruntându-se cu discriminare multiplă, bazată pe etnie, dizabilitate, mediu social și economic. Pentru copiii cu dizabilități, care, de altfel, pot fi incluși în orice unitate de învățământ de educație timpurie, s-a avut în vedere crearea contextului potrivit, atât pentru asigurarea activităților educaționale, cât și a celor de recuperare neuropsihomotorie, în aceeași locație.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectiv general:

Asigurarea și promovarea tratamentului și accesului egal pe piața muncii pentru femei și bărbați prin intervenții nu numai în domeniul educației timpurii, dar și în vederea conștientizării drepturilor egale, în domeniul legislației muncii și în depășirea stereotipurilor culturale, impunând un mod specific de a înțelege rolurile sociale pe care femeile și bărbații trebuie să le joace. Pentru a facilita integrarea/reintegrarea și menținerea pe piața muncii a femeilor vor fi dezvoltate și furnizate servicii de educație și de îngrijire pentru copiii cu dizabilități cu vârsta cuprinsă între 0-7 ani, în vederea reconcilierii vieții de familie cu activitatea profesională.

Obiective specifice:

- ✓ Consolidarea principiului accesului egal pe piața muncii, cu scopul de a crește oportunitățile de angajare ale tinerelor mame, prin crearea unor facilități de educație și îngrijire pentru copiii cu vârste de până la 3 ani și pentru copiii cu dizabilități cu vârste de până la 7 ani;
- ✓ Creșterea conștientizării asupra principiului egalității de șanse și de gen în cadrul societății, cu prioritate în rândul comunităților de etnie romă;
- ✓ Asigurarea accesului egal la ocuparea unui loc de muncă și la construirea unei cariere profesionale, în vederea creării unei piețe a muncii inclusive.

Parteneriate:

Centrul a fost înființat în parteneriat cu Fundația pentru Dezvoltarea Serviciilor Sociale (F.D.S.S.). F.D.S.S. s-a implicat activ punând la dispoziția DGASPC Sector 3 întreaga expertiză a specialiștilor săi.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Pe parcursul procesului de înființare al centrului au fost planificate și desfășurate mai multe etape de implicare, atât a comunității în ansamblul ei, cât și a grupurilor defavorizate ce urmau a beneficia de servicii în cadrul centrului. Astfel, au fost identificate comunitățile compacte de etnie romă, care au beneficiat de servicii de informare. Au fost vizate cu precădere comunități compacte, considerând că membrii acestora sunt, în general, mult mai expuși riscului de excluziune socială. Au fost organizate sesiuni de tip dezbateri, pentru a stabili împreună cu membrii acestor comunități nevoile reale ale grupului țintă în ceea ce privește informarea privind domeniul egalității de gen, inserția socio-profesională și combaterea stereotipurilor de gen. Rezultatele acestor sesiuni au fost reflectate în acțiuni propriu-zise de informare. Au fost organizate workshopuri cu membrii comunității romă, pentru a găsi împreună cele mai bune instrumente pentru combaterea stereotipurilor de gen în cadrul comunității. Participanții au contribuit activ la elaborarea materialelor informative ce au fost diseminate în cadrul comunității romă.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) buneii practici:

Pentru înființarea și funcționarea celor două centre au fost parcurse etapele menționate anterior. Clădirea în incinta căreia funcționează în prezent centrul a fost reconfigurată și reamenajată. Dotarea centrului s-a realizat respectând toate prevederile legale în domeniu, astfel încât să se asigure condiții optime de funcționare, dar și să fie un mediu primitor și atractiv pentru copii. A fost recrutat personalul ce deservește centrul, respectiv: șeful de centru, administratorul, medic, educatori puericultori, asistenți medicali, îngrijitori pentru copii, îngrijitori curățenie, spălătoareasă.

Membrii echipei de management au fost angajații DGASPC, ce au lucrat câte 4 ore/ zi în cadrul proiectului.

Au fost, de asemenea, alocate resurse dedicate activității de informare și conștientizare cu privire la abordarea integratoare de gen, fiind realizate materiale informative.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Proiectul prin care a fost înființat inițial Centrul de zi "Lizuca" s-a desfășurat pe o perioadă de 17 luni, începând cu luna februarie 2015. Activitățile desfășurate în cadrul proiectului au fost următoarele:

Activități privind managementul de proiect:

- constituirea echipei de implementare;
- elaborarea metodologiei și a instrumentelor de lucru;
- evaluare și monitorizare.

Activități privind înființarea celor două centre:

- achiziție proiectare;
- achiziție dirigenție de șantier;
- lucrări construcții și instalații;
- dotarea centrului;
- obținerea avizelor de funcționare;
- angajarea personalului;
- selecția copiilor;
- funcționarea centrului.

Activități de informare și conștientizare a opiniei publice:

1. Organizarea unor sesiuni de tip dezbate: rolul acestei activități este de a stabili nevoile grupului țintă în ceea ce privește informarea în domeniul egalității de gen, a inserției socio-profesionale și a combaterii stereotipurilor de gen.

Rezultatele acestor sesiuni vor fi reflectate în acțiunile propriu-zise de informare.

2. Workshopuri pe tema gender mainstreaming și a combaterii stereotipurilor de gen.

Pe baza informațiilor culese în sesiunile de dezbateri, vor fi organizate cinci workshopuri cu membrii comunităților rome, pentru a găsi împreună cele mai bune instrumente pentru combaterea stereotipurilor de gen în cadrul comunității. Participanții vor contribui activ la elaborarea materialelor informative ce vor fi apoi diseminate în cadrul comunităților rome, inclusiv în cadrul celor care nu au luat parte la sesiunile de informare.

Eficiență, eficacitate și impact:

Acest proiect constituie un exemplu de bună practică în ceea ce privește incluziunea socială durabilă. Conceptul ce a stat la baza funcționării celor două centre în același imobil a fost acela de a implica în activitățile și programele educative atât copiii cu dizabilități, cât și copiii tipici, precum și copiii de etnie romă. În plus, copiii cu dizabilități beneficiază în același loc de servicii de recuperare (logopedie, kinetoterapie, terapie ocupațională, ludoterapie, meloterapie, artterapie) cu scopul de a facilita dezvoltarea potențialului lor și de a crește șansele de reintegrare școlară și socială.

Prin socializarea copiilor în cadrul celor două centre, părinții de etnie romă sunt de asemenea, incluși în activitățile de socializare. Aceștia, prin încadrarea copiilor în aceste servicii experimentează beneficiile serviciilor publice, dincolo de prestațiile financiare de care beneficiază. Copiii care cresc, sunt educați și se dezvoltă într-un mediu complex din punct de vedere social și cultural, vor avea această predispoziție și în anii următori, urmând astfel a avea o influență benefică asupra cercurilor de socializare unde aceștia se vor dezvolta și vor fi educați. Totodată, având în vedere faptul că obiectivul general al programului în cadrul căruia a fost finanțată dezvoltarea celor două centre a fost promovarea egalității de gen și

implementarea principiului reconcilierii vieții private cu viața profesională, activitățile educative și de socializare din cadrul centrelor se concentrează pe combaterea stereotipurilor și rolurilor de gen, prin activități de tipul: familiarizarea copiilor cu jucării destinate atât fetelor cât și băieților, implicarea copiilor în jocuri care să combată aceste stereotipuri. De la momentul înființării, au beneficiat de serviciile celor două centre un număr de 119 copii (inclusiv copii de etnie romă), dintre care 49 copii cu dizabilități.

Lecții învățate:

Pe parcursul implementării proiectului, echipa de implementare a căutat aplicarea celor mai bune practici pentru asigurarea continuă a calității serviciilor furnizate persoanelor defavorizate, aspect considerat unul extrem de important pentru îndeplinirea obiectivelor specifice ale proiectului: asigurarea calității serviciilor furnizate și programelor de formare pentru beneficiari (angajați și persoane defavorizate) și dezvoltarea parteneriatelor pentru beneficiarii grup țintă. Transferabilitatea rezultatelor post-proiect și în alte sectoare/județe/factori interesați se realizează în continuare având ca scop diseminarea rezultatelor proiectului și valorificarea acestora. Sperăm ca prezentarea rezultatelor și a impactului proiectului să trezească interes, să constatăm o creștere a gradului de utilizare a serviciilor. Monitorizarea

rezultatelor obținute în urma implementării proiectului ne ajută în viitor la realizarea transferabilității acestora și pentru alte categorii de beneficiari, cu precădere din rândul grupurilor defavorizate, a angajaților, dar și în alte județe.

Rezultate:

- ✓ 1 centru înființat și dezvoltat
- ✓ 60 de copii beneficiari din care 7 copii de etnie romă și 25 copii cu dizabilități
- ✓ 10 workshopuri destinate comunității de etnie romă (444 de persoane informate)

Linkuri:

- ✓ <https://dgaspc3.ro/galerie/inaugurare-centrul-de-zi-micul-print-si-centrul-de-educatie-si-ingrijire-pentru-copilul-cu-dizabilitati-lizuca/>
- ✓ <https://www.fdss.ro/proiecte/proiecte-finalizate/lizuca>
- ✓ <https://dgaspc3.ro/proiecte/educatia-incluziva-primii-pasi-spre-egalitatea-de-sanse-2/>
- ✓ <http://www.batranetelinistita.ro/de-ce-batranete-linistita/alte-proiecte>

Direcția pentru Agricultură Județeană Vaslui
IA ATITUDINE! SPUNE STOP RISIPEI ALIMENTARE!

Instituția:

Direcția pentru Agricultură Județeană Vaslui

Numele Bunei Practici:

IA ATITUDINE! SPUNE STOP RISIPEI ALIMENTARE!

Persoane de contact:

Gigel Crudu, director executiv al Direcției pentru Agricultură Județene Vaslui
Octaviana Șorea, consilier superior Compartimentul Resurse umane

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Românii aruncă în fiecare zi aproximativ 6.000 de tone de alimente, echivalentul a 300 de camioane pline cu mâncare, în timp de 4,5 milioane de persoane trăiesc la limita sărăciei. Jumătate dintre copiii sub șase ani de la țară se culcă flămânzi. Risipa alimentară nu există doar la consumatorul final, dar el este responsabil pentru cea mai mare parte a mâncării aruncate. La nivel mondial, 55% din risipă se produce în gospodării. Alimentele risipite se transformă în deșeuri care produc efecte cu gaze de seră dăunătoare atât mediului, cât și omului. Contribuția de emisii a risipei alimentare e aproape echivalentă cu cea survenită din totalitatea transporturilor rutiere globale.

Promovând mesajele anti-risipă alimentară putem salva planeta, putem reduce semnificativ risipa de hrană și multe alte resurse valoroase. Acționând informat și în colaborare (în acest caz, Direcțiile pentru agricultură și instituțiile de învățământ prin Inspectoratele școlare județene), putem face lumea de mâine mai responsabilă și mai implicată.

Resursele de hrană sunt fundația vieții de zi cu zi. Alegerile noastre de hrană fac diferența între un trai fericit și sănătos sau unul prin care ne irosim timpul, banii și energia. Problema risipei alimentare este legată în egală măsură de economie, mediu și educație. Începem învățând și reînvățând să ne respectăm mâncarea.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

1. Stimularea gândirii critice și complexe în ceea ce privește modul de a privi hrana. Educarea tinerei generații în spiritul contribuției la sănătatea planetei.
2. Consumul de hrană sănătoasă, care nu pune în pericol sustenabilitatea mediului înconjurător.
3. Creșterea implicării elevilor, profesorilor și familiilor lor în proiecte de conștientizare a risipei și a pierderilor alimentare.

În cadrul grupurilor școlare, consilierea reprezintă o formă particulară de interacțiune și influențare, care contribuie la sprijinirea elevilor în rezolvarea problemelor cu care se confruntă, precum și la omogenizarea și dezvoltarea clasei de elevi ca grup educațional. Pentru ca școala să fie conectată la exigențele și presiunile vieții reale, ne-am gândit că ar fi benefică comutarea accentului de pe latura exclusiv informativă a procesului educativ spre cea formativă. Deoarece scopul ultim al educației este pregătirea elevului pentru viață, activitățile noastre comune au avut ca obiectiv prioritar formarea de persoane cu resurse adaptative la solicitările sociale ale vieții, cu un sistem axiologic ferm conturat.

Parteneriate:

Inspectoratul Școlar Județean Vaslui și unitățile de învățământ din județul Vaslui.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Promovarea activităților de voluntariat pentru protecția mediului și a implicării elevilor, părinților și profesorilor ca cetățeni responsabili. Salvarea hranei considerată fără valoare comercială sau cu valoare comercială redusă, dar care are încă valoare nutritivă, făcând-o accesibilă, în condiții demne, celor care au nevoie de aceasta.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Cadrele didactice ale instituțiilor de învățământ din județul Vaslui, consilieri ai Direcției pentru Agricultură Județene Vaslui, resurse educaționale (broșuri informative, flyere, pliante, afișe, materiale video, laptop, videoproiector, ecran de proiecție etc.).

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Deși Ziua internațională de conștientizare asupra risipei și pierderilor alimentare se marchează anual pe data de 29 septembrie, în scopul obținerii rezultatelor pozitive și după terminarea perioadei de implementare, am făcut propunerea ca tema risipei alimentare să fie dezbătută la orele de Consiliere și orientare: 1 h/săptămână. Consilierii DAJ vor participa la ore în măsura în care vor fi solicitați. În acest moment, proiectul "IA ATITUDINE! SPUNE STOP RISIPEI ALIMENTARE!" continuă să se desfășoare în școli. Avem un feedback pozitiv și constructiv și asta ne conduce la concluzia că a fost interesant și provocator să ne adresăm cu acest subiect grupurilor de elevi, iar abordarea creativă a mesajului anti-risipă a dus la activarea mecanismului de formare și dezvoltare educațională, la îmbunătățirea comportamentelor elevilor, la generarea de atitudini eficiente și acțiuni concrete care să contribuie real și eficient la prevenirea și diminuarea acestui fenomen de anvergură mondială.

Eficiență, eficacitate și impact:

Estimăm că activitățile desfășurate au dus la creșterea nivelului de informare al elevilor, profesorilor și părinților cu privire la efectele benefice ale prevenirii risipei alimentare în scopul susținerii mediului și economiei.

Elevii și-au pus în valoare creativitatea, curiozitatea, entuziasmul și respectul față de hrană și față de resursele pe care le avem la dispoziție. Au venit cu propunerea organizării unor ateliere de lucru/clasă, în care să valorifice resursele alimentare din propriile gospodării pasibile a lua calea risipei și a realiza o competiție la nivelul școlii unde vor fi premiate cele mai inspirate produse astfel obținute.

Pentru a înțelege impactul regimului nostru alimentar, trebuie să fim informați care sunt beneficiile evitării risipei alimentare pentru sănătate și pentru planetă. Într-o prezentare atractivă, cu imagini și video-uri scurte care să capteze atenția elevilor, s-au derulat informațiile “Știați că...”:

1. Un regim alimentar ce ține cont și de diversitatea și limitele planetei ar putea fi soluția pentru a reduce gazele cu efect de seră cu cel puțin 30%, pierderea biodiversității cu până la 46% și moartea prematură cu cel puțin 20%.

2. În ultimii 50 de ani, mărimea medie a populațiilor de specii sălbatice a scăzut cu 68%, iar

producția de alimente a cauzat 70% din pierderea biodiversității pe uscat și 50% din apa dulce.

3. În prezent, doar 9 specii de plante reprezintă 66% din recolta agricolă totală, 8 specii de păsări și mamifere domestice furnizează mai mult de 95% din alimentele provenite de la animale și 10 specii utilizate în acvacultură reprezintă 50% din producție.

4. Cel mai recent Summit al ONU privind biodiversitatea a prezentat modul în care criza climatică și distrugerea naturii sunt determinate în mod semnificativ de sistemul nostru alimentar.

5. Cauzele principale ale bolilor infecțioase emergente, cum este COVID-19, sunt corelate cu conversia nesustenabilă a terenurilor pentru agricultură (defrișări), creșterea intensivă a animalelor și comerțul ilegal cu animale sălbatice.

6. Anual, noi românii aruncăm o cantitate mare de alimente, suficient cât să umplem 127.500 de camioane. Aliniate în coloană, aceste camioane reprezintă distanța de la București până la München.

7. Cantitatea de alimente pe care o aruncăm anual ar putea hrăni orașul Cluj-Napoca timp de 20 de ani.

8. Până la 50% din toată risipa alimentară o produc consumatorii individuali din orașe. Cheltuim pe hrană 40% din venituri, iar 33%-50% din această cantitate ajunge direct în coșul de gunoi.

9. De cele mai multe ori, cantitatea de mâncare aruncată într-o zi de o persoană reprezintă o masă completă, adică 350 de grame.

10. Risipa de hrană înseamnă și risipă de apă: un burger are nevoie de 2.400 de litri de apă pentru a fi produs. Dacă irosim chiar și o parte din el, am irosit și apa încorporată.

Lecții învățate:

Fiecare dintre noi poate contribui la sănătatea planetei.

Formarea unui stil de viață sănătos și responsabil este o condiție esențială pentru dezvoltarea armonioasă a personalității elevului. Mâncarea reprezintă mult mai mult decât ceea ce este în farfuria noastră. Când risipim alimentele, risipim și toate resursele folosite pentru cultivarea, procesarea, transportul și comercializarea lor. O treime din alimentele produse la nivel global sunt pierdute sau risipite. Acesta este motivul pentru care trebuie să luăm atitudine, trebuie să spunem “Stop risipei alimentare!”. Aducându-le elevilor în atenție cum pot contribui la sănătatea planetei, afișul de promovare a *Zilei internaționale de conștientizare asupra risipei și pierderilor alimentare* a fost structurat astfel:

CAUZE:

1. De cele mai multe ori, oamenii cumpără mai mult decât au nevoie.

2. Lipsa informării cu privire la semnificație sintagmelor “expiră la...” și “a se consuma de preferință înainte de...” conduce la creșterea

cantităților de alimente risipite.

EFACTE:

1. Pe măsură ce hrana începe să se descompună sau să putrezească, este eliberat metanul, un gaz cu efect de seră, care este de 28 de ori mai puternic decât dioxidul de carbon.

2. Risipa alimentară înseamnă și risipă de combustibili.

3. Risipa de alimente dăunează biodiversității.

PREVENȚIE:

1. Din respect pentru mâncare, cumpără cumpătat! Depozitează corect alimentele și urmărește termenul de valabilitate al acestora!
2. Consumă inclusiv fructe și legume fără aspect comercial, sunt la fel de valoroase din punct de vedere nutritiv cu cele aspectuoase!
3. Reutilizează și transformă resturile alimentare în preparate alimentare delicioase!
4. Nu arunca surplusul de alimente dacă nu au expirat încă, donează-le semenilor care au nevoie!

Fiind o temă abordabilă în cadrul orelor de Consiliere și orientare (de 1 h/săptămână), cadrele didactice au putut dezbate împreună cu elevii următoarele sfaturi și trucuri pentru prevenirea risipei alimentare:

CUMPĂRĂ INTELIGENT!

Majoritatea oamenilor tind să cumpere mai multă mâncare decât au nevoie. Pentru a evita să faci acest lucru, mergi mai des la magazin. În plus, încearcă să faci o listă cu produsele pe care trebuie să le cumperi și să respecti acea listă. Acest lucru te va ajuta să reduci cumpărăturile impulsive.

NIMENI ȘI NIMIC NU E PERFECT!

Știu că mereu alegi de la supermarket cele mai frumoase fructe și legume, dar să știi că și acest lucru contribuie la risipa alimentară! Deși identice ca gust și valoare nutrițională, așa-numitele fructe și legume “urâte” sunt devalorizate în detrimentul celor care sunt mai plăcute ochiului.

DEPOZITEAZĂ CORECT ALIMENTELE!

Depozitarea necorespunzătoare a alimentelor duce la risipă alimentară. O modalitate excelentă de a reduce deteriorarea într-un timp foarte scurt a alimentelor este, spre exemplu, separarea celor care produc etilenă (precum bananele), de cele care nu produc această substanță. De ce? Etilena favorizează coacerea rapidă a fructelor.

UN FRIGIDER ORDONAT!

Un frigider organizat ajută la prevenirea deteriorării alimentelor! Cea mai bună metodă este sistemul FI-FO, care înseamnă “primul intrat, primul ieșit”. În acest mod, vei consuma produsele înainte să expire.

CONGELATORUL ESTE PRIETENUL TĂU!

Congelarea este una dintre cele mai ușoare modalități de conservare a alimentelor. De exemplu, verdețurile care sunt prea moi pentru a fi folosite în salata ta preferată, pot fi puse în pungi sau recipient în congelator și folosite la o dată ulterioară în smoothie-uri și alte rețete.

ÎNVAȚĂ SĂ PĂSTREZI CORECT ALIMENTELE!

Uscarea, conservarea, fermentarea și congelarea sunt metode pe care le puteți folosi pentru ca viața alimentelor să dureze mai mult.

ÎNȚELEGE TERMENUL DE VALABILITATE AL ALIMENTELOR!

Producătorii pun etichete cu informații despre termenul de valabilitate al alimentelor, exprimat prin sintagmele “a se consuma de preferință înainte de...” sau “expiră la data de ...”. Sintagma “a se consuma de preferință înainte de...” semnifică faptul că alimentele pot fi consumate și după acest termen într-un timp rezonabil.

CERE LA PACHET PORȚIA NECONSUMATĂ LA RESTAURANT!

Cu siguranță servirea unui prânz în oraș alături de prietenii tăi este un lucru plăcut, dar devine costisitor dacă nu mănânci tot, fapt ce contribuie la risipa de alimente.

O metodă eficientă este să iei porția rămasă acasă, la pachet. Și nu te jena, nu doar că vei economisi bani, dar vei contribui și la reducerea amprente de carbon.

FOLOSEȘTE-ȚI IMAGINAȚIA!

Poate nu crezi, dar să știi că poți preveni risipa alimentară și prin distracție! Când îți pregătești o gustare, poți modifica rețeta după bunul plac, adăugând noi arome, ingrediente, chiar și părți din alimente la care nu te-ai fi gândit vreodată că pot fi integrate în preparate! Sigur nu știai că tulpinile de legume dau o savoare aparte soteurilor și preparatelor coapte, în timp ce capetele de usturoi și ceapă pot adăuga un plus de aromă sosurilor!

HRĂNEȘTE-ȚI PLANTELE!

Dacă nu te-am convins să folosești tulpinile de legume la supe, atunci mai este o soluție! Acestea, la fel ca și alte resturi alimentare, precum cojile de ouă, de cartofi, inclusiv zațul de cafea și frunzele de ceai, reprezintă o modalitate inedită de a reduce risipa și de a oferi plantelor un îngrășământ bogat în nutrienți.

DONEAZĂ ALIMENTE!

Cel mai bun lucru pe care îl poți face atunci când ai exces de alimente preparate sau ingrediente crude ce pot fi utilizate în siguranță, este să le donezi organizațiilor, fundațiilor, spitalelor sau persoanelor nevoiașe.

Rezultate:

1. Creșterea nivelului de informare al elevilor cu privire la efectele risipei alimentare.
2. Conștientizarea asupra risipei și pierderilor alimentare și datoria noastră de a deveni activi, implicați și responsabili.
3. Identificarea căilor de reducere a risipei de alimente.

Referințe:

29 septembrie - *Ziua internațională de conștientizare asupra risipei și pierderilor alimentare*

Linkuri:

- ✓ <https://www.madr.ro/comunicare/7777-ziua-internationala-de-constientizare-asupra-risipei-si-deseurilor-alimentare.html>
- ✓ <https://directiagricolavs.ro/index.php/comunicate-de-presa/item/241-ziua-internationala-de-constientizare-asupra-risipei-si-pierderilor-alimentare-29-septembrie-2022>

**Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse
între Femei și Bărbați**
Campania națională “Aceleași visuri, aceleași șanse!”

Instituția:

Agencia Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați

Numele Bunei Practici:

Campania națională “Aceleași visuri, aceleași șanse!”

Persoană de contact:

Călin-Alexandru Stanciu, Coordonator Activitate Proiect MFN, Direcția de Prevenire și Combaterea Violentei Domestice

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Violența domestică este răspândită, în societatea contemporană, la toate nivelurile societății, adânc înrădăcinată, cu consecințe grave asupra sănătății, calității vieții și bunăstării femeilor și familiilor acestora. Prezentul proiect oferă un răspuns eficient și multisectorial al autorităților române, oferind soluții reale pentru implementarea prevederilor Convenției de la Istanbul în problema complexă a

The infographic is divided into two main sections. The left section features the Norway Grants logo and text: 'Sprijin pentru implementarea Convenției de la Istanbul în România', 'Proiect predefinit implementat de ANES prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021', 'valoare totală 2.500.000 euro', and 'Perioadă de implementare 2019 - 2022'. The right section features a map of Romania with four overlapping circles in pink, orange, green, and blue, labeled 'POLICIE', 'JUSTIȚIE', 'SĂNĂTATE', and 'SERVICII SOCIALE', with 'CONVENȚIA DE LA ISTANBUL' in the center. Below the map is the text 'Sprijin pentru implementarea Convenției de la Istanbul în România finanțat prin Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021'. At the bottom, it says 'Working together for a green, competitive and inclusive Europe' and provides the websites 'www.norwaygrants.org' and 'www.eeagrants.ro'.

violentei domestice prin: abordarea nevoilor reale imediate ale femeilor, care se confruntă cu situații dificile; înființarea unor servicii sociale diversificate și

adecvate, măsuri de monitorizare, sprijin și asistență, formarea profesioniștilor și schimbarea normelor și atitudinilor culturale prin campanii de prevenirea și combatere a violenței domestice, atât în cadrul populației generale, cât și în rândul profesioniștilor cu atribuții specifice în domeniu.

Prin activitățile propuse, proiectul contribuie la reducerea disparităților economice și sociale dintre România și alte țări europene în ceea ce privește dimensiunea socială, în special prin crearea unui nou tip de servicii precum: centre de criză pentru viol, tratament și servicii de consiliere pentru agresori, instruire pentru profesioniști relevanți și consolidarea capacității acestora de a interveni prin utilizarea procedurilor de lucru adecvate și eficiente și a instrumentelor standardizate. De asemenea, unul dintre obiective a avut în vedere întărirea capacității instituționale a organismului de coordonare a Convenției de la Istanbul - ANES, precum și a altor instituții relevante, din perspectiva intervenției interinstituționale și a cooperării între autorități și diferiți specialiști în domeniu, în vederea punerii în aplicare a Convenției.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Având ca obiectiv principal susținerea punerii în aplicare a Convenției de la Istanbul în România și vizând, în mod implicit, reducerea violenței în familie și a violenței împotriva femeilor, acest proiect este destinat să faciliteze schimbul de bune practici cu instituții norvegiene relevante, cu experiență în domeniul violenței în familie și a violenței împotriva femeilor. Pe parcursul implementării au fost atinse următoarele obiective:

- ✓ Realizarea unei evaluări a cadrului instituțional național în domeniul violenței domestice și violenței împotriva femeilor;
- ✓ Îmbunătățirea metodelor de intervenție interinstituțională la nivelul sistemului judiciar, inclusiv la nivelul organelor de aplicare a legii;
- ✓ Sprijinirea serviciilor sociale specializate în domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice și a violenței de gen;
- ✓ Înființarea centrelor de consiliere pentru agresori și elaborarea unei metodologii unitare și a unui set de instrumente standardizate pentru lucrul cu agresorii;
- ✓ Asigurarea de sprijin și consiliere pentru victimele agresiunii sexuale;
- ✓ Organizarea de campanii de prevenire a violenței domestice și a violenței împotriva femeilor.

În cadrul celui de-al șaselea obiectiv, a fost derulată o campanie națională de sensibilizare cu scopul de a schimba comportamentul și atitudinea față de violența de gen și egalitatea de gen. O componentă a campaniei a fost orientată către specialiști care își desfășoară activitatea în instituțiile de învățământ și elevi, studenți și cadre didactice. O a doua componentă a campaniei a avut ca scop derularea o campanie media la nivel național, pentru informare și sensibilizare cu privire la problematica violenței de gen, cu precădere pentru combaterea stereotipurilor de gen și pentru schimbarea atitudinii în ceea ce privește femeile din minoritatea roma grupul țintă fiind publicul larg. A treia componentă a campaniei s-a desfășurat la nivel regional/local, având ca scop informarea și sensibilizarea populației cu privire la problematica violenței de gen, cu precădere pentru combaterea stereotipurilor de gen și pentru schimbarea atitudinii în ceea ce privește femeile din minoritatea romă.

La nivelul campaniei, pe cele trei componente au fost înregistrate următoarele rezultate:

- ✓ Au fost organizate sesiuni de informare în 13 licee și 9 universități, la nivel național, la care au participat peste 10000 de elevi, studenți și cadre didactice;
- ✓ A fost elaborat un clip video care a fost difuzat de 1072 în perioada decembrie 2021 - ianuarie 2022;
- ✓ A fost elaborat un spot radio care a fost difuzat de 1000 în decembrie 2021 - ianuarie 2022;
- ✓ A fost organizată o campanie în cadrul căreia au fost distribuite materiale informative, sub forma unor acțiuni la nivel local, cu accent pe autoritățile publice cu atribuții în domeniu (cca 10000 afișe) și, nu în ultimul rând, în rândul comunităților: în 21 de orașe și 15 comune (20000 flyere);
- ✓ Au fost organizate 21 de seminarii de informare în rândul reprezentanților instituțiilor publice de la nivel local (peste 1200 participanți);
- ✓ Au fost organizate 8 conferințe la nivel regional (peste 400 de participanți).

Parteneriate:

În cadrul proiectului predefinit au fost coopțați 2 parteneri norvegieni după cum urmează:

- ✓ *Spitalul Universitar "St. Olav", Dept. Brøset, Centrul de Cercetare și Educație în Psihiatrie Legală* - este o organizație cu o vastă experiență în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie, tratamentul cognitiv comportamentale și tehnici cognitive. Organizația a dezvoltat numeroase cercetări și studii privind eficacitatea programelor de tratament pentru

agresori domestici și promovează un model de bună practică în cazul conducerii cu privire consilierea agresorilor domestici.

- ✓ *Secretariat of the Shelter Movement* - Secretariatul centrului de criză își bazează activitatea politică pe Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței în relații apropiate (Convenția de la Istanbul), Convenția europeană a drepturilor omului (CEDO), Convenția ONU pentru femei, Convenția ONU privind drepturile copilului și alte convenții relevante privind drepturile omului.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

În cadrul implementării proiectului predefinit nu au fost implicați activ voluntari.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) bune practice:

Pentru implementarea proiectului a fost desemnată o echipă din 8 persoane, angajați ai Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse (Manager, Asistent manager, 3 Coordonatori de activitate, responsabil financiar, responsabil resurse umane, responsabil achiziții).

În scopul implementării efective a Campaniei la nivel național cu toate cele 3 componente au fost achiziționate servicii în vederea: elaborării și difuzării clipurilor și a spotului TV, organizării sesiunilor de instruire, elaborări de materiale promoționale și diseminarea acestora etc.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Implementarea tuturor activităților, aferente campaniei naționale, s-a desfășurat în perioada octombrie 2021 - mai 2022, acestea având un buget estimat de cca. 250.000 euro. Pe toată perioada de implementare, ANES raportează lunar și trimestrial progresul înregistrat către Operatorul de Program (Ministerul de Justiție).

Eficiență, eficacitate și impact:

Rezultatele implementării campaniei naționale au fost monitorizate și analizate prin intermediul serviciilor de cercetare sociologică achiziționate, în acest scop, de autoritatea contractantă. Astfel, în urma efectuării cercetării sociologice privind impactul campaniei naționale pe un eșantion reprezentativ de 1522 de respondenți, s-a constatat ca tema egalității de șanse între femei și bărbați este un subiect perceput dezirabil în societate, 89% dintre români considerând că este un subiect care ar trebui promovat, respectiv că persoanele expuse campaniei de informare au perceput mesajele ca fiind mai întâi informative și credibile și apoi ușor de înțeles, plăcute sau ușor de reținut. De remarcat este faptul că 1 din 4 persoane informate apreciază că mesajele nu au fost plăcute și nici ușor de reținut. Așadar din perspectivă atitudinală mesajele transmise în cadrul acestei campanii au reușit să atingă un suport de 92%, numai 7% din cei expuși exprimându-și dezacordul față de mesajele campaniei. Scopul acestei analize/ cercetări este popularizarea rezultatelor și impactului campaniei și oferirea unei oportunități de dezbatere deschisă privind eficiența și eficiența dispozițiilor legale. Rezultatele și impactul campaniei vor fi prezentate în cadrul evenimentului de conferință de închidere.

Lecții învățate:

Având în vedere toate aspectele legate de indicatorii atinși prin implementarea campaniei naționale, a feedback-ului obținut atât de la partenerii de proiect, cât de la fiecare beneficiar direct al evenimentelor organizate în cadrul acesteia (peste 1200 de persoane) prin formularele de evaluare, putem sublinia ca o diversificare a canalelor de comunicare în raport de profilul socio-demografic și comunicațional al grupului țintă este un aspect care va fi luat în calcul pentru creșterea impactului campaniilor de acest gen.

Rezultate:

La nivelul campaniei pe cele trei componente au fost înregistrate următoarele rezultate:

- ✓ Au fost organizate sesiuni de informare în 13 licee și 9 universități, la nivel național, la care au participat peste 10000 de elevi, studenți și cadre didactice;
- ✓ A fost elaborat un clip video care a fost difuzat de 1072 în perioada decembrie 2021 - ianuarie 2022;
- ✓ A fost elaborat un spot radio care a fost difuzat de 1000 în decembrie 2021 - ianuarie 2022;

- ✓ Au fost organizată o campanie în cadrul căreia au fost distribuite materiale informative, sub forma unor acțiuni la nivel local, cu accent pe autoritățile publice cu atribuții în domeniul (cca 10000 afișe) și, nu în ultimul rând, în rândul comunităților în 21 de orașe și 15 comune (20000 flyere);
- ✓ Au fost organizate 21 de seminarii de informare în rândul reprezentanților instituțiilor publice de la nivel local (peste 1200 participanți);
- ✓ Au fost organizate 8 conferințe la nivel regional (peste 400 de participanți).

Referințe:

Spotul elaborat în cadrul campaniei poate fi vizualizat la următorul link: <https://anes.gov.ro/justice/obiectiv-6/>

Linkuri:

Mai multe informații despre proiect pot fi regăsite accesând site-ul dedicat proiectului: <https://anes.gov.ro/justice/>

Slide Show Record Review View Help Tell me what you want to do

Norway grants
Mecanismul Financiar Norvegian 2014-2021
Program - Justiție
Proiect: „Sprijin pentru implementarea Convenției de la Istanbul în România”

MINISTERUL JUSTIȚIEI

AGENZIA NAȚIONALĂ PENTRU EGALITATEA DE SANSE ÎNTRU ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Discriminarea – reprezintă orice deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza criteriilor de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Sector 6, București
*Dance Your Way To Inclusion -
Erasmus+ 2021-2-RO01-KA210-YOU-000050924*

Instituția:

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, București

Numele Bunei Practici:

Dance Your Way To Inclusion - Erasmus+ 2021-2-RO01-KA210-YOU-000050924

Persoană de contact:

Mihaela Drăgoi, director executiv

***Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la
nevoile beneficiarilor:***

Adolescența este vârsta căutărilor și a întrebărilor legate de identitate. În această etapă a vieții, când personalitatea se află în expansiune și are nevoie de răspunsuri, este important să oferim atât perspective multiple adolescentului, cât și modalități cât mai autentice și atractive de exprimare a personalității lui.

Pentru adolescenții care provin din medii și categorii sociale defavorizate, acest drum al căutării și găsirii de sine este presărat cu incertitudini, cu teama de excludere și lipsa de încredere în propriile forte. Categoriile sociale vizate de proiect sunt: adolescenți lipsiți de susținerea familiei naturale sau care se confruntă cu dificultăți materiale sau cu un mediu familial ostil.

Toate aceste situații de viață, lipsa perspectivelor comparativ cu "ceilalți", pun în pericol dezvoltarea armonioasă a personalității, duc la probleme de natură psihică, dificultăți de adaptare și integrare, revoltă și comportamente antisociale.

Așa cum sugerează și numele, Proiectul "Dance your way to inclusion" vine în întâmpinarea acestei probleme de identitate cu care se confruntă în principal adolescenții (cu vârste între 13 și 18 ani) proveniți din medii defavorizate, căutând să favorizeze incluziunea acestora în societate.

Proiectul pleacă de la ideea că adolescenții își îmbunătățesc încrederea în forțele proprii și devin mai deschiși pentru relații sociale și inițiative de viitor atunci când fac ceva care le place și văd că o fac bine.

De la început, și având în vedere experiența Direcției Generale de Asistență Socială Sector 6 în dezvoltarea de programe de abilitare prin metode nonformale a copiilor și adolescenților, s-a căutat soluția unui parteneriat public-privat cu o organizație nonguvernamentală care să beneficieze de experiență și resurse în acest domeniu. De asemenea, s-a avut în vedere și un parteneriat între țări, pentru lărgirea

orizontului de cunoaștere al beneficiarilor, contactul cu persoane și comunități de peste granițe.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

În urma unei analize a nevoilor cu care se confruntă tinerii defavorizați, și după discuții cu adolescenții, cu psihologul proiectului și cu echipa de implementare, au rezultat următoarele obiective:

- ✓ susținerea unui număr de 28 de tineri dezavantajați (14 din Sectorul 6 și 14 din Turcia) să se simtă incluși în societatea prin dezvoltarea stimei de sine;
- ✓ oferirea oportunității celor 28 de tineri defavorizați de a-și dezvolta abilitățile de dans, personale și interpersonale;
- ✓ Promovarea incluziunii și a dezvoltării stimei de sine prin dans și educație non-formală;
- ✓ includerea în proiect a unui număr egal de beneficiari din România și o altă țară, pentru a oferi beneficiarilor ocazia de a se întâlni unii cu alții și a afla lucruri noi despre obiceiurile și tradițiile unor comunități de peste granițe.

Scopul principal pentru ambele organizații (DGASPC S6 și Asociația Culturală Atelierul European de Artă) este acela de a crea un mediu mai incluziv pentru tinerii cu care lucrăm. Ne-am propus să-i ajutăm să crească, să se cunoască și să-și realizeze adevăratul potențial.

Prin acest proiect atingem și un obiectiv la nivel național: încurajarea participării la activități cu rol de abilitare și socializare a persoanelor cu mai puține oportunități. Materialele de promovare, în format video mai ales, au și rolul de a populariza acest program ca model de bună practică la nivelul țării noastre.

De asemenea, proiectul va fi conectat cu lumea digitală și prin intermediul unor ateliere disponibile online în mod gratuit. Filmul documentar care va promova acest program la nivelul publicului larg va fi disponibil gratuit online.

Nu în ultimul rând, folosind dansul și metodele educației non-formale ca o modalitate de a crește stima de sine a tinerilor, oferim, prin extindere, o soluție viabilă la problema sănătății mintale, un factor determinant pentru o viață sănătoasă și armonioasă la orice vârstă.

Parteneriate:

Parteneri în proiect:

- ✓ DGASPC Sector 6
- ✓ Asociația Culturală Atelierul European de Artă
- ✓ Belen Kaymaklığı, Turcia

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Proiectul prevede organizarea unor ieșiri în comunitate, spații publice, cu invitația adresată cetățenilor de a participa la sesiuni de dans, ateliere de creație, mici piese de teatru. DGASPC va contribui cu voluntari din rețeau proprie care se vor implica în realizarea acestor activități. Aceleași activități pot fi organizate, pe perioada sezonului rece, în incinta unor unități de învățământ cu care se vor încheia acorduri de colaborare. Acest tip de activități va permite beneficiarilor să se exprime în mod public, să își învingă temerile și reținerile și să se integreze spontan în diferite colectivități.

Resurse utilizate/ alocate (umane, financiare, logistice) buneii practici:

Resurse umane

- ✓ Din partea DGASPC - un specialist pentru comunicare și coordonarea contribuției instituției; un număr de 3 voluntari din rețeaua proprie a DGASPC Sector 6
- ✓ Din partea Asociației: 2 trainerii, 1 manager, 1 videograf
- ✓ Din partea Belen: 2 trainerii, 1 manager, 1 videograf

Resurse financiare

Finanțarea europeană Erasmus+ - suma totală alocată proiectului - 30.000E, în întregime contribuția Erasmus+. Erasmus+ este programul UE pentru educație, formare, tineret și sport.

Programul pentru perioada 2021-2027 pune un accent puternic pe incluziunea socială, pe tranziția verde și pe cea digitală și pe promovarea participării tinerilor la viața democratică.

Sprijină prioritățile și activitățile definite în contextul Spațiului european al educației, în Planul de acțiune pentru educația digitală și în Agenda pentru competențe în Europa. În același timp, programul:

- ✓ sprijină Pilonul european al drepturilor sociale
- ✓ pune în aplicare Strategia UE pentru tineret 2019-2027
- ✓ dezvoltă dimensiunea europeană în domeniul sportului.

Logistică:

- ✓ Sala de activități Palatul Universul
- ✓ Aparatură audio-video profesională
- ✓ Dotări din parcuri sau alte locații publice, inclusiv unități de învățământ

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Durata proiectului: 1 an

Proiectul propune un program complex, care leagă dansul și alte mijloace de exprimare nonformale, pe de-o parte, de stima de sine, pe de altă parte.

Activități principale:

- ✓ Organizarea unui număr de 20 de sesiuni de abilitare prin dans, ateliere de creație, discuții libere, mici scenete, jocuri de rol. Pentru aproape jumătate de an, în fiecare săptămână, s-au realizat câte două ateliere de dans și incluziune în cadrul cărora am folosit metode de cunoaștere, încredere, metode de construire, metode de team-building și metode care sunt specifice pentru a ajuta oamenii să se deschidă unii către alții, să creadă mai mult în capacitatea lor de a învăța, să fie dispuși și motivați să-și îmbunătățească stima de sine.

- ✓ Tabăra Youth Meeting - România. A adus împreună cei 28 de beneficiari ai proiectului (14 din România și 14 din Turcia) și trainerii din cele două țări. Am făcut ateliere, am învățat împreună, am încheiat cu un spectacol pe scena Centrului Cultural Bușteni în fața unui public inimos.
- ✓ Tabăra Youth Meeting - Turcia. Asemănătoare celei din țara noastră, activitatea ne va ajuta să aprofundăm toate cele descoperite până acum. În plus, le-a oferit tinerilor români ocazia să cunoască o altă cultură, să intre în contact cu oameni care, deși vorbesc altă limbă și au alte obiceiuri, se confruntă cu probleme asemănătoare și au dileme de viață identice.
- ✓ Organizarea a 5 ieșiri în comunitatea Sectorului 6, în locuri publice unde adolescenții vor demonstra ce au învățat și vor antrena cetățenii în activități de grup.
- ✓ Realizarea unui material video de tip documentar, realizat de profesioniști și destinat publicului larg. Se urmărește creșterea gradului de conștientizare cu privire la problematica incluziunii și promovarea dansului și a metodelor de educație non-formală ca o modalitate de a ajuta tinerii pentru a face față mai bine dezavantajelor.
- ✓ Am realizat minimum 26 de videoclipuri pentru social-media, pe care le-am încărcat și promovat lunar. Vrem ca tinerii și lucrătorii de tineret să vizualizeze videoclipurile noastre și să învețe din experiența noastră. De asemenea, vom continua să creăm conținut pe tema incluziunii și după terminarea proiectului.
- ✓ Am realizat broșura proiectului, de minim 30 de pagini, pentru ONG-urile partenere și școli. Va fi distribuită prin e-mail, media și social media.
- ✓ Toți participanții vor fi implicați în crearea materialelor de informare și promovare, se vor aduna mărturii, metode, povești, poze etc.

Eficiență, eficacitate și impact:

Activitățile au fost organizate prin întâlniri periodice cu toți factorii decizionali din proiect: parteneri, traineri, psihologi, echipă video. Am planificat buna desfășurare a activităților, atelierile pe care le vom implementa, cele două tabere, aspecte legate de produsele finite (film documentar, clipuri social media, broșură etc), diseminare.

Resursele financiare, cele umane și logistice au permis desfășurarea în bune condiții a activităților

Până în acest moment, activitățile și-au atins scopul propus:

- ✓ Tinerii se simt mai incluși prin dezvoltarea stimei de sine.
- ✓ S-a reușit dezvoltarea abilităților de dans/mișcare, a abilităților personale și interpersonale. Se vor remarca schimbări pozitive de comportament, interacțiune cu ceilalți, numărul de activități în care adolescenții se implică după finalizarea proiectului.
- ✓ La nivelul comunității, programul va realiza mai multă coeziune și dorință de implicare.
- ✓ De asemenea, se va îmbunătăți cunoașterea și aprecierea dintre tinerii români și cei turci.
- ✓ Materialele de promovare vor contribui la cunoașterea și diseminarea acestui program.

Lecții învățate:

- ✓ Metodele de educație non-formală sunt instrumentele care ne-au ajutat. Punând toată energia, timpul și efortul nostru într-o inițiativă pe termen lung și combinând aceste două variabile, credem că am pus bazele care vor produce o schimbare de lungă durată în viața tinerilor implicați în proiect.
- ✓ Dorim să folosim această oportunitate Erasmus+ ca punct de plecare pentru studii și proiecte viitoare care vor combina dansul și educația non-formală cu dezvoltarea personală.
- ✓ Pe viitor, analizând rezultatele finale, am dori să creăm un proiect mai mare și care să implice mai multe organizații. Acesta este unul dintre motivele pentru care am decis să documentăm proiectul, să creăm videoclipuri și un film documentar care ar putea fi folosit ca o modalitate de a încuraja alte organizații să implementeze activități similare.

Rezultate:

În această etapă, ca urmare a analizelor realizate de psihologi, se constată că a crescut:

- ✓ Nivelul de respect de sine al participanților (un psiholog aplică chestionare specifice și discuții individuale pentru a măsura acest indicator);
- ✓ Nivelul în care participanții interacționează între ei și cu alte persoane (noi prieteni, participarea la mai multe activități decât înainte de proiect, implicare activă etc.);

- ✓ Nivelul de satisfacție al participanților - proces de autoevaluare;
- ✓ Adolescenții beneficiari au manifestat interes față de proiecte de viitor, dar și față de colegii lor de proiect din Turcia și doresc să rămână prieteni și să se viziteze reciproc;
- ✓ Prezența și performanța la școală;
- ✓ Numărul de vizionări pentru videoclipurile noastre și impactul pe care documentarul îl produce.

Referințe:

- ✓ Programul urmează să fie prezentat în cadrul unei emisiuni la Radio România Actualități, și, eventual, un post de televiziune;
- ✓ Filmul documentar va fi trimis la mai multe festivaluri internaționale;
- ✓ Am semnat parteneriat cu Centrul Cultural Bușteni și cu Hotel Silva Bușteni.

Linkuri:

- ✓ Pagina web a proiectului: <https://normalitate.ro/2022/04/12/dance-your-way-to-inclusion/>
- ✓ Playlistul Youtube dedicat: https://www.youtube.com/playlist?list=PLPWkGvNT8OWBU9tRbDevQzGAZ_EWi_ul_t
- ✓ Pagina FB: <https://www.facebook.com/atelieruleuropean>
- ✓ Instagram: <https://www.instagram.com/atelierul.european/>

Primăria Municipiului București
Străzi deschise - București, promenadă urbană

Instituția:

Primăria Municipiului București - Direcția Cultură, Învățământ, Turism prin ARCUB - Centrul Cultural al Municipiului București și Proedus - Centrul de Proiecte Educaționale și Sportiv

Numele Bunei Practici:

Străzi deschise - București, promenadă urbană

Persoană de contact:

Mihaela Păun - Director ARCUB

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Contextul în care a apărut proiectul „Străzi Deschise” a fost unul cu totul deosebit, fiind vorba de pandemia COVID-19 care a schimbat total comportamentul oamenilor de a socializa, de a călători sau de a petrece timpul liber. În contextul unui oraș oricum extrem de aglomerat, în care experiența locuitorilor, fie pietoni sau șoferi, era deja marcată de aglomerările din trafic, de parcare neregulamentară a mașinilor pe trotuare, de trotuarele inadecvate traficului pietonal, de transportul public supraaglomerat sau de traseele scurte și precar amenajate pentru traficul bicicliștilor, s-au adăugat și problemele noi, generate de apariția pandemiei, dar și de măsurile adoptate împotriva răspândirii COVID-19, precum întreruperea activităților sectorului cultural, limitarea accesului publicului în spațiile din domeniul ospitalității și declinul economic al afacerilor locale.

Pe lângă noile probleme apărute odată cu pandemia, toate strategiile și studiile comandate, plătite și aprobate de către Primăria Capitalei recomandă extinderea ale zonelor pietonale și recuperarea spațiului public atât în centru, cât și în cartiere, optimizări ale trotuarelor arterelor principale și încurajarea transformării lor în zone de promenadă, introducerea de străzi cu regim de shared space.

La inițiativa societății civile, în anul 2020, Primăria Capitalei a organizat proiectul „Străzi Deschise” odată cu ridicarea restricțiilor pandemiei impuse de starea de urgență și a continuat să se dezvolte în 2021 prin creșterea numărului de trasee pietonale și îmbunătățirea vieții urbane din centrul Bucureștiului, care a condus la revitalizarea social-culturală și economică a unei întregi artere centrale.

„Străzi Deschise - București, Promenadă Urbană” 2022 este organizat de Primăria Municipiului București prin Direcția de Cultură, Învățământ, Turism, alături de ARCUB - Centrul Cultural al Municipiului București și PROEDUS - Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive la Municipiului București.

Față de primele două ediții, ediția din 2022 a adus două direcții noi:

- ✓ O ofertă deosebit de bogată de evenimente cultural-artistice, educaționale, recreative și de divertisment în aer liber, în spațiile comune;
- ✓ Extinderea traseelor pietonale temporare în afara zonei centrale a orașului, în mai multe cartiere din sectoarele Capitalei.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiective

Obiectivul general al proiectului a fost extinderea temporară a spațiilor de recreere și socializare, prin transformarea unor zone carosabile adiacente lor în spații pietonale.

Obiectivele specifice:

1. Recuperarea spațiului public

Prin pietonizarea unor artere centrale, dar și non-centrale, intens circulate de mașini, proiectul și-a propus lărgirea spațiului de interacțiune, de recreere și de petrecere a timpului liber pentru oameni, locuitori ai orașului sau turiști.

2. Reconectarea afectivă cu orașul

Proiectul Străzi Deschise a fost o modalitate de re-cunoaștere a Bucureștiului și de redescoperire a plăcerii de a petrece timp liber în propriul oraș, pe stradă, la plimbare, la joacă, cu prietenii, cu familia sau pur și simplu cu alți locuitori ai orașului, într-o zonă protejată, fără trafic și fără zgomot.

3. Revitalizarea unor artere aglomerate

Proiectul și-a propus să revitalizeze câteva artere principale ale orașului, din centru și din cartiere, contribuind astfel la dezvoltarea afacerilor comercianților din domeniul ospitalității (baruri, cafenele, restaurante), dar și din alte sectoare aflate pe traseu.

4. Organizarea programului artistic

Ediția din 2022 a urmărit să îmbunătățească semnalizarea și delimitarea zonelor dedicate activităților artistice, respectarea liniștii publice în special în zonele rezidențiale și asigurarea unui program și a unei predictibilități a activităților artistice.

Rezultate

Astfel, prin pietonalizarea unor artere centrale și non-centrale, intens circulate de mașini, proiectul a reușit să **lărgescă spațiul de interacțiune, de recreere și de petrecere a timpului liber.**

Prin traseele pietonale și programul artistic variat, participanții ediției din acest an au redescoperit **plăcerea de a petrece timpul liber în propriul oraș, pe stradă, la plimbare, la joacă, cu prietenii, cu familia sau pur și simplu cu alți locuitori ai orașului, într-o zonă protejată, fără trafic și fără zgomot.**

Revitalizarea arterelor altminteri aglomerate ale orașului din centru și din sectoarele orașului prin seria de weekenduri pietonale au contribuit la dezvoltarea afacerilor comercianților din domeniul ospitalității.

„**Străzi deschise - București, Promenadă urbană**” a venit în întâmpinarea bucureștenilor de toate vârstele, asigurând alternative reale de petrecere a timpului în aer liber, în cadrul unor **activități stradale cu caracter social-cultural și educativ-recreativ.** Programul activităților a fost stabilit în funcție de orele de somn conform legislației în vigoare.

Programul artistic a fost adaptat spațiului în care se desfășoară, dar și tipului de eveniment, scopul proiectului fiind încurajarea interacțiunii dintre locuitorii Bucureștiului și deschiderea străzilor în primul rând pentru promenadă și nu pentru evenimente artistice de amploare.

Ca urmare, evenimentele au fost de mici dimensiuni, cu o infrastructură de spectacol adaptată unui spectacol de stradă, au fost introduse evenimente cu caracter interactiv/ participativ, care au stimulat interacțiunea dintre oameni, au fost introduse evenimente care au pus în valoare spațiul public sau care au valorificat, prin intervenții artistice, patrimoniul cultural al zonei în care se desfășoară. Totodată, evenimentele au fost adaptate diferitelor categorii de vârstă, iar orarul de desfășurare a fost stabilit în funcție de acestea. Programul artistic a inclus evenimente care nu perturbă liniștea publică și a respectat orele de liniște ale riveranilor.

Parteneriate:

Organizatori

La ediția de anul acesta, având în vedere extinderile propuse și complexitățile logistice și ale programului artistic, au fost desemnate două instituții în calitate de

operatori zonali, însărcinați cu supravegherea evenimentelor și a activităților din zonele de interes, precum și gestionarea locațiilor din sectoare și din zona centrală. Cei doi operatori zonali au fost **ARCUB - Centrul Cultural al Municipiului București**, și **PROEDUS - Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive al Municipiului București**. Cei doi operatori zonali, alături de **Direcția Cultură, Învățământ, Turism a Primăriei Municipiului București** au fost responsabili de implementarea proiectului pe parcursul celor aproape șase luni de eveniment.

Parteneri instituționali

Programul artistic „**Străzi deschise 2022**” a fost realizat cu participarea instituțiilor culturale ale orașului, dar și a operatorilor culturali privați, antreprenori HoReCa și artiști independenți din București. Partenerii instituționali ai ediției au fost: **Muzeul Municipiului București, Muzeul Național al Literaturii Române, Teatrul de Animație Țândărică, Teatrul “Masca”, Teatrul Excelsior, Teatrul “Stela Popescu”, Teatrul Tineretului Metropolis, Teatrul Evreiesc de Stat, Teatrul “Constantin Tănase”, Casa Artelor “Dinu Lipatti”, Teatrul Ion Creangă, Opera Comică pentru Copii, Biblioteca Metropolitană București, Palatul Național al Copiilor, Universitatea Națională de Arte București, Școala de Artă București, Direcția Generală de Arhitectură Peisagistică și Monumente de For Public, DSU - Direcția Situații de Urgență, Autoritatea pentru Supravegherea și Protecția Animalelor, Galateca, Clubul Copiilor Sector 4, Centrul Cultural și de Tineret “Ștefan Iordache”.**

Artiști independenți locali: Apel deschis „Străzi deschise” 2022

O altă premieră a ediției: programul artistic din acest an a fost completat, de asemenea, de proiecte ale artiștilor independenți selectate în urma unui apel deschis lansat de organizatorii proiectului în luna mai. Din cele 59 de propuneri de evenimente stradale, au fost selectate 16 proiecte finaliste ale unor performeri, companii și artiști independenți locali ce au fost implementate în perioada iulie-octombrie 2022.

Sectorul creativ al Bucureștiului: Proiecte Burse de idei „București RE:imăinat”

În cadrul „**Străzilor deschise**” au fost prezentate, de asemenea, o serie de proiecte ale comunității creative a orașului implementate de ARCUB în cadrul **Burselor de idei „București RE:imăinat”**.

Operatori culturali privați

Sub umbrela programului „**Străzi deschise**”, în 2022 a avut loc o serie de evenimente conexe, care a inclus: expoziția **World Press Photo #65** - organizată de Fundația Eidos, **Dâmbovița Delivery** - organizat de Nod Makerspace, Fundația Cărturești și Asociația Ivan Patzaichin - Mila 23, **Festivalul Strada de C’Arte #11** - organizat de Biblioteca Centrală Universitară Carol I din București în parteneriat cu Fundația Universitară Carol I și Muzeul Național al Literaturii Române, **SAGA Festival** - organizat de The Mission și **Fântânile Urbane** din Piața Unirii, un proiect Apa Nova.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Peste 150 de voluntari PROEDUS incluși în activări participative

În acord cu scopul proiectului, evenimentele din cadrul programului „Străzi deschise” au urmărit să ofere locuitorilor orașului oportunități de interacțiune, de întâlnire în spațiul public și de reconectare a locuitorilor la orașul în care trăiesc. Astfel, o componentă importantă a programului „Străzi deschise” au fost activitățile participative care au fost implementate cu ajutorul comunității de voluntari PROEDUS. Peste 150 de elevi ai liceelor din București au fost implicați în gestionarea unor instalații participative, proiecte interactive și a unor zone de joacă și mișcare, dedicate celor mici.

Copii și tineri incluși în programul artistic

Mai multe instituții culturale locale și de sector, precum și instituții educaționale au prezentat în cadrul „Străzilor deschise” 2022 o serie de momente artistice de muzică și dans, expoziții de pictură, sculptură și prezentări de modă realizate de comunități locale, preșcolari, elevi și studenți din București.

Tineri voluntari ARCUB, realizatori ai unui proiect unic de poezie contemporană

Performance-ul poetic unic „Epopoea participativă București” a fost realizat cu participarea a peste 30 de tineri voluntari. Singurul poem colectiv despre București, scris de 40 de poeți ai orașului, a fost transpus pe Calea Victoriei și pe strada Jean Louis Calderon cu ajutorul stencils-urilor instalate de voluntarii care au răspuns apelului deschis lansat de ARCUB în luna iulie 2022.

Participanții „Străzi deschise” implicați în campanii de sustenabilitate

Campania de conștientizare prin artă a felului în care se schimbă clima „One Minute Older” a fost prezentă în programul „Străzi deschise” cu activarea „Punga cu pungi nu mai are loc în viața ta. Doneaz-o!”. Inițiată de Fundația 9, campania a avut ca scop colectarea unui milion de punge de plastic pentru a fi transformate în artă. Astfel, pe parcursul mai multor weekenduri din perioada august-septembrie, pietonii „Străzilor deschise” au fost invitați să contribuie la o viitoare instalație de artă și să depună punge de plastic la punctul de colectare al campaniei din Piațeta Teatrului Odeon.

Resurse utilizate/ alocate:

Bugetul ARCUB pentru proiectul „Străzi deschise - București, Promendă Urbană” 2022, care s-a desfășurat în perioada 30 aprilie - 16 octombrie 2022, a fost de 500.000 lei brut.

În organizarea și implementarea proiectului, ARCUB a folosit logistica, aparatura și personalul propriu.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Durata și aria de desfășurare a proiectului

Desfășurat în perioada 30 aprilie - 16 octombrie 2022, pe parcursul a 23 de weekenduri, evenimentul a deschis, în premieră pentru pietoni, 6 străzi din 5 sectoare ale orașului și a transformat în total 12 zone intens circulate din București în insule de relaxare temporare pentru locuitori.

Începând cu ediția 2022, „**Străzi deschise**” s-a extins în premieră și în afara centrului orașului, pe mai multe străzi din sectoarele Capitalei.

Calea Victoriei a fost locația principală a ediției și a fost vizitată în medie de 15.000 de participanți în fiecare weekend pietonal din 2022. Celelalte locații centrale ale ediției au fost șoseaua Kiseleff, Bulevardul Unirii, Piața Universității și Piața George Enescu.

„**Străzi deschise**” a ajuns pentru prima dată în cartierele Bucureștiului în 2022, în următoarele zone: în sectorul 1, Bulevardul Bucureștii Noi, strada Alexandru Constantinescu și strada General Ștefan Burileanu, în sectorul 2, strada Jean Louis Calderon, în sectorul 4, Rondul Fântâniei Zodiac, sectorul 5 cu strada Bârcă, iar în sectorul 6, Drumul Taberei.

Pentru a ajunge la cât mai mulți locuitori, fiecare traseu pietonal a beneficiat de minimum două weekenduri de eveniment.

Program artistic - tipuri de activități

Pe parcursul celor peste cinci luni, traseele pietonale de weekend au găzduit evenimente din diverse zone de divertisment: **evenimente sportive și educative, evenimente de activare a comunităților din oraș și evenimente artistice** pregătite de mai multe instituții culturale ale orașului, dar și de operatori culturali privați, antreprenori HoReCa și artiști independenți din București.

Evenimentele pentru comunitate au activat spațiul public și au stimulat interacțiunea dintre participanți, prin proiecte colaborative și instalații participative.

Evenimentele de artă vizuală au cuprins expoziții de fotografie, fotografii portret în timp real cu locuitorii orașului, expoziții cu lucrări ale studenților universităților cu profil artistic, instalații artistice, expoziții ale galeriilor și muzeelor de pe traseu. **Concertele stradale** de jazz, muzică clasică, muzică populară, spectacole de teatru și dans contemporan au fost adaptate spațiului public, încurajând deschiderea străzilor pentru promenadă. Evenimentele „**Străzi deschise**” au inclus **momente de circ, tururi ghidate, seri de dialoguri și lectură**, dar și **activări stradale**.

În mod complementar elementelor cultural-artistice, „**Străzi deschise**” a integrat și o importantă **componentă educativă**, ca alternativă de petrecere a timpului liber, prin intermediul unei serii de ateliere de creație și educaționale cu diverse registre tematice, de larg interes pentru copii, adolescenți și tineri.

Programul artistic al „**Străzilor deschise**” a fost completat, de asemenea, de **proiecte ale artiștilor independenți** selectate în urma **apelului deschis** lansat de organizatorii proiectului în luna mai. Începând cu luna iulie, „**Străzi deschise**” a inclus în programul weekendurilor pietonale evenimente precum spectacolul de dans lindy hop „Jazz Roots Romania”, performance-ul muzical „Kablat la trecători”, plimbarea cu stil „The Dandy Run”, concertele „Orchestra Maestrului Hiran”, „Zaharenco Band” și spectacolele de dans contemporan „The Last Raid of Humankind” și „riTM - Bucharest Session”.

În cadrul „**Străzilor deschise**” au fost prezentate o serie de **proiecte ale comunității creative a orașului** implementate de ARCUB în cadrul **Burselor de idei „București RE:imaginat”**, dar și **evenimente conexe**, precum Expoziția **World Press Photo #65**, **Dâmbovița Delivery**, **Festivalul Strada de C’Arte #11**, **SAGA Festival** și **Fântânile Urbane din Piața Unirii**.

Management

Ținând cont de amploarea proiectului, pentru buna funcționare a proiectului au fost desemnate două instituții subordonate Consiliului General al Municipiului București cu rolul de operatori zonali care, sub coordonarea Direcției Cultură, Învățământ, Turism a Primăriei Municipiului București, au supravegheat evenimentele și activitățile din zonele de interes și au gestionat locațiile din sectoare. Astfel, locațiile din zona centrală și din sectorul 6 au fost gestionate de

ARCUB - Centrul de Proiecte al Municipiului București, iar locațiile din sectoarele 1, 3 și 5 au fost gestionate de PROEDUS - Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive.

Comunicarea proiectului

Toți operatorii culturali care au făcut parte din proiectul ”**Străzi Deschise - București, Promenadă urbană**” au avut obligația de a asigura vizibilitatea proiectului, a organizatorului (Primăria Municipiului București prin Cul Tur Ed - Direcția Cultură, Învățământ, Turism) și a operatorilor zonali (ARCUB - Centrul Cultural al Municipiului București și PROEDUS - Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive al Municipiului București), de a folosi elementele de identitate vizuală ale acestora și de a introduce mențiuni speciale, conform regulilor privind poziționarea elementelor de identitate vizuală, mențiuni obligatorii în comunicarea proiectului „Străzi Deschise” pe toate materialele de promovare în format tipărit sau electronic (*pliante, flyere, anunțuri, roll-up, mesh, spidere, newsletters, comunicate de presă, prezentări, invitații etc.*) De asemenea, în comunicatele de presă/descrieri ale proiectelor în parteneriat, precum și în textele postărilor pe paginile de Facebook/Instagram a fost obligatorie menționarea tuturor instituțiilor implicate, astfel: *Proiect organizat de [Primăria Municipiului București](#), prin [Cul Tur Ed - Direcția Cultură, Învățământ, Turism a Municipiului București](#), alături de [ARCUB](#) și [PROEDUS](#) în calitate de operatori zonali.*

Pentru promovarea pe rețelele de socializare a fost utilizată grafică personalizată pentru fiecare weekend ce conținea elementele de identitate vizuală ale proiectului, siglele organizatorilor și ale operatorilor zonali, precum și datele de desfășurare. În postările care conțineau selecții de fotografii de la evenimentele din cadrul programului au existat hashtag-uri obligatorii: [#StraziDeschise](#) [#PromenadaUrbana](#) [#bucuresti](#) [#pmb](#) [#arcub](#) [#proedus](#) [Comunicatele de presă prezentau programul weekendului și zonele pietonale și erau transmise săptămânal către reprezentanții mass-media. Informațiile erau](#)

difuzate atât de presa scrisă/online, tv și radio, cât și de instituțiile implicate în organizarea și desfășurarea proiectului „Străzi deschise - București, Promenadă urbană”, de instituțiile culturale ale orașului, dar și de operatori culturali privați, antreprenorii HoReCa și de artiștii independenți din București. De asemenea, programul fiecărui weekend era transmis săptămânal către utilizatorii newsletter-ului ARCUB.

Eficiență, eficacitate și impact:

„Străzi deschise” a fost gândit ca un manifest pentru viitorul orașului și un pas important pentru o viață urbană. Spre deosebire de ediția din 2021, elementul de noutate al proiectului a fost translatarea actului cultural-artistic spre cartiere, spre sectoare și spații neconvenționale, precum parcuri și alte zone cu aglomerări urbane pretabile.

Cu o durată de peste cinci luni și o arie de desfășurare care a inclus cinci sectoare ale Capitalei, „Străzi deschise” a devenit, cu ediția din acest an, cel mai amplu proiect outdoor din România, vizitat de peste un sfert din populația Bucureștiului.

Prin complexitatea evenimentului, „Străzi deschise” reușește să contribuie la branding-ul de oraș care vorbește de relația cu proprii cetățeni.

În urma unei analize a feedback-ului primit de la participanții la eveniment, „Străzi deschise” a avut următoarele principale beneficii: proiectul a adus un plus de siguranță în utilizarea pietonală a străzilor, a diminuat poluarea și zgomotul produs de trafic, a oferit un cadru urban confortabil pentru plimbare și socializare categoriilor de public defavorizat în general de oraș (copii, adolescenți, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități), a deschis orașul către activități sociale, sportive, culturale în aer liber, accesibile tuturor, a oferit o alternativă petrecerii timpului

liber în oraș, care are atât potențialul de a deveni un obicei/tabiet social și cultural, de reîmblânzire a relației afective și identitare a orașului cu proprii lui locuitori, cât și un potențial turistic și a adus o creștere semnificativă a notorietății, clientelei și a cifrei de afaceri lunare pentru operatorii HORECA aflați în proximitatea zonelor pietonale.

Lecții învățate:

Pentru o bună organizare și eficientizare a unui proiect de o asemenea complexitate, este necesară folosirea resurselor orașului - industriile creative, sectorul cultural, industria HoReCa, grupurile de inițiativă locale. Dincolo de relația cu cetățenii, „Străzi deschise” este un proiect colaborativ care poate naște diverse parteneriate. Un proiect cu beneficii reale se creează raportat la resursele financiare, dar și non-financiare.

Pentru a evita situația din 2021, când evenimentul a creat un preaplin ce a aglomerat o zonă restrânsă a orașului, ediția din acest an a căutat să regenereze și alte zone ale orașului. Datorită reacției extrem de entuziaste ale comunităților din sectoarele Bucureștiului, recomandarea pentru edițiile viitoare este extinderea proiectului în mai multe zone periferice și inactive din punct de vedere cultural. Planificarea evenimentelor pentru programul artistic este extrem de importantă pentru a pune în valoare și a activa cu succes anumite locuri din oraș, iar harta evenimentului trebuie realizată în funcție de nevoile riveranilor.

Curatorierea unui eveniment outdoor de amploarea „**Străzilor deschise**” necesită o perioadă de planificare de minimum opt luni, cu o echipă dedicată și un buget flexibil pentru acoperirea elementelor neprevăzute ce pot apărea pe parcurs. În funcție de perioada de desfășurare și de aria de răspândire a proiectului, resursa umană trebuie ajustată pentru a asigura capacitatea necesară, de la echipa de producție, la echipa de logistică și echipa de comunicare.

Rezultate:

Desfășurat în perioada 30 aprilie - 16 octombrie 2022, pe parcursul a 23 de weekenduri, evenimentul a deschis, în premieră pentru pietoni, șase străzi din cinci sectoare ale orașului și a transformat în total 12 zone pietonale, 35 de străzi și 25 de kilometri care au devenit pietonali pe parcursul mai multor weekenduri în perioada aprilie-octombrie.

Aproximativ 650.000 de bucureșteni au vizitat, pe parcursul celor peste cinci luni de eveniment, traseele pietonale de weekend și au participat la 800 de evenimente artistice pregătite de 50 de instituții, operatori culturali și artiști ai Bucureștiului.

Referințe:

https://www.arcen.info/wp-content/uploads/2022/03/Studiu_Strazi_Deschise.pdf

Linkuri:

- ✓ Pagina Facebook [Străzi deschise - București](#)
- ✓ Website: www.arcub.ro
- ✓ Informare Reguli Străzi Deschise:
https://arcub.ro/informare-reguli-de-desfasurare-strazi-deschise/?fbclid=IwAR1rhY8VMT9fWUb69LZfkw9xgUr27WuV5RL6UmdEqi_pXSjb4Zrq4z9zrDw

Satisfacția publicului:

- ✓ https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/nicuser-dan-la-evenimentul-zstrazi-deschise-din-bucuresti-zorasul-este-despre-oameni-nu-despre-masini.html?fbclid=IwAR00_2Kn_ebl7h3vq8JoiKmDnNhsa4eo-WFoYlSwm5cZF2zugcReJMwTszM

Primăria Municipiului București
Vocea teatrului licean bucureștean

Instituția:

Primăria Municipiului București - Direcția Cultură, Învățământ, Turism

Numele Bunei Practici:

Vocea teatrului licean bucureștean

Persoană de contact:

Cătălina Buduluș

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

NEVOIA DE MANIFESTĂRI CULTURALE ÎN RÂNDUL TINERILOR

Izvor:

Strategia culturală a Municipiului București 2016-2026 - Acest document a fost supus consultării publice în aprilie 2015, iar în urma acestor consultări s-a hotărât comisionarea unui număr suplimentar de studii de diagnoză realizate pentru 24 de domenii² ale sistemului cultural al orașului București. Pentru o mai bună înțelegere a ecosistemului cultural, au fost comisionate un studiu având ca temă practicile culturale, religioase și de timp liber ale bucureștenilor („Comunități din București - o imagine de ansamblu”), o cartografiere a resurselor financiare publice și private în cultură, un studiu de consum cultural la nivelul municipiului București și o cartare a infrastructurii orașului cu potențial cultural. Aceste studii au fost completate cu alte diverse consultări cu actori culturali publici și privați activi în capitală care s-au derulat în cursul anului 2015.

Sondaj de opinie realizat de operatorul Institutul Român pentru Evaluare și Strategie în perioada 22 august-11 noiembrie 2018 pe un eșantion reprezentativ la nivel național, care a inclus populația cu vârsta cuprinsă între 14 și 18 ani. Obiectivele studiului au fost identificarea gradului de cunoaștere și înțelegere a

---

² Cele 24 de rapoarte au abordat următoarele teme: Dans Clasic (expert Liana Tugearu), Dans contemporan (Iulia Popovici), Jazz (expert Mircea Tiberian), Manele (expert Adrian Șchiop), Pop și europop (expert Paul Breazu), Muzică Indie (expert Mihai Dinu), Muzici tradiționale (expert Florin Iordan), Design (expert Mihnea Ghilduș), Spațiu fizic construit - domeniu analizat din perspectiva patrimoniului (expert Celia Ghyka), arhitecturii (expert Ștefan Ghenciușescu), spațiului public (expert Vera Marin), Film (expert Anca Grădinariu), Teatru dramatic și circ (expert Iulia Popovici), Operă și operetă (expert Marius Constantinescu), Activitate editorială (expert Laura Albulescu), Biblioteci (expert Claudia Șerbănuță), Muzee (expert Virgil Nițulescu), Patrimoniu imaterial (expert Ioana Popescu), Artă contemporană (expert Silvia Rogozea), Mediu (expert Roxana Bucată), Artă și cultură pentru copii (expert Raluca Bem Neamu), Tinerii și arta. Subculturi (expert Andra Matzal), Cultură digitală (expert Constantin Vică), Cultura Minorităților (expert Mircea Toma).

patrimoniului cultural și atitudinea față de cultură a tinerilor, pe categorii de vârstă.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

- ✓ Dezvoltarea capacității de exprimare în fața unui auditoriu, cu dezinvoltură, prin participarea ca actor în cadrul unei piese de teatru care va fi montată pe perioada proiectului și prezentată la sfârșitul acestuia într-o gală-concurs;
- ✓ Cultivarea interesului liceenilor pentru arta dramatică și dramaturgi prin studierea unor opere de teatru accesibil, în cadrul atelierelor desfășurate la teatru pe perioada unui an școlar;
- ✓ Stimularea capacității liceenilor de a interrelaționa cu colegii prin munca în echipă, prin participarea la diferite activități desfășurate în parteneriat cu adulții, prin participarea la ateliere realizate de către persoane adulte autorizate în domeniul teatrului;
- ✓ Stimularea creativității, dezinvolturii în vorbire și exprimare, spiritul de competiție și imaginație prin participarea la activitățile propuse în cadrul proiectului;
- ✓ Creșterea capacității și sustenabilității consumului cultural în rândul tinerilor.

Parteneriate:

- ✓ Teatrul Mic
- ✓ Teatrul Metropolis
- ✓ Teatrul Evreiesc de Stat
- ✓ Teatrul Bulandra
- ✓ Teatrul Dramaturgilor Români
- ✓ Teatrul Țândărică

- ✓ Liceul Teoretic Bilingv *Miguel de Cervantes*
- ✓ Colegiul Național *Mihai Eminescu*
- ✓ Colegiul Național de Informatică *Tudor Vianu*
- ✓ Colegiul Național *Gheorghe Lazăr*
- ✓ Colegiul Național de Arte *Dinu Lipatti*
- ✓ Liceul Teoretic *Decebal*

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

- ✓ Trupa de teatru *Victory of Art*
- ✓ Voluntari PROEDUS

Resurse utilizate/ alocate:

- ✓ Infrastructura și logistica tehnică a teatrelor partenere
- ✓ Actori profesioniști
- ✓ Elevi
- ✓ Profesori

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Durata: 01.09.2021-10.06.2022

Activități:

- ✓ Ședințe de lucru de organizare, selecție și desfășurare
- ✓ Ateliere de repetiție
- ✓ Gala concurs

Management:

- ✓ Direcția Cultură, Învățământ, Turism
- ✓ Centrul de Proiecte Educaționale și Sportive București - PROEDUS

Comunicare:

- ✓ Email
- ✓ Facebook

Eficiență, eficacitate și impact:

Șase spectacole de teatru având în distribuție elevi din șase licee bucureștene au fost susținute în fața publicului larg, în perioada 6-10 iunie, pe scenele unor importante teatre bucureștene în cadrul primei ediții a **Festivalului Vocea Teatrului Licean Bucureștean**. Demarat la inițiativa Primăriei

Municipiului București, prin Direcția Cultură, Învățământ, Turism cu implicarea totală a PROEDUS, proiectul Vocea Teatrului Licean Bucureștean a pus laolaltă trupe de teatru din șase licee bucureștene și profesioniști din teatrele MIC, METROPOLIS, EVREIESC DE STAT, BULANDRA și DRAMATURGILOR cu scopul de a iniția elevii pasionați de arta dramatică în tainele profesiei de actor.

S-a creat astfel o platformă de lucru prin care s-a urmărit ca fenomenul cultural veritabil să fie promovat în rândul tinerelor generații, facilitându-le astfel descoperirea unor noi forme de exprimare, creativitate, dezvoltarea pozitivă a imaginației și ocuparea timpului liber de-o manieră sănătoasă, fizică și intelectuală.

Liceele care au deschis programul din anul școlar 2021-2022 au fost Liceul Teoretic Bilingv *Miguel de Cervantes*, Liceul Teoretic *Decebal*, Colegiul Național *Mihai Eminescu*, Colegiul Național de Informatică *Tudor Vianu*, Colegiul Național *Gheorghe Lazăr*, Colegiul Național de Arte *Dinu Lipatti*, iar pregătirea spectacolelor

alături de profesioniștii din teatru s-a desfășurat în perioada 01.09.2021-31.05.2022.

Elevii implicați, publicul și părinții prezenți la spectacole au primit cu entuziasm manifestările artistice și culturale și au arătat interes pentru continuarea și extinderea acestui proiect pentru anul școlar 2022-2023, fiind deja înscrise în proiect 12 licee în parteneriat cu instituții de teatru aflate în subordinea Primăriei Capitalei.

Festivalul Vocea Teatrului Licean Bucureștean este o platformă de lucru prin care se urmărește ca fenomenul cultural veritabil să fie promovat în rândul tinerelor generații, facilitându-le, astfel, descoperirea unor noi forme de exprimare, creativitate, dezvoltarea pozitivă a imaginației și ocuparea timpului liber într-o manieră sănătoasă, fizică și intelectuală. Festivalul se va desfășura în regim de concurs și se adresează trupelor de teatru formate pe lângă teatrele din subordinea CGMB, exclusiv din elevii unităților de învățământ situate în Municipiului București. Liceele bucureștene înscrise în cadrul programului cu o trupă de elevi au fost coordonate de către unul din teatrele Primăriei Municipiului București. Elevii au pregătit un spectacol de teatru cu ajutorul unor specialiști. Aceasta a fost pusă în scenă în cadrul unei gale.

Reprezentarea fiecărui liceu a fost evaluată de către un juriu format din cinci specialiști, actori și manageri de teatru și a fost premiată în funcție de punctaj.

Lecții învățate:

Prin implicare, responsabilitate și asumare potențialul tinerilor poate fi transformat într-un câștig pentru societate.

Angajarea tinerilor în proiecte și activități atractive, interactive, moderne le dezvoltă abilități de limbaj și comunicare, abilități sociale și încurajează și amplifică valori culturale elitiste.

Teatrul le-a permis tinerilor să exploreze mai multe abilități printr-o experiență integrată. Prin proiect de teatru, tinerii liceeni au fost expuși scenariului, schițării personajelor, seturilor, dialogurilor, actorilor, coordonării și operațiunilor. O astfel de varietate de experiențe obligă, în esență, copiii să iasă din zona lor de confort și să exploreze zonele de interes pe care le-ar fi putut altfel să le îndepărteze. Și prin acest proces, elevii și-au descoperit unele abilități sau le-au dezvoltat pe cele deja existente. Și dacă până atunci s-au temut de astfel de experiențe, acum s-au confruntat cu temerile lor fără repercusiuni. Un bun mod de a deveni conștient de sine!

Teatrul oferă elevilor un spațiu sigur în care să experimenteze numeroasele probleme sociale și, prin urmare, să învețe cum să-și rezolve propriile probleme. Rezultatul este o mai bună capacitate cognitivă și un nivel mult mai ridicat de încredere în sine!

Teatrul nu este o artă individualizată. Teatrul necesită colaborarea și apropierea multor oameni și împărtășirea multor puncte de vedere. Tinerii au învățat să asculte, să urmeze și să coopereze. În lumea din ce în ce mai izolată de astăzi, acestea sunt abilități esențiale pentru a învăța elevii să empatizeze.

Rezultate:

- ✓ Spectacole de teatru puse în scenă de elevi;
- ✓ Flyer-ul proiectului;
- ✓ Filiere de promovare a fenomenului cultural prin teatru;
- ✓ Acces gratuit la spectacole pentru elevii din trupele de teatru participante în proiect;

- ✓ Creșterea consumului cultural în rândul tinerilor.

Elevii s-au bucurat de numeroase beneficii:

- ✓ Creșterea încrederii în sine - prin performanța în fața publicului, elevul primește încredere în propriile sale idei și abilități;
- ✓ Dezvoltarea imaginației - interpretează cunoștințe vechi în noi modalități;
- ✓ Antrenarea concentrării;
- ✓ Încurajarea empatiei - acționând într-un rol pentru diferite situații, în diferite perioade de timp și diferite culturi promovează compasiunea și dezvoltă toleranța față de sentimentele și punctele de vedere ale celorlalți;
- ✓ Învățarea prin cooperare - include discutarea, partajarea, negocierea, repetiția și performanța;
- ✓ Outlet emoțional - elevului i s-a permis să exprime o serie de emoții: tristețe, agresivitate și tensiune eliberate într-un mediu sigur și controlat, reducând antisocialul.
- ✓ Relaxare - activitățile teatrale au redus stresul prin eliberarea tensiunii mentale, fizice și emoționale.

Beneficiari indirecti:

- ✓ Părinți, bunici
- ✓ Cadre didactice
- ✓ Școală

Referințe:

- ✓ Manageri teatru implicați
- ✓ Manageri unități de învățământ implicate

Linkuri:

- ✓ https://fb.watch/g7GlXP_FNO/

Instituția:

Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Vâlcea

Numele Bunei Practici:

ARTA DE A VORBI ÎN PUBLIC - Proiectul „Speak-up”

Persoană de contact:

Ileana Gealapu, expert Compartiment Contabilitate-Salarii-Resurse Umane

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Proiectul „Speak-up” a fost o inițiativa unor tineri, voluntari ai Centrului de Tineret Râmnicu Vâlcea din cadrul Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea, care au identificat că atât ei, cât și colegii lor au nevoie de cursuri care să le îmbunătățească abilitățile și competențele de comunicare.

Un curs de public speaking pregătește noua generație de tineri pentru deprinderea unor aptitudini centrate pe o exprimare clară și logică și care să-i conducă spre o atitudine socială conștientă.

Societatea democratică, pe care tindem să o construim, are nevoie de oameni care să dispună de anumite abilități și competențe. Cetățenii unui stat democratic sunt cetățeni activi care își pot exprima opiniile personale în mod argumentat și pe baza unor dovezi clare. Este necesar ca cetățenii unui stat democratic să aibă priceperea de a-și organiza propriile gânduri, exprimarea orală, înțelegerea și toleranța față de diverse puncte de vedere, capacitatea de a lucra în echipă. Aceste abilități pot fi dezvoltate în cadrul cursurilor de public speaking, cursuri care oferă o practică valoroasă în dezvoltarea lingvistică și depășirea inhibițiilor, expunerea gândurilor conform principiilor logice.

Capacitatea noastră de exprimare este adesea considerată un lucru de la sine înțeles, presupunându-se, în general, că un nivel dezvoltat de cunoștințe gramaticale și lexicale este suficient pentru producerea unei alocuțiuni inteligente în mod automat.

Dacă vorbitul în public este stresant pentru multe persoane, susținerea unei opinii pe o anumită temă, uneori controversată, devine cu atât mai stresantă. Stresul acesta poate fi diminuat sau chiar eliminat prin îmbunătățirea abilităților de comunicare în timpul adolescenței.

Tocmai de aceea, „Speak-up” a oferit tinerilor oportunitatea de a-și îmbunătăți semnificativ abilitățile de comunicare într-un cadru nonformal. Acești tineri de azi vor deveni adulții implicați și responsabili de mâine.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Obiectivul proiectului a fost îmbunătățirea abilităților de comunicare în rândul a 20 de tineri.

Pregătirea proiectului a constat în promovarea proiectului și înscrierea participanților. Voluntarii Centrului de Tineret au realizat macheta de promovare. Macheta, împreună cu informațiile despre proiect au fost distribuite în mediul online - pe pagina de Facebook a Centrului de Tineret Râmnicu-Vâlcea și pe cea a Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea, cât și pe pagina de Instagram a Centrului de Tineret. Tinerii s-au putut înscrie online prin completarea unui Google form și au fost selectați în funcție de nevoia și motivația participării. Tot în această etapă, consilierii de tineret din cadrul Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea au discutat structura cursului cu formatorii de la Asociația Regională de Dezbateri și Oratorie Oltenia. Voluntarii au propus meniurile pentru cele 3 zile, lucrătorii de tineret au făcut achizițiile pentru masă, consumabile, inscripționări și premii.

Activitatea principală a constat într-un curs de public speaking timp de 3 zile pentru 20 de tineri. Cursurile s-au desfășurat în weekenduri și au cuprins 6 sesiuni.

La începutul cursului, tinerii au realizat teste ce i-au ajutat să identifice modul de comunicare. În cadrul cursului, tinerii au aflat informații despre principiile de bază ale comunicării, elementele comunicării, tipurile de comunicare, discursul public, forme ale discursului public, și-au însușit și exersat modalități de construire a unui

argument, tehnici de captare și menținere a atenției, tehnici de gestionare a emoțiilor, precum și exerciții de dicție.

La finalul cursului, fiecare dintre participanți a susținut un discurs argumentat timp de 3 minute pe una dintre teme: „Bullyng-ul în școală”, „Școala online versus școala tradițională”, „Halloween”. Discursurile au fost evaluate în funcție de elementele de stil, elementele de conținut, elemente de strategie ale unui discurs. Cei care au susținut cele mai bune 6 discursuri au fost recompensați cu cartea intitulată „Cum să vorbim în public” de Dale Carnegie.

Prin intermediul metodelor folosite, preponderent nonformale, tinerii s-au dezvoltat personal, și-au dezvoltat abilități, competențe și atitudini.

Metodele folosite au fost bazate pe:

- ✓ jocuri de cunoaștere și intercunoaștere;
- ✓ jocuri de energizare;
- ✓ brainstormingul;
- ✓ prezentarea interactivă;
- ✓ jocul de rol;
- ✓ dezbaterile;
- ✓ analiza;
- ✓ autoanaliza.

Rezultatele obținute au constatat în: creșterea abilităților de comunicare cu aproximativ 30%, 20 de tineri cu abilități de comunicare îmbunătățite, 6 sesiuni teoretice și practice.

Proiectul ”Speak up” a obținut locul I la categoria ”Cel mai bun proiect de tineret derulat de către un Centru de Tineret” la Gala Tineretului din România 2021.

Parteneriate:

- ✓ Asociația Regională de Dezbateri și Oratorie Oltenia
- ✓ Voluntarii Centrului de Tineret Râmnicu-Vâlcea (elevi cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani din județul Vâlcea)

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

Activitățile proiectului au oferit un spațiu nonformal pentru interacțiunea tuturor participanților. Tinerii voluntari au fost implicați în toate activitățile. Ei au fost beneficiarii unei reale experiențe de învățare, prin asumarea unor sarcini practice de lucru. Acest lucru le-a dat încredere în abilitățile și forțele lor. Metodele de lucru utilizate i-au ajutat să se dezvolte personal și social, să învețe să lucreze în echipă, să accepte diferențele, să accepte ca toți sunt egali și diferiți. În timpul exercițiilor tinerii au manifestat respect pentru cunoștințele și abilitățile celorlalți. Activitățile i-au ajutat să își îmbunătățească comunicarea, abilitățile de relaționare

și comunicare empatică, să își exprime o gamă largă de trăiri emoționale, să manifeste toleranță față de ceilalți.

Pe lângă abilitățile de comunicare, ei și-au dezvoltat abilitățile de negociere, spiritul de inițiativă, disciplina, perseverența, capacitatea de concentrare, de a accepta alte puncte de vedere, au devenit empatici, făcând diferența între reacțiile subiective și cele obiective, argumentate, cooperarea, capacitatea de a analiza. Au învățat să analizeze atent generalizările și să își demonstreze punctele de vedere, să deosebească faptele relevante de cele irelevante, să demonstreze posesia unor procese cognitive superioare -inducția, deducția, analiza, sinteza, prioritizarea.

Pe lângă tinerii voluntari ce au beneficiat direct de acest curs, prin diseminarea informațiilor pe platformele de socializare împărtășite prietenilor, familiilor, colegilor, profesorilor, considerăm că au reușit să transmită și acestora informații de bază privind comunicarea în public.

Resurse utilizate/ alocate:

Resurse umane:

- ✓ 1 formator voluntar din cadrul Asociației Regionale de Dezbateri și Oratorie Oltenia;
- ✓ 2 consilieri de tineret din cadrul Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea.

Resurse financiare: 3.171,46 lei, reprezentând cheltuieli pentru masă, tratații, premii, inscripționări, tipărituri, consumabile.

Resurse logistice: videoproiector, flipchart, laptop.

Tinerii înscriși la curs au propus meniurile pentru cele 3 zile, lucrătorii de tineret au făcut achizițiile pentru masă, consumabile, inscripționări și premii.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Perioada desfășurării proiectului: 20 septembrie - 15 decembrie 2020, Râmnicu Vâlcea. Perioada include ce a presupus: pregătirea proiectului - achiziții, promovare, înscrieri, realizare parteneriat.

Durata cursului a fost de trei zile (17 octombrie, 14 noiembrie și 5 decembrie 2020): cursul s-a desfășurat în weekend-uri și a fost structurat pe 6 sesiuni.

Sesiunile au cuprins informații și aplicații despre:

- ✓ Principiile de bază ale comunicării;
- ✓ Elemente ale comunicării;
- ✓ Tipuri de comunicare;
- ✓ Exerciții de dicție;
- ✓ Modalități de construire a unui argument;
- ✓ Discurs public;
- ✓ Forme ale discursului public;
- ✓ Pregătirea discursului;
- ✓ Susținerea discursului;
- ✓ Tehnici de captarea și menținerea atenției;
- ✓ Tehnici de gestionare a emoției.

Eficiență, eficacitate și impact:

În urma organizării acestui curs de speak-up s-a constatat creșterea abilităților de comunicare a tinerilor implicați în proiect, căpătarea încrederii în forțele proprii și **Impactul asupra participanților:** și-au însușit noțiuni despre elementele de comunicare nonverbală și elementele de conținut ale unui discurs, și-au dezvoltat capacitatea de a realiza un discurs argumentativ care să capaceze auditoriul, precum și măiestria de a construi un punct de vedere argumentat pe care să-l poată susține.

Participanții vor aplica cunoștințele și abilitățile dobândite în viața de toate zilele, la școală, în familie, cu prietenii, iar, pe termen lung, vor deveni cetățeni activi, care își pot exprima opiniile personale într-un mod argumentat și pe baza unor idei clare. Tinerii au devenit conștienți de propria lor forță și de importanța punctului lor de vedere.

Impactul asupra lucrătorilor de tineret/ Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea: sunt mai implicați în proiectele civice, încurajând alți tineri și ONG-uri să organizeze proiecte, să depună proiecte la concursul local de proiecte. Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Vâlcea și-a îmbunătățit capacitatea de management, de comunicare și colaborare cu ONG-urile în realizarea și în implementarea proiectelor, și-a promovat imaginea și oportunitățile pe care le oferă tinerilor ca instituție ce poate produce o schimbare pozitivă în viața tinerilor.

Impactul asupra Asociației Regionale de Dezbateri și Oratorie Oltenia: și-a dezvoltat capacitatea de a organiza cursuri de public speaking, și-a îmbunătățit comunicarea cu tinerii și cu instituțiile publice, fiind mai deschiși la proiectele tinerilor, iar pe viitor vor manifesta o mai mare deschidere spre dezvoltarea de noi parteneriate cu instituțiile publice, precum și cu alte ONG-uri în vederea organizării de noi activități destinate tinerilor;

Impactul asupra comunității locale: vor sprijini inițiativele Direcției Județene pentru Sport și Tineret Vâlcea și ale tinerilor, vor dezvolta parteneriate pentru organizarea de noi activități de dezvoltare personală și de implicare civică.

Lecții învățate:

Am fost plăcut impresionați de maturitatea și seriozitatea cu care tinerii au tratat această activitate. Ideea organizării unui astfel de curs a pornit tocmai de la voluntarii Centrului de Tineret Râmnicu-Vâlcea și considerăm că a fost un beneficiu că am răspuns nevoilor și dorințelor lor.

Vom continua parteneriatul cu voluntarii Centrului de Tineret Râmnicu-Vâlcea, vom urmări îndeaproape problemele cu care se confruntă noua generație și vom face tot posibilul să răspundem nevoilor lor.

Rezultate:

Apreciem că acest proiect a fost unul de succes, reușind să contribuie semnificativ la îmbunătățirea comunicării în public a 20 de tineri, folosind o exprimare clară și logică, dobândirea unei atitudini civice și sociale, acționarea într-un mod independent și aportul valoros și inteligent la viața comunității.

Totodată, tinerii implicați în proiect au reușit să-și asume răspunderi personale, să adopte decizii mature, să ajungă la niveluri superioare de cunoaștere, dezvoltându-și astfel automotivația - o calitate atât de necesară oricărui membru al unei societăți.

Dacă vorbitul în public este stresant pentru mulți dintre noi, fiind catalogat ca un mic act de curaj, susținerea unei opinii pe o anumită temă, uneori controversată, devine cu atât mai stresantă. Stresul acesta poate fi diminuat sau chiar eliminat prin îmbunătățirea abilităților de comunicare în timpul adolescenței.

Prin participarea la această activitate, tinerii și-au însușit noțiuni despre elementele de comunicare nonverbală și elementele de conținut ale unui discurs, și-au dezvoltat capacitatea de a realiza un discurs argumentativ care să capaceze auditoriul, știu să construiască un punct de vedere argumentat și să îl susțină. Ei vor folosi cunoștințele și abilitățile dobândite în cadrul cursului în viața de toate zilele, la școală, în familie, cu prietenii, iar pe termen lung vor deveni cetățeni activi, care își pot exprima opiniile personale într-un mod argumentat și pe baza unor idei clare.

Referințe:

La această secțiune vă vom împărtăși părerile a doi dintre tinerii participanți:

Beatrice:

„Cursul de public speaking m-a ajutat să am curajul de a vorbi în fața altor persoane, să dezbăt un subiect, cu aspecte pro și contra. În cadrul proiectului am învățat că fiecare are dreptul la libera exprimare și de a-și expune părerea în public” .

Arthur:

„La sugestia mamei mele am participat la un astfel de curs și consider că a fost o experiență wow. Încrederea pe care am câpătat-o vorbind în fața atâtor persoane, mi-a dat aripi!”

Proiectul „Speak up” a fost premiat în cadrul concursului *Cel mai bun proiect de tineret derulat de către un Centru de Tineret* la Gala Tineretului din România 2021, obținând locul I.

Linkuri:

- ✓ <http://djstvalcea.ro/directia-pentru-sport-si-tineret-valcea-premiata-la-gala-tineretului-din-romania/>
- ✓ <https://arenavalceana.ro/directia-pentru-sport-si-tineret-valcea-premiata-la-gala-tineretului-din-romania/?fbclid=IwAR2YVGXra7nOH-IN6iMiSEmK2ToOwGz70sv8zzal1XZFznEqytf0V74AS3w>
- ✓ <https://voceavalcii.ro/sport/directia-pentru-sport-si-tineret-valcea-premiata-la-gala-tineretului-din-romania/>

UAT municipiul Moinești
și Liceul Teoretic Spiru Haret Moinești, județul Bacău
TACT- TINERI ACTIVI PENTRU COMUNITATE

Instituția:

UAT municipiul Moinești și Liceul Teoretic Spiru Haret Moinești, județul Bacău

Numele Bunei Practici:

TACT- TINERI ACTIVI PENTRU COMUNITATE

Persoană de contact:

Teodora Dămoc, manager de proiect

Expunerea principalei probleme identificate prin raportare la nevoile beneficiarilor:

Nevoia proiectului a venit din faptul că tinerii din România sunt în continuare printre cele mai puțin participative categorii sociale la viața civică și politică. Chiar dacă în marile orașe situația s-a îmbunătățit în ultimii ani, în mediul rural situația rămâne la fel de latentă. Doar mai puțin de un sfert dintre tineri au fost implicați în acte participative, iar România are cel mai mic procent al tinerilor implicați politic din regiunea de sud-est a Europei. Mai mult, tinerii din județul Bacău au fost printre cei mai neparticipativi la ultimele alegeri, doar 31% dintre ei votând (a patra cea mai slabă prezență). Pentru a schimba acest fapt, tinerii au nevoie de sprijin și formare pornind de la competențele de bază (soft), mergând la cele de gândire critică, educație media și însușirea instrumentelor cetățenești. Astfel, ei se pot implica și pot contribui la dezvoltarea comunității.

Beneficiarii proiectului TACT sunt 360 de tineri, dintre care 90 de elevi din orașul Moinești, care au fost formați pentru a deveni lideri ai comunităților. Alți beneficiari direcți sunt profesorii din școlile colaboratoare, autoritățile și întreaga comunitate locală. Tinerii implicați în proiect au participat la sesiuni de formare în competențe soft, gândire critică și educație media, au învățat despre instrumentele cetățenești de implicare și au organizat propriile campanii de advocacy în comunitate prin care au influențat deciziile care îi privesc în mod direct. Intervenția a urmărit creșterea nivelului de participare a tinerilor, crearea unui cadru de formare a tinerilor lideri, a unor tineri și viitori adulți cu o gândire critică solidă și să implice comunitățile în rezolvarea problemelor acestora.

Obiectivele preconizate și rezultatele obținute:

Scopul proiectului îl constituie creșterea nivelului participării tinerilor din comunitățile rurale și din urbanul mic la viața civică și socială a comunității.

Proiectul vizează creșterea participării tinerilor prin dezvoltarea cunoștințelor necesare implicării și stimularea gândirii critice. Prin participarea la activitățile TACT, tinerii și-au dezvoltat competențele civice, de educație media, au aflat drepturile și obligațiile lor în calitate de cetățeni și au experimentat campanii de advocacy și interacțiunea cu autoritățile publice.

Obiectivul nr.1 al proiectului

Dezvoltarea competențelor soft (comunicare, relaționare, empatie, negociere, vorbit în public, observare, inovare) în rândul a 180 de tineri cu vârste între 13 și 20 de ani din cele 4 comunități ale proiectului prin participarea la un program de formare derulat pe parcursul a 18 luni. Obiectivul 1 va fi realizat prin livrarea a 80 sesiuni de activități nonformale în fiecare comunitate colaboratoare. Tinerii vor dezvolta competențe pe care le vor pune în practică prin activități de dezvoltare comunitară. În Moinești, proiectul vizează participarea a 45 de tineri, în cadrul a 20 de sesiuni de formare.

Obiectivul nr.2 al proiectului (opțional)

Creșterea capacității de analiză a informațiilor din media și dezvoltarea gândirii critice în rândul a 180 de tineri cu vârste cuprinse între 13 și 20 de ani din comunitățile implicate, prin furnizarea de sesiuni de formare pe parcursul a 18 luni.

Vor fi livrate 80 sesiuni de educație media în fiecare comunitate. Tinerii vor învăța despre fenomenul fake news, securitate online, formularea mesajelor și analiza critică. Informațiile vor fi utilizate la realizarea campaniilor de advocacy și informare. În Moinești, proiectul vizează participarea a 45 de tineri, în cadrul a 20 de sesiuni de formare.

Până în momentul de față, proiectul are următoarele rezultate aferente obiectivelor nr. 1 și nr. 2:

- 32 de sesiuni desfășurate, dintre care 16 pe educație media și 16 pe dezvoltare personală, cu un număr total de 111 participanți;
- 11 livrări organizate de tineri, cu un număr total de 206 participanți.

Obiectivul nr.3 al proiectului (opțional)

Creșterea gradului de reprezentare al tinerilor în politicile publice de la nivel local și județean, precum și în cadrul școlilor și liceelor implicate, prin organizarea de campanii de advocacy, acțiuni de informare și întâlniri cu autoritățile pe parcursul a 20 de luni de proiect. Vor fi implementate două campanii de advocacy/informare la nivel comunitar și o întâlnire cu autoritățile locale pe probleme de tineret. În cadrul școlii, va crește reprezentarea tinerilor în luarea deciziilor.

Până în momentul de față, în Moinești, proiectul are următoarele rezultate aferente obiectivului nr. 3:

- două campanii de conștientizare organizate;
- Expoziție foto publică pe tema „Orașul prin ochii tinerilor”, cu un număr de 70 participanți;
- două întâlniri premergătoare de pregătire, cu un număr total de 21 de participanți;

- Campania „TACTici de succes”, sub forma întâlnirilor cu experți din diverse meserii, cu un număr de 10 participanți;
- un training organizat pe tema dezvoltării comunitare, la care au participat 4 elevi, alături de 2 profesori ai Liceului Teoretic Spiru Haret.

Parteneriate:

Fondată în Bacău, în 2010, Asociația Romanian Youth Movement for Democracy (RYMD) are viziunea de a schimba comunitățile în care activează printr-o implicare socială activă și promovând valorile democrației în rândul tinerilor. Scopul RYMD este de a consolida spiritul civic în rândul tinerilor. Dorim să le transmitem acestora informații cu privire la oportunitățile pe care le au la dispoziție pentru a se dezvolta pe plan profesional și personal. Misiunea asociației o reprezintă conștientizarea tinerilor asupra importanței lor în luarea deciziilor la nivel local și central, precum și implicarea directă a acestora în activitățile comunităților din care fac parte.

Printre prioritățile asociației sunt activitățile de formare a tinerilor, furnizarea know-how-ului echipei către persoane din alte organizații și comunități, dar și cele de tip watchdog și de transparentizare a procesului decizional al autorităților. Obiectivele RYMD sunt creșterea participării civice în rândul tinerilor, promovarea valorilor europene și democratice, implicarea tinerilor în procesul de luare a deciziilor, în special la nivel local, promovarea cooperării internaționale în rândul tinerilor și promovarea drepturilor omului. Principalele activități întreprinse de asociație sunt: proiecte de tineret pentru dezvoltarea competențelor soft și profesionale ale tinerilor, acțiuni de advocacy pentru cauze de tineret, activități de watchdog la nivel local, campanii de promovare a voluntariatului, educație media, desfășurarea de traininguri și formări pentru tineri și reprezentanți ai ONG-

urilor locale în advocacy, management de proiect și dezvoltare comunitară, organizarea de evenimente publice (conferințe, workshopuri) pe teme de interes pentru tineri.

Parteneriatul cu autoritățile locale din municipiul Moinești este unul mai amplu și ambițios, fiind practic o formă de guvernare participativă cu implicarea directă a tinerilor. Aceasta formă de colaborare se concretizează mereu prin acordarea sprijinului și implicarea directă a personalului din cadrul UAT în organizarea evenimentelor pe care le desfășurăm în comunitate, prin feedback-ul pe care îl primesc tinerii direct de la autorități și, cel mai important, prin colectarea de către autorități a input-ului direct de la sursă, agregarea și integrarea acestuia în politicile strategice locale.

Practic, esența colaborării cu autoritățile publice din Moinești este implicarea tinerilor în definirea direcțiilor strategice de intervenție în comunitate. Abordarea este una de jos în sus, iar scopul este acela de a avea, în definirea politicilor cu impact asupra tinerilor, dar și a comunității, mereu date, tipuri de nevoi și idei, direct din teritoriu, direct de la beneficiarii finali ai acestor politici publice locale.

Un astfel de exemplu este, pe de o parte, inițiativa TACT, care face obiectul prezentei aplicații. Un alt exemplu este evenimentul Cafeneaua publică „Moinești - oraș al tinerilor”, unde copiii și tinerii din localitate au avut ocazia de a prezenta în fața autorităților locale lucrurile pe care ei și le doresc îmbunătățite în comunitate. La acest eveniment au participat primarul, viceprimarul și coordonatorul Biroului de Cultură din cadrul primăriei Moinești. Tipurile de activități și teme abordate în aceste evenimente, relevante pentru parteneriatul autorități - tineri din comunitate, sunt prezentate mai jos:

1. Transportul elevilor - finanțare, siguranță și igiena stațiilor de transport public
2. Dezvoltarea conceptului de artă stradală în Moinești
3. Spații și clădiri cu potențial turistic, cultural și educațional
4. Infrastructura școlară.

O altă inițiativă similară a UAT Moinești, care face parte din categoria de acțiuni ce implică tinerii în actul de guvernare locală, este aceea de constituire a Consiliului local al Elevilor Moinești. Aceasta se realizează în cadrul programului UNICEF România pentru fiecare copil, inițiativa *Localitate prietenă a copiilor*.

Inițiativa *Localități prietene ale copiilor* este implementată sau pilotată în 48 de țări - 11 țări se află în fază pregătitoare, fiind implicate 5.600 de orașe și comunități.

Definiție: O Localitate Prietenă a Copiilor este un municipiu, un oraș, o comunitate sau orice sistem de guvernare locală care se angajează să îmbunătățească viața copiilor din jurisdicția lor prin respectarea drepturilor acestora, așa cum sunt exprimate în Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului.

Este o comunitate în care vocile, nevoile și prioritățile copiilor sunt parte integrantă a politicilor publice, a programelor și a deciziilor care le influențează viețile și viitorul:

- ✓ mișcarea globală care reunește UNICEF, autoritățile locale, societatea civilă, sectorul privat și alți actori locali cu scopul de a crea orașe și comunități prietenoase pentru copii;

- ✓ un program care susține incluziunea socială, îndemnând orașele și comunitățile să acorde prioritate persoanelor celor mai vulnerabile. ILPC contribuie la crearea unui mediu în care niciun copil nu este invizibil;
- ✓ un promotor al participării copiilor și tinerilor; participarea nu este doar un drept al fiecărui copil, ascultarea copiilor și tinerilor asigurând totodată politici și servicii ce răspund nevoilor copiilor; inițiativa promovează implicarea acestora în toate etapele dezvoltării locale;
- ✓ o schimbare a priorităților în toate procesele de luare a deciziilor de la nivel local. Alăturându-se inițiativei, autoritățile locale recunosc importanța investițiilor în bunăstarea și interesele copiilor și tinerilor.
- ✓ un instrument practic pentru aplicarea Convenției cu privire la drepturile copilului; autoritățile de la toate nivelurile au responsabilitatea de a asigura recunoașterea, realizarea și protecția drepturilor copilului; ILPC sprijină orașele și comunitățile pentru a transpune aceste drepturi în politici concrete;
- ✓ o abordare holistică a sustenabilității ce determină autoritățile locale să analizeze contextul mai larg al bunăstării copiilor, cuprinzând întreaga comunitate. Fiind o abordare holistică ce vizează probleme diverse, de la poluare până la servicii medicale, ILPC contribuie la realizarea Agendei globale pentru dezvoltare durabilă.

- ✓ Autoritățile locale au obligația de a implementa Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului;
- ✓ Autoritățile locale iau decizii, inclusiv privind serviciile, care au impact asupra vieții copiilor direct sau indirect;
- ✓ Autoritățile locale sunt cel mai aproape de cetățeni și sunt cel mai bine plasate pentru a identifica soluții prietenoase pentru copii și familii, împreună cu copiii, familiile și cu alți actori;
- ✓ Autoritățile locale pot crea platforme prin intermediul cărora să aducă diferiți actori împreună;
- ✓ Autoritățile locale au un rol din ce în ce mai important pe scena internațională;
- ✓ Fiecare municipiu/oraș/comună are propriile probleme care necesită soluții adaptate.

Cadrul de acțiune ILPC vizează cinci domenii în care se încadrează scopurile și rezultatele:

- ✓ Fiecare copil și tânăr este apreciat, respectat și tratat corect.
- ✓ Vocea, nevoile și prioritățile fiecărui copil și tânăr sunt ascultate și luate în considerare în luarea deciziilor.
- ✓ Fiecare copil și tânăr are acces la servicii sociale esențiale de calitate.
- ✓ Fiecare copil și tânăr trăiește într-un mediu sigur și curat.
- ✓ Fiecare copil și tânăr are posibilitatea să se bucure de viața de familie, de joacă și de timp liber.

Concret, pentru acțiunile în care copiii sunt implicați ca parteneri, autoritatea publică locală stabilește și face demersuri pentru:

- ✓ Formare inițială
- ✓ Rolul copiilor
- ✓ Natura întâlnirilor
- ✓ Principiile și etica unei participări de calitate
- ✓ Locații accesibile și sprijin pentru întâlniri

- ✓ Alocarea de personal dedicat care să sprijine copiii și să interacționeze cu ei
- ✓ Alocarea unui buget care să susțină participarea permanentă a copiilor
- ✓ Planificarea unor întâlniri periodice
- ✓ Oferirea de îndrumare și sensibilizarea altor actori relevanți cu privire la rolul copiilor - toate întâlnirile trebuie să fie adaptate copiilor

Municipiul Moinești a făcut pași importanți în această direcție, prin semnarea Memorandumului de înțelegere între UAT municipiul Moinești și reprezentanța UNICEF în România privind participarea municipiului Moinești la Inițiativa *Localitate Prietenă a Copiilor*, dar și prin implicarea activă a Comitetului Local de Coordonare (CLC) care include principalii actori la nivel local (din sănătate, educație, protecția copilului, servicii sociale, planificare urbană, statistică etc.), copii și tineri, societatea civilă, sectorul de afaceri, etc. În subordinea Comitetului Local de Coordonare funcționează Unitatea Locală de Coordonare (ULC), formată din personalul desemnat de administrația publică locală pentru a administra, facilita și coordona dezvoltarea și implementarea planului de acțiune, precum și pentru a promova participarea copiilor și a implementa activități cu copiii.

Și, poate cea mai importantă dintre acțiuni este aceea că, începând din luna septembrie anul 2022, vocea copiilor moineșteni este auzită prin Consiliul Local al copiilor care va participa activ la toate deciziile cu privire la minorii din localitate. Structura Consultativă "Consiliul Local al Copiilor Moinești" a fost validată prin Hotărârea Consiliului Local nr. 173/ 15.09.2022 privind declararea ca legal constituit a Consiliul Local al Copiilor Moinești, județul Bacău și va fi consultată de către Consiliul Local Moinești ori de câte ori acesta dezbate subiecte care pot influența viața copiilor și care îi privesc pe copii, va veni cu idei de proiecte și activități, care vor putea fi sprijinite de primărie, prin care să se asigure că fiecare copil din localitate are oportunitatea de a-și atinge potențialul. Consiliul Local al Copiilor Moinești acționează ca organism consultativ pe lângă Consiliul local al municipiului Moinești și va participa la procesele decizionale și la procesul Inițiativei Localitate Prietenă a Copiilor la nivel local.

În completarea intervențiilor amintite, Municipiul Moinești a încurajat, susținut și promovat în ultimii ani implicarea membrilor comunității în acțiunile întreprinse de către autoritatea locală, a voluntariatului în general.

Implicarea cetățenilor și/ sau voluntariat:

4 tineri și doi profesori ai Liceului Teoretic Spiru Haret Moinești au participat la o sesiune de formare dedicată tinerilor din alte 3 comunități ale județului Bacău, organizată în luna februarie 2022, în care au învățat cum să organizeze o campanie de advocacy, cum să identifice problemele comunității, să colecteze date, să atragă suportul părților interesate și să implementeze acțiuni concrete pentru campania lor. Ulterior, tinerii au organizat, pe 31 mai 2022, un eveniment de tip photovoice în cadrul căruia au realizat fotografii prin care au dorit să arate locuitorilor cum se vede orașul prin ochii lor și pe care le-au expus ulterior în spațiul public (în Parcul Băi, principalul din Moinești). Tinerii au pozat diferite obiective, unele fiind aspecte pozitive, altele lucruri de îmbunătățit, astfel amintindu-le locuitorilor despre lucrurile de care se pot bucura în orașul lor, dar încercând și să tragă un semnal de alarmă pentru obiectivele care constituie un

pericol pentru tineri. A doua campanie inițiată de tinerii din Moinești este una care vizează informarea liceenilor asupra alegerii unei cariere - „TACTici de succes”. Astfel, periodic organizăm întâlniri cu specialiști din domenii diverse cărora tinerii le pot pune întrebări legate de modul în care pot ajunge să practice acea meserie. Până în prezent a fost organizată o întâlnire online cu medicul Dorin Bârză.

Resurse utilizate/ alocate:

Proiectul TACT este derulat de Asociația RYMD și beneficiază de o finanțare în valoare de 99.791,58 euro, prin programul Active Citizens Fund România, finanțat de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE 2014-2021. Proiectul vizează tinerii din localitățile Moinești, Sascut, Sănduleni și Zemeș, județul Bacău. La nivel local, proiectul este sprijinit de Liceul Teoretic „Spiru Haret” Moinești, Liceul Tehnologic „J.M. Elias” Sascut, Școala Gimnazială Sănduleni și Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Zemeș.

Echipa proiectului este formată din 4 oameni. Teodora Dămoc, membru fondator și vicepreședinte al organizației, deține abilități în organizarea de evenimente, coordonarea de echipe mici precum și în managementul întreprinderilor sociale. Maria Taban, parte a echipei RYMD din 2014, este lucrător de tineret în cadrul proiectului TACT. Are experiență în managementul proiectelor, lucrul cu tinerii, educație nonformală. Deține bune abilități de comunicare, de analiză a nevoilor tinerilor, de cercetare, definitivare și conducere a programelor de învățare. Alina Mirt, lucrător de tineret, lucrează direct cu tinerii sprijinindu-i să își dezvolte abilitățile de gândire critică, comunicare și relaționare, utilizând metode de educație non-formală. Claudiu Damoc, este specialist comunicare, iar aria sa de

expertiză este editarea grafică, fotografia. Este responsabil de prezența proiectelor RYMD în mediul online.

Implementarea Bunei Practici - durata, activități, management, comunicare:

Proiectul se desfășoară în perioada mai 2021 - decembrie 2022, fiind în prezent în etapa finală. Activitățile au fost construite în jurul unor module dezvoltate în funcție de nevoile identificate la nivelul tinerilor din liceu privind dezvoltarea competențelor soft și a competențelor de educație media. Astfel, la modul de competențe soft, 45 de tineri au participat, în serii de câte 15, la șapte ateliere de lucru care au avut ca teme: prejudecăți și preconcepții, comunicare asertivă, dezvoltarea abilităților de a vorbi în public, cum ne pregătim pentru livrare etc. Doamna profesoară Ionela Gherasimescu a participat la sesiunile pe tema dezvoltării personale, utilizând această oportunitate pentru a participa alături de elevi și a-i cunoaște mai bine.

Ulterior parcurgerii acestor modulele tineri și-au însușit rolul de facilitator și au organizat workshopuri pentru colegii lor pe teme precum: vorbitul în public, comunicare, cum să oferim feedback și comunicare asertivă, pentru un număr total de 108 de persoane. Pentru a livra temele alese, tinerii au utilizat metodele nonformale întâlnite în cele 7 module studiate: lucrul în grupuri mici, jocul de rol, oferirea de feedback. Tinerii care au livrat au pus în practică notiuni învățate din proiect, cum ar fi vorbitul în public, gândirea critică, iar în pregătirea livrărilor s-au informat suplimentar față de ce au învățat pe parcursul sesiunilor, fiind sprijiniți în tot acest proces de facilitator. De asemenea, au respectat structura învățată: în introducere au făcut un energizer, urmat de jocuri de conectare și cunoaștere, apoi componenta de învățare, iar în final, oferirea de feedback.

La modulul de educație media, tinerii au învățat în cele șapte ateliere de lucru despre discriminare, bullying și cyberbullying, știrile false; dezvoltarea citirii laterale când vine vorba de combaterea știrilor false, drepturile omului, stereotipuri, a impactului discriminării și reflectarea asupra efectelor negative ale acesteia, public speaking. Numărul de elevi care au participat la aceste sesiuni de formare este de 38, iar aceștia au diseminat informațiile acumulate către 98 de colegi. Toți cei care au ales să participe la activități au fost foarte dedicați. Deși primele 5 sesiuni s-au desfășurat online, au dat dovadă de implicare și dorință de implicare activă pe tot parcursul activităților. Participanții și-au testat abilitățile de comunicare și de adaptabilitate în echipa TACT din cadrul celor două serii. La fiecare întâlnire, ei și-au unit forțele și creativitatea pentru a lucra cât mai bine în echipă. Au ieșit din zona lor de confort, implicându-se în diferite jocuri de rol. Au un bagaj bogat de cunoștințe în ceea ce privește educația media, așadar activitățile TACT au avut rolul de a sedimenta aceste cunoștințe prin activități nonformale și prin învățare experiențială. Un feedback motivant de la sfârșitul uneia dintre sesiuni a venit de la unul dintre participanții din Moinești: activitățile TACT sunt ca „o gură de aer proaspăt între orele obișnuite de la școală, pregătire și teme”.

Participanții din Moinești au ales să faciliteze teme precum combaterea știrilor false, cum putem înțelege mai bine cyberbullying-ul, recunoașterea și înțelegerea discriminării și ce drepturi ne sunt încălcate, structura activităților fiind alcătuită

de prezentări și diferite jocuri legate de subiectul ales. Pentru a înțelege mai bine cum pot fi combătute știrile false, participanții au realizat un PDF și un joc pe echipe în care colegii au întocmit pe foi albe știri false folosindu-si creativitatea, iar la final au făcut un joc pentru a înțelege și mai bine conceptul. Cu privire la tema cyberbullying, a fost realizată o prezentare. Activitatea a fost începută printr-un joc de cunoaștere și prezentarea fiecăruia dintre cei prezenți online, alături de cea mai mare pasiune. Ulterior, a fost susținută prezentarea, iar facilitatorii au adăugat informații și exemple. Livrarea a fost încheiată prin utilizarea unui instrument digital, care a permis participanților să împărtășească anonim experiențele legate de cyberbullying și meme-uri pentru a împărți un zâmbet la final de prezentare. Etichetele a fost una dintre activitățile utilizate în mai multe livrări, cu scopul de a își dezvolta empatia și înțelege discriminarea experimentând diferite forme ale sale. Concluzia a fost că mesajele, care exprimă o formă sau alta de neacceptare sau de judecată, pot lua multe forme. Chiar dacă nu este exprimat neapărat verbal, un simplu gând de judecată poate avea efecte negative.

După ce aceștia au parcurs cele 7 workshop-uri din cele 2 module, cel de dezvoltare personală și educație media, 4 dintre elevii însoțiți de doi profesori din cadrul liceului au participat la trainingul de dezvoltare comunitară, unde au dezvoltat o campanie de advocacy pentru transformarea unor spații publice de interes pentru comunitățile din care provin. Dincolo de identificarea problemelor, tinerii au dezvoltat „soluția” sub forma unor machete a locurilor pe care își propun ca, în colaborare cu autoritățile locale, să le schimbe.

Ulterior acestui training, cei 4 elevi au inițiat două campanii de informare. Prima a fost un eveniment de tip photovoice în cadrul căruia au realizat fotografiile prin care au dorit să arate locuitorilor cum se vede orașul prin ochii lor și pe care le-au expus ulterior în spațiul public (în Parcul Băi, principalul parc din Moinești). Tinerii au pozat diferite obiective, unele fiind aspecte pozitive, altele lucruri de îmbunătățit, astfel amintindu-le locuitorilor despre lucrurile de care se pot bucura în orașul lor, dar încercând și să atragă un semnal de alarmă pentru obiectivele care constituie un pericol pentru tineri. A doua campanie inițiată de tinerii din Moinești este una care vizează informarea liceenilor asupra alegerii unei cariere - „TACTici de succes”. Astfel, periodic organizăm întâlniri cu specialiști din domenii diverse cărora tinerii le pot pune întrebări legate de modul în care pot ajunge să practice acea meserie. Până în prezent a fost organizată o întâlnire online cu medicul Dorin Bârzu.

În perioada următoare vor fi organizate o serie de activități în comunitate. Două clase de a IX-a vor trece prin cele două module, iar tinerii formați vor livra către colegii lor o serie de workshopuri. De asemenea, 4 dintre ei vor participa la cel de-al doilea training de dezvoltare comunitară, unde vor dezvolta o nouă campanie de advocacy. Tot în această perioadă vom organiza o întâlnire cu autoritățile locale pentru tema nevoilor tinerilor din Moinești. Toata experiența din cadrul proiectului va fi transpusă într-un ghid de dezvoltare comunitară care va fi pus la dispoziția lucrătorilor de tineret din județul Bacău.

La nivelul managementului, acesta a fost asigurat de organizația parteneră - Romanian Youth Movement for Democracy, din partea liceului existând implicarea a două cadre didactice, dna. LĂZĂRICĂ LORINA-IONELA respectiv CORBAN ELENA-LĂMÎIȚA.

Echipa RYMD care a facilitat cele două module de educație media respectivă dezvoltare personală a fost alcătuit de doi facilitatori. Reprezentanții liceului au pus la dispoziție salile de desfășurare a activităților și au facilitat accesul elevilor la activități.

În ceea ce privește partea de comunicare, a fost dezvoltată o pagină de Facebook care este actualizată constant cu activitățile din cadrul Inițiativei. Aceasta poate să fie accesată <https://www.facebook.com/tactbacau>. De asemenea a fost dezvoltat un one page website <https://tact.rymd.ro/>, site-ul având și o secțiune numită jurnal de proiect, unde sunt postate constant articole cu privire la progresul proiectului. Comunicarea cu mass-media s-a realizat prin intermediul comunicatelor de presă precum și a intervențiilor în cadrul emisiunilor de radio, precum Radio România Iași. Articolele pot fi accesate aici <https://tact.rymd.ro/aparitii-in-presa/>.

Eficiență, eficacitate și impact:

Proiectul a pornit de la ideea că, pentru a avea cetățeni implicați, este necesar ca mai întâi să dezvoltăm o serie de abilități, competențe și comportamente de bază la nivel individual. Acestea îi vor ajuta ulterior, când vor deveni adulți, să fie responsabili și interesați față de ceea ce se întâmplă în comunitatea în care trăiesc. Totodată, s-a urmărit creșterea unei generații de cetățeni activi, implicați și voluntari, orientați către îmbunătățirea stării de bine a comunității.

Proiectul are un efect de multiplicare, tinerii participanți la activități devenind „agenți” care distribuie informațiile acumulate în rândul colegilor. Observăm acest lucru prin faptul că, după ce participă la activități, colegii tinerilor adresează întrebări privind viitoarele activități și modul în care aceștia se pot implica pe viitor. În ceea ce privește dezvoltarea de noi activități, în urma experienței de până în prezent acumulată în proiect echipa asociației vizează dezvoltarea de noi acțiuni la nivel local în funcție de cele constatate. Astfel, am putut observa un interes și o nevoie socială a tinerilor pentru a învăța despre fenomene precum bullying-ul, siguranța pe internet sau comunicarea cu adulții.

Cu ocazia organizării Școlii de vară de Asociația Așezământul Social Filantropică Sfântu Mare Mucenic Gheorghe, echipa TACT a format voluntarii care au realizat activități cu beneficiarii Școlii de vară, peste 100 de copii între 7 și 14 ani. Acest lucru a fost un efect direct al colaborării dintre RYMD și Liceul Teoretic Spiru Haret, întrucât o parte dintre voluntari sunt elevi ai liceului.

Lecții învățate:

Una dintre lecțiile învățate este adaptarea complexității activităților la nivelul de înțelegere al tinerilor. Aceleași module și metode nu pot fi aplicate grupurilor de vârste diferite. Mai mult, există diferențe semnificative inclusiv între tineri de aceleași vârste, dar din clase diferite. De asemenea, am constatat importanța păstrării legăturii cu tinerii. Fiind expuși unei abundențe de informații, pentru a fi implicați în permanență în activitățile proiectului, fiind mai multe sesiuni, este necesar să avem un contact direct cu aceștia.

Adaptarea activitatilor pentru online a fost o mare provocare, însă a fost o oportunitate bună pentru a utiliza instrumente digitale noi. Tinerii preferau să își țină camerele închise și din cauza asta interacțiunea era destul de dificilă. A trebuit să găsim jocuri și activități care să-i stimuleze să participe activ. De asemenea, lucrul în grupuri mici pe camere de Zoom a fost foarte eficient, tinerii chiar spunându-ne, la feedback, că a fost activitatea lor preferată.

Atelierele în format fizic au stârnit un interes mult mai mare. Tinerii își doresc foarte mult un spațiu fizic în care să interacționeze cu colegii, dar și cu adulții care să îi asculte și cu care să discute, într-un cadru nonformal. Se simt foarte bine atunci când sunt valorizați.

Rezultate:

Până în momentul de față, proiectul a avut următoarele rezultate:

- 32 de ateliere desfășurate, dintre care 16 pe educație media și 16 pe dezvoltare personală, cu un număr total de 111 participanți;
- 11 livrări organizate de tineri, cu un număr total de 206 participanți;
- două campanii de conștientizare organizate.

Expoziție foto publică pe tema „Orașul prin ochii tinerilor”, cu un număr de 70 participanți cu două întâlniri premergătoare de pregătire, cu un număr total de 21 de participanți;

Campania „TACTici de succes”, sub forma întâlnirilor cu experți din diverse meserii, cu un număr de 10 participanți;

- un training organizat pe tema dezvoltării comunitare, la care au participat 4 elevi, alături de 2 profesori ai Liceului Teoretic Spiru Haret.

Acest proiect reprezintă, pentru mulți tineri ai liceului, inițierea în voluntariat. Tinerii au mărturisit că participarea i-a ajutat foarte mult, fiind deschiderea care le-a dat curaj să se înscrie în alte proiecte. Conform feedback-ului primit, tinerii au învățat să ceară să fie consultați iar, atunci când li se cere opinia, să se țină cont de ea. Au mărturisit că e important să descopere că au o voce și că aceasta se aude.

Referințe:

Pentru mai multe testimoniale, vă rugăm să accesați canalul de Youtube al proiectului: <https://www.youtube.com/watch?v=2N-tDZUCOSM>

Linkuri:

- ✓ Pagina de facebook: <https://www.facebook.com/tactbacau>
- ✓ Canal de youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=2N-tDZUCOSM>
- ✓ Pagina website: <https://tact.rymd.ro/>
- ✓ Galerie foto Moinești: <https://tact.rymd.ro/galerie-foto/galeria-foto-din-moinesti/>
- ✓ Secțiune dedicată proiectului: <https://rymd.ro/parteneri/tact-tineri-activi-pentru-comunitate/>

LISTA BUNELOR PRACTICI ÎNSCRISE ÎN COMPETIȚIE

Pilonul I - *Comunități decente, reziliente, sustenabile*

1. Consiliul Județean Satu Mare

Creșterea transparenței, eticii și integrității în administrația publică din județul Satu Mare

2. Instituția Prefectului județul Cluj

Sănătate și siguranță în Clujul rural

3. Ministerul Apărării Naționale

Restaurarea, reabilitarea, conservarea și amenajarea unui spațiu expozițional în cadrul Monumentului Crucea comemorativă a Eroilor români din Primul Război Mondial (Monumentul eroilor „Crucea Caraiman”/Monumentul Eroilor (Crucea) de pe Vârful Caraiman)

4. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6

Mișcare pentru sănătate la vârsta a treia

5. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6

Sectorul 6 pentru refugiați - atunci când solidaritatea unei comunități nu are granițe

6. UAT municipiul Moinești, județul Bacău

MOINEȘTI - promotor al serviciilor comunitare integrate, soluție eficientă în incluziunea socială a grupurilor vulnerabile

7. UAT municipiul Moinești, județul Bacău

„Moinești Verde D R S **” - *Decență, reziliență și durabilitate

Pilonul II - *Servicii publice digitalizate*

1. Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială, București

Utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială și machine learning în procesele de audit aferente administrării beneficiilor de asistență socială

2. Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman

Servicii publice digitalizate - îmbunătățirea și simplificarea accesului cetățenilor la servicii și informații publice digitalizate

3. Direcția Județeană de Evidență a Persoanelor Teleorman

Servicii publice digitalizate - eficientizarea activității la nivel instituțional

- 4. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov**
DGASPC Brașov, prima instituție județeană din zona asistenței sociale, digitalizată complet
- 5. Primăria Municipiului Roman, județul Neamț**
Planificare strategică și digitalizare urbană pentru Municipiul Roman
- 6. Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Municipiul București**
Abonament metropolitan integrat Suprafață, Metrou și Tren metropolitan (ruta Aeroport Henri Coandă - Gara de Nord)
- 7. Autoritatea pentru Reformă Feroviară, Municipiul București**
Integrarea sistemelor de ticketing, digitalizarea și multiplicarea modalităților de cumpărare și validare a titlurilor de călătorie în transportul public feroviar
- 8. Consiliul Județean Cluj**
Modernizare și reformare, prin digitalizare. Emiterea de către Consiliul Județean Cluj, în premieră națională, a certificatelor de urbanism în format digital

Pilonul III - Educație pentru noua generație

- 1. Instituția Prefectului - județul Timiș**
Dezvoltarea capacității de implicare civică a comunităților rure în mediul rural
- 2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 3, București**
Centrul de zi "Lizuca"
- 3. Direcția pentru Agricultură Județeană Vaslui**
IA ATITUDINE! SPUNE STOP RISIPEI ALIMENTARE!
- 4. Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați**
Campania națională "Aceleași visuri, aceleași șanse!"
- 5. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, București**
Dance Your Way To Inclusion - Erasmus+ 2021-2-RO01-KA210-YOU-000050924
- 6. Primăria Municipiului București**
Străzi deschise - București, promenadă urbană
- 7. Primăria Municipiului București**
Vocea teatrului licean bucureștean
- 8. Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Vâlcea**
ARTA DE A VORBI ÎN PUBLIC - Proiectul „Speak-up”
- 9. UAT municipiul Moinești și Liceul Teoretic Spiru Haret Moinești, județul Bacău**
TACT- TINERI ACTIVI PENTRU COMUNITATE

AGENȚIA NAȚIONALĂ A FUNCȚIONARILOR PUBLICI

București, Bulevardul Mircea Vodă, nr. 44, tronsonul III, sector 3
Tel: 0374 112 714; Fax: 0374 112 715
e-mail: comunicare@anfp.gov.ro

A.N.F.P. Romania

Agencia Națională a Funcționarilor Publici
(ANFP)

Instagram
[anfp.gov.ro](https://www.instagram.com/anfp.gov.ro)

ANFP Romania

noiembrie 2022